

Jaarstukken 2018

Inhoudsopgave

1 Algemeen beeld	5
1.1 Leeswijzer	6
1.2 Personalia per 31 december 2018.....	8
1.3 Inhoudelijke beschouwing	9
1.4 Financiële toelichting.....	14
1.5 Beslispunten rekening	19
A Jaarverslag.....	23
2 Programmaverantwoording.....	25
2.1 Sociaal domein.....	26
2.2 Onderwijs en ontplooiing	34
2.3 Economie en duurzaamheid.....	42
2.4 Openbare ruimte	48
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling	57
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid.....	69
2.7 Overhead	75
2.8 Algemene dekkingsmiddelen	78
3 Paragrafen.....	83
3.1 Lokale heffingen.....	84
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	96
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	112
3.4 Bedrijfsvoering	119
3.5 Verbonden Partijen	127
3.6 Grondbeleid.....	143
3.7 Financiering.....	149
B Jaarrekening	155
4 Baten en lasten.....	157
4.1 Grondslagen voor resultaatbepaling.....	158
4.2 Overzicht van baten en lasten.....	159
4.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	160
4.4 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld	166
5 Balans	169
5.1 Waarderingsgrondslagen.....	170
5.2 Balans	175
5.3 Toelichting op de balans	177
5.4 Niet Uit de Balans Bijkende Verplichtingen	197
6 Bijlagen	201
6.1 Single Information Single Audit (SiSa)	202

6.2 Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte	203
6.3 Subsidies	207
6.4 Vertaaltabel programma/taakvelden	219
6.5 Verplichte beleidsindicatoren inclusief toelichting	220
6.6 Lijst van afkortingen	228

1 Algemeen beeld

1.1 Leeswijzer

Digitale versie jaarstukken 2018

Een digitale versie van de jaarstukken 2018 staat vanaf half mei online en is bereikbaar via de url: <https://amstelveen.pcportal.nl/>.

Algemeen

Met de jaarstukken 2018 wordt beoogd transparante, leesbare en toegankelijke verslaglegging te verstrekken, met inachtneming van de wettelijke voorschriften zoals vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De gemeente moet via dit jaarverslag verantwoording afleggen aan diverse organisaties. Naast de eigen organisatie (raad) betreft dit onder andere het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Provincie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het dienen van meerdere lezers waarbij tevens moet worden voldaan aan wettelijke voorschriften (programma-indeling en voorgeschreven paragrafen) leidt er wel toe dat wat voor de ene lezer nuttige informatie betreft dit voor de ander een overdaad van gegevens betekent.

Ondanks deze beperkingen die ons worden opgelegd bij het schrijven van dit document proberen wij alle geïnteresseerden een leesbaar jaarverslag aan te bieden. Een document dat zoveel als mogelijk zelfstandig leesbaar is, maar waarbij we er soms toch de voorkeur aan geven om voor meer uitgebreide informatie te verwijzen naar andere documenten zoals raadsbesluiten of programmabegroting.

Hierna volgt een korte leeswijzer met de onderdelen die in de jaarstukken staan opgenomen.

Algemeen beeld

In het inleidend hoofdstuk vindt u een overzicht van het College van Burgemeester en Wethouders en de portefeuilles waar zij verantwoordelijk voor zijn.

Daarnaast wordt ingegaan op enkele inhoudelijke gebeurtenissen in het verslagjaar. Tevens wordt op hoofdlijnen het financiële resultaat toegelicht.

Als sprake is van beslispunten die voortvloeien uit de rekening wordt in dit hoofdstuk daar nader op ingegaan.

Taakvelden

De specificatie van de lasten en baten binnen de programma's is volgens de indeling naar taakvelden. Een nadere toelichting van wat BBV onder de taakvelden verstaat, wordt beschreven in de notitie "Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)". De brochure van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is te downloaden via de website: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/06/01/hoofdlijnen-vernieuwing-besluit-begroting-en-verantwoording-bbv>

Programmaverantwoording

De kern van de jaarstukken wordt gevormd door de programmaverantwoordingen die elk zijn verdeeld in een aantal vastgestelde taakvelden.

Per programma wordt ingegaan op de voortgang van de bestuurlijke actiepunten en de financiële verschillen ten opzichte van de begroting. Op de kredieten, subsidies, reserves en voorzieningen wordt ingegaan als dit van toepassing is op het programma.

Uitgangspunt is dat een financieel verschil van € 100.000 wordt toegelicht. Als het bestuurlijk relevant is kan een lagere afwijking worden verantwoord op het programma.

De volgende programma's maken onderdeel uit van de jaarstukken:

1. Sociaal domein
2. Onderwijs en ontplooiing
3. Economie en duurzaamheid
4. Openbare ruimte
5. Ruimtelijke ontwikkeling
6. Bestuur, bevolking en veiligheid
7. Overhead
8. Algemene dekkingsmiddelen

In de jaarrekening wordt gewerkt met kleurenvlaggen:

groene vlag	besluit is genomen	geen toelichting nodig
rode vlag	besluit is niet genomen	korte toelichting
oranje vlag	besluit is anders genomen dan gepland	korte toelichting

Paragrafen

Voor een aantal onderwerpen is een paragraaf opgenomen waarin een “dwarsdoorsnede” wordt gepresenteerd van de verschillende programma's. De onderwerpen zijn: lokale heffingen, weerstandsvermogen & risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en financiering.

Balans

In dit overzicht is ruimte voor “verplichte” financiële overzichten, zoals waarderingsgrondslagen, balans, kredieten en investeringen, reserves en voorzieningen en niet uit de balans blijken verplichtingen zoals gegarandeerde geldleningen.

Bijlagen

Het boekwerk bevat de bijlagen: Single Information en Single Audit (SISA), het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte, overzicht subsidies, de vertaaltabel programma/taakvelden, verplichte beleidsindicatoren en een lijst van (meest) gebruikte afkortingen.

Single Information en Single Audit (SISA)

Elke gemeente is verplicht in de jaarstukken een bijlage op te nemen met wettelijk voorgeschreven verantwoordingsinformatie waarmee het Rijk de specifieke uitkeringen beoordeelt. Met single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de jaarrekening door de accountant.

Het overzicht in de SISA-bijlage is beperkt tot 3 regelingen voor Amstelveen. Ofschoon de bijlage is opgenomen in het jaarverslag van Amstelveen betreft het feitelijk informatie voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Afronding

Door het geautomatiseerd inlezen vanuit het financieel pakket kan de situatie optreden dat er afrondingsverschillen optreden.

1.2 Personalia per 31 december 2018

Burgemeester en wethouders

Burgemeester drs. Bas Eenhoorn (waarnemend)

Openbare orde en veiligheid, integraal veiligheidsbeleid, bevolking, communicatie en externe betrekkingen, algemeen bestuur waaronder coördinatie collegebrede projecten.

Wethouder Herbert Raat

Financiën, handhaving en vergunningen, welstand en monumenten, dienstverlening, kunst en cultuur, Schiphol, Projecten A9 en Stadshart.

Wethouder Rob Ellermeijer

Wonen en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, openbaar vervoer, project Amstelveenlijn, Gebiedsontwikkeling Oude Dorp, media, sport, recreatie en waterbeheer.

Wethouder drs. Floor Gordon

Ruimtelijke ordening, economische zaken, integraal wijkbeheer, duurzaamheid, milieu, ruimtelijke ordening, groen, afvalbeleid, parkeren, natuur en milieu educatie en emancipatie en discriminatie*.

Wethouder drs. Frank Berkhout

Onderwijs, onderwijshuisvesting, jeugdzorg, jeugd, jongeren, vastgoed, ICT en de gemeentelijke organisatie.

Wethouder dr. Marijn van Ballegooijen

Werk en inkomen, zorg en WMO, gezondheid, welzijn, Zorgvlied en emancipatie en discriminatie*.

*gezamenlijke portefeuille

Gemeentesecretaris

drs. Bert Winthorst

Griffier

drs. Marnix Philips

Directieteam

drs. Henk Huitink, directeur

Bestuur ondernemingsraad

ing. Rogier van der Laan

drs. Marianne Levenbach - Nijboer

Susanne Könemann

voorzitter

plaatsvervangend voorzitter

secretaris

1.3 Inhoudelijke beschouwing

Financieel zeer sterke positie

Amstelveen heeft een zeer sterke financiële positie. Dit blijkt uit alle verplichte financiële kengetallen. Daar waar de gemeente gebruik maakt van schattingen wordt een conservatieve lijn gevolgd, maar niet te behoudend. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

JAARREKENING 2018 AMSTELVEEN				
VERKLARING ZONDER BEPERKING				
SOLIDE POSITIE		AMSTELVEEN KAN DOOR SOLIDE POSITIE		
- Accountant constateert dat Amstelveen zeer sterke financiële positie heeft; - schattingen conservatief zijn, maar niet té behoudend; - Amstelveen zeer goed in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen		- tegevallers opvangen; - goed haar taken uitvoeren; - inwoners en ondernemers niet overmatig belasten.		
		SOLVABILITEIT (HOGER % = MEER SOLIDE)		
		JAAR	AMSTELVEEN	NEDERLAND
		2016	60 %	35 %
		2017	61 %	33 %
		2018	63 %	niet bekend
RESULTAAT 2018		RESERVE 'SPAREN VOORAF' VOOR HANDHAVEN VAN:		
resultaat minus € 20,6 miljoen		- hoogwaardige voorzieningen; - gezonde financiële positie; - lokale lage lastendruk		
SALDO VERREKENT MET ALGEMENE RESERVE		WOONLASTEN MEERPERSOONS- HUISHOUDENS		
		JAAR	AMSTELVEEN	NEDERLAND
algemene reserve is bedoeld voor incidentele tegenvallers;		2016	€ 704	€ 723
		2017	€ 694	€ 723
het begrotingssaldo is € 29,5 miljoen negatief. Belangrijkste reden van dit tekort betreft onderwijshuisvesting (HWC).		2018	€ 703	€ 726

Bestuurlijke actiepunten

Van de 25 voorgenomen besluiten (college en/of raad) is 44% gerealiseerd en 24% anders gerealiseerd. In het laatste geval bleek een besluit soms niet nodig, of het actiepunt op een andere manier of plek gerealiseerd. Van de 132 actiepunten is 83% daadwerkelijk uitgevoerd en 13% anders uitgevoerd. Conclusie is dat het grootste deel van de plannen is gerealiseerd en/of uitgevoerd in 2018.

Accountantscontrole: goedkeurende verklaring

Over 2018 wordt een **goedkeurende** verklaring van de accountant verstrekt.

Rekeningresultaat.

Het jaarresultaat 2018 bedraagt € 5,1 miljoen **positief** ten opzichte van de begroting.

Een uitgebreide toelichting op de verschillen staat in het hoofdstuk "programmaverantwoording". De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn de volgende:

Programma/onderwerp (bedrag x € 1.000)	saldo	programma	Fasering *
Hulpmiddelen WMO	-545	1	
project A9	7.156	4	7.156
grondexploitaties	-4.098	5	-4.098
Omgevingsvergunning	-635	5	
Aankoop gronden De Loeten; dotatie aan reserve dekking kapitaallasten	759	5	759
Vrijval voorziening Vastgoed	987	5	
stelposten algemene dekkingsmiddelen	2.668	8	
subtotaal	6.292		
overige verschillen op de taakvelden	2.577		
saldo begroting - rekening	8.869		
* Lasten (+) of baten (-) die verschuiven naar komende jaren			3.817

Op enkele onderdelen zijn lasten/baten gefaseerd waardoor vanaf 2019 nog rekening gehouden moet worden met € 3,8 miljoen onttrekking aan de algemene reserve. Dit betekent dat sprake is van een positief jaarresultaat van € 5,1 miljoen.

Begrotingssaldo.

Bij de behandeling van de begroting 2018 is besloten € 16 miljoen ten laste van de algemene reserve in te zetten voor onderwijshuisvesting (HWC). In december 2017 heeft de raad ingestemd om € 12,5 miljoen niet in 2017, maar in 2018 te besteden aan diverse projecten. Dit verklaart grotendeels de verwachte onttrekking aan de algemene reserve ad. € 29,5 miljoen.

Doordat de rekening positief afwijkt wordt voorgesteld € 20,6 miljoen te onttrekken.

Enkele gebeurtenissen in 2018

Bouwen voor middeninkomens

Vanuit het coalitieakkoord is een stevige focus gekomen op bouwen in het middeldure segment. De transformatie-ontwikkelingen van kantoren naar woningen op de Bieschbosch (Elsrijk) en langs de Startbaan (Keizer Karelpark) die in 2018 in de ruimtelijke procedures gebracht zijn, moeten er de komende jaren aan bijdragen dat er circa 299 woningen bijkomen in het middeldure segment in Amstelveen. Naast deze transformatie-projecten lopen er sinds vorig jaar bouwplannen voor nog eens circa 222 middeldure woningen. Ook het bouwen in het sociale segment heeft de aandacht. In samenspraak met een kernteam van gebiedseigenaren is een concept-gebiedsvisie ontwikkeld voor een toekomstbestendig woon-werkgebied Kronenburg-Uilenstede, met plek voor circa 2.500 kamers voor studenten en jongeren. In het NextBuilding op de Legmeer zijn in 2018 147 starterswoningen opgeleverd, waarvan 75 procent in de sociale huur tot € 711. Vanaf juni 2018 moeten alle projecten gasloos worden opgeleverd.

Jeugd

Er is een aantal maatregelen in gang gezet om de tekorten in de jeugdhulp terug te dringen. Om te voorkomen dat kinderen te laat te dure hulp krijgen, investeren we in preventie en vroegsignalering. Zo zijn bijvoorbeeld vanaf 2018 de jeugdhulpverleners actief op scholen om sneller in te spelen op problemen van kinderen. Verder zetten we de ontwikkeling door om de jeugdhulp beter om het onderwijs te laten aansluiten.

Doorstroming en veiligheid in het verkeer

De gemeente heeft in 2018 hard gewerkt aan verbeteringen in het verkeer. Veiligheid en betere doorstroming zijn daarbij altijd de uitgangspunten. Bijzonder aandachtspunt vormt de verbetering van de verkeersveiligheid rond de scholen. Zo is in 2018 de verkeersoversteek op de Amsterdamseweg bij Openbare Basisschool Piet Hein aangepast. Ook bij andere scholen zijn aanpassingen in onderzoek. Een andere zichtbare verandering was het punt Keizer Karelweg-Groen van Prinstererlaan. Dit werd een normale rotonde. En in de zomer werd een nieuwe rotonde aangelegd op de kruising Keizer Karelweg-Amsterdamseweg. Het autoverkeer stroomt zo beter door en fietsers en voetgangers kunnen nu met voorrang oversteken.

Openbaar vervoer in Amstelveen

De fijnmazigheid van het openbaar vervoer in Amstelveen blijft een aandachtspunt. Naast dekking en afstanden tot de haltes in de wijken, zijn er bovendien zorgen over de verbindingen met gezondheidscentra. Daarom trok de gemeente in 2018 samen met de bewoners op voor verbeteringen in het OV. Naast het weer terugbrengen van enkele vervallen haltes, zoals bij Weldam en de Graaf Florislaan doet spitsbus 242 onder meer de halte Grote Beer aan. Dit is een eerste stap op weg naar een verdere verbetering in dit deel van Middenhoven. Ook kon in december de nieuwe buslijn 551 bekend worden gemaakt. Bewoners van Westwijk kunnen tijdens de ombouw van de Amstelveenlijn gebruikmaken van deze bus tussen de lijn 51-eindhalte Amstelveen Westwijk, het Westwijkplein en ziekenhuis Amstelland. Deze lijn 551, doet onder andere ook de gezondheidscentra Duizendblad en Marne aan. Verdere verbetering van de fijnmazigheid van het OV in Amstelveen blijft ook in 2019 een speerpunt.

Amstelveen op de bres voor huurders

Amstelveen maakte zich in 2018 hard voor de huurders van Eigen Haard. Klachten over achterstallig onderhoud, de uitvoering van renovaties en gebrekkige communicatie leidden ertoe dat de gemeente de prestatieafspraken met de corporatie niet ondertekende. Inmiddels is een onderzoek gestart in gezamenlijke opdracht van de gemeente, Eigen Haard en de Bewonersraad Amstelveen. Doel is om de communicatie tussen Eigen Haard en huurders te verbeteren en om achterstallig onderhoud en benodigde renovaties te versnellen om de kwaliteit van woningen weer op het vereiste niveau te krijgen.

Onderwijs

In 2018 heeft de raad krediet vastgesteld om een nieuw pand voor het Hermann Wesselink College te ontwikkelen. Om schoolbesturen te ontlasten is voor internationals een informatiepunt ingericht om hen te helpen een passende schoolkeuze te maken voor hun kinderen. Om een impuls te geven aan passend onderwijs zijn mogelijkheden ontwikkeld voor verschillende doelgroepen zoals hoogbegaafde kinderen, peuters en kinderen met een taalachterstand.

Randwijcklaan 13

Amstelveen werd officieel eigenaar van Randwijcklaan 13. De omwonenden en voormalige eigenaar hebben zich actief ingezet voor het behoud van het voormalige sjoel-gebouw. De onafhankelijke Erfgoedcommissie bracht een positief advies uit over de aanwijzing tot gemeentelijk monument. Zij oordeelden dat het gebouw aan de Randwijcklaan 13 een heel bijzonder gebouw is, dat zowel om architectuurhistorische als cultuurhistorische redenen van grote waarde is voor Amstelveen. De gemeenteraad heeft vervolgens € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor de aankoop. De komende tijd wordt samen met onder andere de sjoelgroep en Vereniging Historisch Amstelveen gekeken naar een maatschappelijke en educatieve invulling voor het gebouw passend bij de historie, locatie en mogelijkheden.

Ruimte voor economische groei

Regio Amstelland-Meerlanden, waar Amstelveen toe behoort, is een van de sterkste economische regio's van het land. Een van de meest actuele onderwerpen op dit moment is het ruimtelijk accommoderen van economische groei. Het kwalitatieve aanbod van werklocaties, zowel voor bedrijventerreinen als kantoorlocaties, sluit soms onvoldoende aan bij de vraag. Vanwege dit gegeven en vanwege de vlucht die de ontwikkelingen op bedrijventerrein De Loeten hebben genomen, hebben wij in 2018 onderzoek gedaan naar de toekomstige ontwikkeling van bedrijventerreinen in Amstelveen. Daarmee hebben we het belang kunnen onderbouwen van de ontwikkeling van Bedrijventerrein Amstelveen Zuid (BTAZ). Vanuit de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Platform Bedrijven en Kantoren (PlaBeKa) is eind 2018 toestemming gekomen voor deze belangrijke ontwikkeling. Met de komst van BTAZ blijft er ruimte voor de groei en ontwikkeling van regionaal gemengde MKB-bedrijven en is het mogelijk om bedrijventerrein Legmeer om te vormen tot woon-werkgebied.

Start aanpak dementie en mantelzorgondersteuning

Minister Hugo de Jonge (VWS) heeft Amstelveen aangewezen als proefgemeente voor betere Dementiezorg. Amstelveen neemt deel aan dit grote vierjarige onderzoek. We willen de komende jaren de kwaliteit van leven voor zowel dementerenden als mantelzorgers aanzienlijk verbeteren, met name in de omgeving van hun eigen vertrouwde huis. De zorg moeten we veel eerder bij de betrokken gezinnen thuis regelen, zodat ze ook sneller terecht met hun vragen. We gaan experimenteren met een gids die vroegtijdig bij inwoners thuis komt en vragen kan beantwoorden. Er gaat meer geld naar dementie en mantelzorg. Hiermee nemen we vast een voorschot op de versterking van mantelzorgondersteuning die vanaf 2019 in de planning staat.

Veiligheid

We zijn eind 2018 gestart met het ontwikkelen van nieuw integraal veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar. Hier zijn inwoners en bedrijven nauw bij betrokken. Inwoners zijn door middel van loting uitgenodigd voor een stadsgesprek Veiligheid; ondernemers konden meepraten via een digitale dialoog. Het nieuwe veiligheidsbeleid wordt in het voorjaar van 2019 aan de raad voorgelegd. Een belangrijke prioriteit blijft het terugdringen van het aantal inbraken in Amstelveen, aangezien wij op dit vlak als gemeente minder goed op scoren dan omliggende gemeenten. Om dit te verbeteren start Amstelveen met een eigen inbrakenteam dat gaat samenwerken met de politie. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen tot de toepassing van toezicht via ANPR-camera's in de wijk Westwijk. We hebben afgelopen jaar te maken gehad met de krakersgroep We Are Here. Nadat zij na uitspraak van de rechtbank het pand moesten verlaten stelden we nadere regels over kraken op. Om nieuwe situaties zo veel als mogelijk te voorkomen. Tenslotte stelden we beleidsregels op via de APV op grond van de Wet aanpak woonoverlast, die de burgemeester de bevoegdheden geeft om woonoverlast aan te pakken.

Vernieuwde horecazaken in Stadshart

In het Stadshart werd ruim 450 m² aan extra eet-en drinkgelegenheid geopend. De arcade werd dichtgezet en heeft plaats gemaakt voor nieuwe hoge kwaliteit serres en nieuwe terrassen dankzij unieke terrassenbakken. Verder hebben de gemeente en Unibail-Rodamco overeenstemming bereikt over een overdekt vers- en horecaplein en de winkels bij de verlengde Rembrandtweg. De combinatie van horeca, winkels met verse producten en een overdekt gedeelte bij Nieuw Loopveld worden een volgende stap van de verdere vernieuwing van het Stadshart.

Werk en inkomen

We gaan extra aandacht besteden aan werk voor bewoners met een arbeidsbeperking. Hiervoor hebben we onder meer het succesvolle Onbeperkt aan de slag evenement georganiseerd. Op 15 november 2018 deed het landelijke estafette-event 'Onbeperkt aan het Werk' de regio Amstelland-Meerlanden aan. In het Cobramuseum waren 43 gemotiveerde werkgevers en 287 werkzoekenden die een match maakten. Ook is AM Match gestart met een actieplan om via samenwerking met onderwijs en dagbesteding bewoners toe te leiden naar 'beschut werk'.

1.4 Financiële toelichting

Balans

Op hoofdcategorieën ziet de balans van de gemeente er als volgt uit (bedrag x € 1.000):

ACTIVA	31-dec-18	PASSIVA	31-dec-18
Immateriële activa	1.182	Algemene reserve	58.085
Materiële activa	206.837	Rekeningresultaat	-20.623
Financiële activa	22.080	Bestemmingsreserves	178.028
Voorraden incl. bouwgronden	-2.143	Voorzieningen	19.483
Uitzettingen < 1 jaar	83.112	Langlopende leningen	75.819
Liquide middelen	-116	Kortlopende schulden	5.846
Overlopende activa	29.264	Overlopende passiva	23.580
	340.216		340.216

Materiële en financiële bezittingen	Eigen vermogen	63%
	Schulden	37%

De bedragen aan de linkerzijde van de balans bestaan uit de bezittingen van de gemeente zoals gebouwen (materiële activa), voorraden bouwgrond en uitgeleend geld.

Op de rechterzijde staat hoe het bezit is gefinancierd. Voor 37% betreft dit geleend geld (2017: 39%). Dit is inclusief de post voorzieningen die niet door iedereen als schuld wordt geclassificeerd. Ten opzichte van 2017 betekent dit dat minder is gefinancierd met geleend geld.

Programma's

De ontwikkeling van het begrotingssaldo is als volgt (positief saldo = onttrekking aan de algemene reserve):

Besluit (bedrag x € 1.000)	Begrotingsontwikkeling
Primitieve begroting 2018	16.204
Budgetoverheveling en begrotingsrechtmatigheid (2017 naar 2018)	12.468
Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	362
Piet Hein Kredietverhoging	1.340
Verwerving Randwijcklaan 13	1.000
Bijdrage RWS Gem. infrastructuur overkappingen Oude Dorp en Stadshart	1.100
Krediet Hardware IT	2.800
Programmarekening 2017	601
Actualisering grondexploitaties ultimo 2017	-88
Verhogingskrediet nieuwbouw Hermann Wesselink College (HWC)	4.277
Perspectiefnota 2019 incl. tijdvakrapportage	-7.934
Tweede tijdvakrapportage 2018	-4.744
College Uitvoeringsprogramma 2018-2022	3.015
Vaststelling tarieven OZB 2019 en Legesverordening 2019 waaronder bouwleges	-300
Budgetoverheveling en rechtmatigheid (2018 naar 2019)	-608
Begrotingsaldo ultimo 2018	29.492

Rekeningresultaat

De rekening sluit met een werkelijk saldo van minus € 20,6 miljoen (inclusief reservemutaties). Ten opzichte van de begroting na wijziging betekent dit een positieve afwijking van afgerond € 8,9 miljoen.

Een belangrijk deel van dit resultaat heeft van doen met fasering bij de scopewijziging project A9 (zie programma 4). De daaraan ten grondslag liggende Tweede Aanvullende Bestuurlijke Overeenkomst met Rijkswaterstaat kon nog niet worden ondertekend vanwege het feit dat er nog geen onherroepelijk goedgekeurd Tracébesluit is. Dit betreft een positieve afwijking van afgerond € 7,2 miljoen.

Het resultaat waarbij rekening wordt gehouden met de hieronder vermelde faseringen ad. € 3,8 miljoen bedraagt afgerond € 5,1 miljoen.

Een uitgebreide toelichting op de verschillen staat in het hoofdstuk "programmaverantwoording". De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn de volgende:

Programma /onderwerp (bedrag x € 1.000)	saldo	programma	Fasering *
Hulpmiddelen WMO	-545	1	
project A9	7.156	4	7.156
grondexploitaties	-4.098	5	-4.098
Omgevingsvergunning	-635	5	
Aankoop gronden De Loeten; dotatie aan reserve dekking kapitaallasten	759	5	759
Vrijval voorziening Vastgoed	987	5	
stelposten algemene dekkingsmiddelen	2.668	8	
subtotaal	6.292		
overige verschillen op de taakvelden	2.577		
saldo begroting - rekening	8.869		
* Lasten (+) of baten (-) die verschuiven naar komende jaren			3.817

Via resultaatbestemming wordt voorgesteld om enkele niet bestede bedragen beschikbaar te houden in 2019 voor het afronden van werkzaamheden/projecten. De toelichting staat vermeld op de programma's. Naast wat kleinere bedragen betreft dit het hiervoor vermelde bedrag voor de scopewijziging A9.

Voorstel budgetoverheveling 2018 naar 2019 (bedrag x € 1.000)	saldo	programma
Dementie	150	1
School of Understanding	93	2
project A9	7.156	4
beheer overige gebouwen (Alleman, vd Hooplaan, Annakerk, Wagenweg)	59	5
Totaal-generaal (resultaatbestemming)	7.458	

Baten en lasten totaal per programma

De specificatie van de lasten en baten binnen de programma's is volgens de indeling naar taakvelden. Een nadere toelichting van wat BBV onder de taakvelden verstaat, wordt beschreven in de notitie "Hoofdpijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)". De brochure van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is te downloaden via de website: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/06/01/hoofdpijnen-vernieuwing-besluit-begroting-en-verantwoording-bbv>

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma. Een negatief bedrag in de kolom "Saldo" betekent een positief begrotings- of rekeningsaldo (lasten < baten). De rechterkolom "Saldo 2018" betreft het verschil tussen het begrotings- en rekeningsaldo.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
01 Sociaal domein	41.600	43.970	69.559	25.266	44.293	69.250	25.291	43.959	-334
02 Onderwijs en ontplooiing	20.902	16.475	21.662	3.214	18.447	21.821	3.455	18.366	-81
03 Economie en duurzaamheid	977	1.549	5.501	5.083	418	4.951	5.078	-127	-545
04 Openbare ruimte	12.661	15.614	45.842	27.535	18.307	35.660	25.856	9.804	-8.503
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-3.979	-4.199	21.245	31.314	-10.069	20.765	27.354	-6.589	3.480
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	11.804	13.446	15.988	3.108	12.881	15.363	3.151	12.212	-668
07 Overhead	30.192	26.613	54.446	23.344	31.102	52.824	24.183	28.641	-2.461
08 Algemene dekkingsmiddelen	-119.580	-118.786	3.773	122.890	-119.118	1.227	123.419	-122.192	-3.074
Totaal saldo van baten en lasten	-5.422	-5.318	238.015	241.755	-3.740	221.861	237.788	-15.927	-12.187
Reservemutatie	5.995	21.522	75.334	42.101	33.232	69.213	32.663	36.550	3.318
Resultaat	573	16.204	313.349	283.856	29.492	291.074	270.451	20.623	-8.869

Begrotingsrechtmatigheid

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening de volgende goedkeuringstoleranties:

- ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en
- ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

Bij de oordeelsvorming over de jaarrekening spelen de goedkeuringstoleranties een belangrijke rol. De goedkeuringstoleranties zijn kwantitatieve criteria. Als de goedkeuringstoleranties niet worden overschreden, wordt in beginsel een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

Als één der of beide goedkeuringstolerantie(s) worden overschreden zal geen goedkeurende accountantsverklaring, maar één van de drie andere hieronder aangegeven oordelen, worden verstrekt door de accountant.

soort verklaring

	goedkeurend	met beperking	oordeelonthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	–	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	–

begrotingsoverschrijding per programma

Voor het beoordelen van geconstateerde fouten en onzekerheden in de jaarrekening voor het aspect rechtmatigheid wordt een percentage van de lasten + dotaties aan de reserves gehanteerd (zie regel resultaat bij de kolom "lasten rekening 2018", zoals staat vermeld in de vorige paragraaf "baten en lasten totaal per programma": € 291 miljoen):

voor fouten geldt een goedkeuringstolerantie van 1%: afgerond € 2,9 miljoen;

voor onzekerheden geldt een goedkeuringstolerantie van 3%: afgerond € 8,7 miljoen.

In het kader van de rechtmatigheidtoetsing dient de accountant in het verslag van bevindingen aan te geven welke begrotingsoverschrijdingen nog moeten worden geautoriseerd door de raad. Daartoe dienen deze overschrijdingen goed herkenbaar in de jaarstukken te worden opgenomen. Onderstaand overzicht geeft hierover uitsluitend.

Op programma 2 is sprake van wat kleinere afwijkingen die optellen tot € 159.000.

Bedrag x € 1.000	Lasten geraamd	Lasten werkelijk	Verschil
01 Sociaal domein	69.559	69.250	-309
02 Onderwijs en ontplooiing	21.662	21.821	159
03 Economie en duurzaamheid	5.501	4.951	-549
04 Openbare ruimte	45.842	35.660	-10.182
05 Ruimtelijke ontwikkeling	21.245	20.765	-480
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	15.988	15.363	-625
07 Overhead	54.446	52.824	-1.622
08 Algemene dekkingsmiddelen	3.773	1.227	-2.546
Totaal-generaal	238.015	221.861	-16.154

rondrekening mutatie eigen vermogen

De mutatie eigen vermogen volgens de balans moet aansluiten op de mutaties eigen vermogen volgens de jaarstukken.

bedrag x € 1.000	
Eigen vermogen per 31 december 2017 (excl. resultaat boekjaar)	€ 236.112
Eigen vermogen per 31 december 2016 (incl. resultaat boekjaar)	€ 199.562
Mutatie eigen vermogen volgens balans	€ 36.550
Lasten op taakveld 010 (stortingen in reserves)	€ 69.213
Baten op taakveld 010 (onttrekkingen aan reserves)	€ 32.663
Mutatie eigen vermogen volgens jaarstukken	€ 36.550
Verschil	€ -

1.5 Beslispunten rekening

1. vaststellen jaarstukken

Beslispunt 1: De jaarstukken 2018 vaststellen.

2. rekeningresultaat

Beslispunt 2: Het rekeningresultaat van € 20,6 miljoen (begroot € 29,5 miljoen) te onttrekken aan de algemene reserve.

3. fasering kredieten

Eind 2018 resteert een investeringsbedrag aan gevoteerde kredieten van € 10,445 miljoen.

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Gevoteerde bedrag (A)	Uitgaven t/m 2017 (B)	Uitgaven 2018 (C)	Restant ultimo 2018 (D)	verwachte lasten na 2018 (E)
Vastgoed: bedrijfsgebouwen	1.476	1.226	294	-45	-49
Wegen en Verkeer (maatschappelijk nut tlv reserve)	4.677	1.014	2.546	1.117	1.102
Investeringsfondsen	12.000	3.457	5.948	2.594	2.555
Onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	13.922	6.919	2.035	4.969	4.909
Overig	346	54	100	191	191
Subtotaal algemene middelen	32.421	12.670	10.924	8.827	8.709
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	3.949	175	3.363	412	412
Riolering	2.594	65	1.350	1.180	1.277
Zorgvlied	230	50	154	27	27
Subtotaal kostendekkende exploitaties	6.774	290	4.866	1.619	1.715
TOTAAL	39.195	12.960	15.790	10.445	10.424

Van de restantkredieten wordt een groot deel afgewikkeld met een daarvoor gevormde bestemmingsreserve. Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk dat naast de overheveling van kredieten met bijbehorende kapitaallasten tevens wordt ingestemd met het wijzigen van de begroting 2019 voor de hiermee samenhangende reservemutaties, zodat dit 1-op-1 aansluit met de gefaseerde kredietonttrekking. Dit betreft de reserve "dekking kapitaallasten" en de specifiek gevormde bestemmingsreserves.

Beslispunt 3: Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2019 van per saldo € 10.424.000 aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2019 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.

4. Omslagrente

De omslagrente wordt bij de begroting berekend en mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond. De begrote omslagrente voor 2018 bedraagt 4,23% en is afgerond op 4,00%. Op basis van de rekening 2018 komt de werkelijke omslagrente uit op 3,57%.

Het voorgeschreven rentemodel volgens BBV notitie houdt rekening met 4 grootheden:

A. Werkelijk ontvangen en betaalde rente;

B. Rente die aan grondexploitaties moet worden doorberekend op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille, naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen van de balans per 1 januari;

C. Interne rente over eigen vermogen en voorzieningen;

D. Boekwaarde vaste activa per 1 januari;

De som van A t/m C wordt gedeeld door D en uitgedrukt in een percentage.

Amstelveen rekent -naast een interne rentevergoeding over het eigen vermogen- rente over voorzieningen die gewaardeerd zijn tegen contante waarde. De rente is daarbij nodig om in de toekomst het benodigde bedrag gespaard te hebben. In de primitieve begroting werd rekening gehouden met een intern rentebedrag voor de toekomstige betaling A9. Door de vervroegde betaling aan het Ministerie is deze rente komen te vervallen. Onderdeel C. bedraagt daardoor geen € 2 miljoen (begroot) maar € 1 miljoen (werkelijk).

Verlaging van het omslagpercentage heeft vooral consequenties voor de kostendekkende exploitatie "riolering" waar eind 2018 sprake is van een boekwaarde investeringen van afgerond € 65 miljoen. Neerwaartse aanpassing van het omslagpercentage leidt binnen deze kostendekkende exploitatie tot structureel lagere lasten van € 0,3 miljoen. In de begroting 2019 (blz. 84) bedraagt het dekkingspercentage voor rioolrecht 97. Indicatief leidt de lagere rentelast tot een dekking van 100%.

Beslispunt 4: Instemmen met het aanpassen van het omslagpercentage naar 3,50 met ingang van de begroting 2019.

5. Rioolgemalen

Het totaal beschikbare krediet voor rioolgemalen bedraagt in 2018 € 891.500. Hiervan is € 15.000 besteed in 2018. Het restantbedrag is in 2019 in zijn geheel benodigd voor de renovatie van het rioolgemaal Nes aan de Amstel. Voorgesteld wordt om het gehele budget te positioneren bij het gemaal Nes aan de Amstel.

Beslispunt 5: Instemmen met volledig inzetten van het restant van het beschikbaar gestelde krediet 2018 voor rioolgemalen.ad. € 876.500 voor het gemaal Nes aan de Amstel.

6. Reserve "Bewonersinitiatiefgroep wijkcentrum Randwijk", "Westwijkplein" en "Amstelgroen/Amstelzijde"

De reserves "Bewonersinitiatiefgroep wijkcentrum Randwijk", "Westwijkplein" en "Amstelgroen/Amstelzijde" zijn eind 2018 volledig besteed en kunnen worden opgeheven.

Beslispunt 6: Instemmen met het opheffen van de reserves "Bewonersinitiatiefgroep wijkcentrum Randwijk", "Westwijkplein" en "Amstelgroen/Amstelzijde".

7. Reserve Nieuwbouw onderwijshuisvesting (Vrijval Amstelveen College)

Voor de nazorgwerkzaamheden van het Amstelveen College was er in 2018 nog € 70.000 gereserveerd. Er bleken geen nazorgwerkzaamheden meer noodzakelijk, dit resulteert in een voordeel van € 70.000.

Beslispunt 7: Instemmen met het opheffen van de reserve "Nieuwbouw onderwijshuisvesting" en het restant ad. € 70.000 vrij laten vallen.

8. Sociaal statuut brandweer

Het restantbedrag kan vrijvallen en de voorziening worden opgeheven.

Beslispunt 8: Instemmen met het opheffen van de voorziening "Sociaal statuut brandweer" en het restant ad. € 8.000 vrij laten vallen.

9. Budgetoverheveling 2018 naar 2019

Via resultaatbestemming wordt voorgesteld om enkele niet bestede bedragen beschikbaar te houden in 2019 voor het afronden van werkzaamheden/projecten. De toelichting staat vermeld op de programma's. Een belangrijk deel van dit resultaat heeft van doen met fasering bij de scopewijziging project A9 (zie programma 4). De daaraan ten grondslag liggende Tweede Aanvullende Bestuurlijke Overeenkomst met Rijkswaterstaat kon nog niet worden ondertekend vanwege het feit dat er nog geen onherroepelijk goedgekeurd Tracébesluit is.

Voorstel budgetoverheveling 2018 naar 2019 (bedrag x € 1.000)	saldo	programma
Dementie	150	1
School of Understanding	93	2
project A9	7.156	4
beheer overige gebouwen (Alleman, vd Hooplaan, Annakerk, Wagenweg)	59	5
Totaal-generaal (resultaatbestemming)	7.458	

Beslispunt 9: Instemmen via resultaatbestemming met budgetoverheveling van € 7,458 miljoen naar 2019 en de begroting 2019 wijzigen voor de vermelde bedragen.

10. Reserve "Overige toekomstige huisvesting"

In de raad van 22 maart 2017 is er een krediet beschikbaar gesteld van maximaal € 340.000 voor de aanpassing van het gebouw Landtong 18 ten behoeve van de eerste inrichting voor de basisschool School of Understanding. De werkzaamheden zijn uitgevoerd voor € 247.000, hetgeen leidt tot een positief resultaat van € 93.000.

De voordelige afsluiting is met name het gevolg van een scherpe inschrijving door de aannemer. Ook bleek gezien de huidige planontwikkeling van dit gebied een grootschalige aanpak van de dakbedekking niet noodzakelijk. Voorgesteld wordt om dit resultaat beschikbaar te houden in de reserve overige toekomstige huisvesting.

Beslispunt 10: Instemmen met het beschikbaar houden van het gerealiseerde resultaat van € 93.000 bij de verbouwing Landtong 18 in de reserve "Overige toekomstige huisvesting" en dit niet laten vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat.

11. Reserve "Dekking kapitaallasten gronden"

In 2018 heeft de gemeente gronden aangekocht op het bedrijventerrein De Loeten voor de aanleg van het openbaar gebied, zijnde een toegangsweg. De hiermee samenhangende exploitatiebijdrage is verantwoord op taakveld 8.1 ruimtelijke ordening, hetgeen leidt tot een voordeel op de baten van € 759.000. Voor de dekking van de kapitaallasten voortvloeiend uit de aankoop, wordt dit bedrag in de reserve "dekking kapitaallasten gronden" gestort.

Beslispunt 11: Instemmen met het storten van € 759.000 in de reserve "dekking kapitaallasten gronden" ter dekking van de kapitaallasten die samenhangen met de aankoop van grond op het bedrijventerrein De Loeten en hiervoor de begroting 2019 te wijzigen.

12. Vennootschapsbelasting (Vpb)

In de jaarrekening 2018 is aan lasten € 52.000 verantwoord (2017: € 31.000). De afgelopen maanden zijn er ontwikkelingen gaande die waarschijnlijk tot een hogere Vpb voor deze jaren gaat leiden. Voorgesteld wordt om de begroting 2019 te wijzigen door incidenteel het budget voor Vpb met € 300.000 te verhogen.

Beslispunt 12: Instemmen met het incidenteel verhogen van het budget 2019 voor Vennootschapsbelasting (Vpb) met € 300.000 en hiervoor de begroting 2019 te wijzigen.

A Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

2.1 Sociaal domein

Missie 2014-2018

De gemeente Amstelveen wil dat inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Eigen verantwoordelijkheid en een sterke sociale infrastructuur zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Zelf de regie voeren over het eigen leven en op een goede manier zelfstandig blijven wonen zijn hierbij leidend. Het voorkomen van het verlies van zelfstandigheid is een uitgangspunt. Het veilig en gezond opgroeien van jeugd is een ander belangrijk uitgangspunt. Onderlinge hulp ontstaat spontaan maar de gemeente kan randvoorwaarden scheppen waarin dat gemakkelijker gebeurt. Wanneer informele hulp en ondersteuning niet voldoende aanwezig zijn, zal de gemeente algemene en maatwerkvoorzieningen beschikbaar stellen. Uitgangspunt hierbij is dat inwoners, waaronder gezinnen, zo mogelijk weer op eigen kracht verder kunnen. Waar nodig zet de gemeente direct specialistische ondersteuning in. Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van betaalde arbeid, afgestemd op hun arbeidsmogelijkheden, worden door de gemeente begeleid. De gemeente verleent inkomensondersteuning aan inwoners waar nodig en vraagt daarvoor waar mogelijk een tegenprestatie.

Het gemeentebestuur onderkent de kracht in de samenleving en de eigen verantwoordelijkheden die mensen willen en kunnen nemen. Het bestuur verbindt en inspireert, belooft eigen initiatief en geeft tijdig ruimte voor inbreng in gemeentelijke plannen.

2.1.1 Zorg en welzijn

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Effectief uitvoeren van de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp, zorg en ondersteuning en begeleiding naar werk.		
1.1	Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	
2	Terugdringen van overheadkosten bij uitvoering van de overgedragen taken zodat minimaal 80% van het budget naar uitvoering gaat en tegengaan van overlap tussen voorzieningen.		
2.1	Hiermee is rekening gehouden in de minimale en maximale tarieven en bij het tarief voor het inzetten van zzp'ers.	Uitvoering	
3	Strakke gemeentelijke regie op de toegang tot zorg en ondersteuning.		
3.1	Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	
4	Ondersteuning bieden op basis van de behoefte van de hulpvrager en maatwerk bij hulpverlening aan gezinnen.		
4.1	De implementatie van de aanbevelingen uit de evaluatie van de sociale teams verder uitwerken.	Uitvoering	
5	Stimuleren van vrijwilligerswerk en ondersteunen van mantelzorgers.		
5.1	Verder verbeteren ondersteuning informele zorg.	Uitvoering	
5.2	Realiseren van een kleinschalige logeervoorziening (respijtzorg) in Amstelveen Zuid, als onderdeel van woningbouw voor ouderen.	Uitvoering	Voorbereiding gerealiseerd. De bouw van de kleinschalige logeervoorziening/woningbouw start in de eerste helft van 2019.

2.1.2 Werk en inkomen

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	De uitvoering van het actieprogramma uit 'Meer meedoen' Beleidsplan Participatiewet 2015-2018.	Uitvoering	
2	De uitvoering van de sluitende aanpak voor jongeren tot 27 jaar richting onderwijs en arbeidsmarkt.	Uitvoering	
3	De uitvoering van de plannen rond SROI.	Uitvoering	

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	In beginsel tijdelijk ondersteunen van mensen op zoek naar betaald werk via een persoonsgerichte benadering.	Uitvoering	
1.1	Continueren van de ondersteuning op het Werkplein van alle inwoners met een vraag naar werk.	Uitvoering	
1.2	Werkzoekenden met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon worden mede ondersteund door AM match.	Uitvoering	
1.3	Vorbereiding nieuwe nota Participatiewet 2019-2022.	Raad	
2	Inzetten op extra uitstroom uit de bijstandsuitkering van 2,5% per jaar, bij gelijkblijvende omstandigheden.	Uitvoering	
2.1	Brede ondersteuning op het werkplein.	Uitvoering	
2.2	Waar mogelijk wordt werk aangeboden wanneer inwoners zich melden voor een uitkering (preventie).	Uitvoering	
2.3	Inzet van alle instrumenten van de participatiewet afgestemd op de mogelijkheden van de klant en de vraag van de werkgever.	Uitvoering	
3	Uitvoeren van de verplichte tegenprestatie bij ontvangst van een bijstandsuitkering, onder voorwaarden ook in de vorm van mantelzorg.	Uitvoering	
3.1	De uitvoering van deze tegenprestatie is opgenomen in de reguliere werkwijze.	Uitvoering	
4	Creëren van een vangnet via een passend armoedebeleid en vroegtijdige schuldhelpverlening voor mensen die niet zelfstandig uit hun financiële problemen kunnen komen.	Uitvoering	
4.1	Uitvoering van de actiepunten uit de beleidsnota schuldhelpverlening.	Uitvoering	
5	Goed samenwerken met en ondersteunen van maatschappelijke voorzieningen voor bewoners in de knel zoals de Voedselbank.	Uitvoering	
5.1	Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	

2.1.3 Jeugd

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Uitvoering geven aan uitvoeringsagenda preventief jeugdbeleid, waaronder jeugdhulpverlening op scholen, inzet gezinscoaches en samenwerking met onderwijs en VVE/kinderopvang.	Uitvoering	
2	Invoeren van nieuwe werkwijze n.a.v. de regionale inkoopstrategie 2018.	Uitvoering	
3	Opstellen beleidsplan jeugdhulp 2019-2022.	Raad	Op 4 september is de raad geïnformeerd over het voornemen een integraal Sociaal Domein plan op te stellen waarin beleid op de thema's Wmo, jeugd en participatie worden meegenomen.

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Effectief uitvoeren van de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp, zorg en ondersteuning en begeleiding naar werk.		
1.1	Versterking vroegsignalering, o.a. door inzet van gemeentelijk jeugdhulpverleners op scholen.	Uitvoering	
1.2	Invoering gebiedsgericht werken door team jeugd.	Uitvoering	
1.3	Uitvoering geven aan de nieuwe werkwijze jeugdhulp, waar integraliteit van hulp en het behalen van resultaten door aanbieders centraal staan.	Uitvoering	
1.4	Actief betrekken en ondersteunen van huisartsen bij de nieuwe werkwijze.	Uitvoering	
1.5	Monitoren van resultaten van ingezette jeugdhulp, m.n. van hoog specialistische jeugdhulp.	Uitvoering	De resultaten worden gemonitord door de aanbieders van specialistische jeugdhulp (hun verantwoordelijkheid). Met de regiogemeenten wordt in 2019 aan een werkwijze gewerkt om deze resultaten ook AVG proof beschikbaar te krijgen. De jeugdhulpverleners van de gemeente zijn daarnaast in gesprek met aanbieders over de voortgang en resultaten van individuele trajecten. In 2019 wordt nog meer ingezet op lokale monitoring van de trajecten (kwalitatief en kwantitatief).
1.6	Herijking schoolmaatschappelijk werk Voortgezet onderwijs.	College	
1.7	Uitvoering geven aan het Meerjarenplan MULTI signaal, de regionale verwijnsindex risicojongeren.	Uitvoering	
2	Terugdringen van overheadkosten bij de uitvoering van de overgedragen taken zodat minimaal 80% van het budget naar uitvoering gaat en tegengaan van overlap tussen voorzieningen.		
2.1	Invoeren van de nieuwe regionale inkoopstrategie, o.a. op het gebied van bedrijfsvoering en ICT.	Uitvoering	
2.2	Vereenvoudiging en standaardisatie van administratieve processen, zowel bij gemeente als aanbieders.	Uitvoering	De administratieve processen bij de toegang en dossiervorming, het toewijzen van hulp, de declaratieverwerking en de nieuwe werkwijze zijn vereenvoudigd en gestandaardiseerd (w.o. door het perspectiefplan, extra ondersteuning van de toegang,

		vereenvoudiging in het aanbod door de SPIC's). De maatregelen rond de financiële tekorten zorgen wel voor meer administratieve lasten bij gemeente en aanbieders. Daarnaast vergt het verder ontwikkelen van de nieuwe werkwijze samen met aanbieders aandacht in 2019.
3	Strakke gemeentelijke regie op de toegang tot zorg en ondersteuning.	
3.1	Regievoering en beoordeling resultaten van jeugdhulptrajecten.	Uitvoering
3.2	Intensivering samenwerking tussen gemeentelijke jeugdhulpverleners, huisartsen en onderwijs, gericht op een snelle en effectieve toegang voor inwoners.	
4	Ondersteuning bieden op basis van de behoefte van de hulpvrager en maatwerk bij hulpverlening aan gezinnen.	
4.1	Invoering van de nieuwe werkwijze, behorend bij de regionale inkoopstrategie. Deze strategie is bij uitstek gericht op het bieden van maatwerk en het behalen van resultaten, waaronder het werken met een integrale probleemanalyse (perspectiefplan).	Uitvoering
4.2	Invoering van opvoedondersteuning, specifiek gericht op ouders van kinderen in kinderopvanggroepen met een aanbod VVE en Peuterarrangementen, bestaande uit informatie en training voor ouders.	Uitvoering

2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Vergroting van de inbreng vanuit de samenleving in gemeentelijke plannen onder meer door gerichte inzet van social media.		
1.1	Uitvoering Mensen Maken Amstelveen voortzetten.	Uitvoering	
1.2	Inbreng bewonersinitiatieven verhogen door Mensen Maken Amstelveen.	Uitvoering	

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.798	8.568	9.437	385	9.052	8.912	345	8.567	-486
6.2 Wijkteams	3.895	4.457	4.587	80	4.507	4.466	83	4.383	-124
6.3 Inkomensregelingen	1.911	2.015	22.057	22.542	-484	21.935	22.660	-725	-241
6.4 Begeleide participatie	2.002	1.759	1.848	499	1.349	1.849	499	1.350	2
6.5 Arbeidsparticipatie	1.130	1.506	1.364	252	1.112	1.239	268	971	-141
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.898	1.982	2.215	26	2.189	2.798	11	2.787	598
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	6.544	7.872	8.889	1.375	7.514	8.830	1.297	7.533	19
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	11.379	11.445	14.723	0	14.723	14.825	21	14.804	81
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	145	225	289	108	181	283	107	176	-5
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.227	1.303	1.303	0	1.303	1.300	0	1.300	-2
7.1 Volksgezondheid	2.671	2.838	2.848	0	2.848	2.814	0	2.814	-35
Totaal saldo van baten en lasten	41.600	43.970	69.559	25.266	44.293	69.250	25.291	43.959	-334
Reservemutatie	0	0	362	111	251	362	104	257	6
Resultaat	41.600	43.970	69.921	25.377	44.544	69.611	25.396	44.216	-328

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het saldo van € 486.000 wordt voor € 451.000 verklaard door de navolgende onderwerpen.

Aanpak Dementie (voordeel € 150.000)

In 2018 is € 150.000 opgenomen voor het project Sociale Benadering Dementie, waarvoor de gemeente in het derde kwartaal 2018 van het ministerie van VWS middelen heeft ontvangen. Voorliggend aan dit project heeft Amstelveen een 'Scan Sociale Benadering' (inventarisatie/nulmeting huidige en toekomstig benodigde inzet) laten uitvoeren. Deze scan is in november 2018 opgeleverd. De voorbereiding van de uitvoeringsfase is gestart, maar dit heeft nog niet tot kosten geleid in 2018. De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om € 150.000 over te hevelen naar 2019 voor de uitvoering van het project Sociale Benadering Dementie.

Sociale samenhang (voordeel € 250.000)

Het huisvestingsbudget is voor de extra kosten van verhuizing, een tijdelijk onderkomen, renovatie, inrichting en huurverhoging vanwege nieuwbouw en/of vernieuwing van de wijkcentra. Al eerder zijn de wijkcentra De Meent, Westwijkplein en De Bolder vernieuwd en in 2018 de wijkcentra Villa Randwijck en Alleman. De extra kosten vielen mee vanwege enerzijds lokale oplossingen en anderzijds een latere oplevering. Dit geeft een incidenteel voordeel van € 200.000. De plannen voor vernieuwing van het Pluspunt en Noordamcentrum en voor een wijkcentrum in KKP zijn uitgesteld in afwachting van de visie op de toekomst van wijkcentra, die het college in 2019 ontwikkelt.

Bewonersinitiatiefgroepen maakten hun activiteitenbudget niet helemaal op wat leidde tot een terugvordering van € 50.000 over de jaren 2016 en 2017.

Kinderopvangtoeslag (nadeel € 90.000)

Voor het verstrekken van kinderopvangtoeslag is in de begroting 2018 een bedrag van € 135.000 opgenomen terwijl er € 225.000 aan daadwerkelijke kosten zijn gemaakt. Deze stijging van de kosten wordt veroorzaakt door een toename van het aantal cliënten dat gebruik maakt van deze regeling (van 46 in 2017 naar 77 in 2018). De stijging deed zich met name voor in de 2e helft van het jaar zodat dit niet meegenomen kon worden in de prognose van het tweede tijdvak. Of deze stijging zich in 2019 voortzet gaan we in de eerste helft van 2019 monitoren.

Burgerparticipatie (voordeel € 64.000)

Het voordeel van € 64.000 op burgerparticipatie wordt veroorzaakt doordat er minder subsidie is uitgegeven aan de participatieraden, omdat een aantal raden is overgegaan in de Participatieraad Sociaal Domein. Daarnaast zijn door het vertrek van de voormalig burgemeester de activiteiten voor Mensen maken Amstelveen eerder en in afgeslankte vorm uitgevoerd. Ook is het contract met de Opapp (digitale tool) niet verlengd. Tenslotte is een aantal activiteiten, waaronder het project thermometer, doorgeschoven naar 2019.

Jeugd en jongerenwerk (voordeel € 77.000)

Op het budget jeugd en jongerenwerk is sprake van een overschrijding van € 77.000. De jongerenwerkers hebben zonder het volledige budget te gebruiken activiteiten met, voor en door jongeren uitgevoerd in 2018. De overschrijding is incidenteel van aard. Vanaf 2019 is een deel van dit budget nodig voor straf- en zorgregie/groepsaankpak en in de begroting overgeheveld naar de bedrijfsvoering. In 2018 was deze inzet voor straf- en zorgregie/groepsaankpak gedekt uit incidentele veiligheidsmiddelen.

De aandacht van uitvoeringscoördinatie en beleidsinzet rond het thema jeugd is in 2018 vrijwel volledig naar de maatregelen rond de specialistische jeugdhulp gegaan en minder naar innovatie in het jongerenwerk.

6.2 Wijkteams

Preventie jeugd (voordeel € 90.000)

Het voordelig resultaat wordt veroorzaakt door een aantal oorzaken:

- de pilot Bankras / Kostverloren en de interventies/ communicatie (v)chtscheidingen zijn conform afspraak uitgevoerd, de kosten bleken voordeliger uit te pakken;
- de structurele kosten voor de Regionale verwijzindex zijn begroot op basis van de toenmalige Matchpoint kosten. Doordat er per 1 april 2017 gewerkt wordt met een nieuw en voordeligere applicatie (MULTIsignaal) zijn de kosten lager uitgevallen;
- het onderdeel Ouderbetrokkenheid kon niet worden gerealiseerd. Na overleg met de kinderopvangorganisaties bleek er in 2018 geen mogelijkheid te zijn voor dit aanbod. De toegenomen werkdruk vanwege de groeiende internationalisering van de doelgroep heeft ertoe geleid dat er geen nieuwe activiteiten konden worden ontwikkeld in deze groepen kinderopvang.

6.3 Inkomensregelingen

uitkeringen inclusief verhaal (voordeel € 227.000)

Het overschot op het budget voor uitkeringsgerechtigden ter grootte van € 211.000 vloeit voort een daling van het uitkeringenbestand. Na een aanvankelijke groei van het bestand in de eerste helft van 2018 bleek in de zomer dat het aantal weer op het niveau lag van begin 2018: rond de 1100 uitkeringen. Doordat vanaf het voorjaar de uitstroom uit het bestand groter is dan de instroom is in de tweede helft van 2018 het bestand gedaald naar een aantal van 1077 uitkeringsgerechtigden.

In 2018 is voor een bedrag van € 496.000 aan vorderingen opgelegd. In de begroting wordt rekening gehouden met een budget van € 325.000. Het overschot van € 171.000 wordt veroorzaakt door enkele grotere fraudevorderingen en door een toename van het aantal declaraties aan het UWV.

Daarnaast moesten er enkele grote vordering worden afgeboekt (kijtschelding) wat een nadeel geeft van € 155.000

6.5 Arbeidsparticipatie

Re-integratie (voordeel € 141.000)

In de Eerste Tijdvakrapportage 2018 (onderdeel van de Perspectiefnota 2019) is éénmalig de begroting 2018 verlaagd met een bedrag van € 200.000. De achtergrond hiervan is dat steeds meer re-integratietaken door het Werkplein Amstelveen / Aalsmeer worden uitgevoerd in plaats van uitvoering door externe partijen. Deze ontwikkeling heeft zich in 2018 verder doorgezet waardoor het overschot op re-integratie verder is toegenomen met een bedrag van € 141.000. De extra inzet vanuit het Werkplein is in 2018 binnen de bedrijfsvoering opgevangen.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Hulpmiddelen (nadeel € 545.000)

Op de Hulpmiddelen is een overschrijding ontstaan van € 545.000. Dit wordt door een aantal oorzaken verklaard. Het aantal aanvragen omtrent hulpmiddelen, woonvoorzieningen en rolstoelen zijn onverwacht sterk toegenomen. Vanaf mei 2018 heeft deze stijging zich blijvend voorgedaan. Daarnaast is er vanaf mei 2018 sprake van een aanzienlijke stijging van de kosten voor autoaanpassingen. Ook is er een aantal zeer dure woningaanpassingen uitgevoerd, meer dan er bij de 2e tijdvak was voorzien.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Jeugdhulp (nadeel € 81.000)

In 2018 is een nadeel ontstaan van € 81.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting. In het College Uitvoeringsprogramma 2018-2022 is eenmalig voor 2018 € 3,2 miljoen opgenomen voor een aantal nadelen, waaronder op het regionaal ingekochte segment B en C. De oorzaken hiervoor zijn uiteenlopend en zowel te relateren aan landelijke ontwikkelingen (dalende budgetten sinds de decentralisaties, zwaardere zorgvraag, verlengde jeugdhulp, kosten voor Jeugd die mogelijk via andere wetten bekostigd moeten worden zoals Wlz, Wmo, passend onderwijs, Zvw) als ontwikkelingen gerelateerd aan het nieuwe stelsel per 1 januari 2018 (implementatiekosten, niet passende en te hoge tarieven, onvoldoende kostenbewust (kunnen) indiceren). Naast deze oorzaken komt € 250.000 voort uit kosten voor de jaren 2015 tot en met 2017.

Vanaf medio 2018 is door een taskforce bestaande uit de regiogemeenten en de aanbieders gewerkt aan verklaringen, korte en langere termijnmaatregelen. In 2018 ging het onder meer om het afrekenen op werkelijk gemaakte kosten (in plaats van de vaak hogere bestaande tarieven), kostenbewuster indiceren, bij twijfel starten in het goedkopere segment B en het mogelijk maken van een stapeling van segment B beschikkingen om segment C te voorkomen. In 2019 wordt gewerkt met nieuwe scherpere tarieven, is verblijf apart opgenomen, wordt extra scherp gekeken naar de lopende en nieuwe beschikkingen, wordt het contractmanagement met de belangrijkste aanbieders geïntensiveerd en wordt gekeken naar lokale oplossingen met verwijzers zoals huisartsen. In 2019 wordt ook georiënteerd op het stelsel voor na 2020 en verder.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
6.1 Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	362	111	251	0	362	104	257	257	-6
1 Sociaal domein	362	111	251	0	362	104	257	257	-6

Vorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
6.3 Dubieuze debiteuren sociale dienst	0	0	0	1.447	0	2	1.445	-2	2
1 Sociaal domein	0	0	0	1.447	0	2	1.445	-2	2

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Sociaal domein zijn betrokken: Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland, GGD Amsterdam-Amstelland en Werkorganisatie Amstelland en Meerlanden (werknaam: AM-match). Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Missie 2014-2018

Goede scholen, een rijk en gevarieerd aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden en culturele en recreatieve voorzieningen maken Amstelveen tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente. Goed onderwijs is de sleutel tot ontplooiing en bevordert de positie op de arbeidsmarkt. Er is hoogstaand onderwijs in Amstelveen voor alle leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus, waardoor kinderen zich optimaal kunnen ontplooien en hun (latere) positie op de arbeidsmarkt wordt bevorderd. Kinderen met een achterstand worden ondersteund, kinderen die excelleren worden uitgedaagd en leraren krijgen een steuntje in de rug.

Een verantwoorde samenleving met verantwoordelijke inwoners begint bij de jeugd. Door te investeren in natuur- en milieueducatie in scholen, groeien kinderen op tot bewuste volwassenen.

De gemeente Amstelveen stimuleert haar inwoners de komende jaren meer te bewegen en sporten. Sport is goed voor de gezondheid, de sociale contacten en het vestigingsklimaat van de stad en haar inwoners. Bovenal is sport natuurlijk leuk om te doen. Doel is alle Amstelveeners in beweging te krijgen. Bovendien is sport een ideaal middel om bij te dragen aan doelstellingen op andere beleidsterreinen, zoals het onderwijs- en jeugdbeleid, gezondheid, maatschappelijke participatie en de aantrekkelijkheid van de stad. Daarom dagen we alle Amstelveense organisaties en maatschappelijke verbanden uit om letterlijk en figuurlijk in beweging te komen. Dat daarbij de sportdeelname in Amstelveen al boven het landelijk gemiddelde ligt, is een stimulans.

Kunst en cultuur zijn van groot belang voor inwoners en de concurrentiepositie van Amstelveen. Cultuur draagt bij aan de economische aantrekkelijkheid en het imago en de identiteit van de stad. Bovendien draagt het bij aan een open en tolerante samenleving. Het cultureel voorzieningenniveau is hoog en dat moet zo blijven. Dit neemt niet weg dat er nog verbeterlagen te maken zijn, met name efficiencywinst.

2.2.1 Onderwijs

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Presenteren resultaten van de Onderwijsagenda 2015-2018.	Uitvoering	
2	Ontwikkelen breed taalbeleid.	College	door de toenemende internationalisering is een breed, hierop aangepast taalbeleid nog in ontwikkeling
3	Resultaat onderzoek Internationaal Onderwijs op het HWC.	Uitvoering	Het onderzoek loopt nog en krijgt in 2019 een vervolg met een resultaat
4	Invoering beleidsplan DU Voorschoolse voorziening peuters.	Uitvoering	
5	Afronding scholingstraject 'taalniveau 3F'.	Uitvoering	
6	Invoering van opvoedondersteuning aan ouders: informatie en training voor ouders van kinderen in kinderopvanggroepen met een aanbod VVE en Peuterarrangementen.	Uitvoering	Na overleg met de kinderopvangorganisaties bleek er in 2018 geen mogelijkheid te zijn voor dit aanbod. De toegenomen werkdruk vanwege de groeiende internationalisering van de doelgroep heeft ertoe geleid dat er geen nieuwe activiteiten konden worden ontwikkeld in deze groepen kinderopvang.

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Afstemmen van jeugdhulp op schoolmaatschappelijk werk.		
1.1	Na aanpassing aansluiting van de zorg op het basisonderwijs wordt nu ook de aansluiting in het VO verbeterd.	College	
2	De kwaliteit van het onderwijs helpen te verbeteren.		
2.1	Middels de onderwijssubsidies worden kwaliteitsverbeteringen gestimuleerd.	College	
4	Stimuleren van de vorming van een alles-in-één-school concept waarbij kinderen op één locatie terecht kunnen voor opvang, VVE, onderwijs, sport en cultuur.		
4.1	Middels de onderwijssubsidies worden initiatieven op dit vlak ondersteund.	College	
6	De aansluiting van het bedrijfsleven op het onderwijs stimuleren.		
6.1	Het Online Platform wordt gevuld met activiteiten.	Uitvoering	Er was onvoldoende draagvlak bij de stakeholders om het Online Platform te realiseren
6.2	Er worden meer activiteiten ondersteund, waaronder de bedrijventour.	Uitvoering	
6.3	Amstelveen Ontvangt wordt twee maal georganiseerd.	College	
6.4	Deelname aan het MRA project House of Skills – uitvoering.	Uitvoering	
7	Uitvoering geven aan het plan van aanpak laaggeletterdheid uit 2013, door uitvoering te geven aan het vastgestelde Plan van Aanpak.		
7.1	Het aantal Taalpunten wordt uitgebreid van drie naar vijf.	Uitvoering	in 2018 is er één taalpunt bijgekomen, aan verdere uitbreiding wordt gewerkt.
7.2	Het netwerk om laaggeletterden te bereiken wordt versterkt door meer organisaties te betrekken.	Uitvoering	

2.2.2 Onderwijshuisvesting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Nieuwbouw Piet Heinschool aan de Schaepmanlaan.	Uitvoering	 Deels gerealiseerd. Bouwwerkzaamheden zijn in 2018 gestart. Eind 2019 wordt de nieuwbouw opgeleverd.
2	Nieuwbouw Hermann Wesselinkcollege	Uitvoering	 Deels gerealiseerd. Krediet is beschikbaar gesteld. HWC is bouwheer. Bouwplan is aanbesteed en in voorbereidende fase. Start bouw in 2019.
3	Besluitvorming over eventuele aanvullende huisvesting.	Raad	 Niet gerealiseerd. In 2019 wordt een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs opgesteld waarin wordt aangegeven wanneer en waar aanvullende huisvesting noodzakelijk is.

2.2.3 Sport, recreatie en natuur- en milieueducatie

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Externe audit en benchmark Sportbedrijf Amstelveen.	Uitvoering	 Audit en benchmark is in 2017 uitgevoerd. Vervolg vindt plaats in 2019
2	Informeel overleg raad – RvT Sportbedrijf.	Uitvoering	

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
10	Recreatieve initiatieven ondersteunen.		
10.1	Ondersteuning van initiatieven die zich voordoen.	Uitvoering	 I.v.m. ontwikkeling van visie op toerisme en recreatie in 2019 is hier nog geen uitvoering aangegeven.
11	Meer ruimte geven aan lokale evenementen.		
11.1	Promotie van evenementen.	Uitvoering	 Vanuit stadspromotie is dit actief opgepakt.
11.2	Faciliteren hiervan door de coördinator evenementen.	Uitvoering	 Hiervoor is nadrukkelijk aandacht geweest vanuit de nieuwe adviseur evenementen, zoals bij de besluitvorming over 24H in 2019 en de Kerstparade (2018).
5	Verbreden van de betrokkenheid van (sport)verenigingen bij realiseren maatschappelijke doelen en maatschappelijke activiteiten op wijkniveau.		
5.1	Uitvoering motie Ogen en Oren in de Sport.	Uitvoering	
5.2	Betrekken (sport)verenigingen bij GIDS project.	Uitvoering	
5.3	Inzet buurtsportcoaches voor versterken relaties.	Uitvoering	
6	Vaststellen transparante, beredeneerde grondslagen voor gemeentelijke financiële ondersteuning van sportverenigingen.		
6.1	Geen. Rapport Kostprijsoriëntatie sportaccommodatietarieven kan dienen als een basis, maar		

	heeft vanwege Herstructureringsplan Sportbedrijf geen prioriteit.		
7	Meer regionale samenwerking in het belang van de sport in Amstelveen.		
7.1	Continueren deelname SportAs.	Uitvoering	
8	Op een hoger plan brengen van Amstelveense sportbeoefening.		
8.1	Faciliteren van de komst van het Nationaal Tennis Centrum.	Uitvoering	
8.2	Blijven investeren in een goede sportinfrastructuur (o.a. Noorder Legmeerpolder, beweegbox).	Uitvoering	
8.3	Subsidiëren en faciliteren van sportevenementen.	Uitvoering	
9	Stadsstrand langs de noordelijke Poeloever.		
9.1	Geen. Is gerealiseerd.		 Er wordt een visie ontwikkeld om aan de noordelijke Poeloever meer ruimte te creëren voor recreatie (strand), sport- en zwemvoorzieningen en horeca met respect voor de natuurlijke omgeving. Prettig wonen is een basisvoorziening, goed recreëren is daar onlosmakelijk mee verbonden. Het college van burgemeester en wethouders heeft in het Collegeprogramma 2018 - 2022 aangegeven dat 'aan de noordelijke poeloever meer ruimte komt voor recreatie, sportvoorzieningen en horeca, met respect voor de natuurlijke omgeving'. Als eerste zetten we ons in om een horecapaviljoen te realiseren nabij Poel's Up. Het verbeteren van de waterkwaliteit in de Poel en het vervolgens realiseren van een dagstrandje zijn logische vervolgstappen.

2.2.4 Kunst en cultuur

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Tussentijdse evaluatie cultuuragenda 2016-2020.	College	 Amstelveen scoort op de cultuurindex van Atlas der gemeenten beduidend onder het gemiddelde. Aanleiding om nieuw cultuurbeleid op te zetten, om een kwaliteitsslag te bewerkstelligen.

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Voorzieningenniveau op peil houden.		
1.1	Stimuleren om vanuit de inhoud een verdere samenwerking tussen de culturele instellingen tot stand te brengen.	Uitvoering	
1.2	Verder ontwikkelen van cultuurmarketing mede gelet op citymarketing, en stimuleren van culturele allianties in Metropoolregio Amsterdam verband.	Uitvoering	
4	Verankeren cultuureducatie in het onderwijs.		
4.1	Deelname aan Cultuureducatie met Kwaliteit.	Uitvoering	 Scholen worden begeleid bij het structureel verankeren van cultuureducatie.
4.2	Verder na gaan in hoeverre deelname aan Meer Muziek in de klas mogelijk is.	Uitvoering	

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
4.1 Openbaar basisonderwijs	118	119	119	0	119	120	0	120	1
4.2 Onderwijshuisvesting	3.570	3.341	4.175	993	3.181	4.357	1.199	3.158	-23
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.461	2.791	3.515	634	2.881	3.513	706	2.807	-74
5.1 Sportbeleid en activering	6.303	3.899	4.047	0	4.047	3.967	0	3.967	-80
5.2 Sportaccommodaties	1.125	-707	2.614	1.588	1.026	2.661	1.547	1.114	88
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.821	3.733	3.820	0	3.820	3.752	4	3.748	-71
5.4 Musea	1.206	1.158	1.158	0	1.158	1.158	0	1.158	0
5.5 Cultureel erfgoed	159	132	132	0	132	160	0	160	28
5.6 Media	2.138	2.010	2.082	0	2.082	2.134	0	2.134	51
Totaal saldo van baten en lasten	20.902	16.475	21.662	3.214	18.447	21.821	3.455	18.366	-81
Reservemutatie	17.932	19.191	32.194	11.267	20.927	26.883	6.016	20.867	-60
Resultaat	38.834	35.667	53.856	14.481	39.375	48.704	9.471	39.233	-141

4.2 Onderwijshuisvesting

onderwijshuisvesting (voordeel € 27.000)

De afwijking op onderwijshuisvesting wordt met name veroorzaakt door:

- Hogere opbrengsten uit huur en vergoedingen ad € 50.000 i.v.m. wederingebruikneming van een leegstaand deel van het schoolgebouw De Westwijzer,
- Een in beginsel budgettair neutraal hoger niveau van verrekeningen met gebruikers van € 144.000,
- Naverrekening van een deel, groot € 23.000, van de opslag voor voorbereiding en toezicht over de in 2017 gerealiseerde tijdelijke uitbreidingen van het Amstelveen College en het Keizer Karel College.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
4.2 Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen	5.797	1.885	3.911	68.243	1.276	1.885	67.634	-609	4.521
4.2 Nieuwbouw HWC	19.277	4.477	14.800	4.322	19.277	70	23.528	19.207	-4.407
4.2 Nieuwbouw Landtong	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 Nieuwbouw onderwijshuisvesting	0	225	-225	225	0	225	0	-225	0
4.2 Nieuwbouw Piet Heinschool	1.340	554	786	5.121	1.340	554	5.907	786	0
4.2 Nieuwbouw Wending	600	700	-100	100	600	600	100	0	-100
4.2 Overige toekomstige huisvesting	2.700	232	2.468	1.316	2.700	140	3.877	2.561	-93
5.1 KNLTB garantie	0	0	0	1.000	0	0	1.000	0	0
5.2 Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	1.959	1.382	577	14.271	1.168	1.382	14.057	-214	790
5.2 Kunstgrasrugbyveld	522	522	0	0	522	0	522	522	-522
5.2 Sportlaan 29, aanbouw Goudsmithal	0	1.290	-1.290	1.290	0	1.160	130	-1.160	-130
5.5 Monumentenzorg	0	0	0	127	0	0	127	0	0
2 Onderwijs en ontpleoing	32.194	11.267	20.927	96.015	26.883	6.016	116.882	20.867	60

Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen

Dit betreft met name de faseringsverschillen bij de nieuwbouw van het HWC en de nieuwbouw van de Piet Heinschool.

Nieuwbouw HWC

Voor nieuwbouw van het Herman Wesselink College (HWC) is een krediet van € 22 miljoen beschikbaar gesteld. Op basis van het raadsbesluit van 18 juli 2018 is dit krediet verhoogd naar € 26,277 miljoen. In 2018 werd van het totale krediet € 4,4 miljoen gereserveerd en is daadwerkelijk € 70.000 besteed.

Nieuwbouw onderwijshuisvesting: Vrijval Amstelveen College

Voor de nazorgwerkzaamheden van het Amstelveen College was er in 2018 nog € 70.000 gereserveerd. Er bleken geen nazorgwerkzaamheden meer noodzakelijk, dit resulteert in een voordeel van € 70.000. De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om de reserve op te heffen en het restantbudget vrij te laten vallen.

Nieuwbouw Piet Heinschool

Voor nieuwbouw van de Piet Heinschool is een krediet van € 9,453 miljoen beschikbaar gesteld. Op basis van het raadsbesluit van 14 februari 2018 is dit krediet verhoogd naar € 12,28 miljoen. In 2018 werd van het totale krediet € 554.000 gereserveerd en is daadwerkelijk € 855.000 besteed.

Nieuwbouw Wending

Voor de nieuwbouw van Wending op de locatie van De Schakel is in de Kadernota 2017 een krediet beschikbaar gesteld van € 1,9 miljoen. Het krediet is in vier termijnen gesplitst, waarbij in 2018 de derde termijn van € 600.000 aan het schoolbestuur beschikbaar is gesteld. In de reserve resteert ultimo jaar € 100.000. De nieuwbouw is inmiddels opgeleverd en het schoolbestuur zal in 2019 een eindafrekening opmaken. In 2019 wordt het project geheel financieel afgerond.

Overige toekomstige huisvesting: Krediet huisvesting basisschool School of Understanding

In de raad van 22 maart 2017 is er een krediet beschikbaar gesteld van maximaal € 340.000 voor de aanpassing van het gebouw Landtong 18 ten behoeve van de eerste inrichting voor de basisschool School of Understanding. De werkzaamheden zijn uitgevoerd voor € 247.000, hetgeen leidt tot een positief resultaat van € 93.000. De voordelige afsluiting is met name het gevolg van een scherpe inschrijving door de aannemer. Ook bleek gezien de huidige planontwikkeling van dit gebied een grootschalige aanpak van de dakbedekking niet noodzakelijk. De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om dit restantbudget beschikbaar te houden in de reserve overige toekomstige huisvesting.

Dekking kapitaallasten sportaccommodaties

Dit betreft met name de faseringsverschillen bij de investeringen in sportaccommodaties

Kunstgrasrugbyveld

In de jaarrekening 2017 is voor de aanleg van een kunstrugbyveld ad. € 522.000 de bestemmingsreserve kunstrugbyveld gevormd. In 2018 zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, maar is besloten pas groen licht voor de investering te geven als een compleet plaatje van beschikbaarheid en toekomstige behoeften aan sportaccommodaties is gevormd. Medio 2019 moet dit overzicht beschikbaar zijn.

Sportlaan 29, aanbouw Goudsmithal

Voor de Sportlaan 29 de aanbouw Goudsmithal is per saldo een krediet beschikbaar gesteld van € 2,146 miljoen. Van de verwachte werkzaamheden in 2018 van € 1,29 miljoen is er € 1,16 miljoen besteed. In de reserve resteert ultimo jaar € 130.000 hetgeen beschikbaar blijft in 2019.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
4.2 Onderhoud onderwijsgebouwen	248	100	148	1.081	248	59	1.271	190	-41
2 Onderwijs en ontplooiing	248	100	148	1.081	248	59	1.271	190	-41

Onderhoud onderwijsgebouwen

De noodzakelijk omvang van de voorziening voor meerjarig onderhoud van onderwijshuisvesting wordt jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening geactualiseerd. Aan de hand van de actualisatie is gebleken dat de omvang van de voorziening in overeenstemming is met de toekomstige verplichtingen.

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.3 Economie en duurzaamheid

Missie 2014-2018

Het gemeentebestuur van Amstelveen zet zich de komende periode in om het vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven en de ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande ondernemingen in de stad verder te verbeteren. Dit gaat het bestuur doen aan de hand van een programma waarin vier thema's centraal staan: Ondernemerschap, Quality of life, Acquisitie (inter)nationale bedrijven en Ruimte voor ondernemen.

Duurzaamheid is meer dan luchtkwaliteit en energiebesparing. Het is in de volle breedte van de gemeentelijke beleidsterreinen rekening houden met volgende generaties. Het gaat hierbij vooral om de balans tussen de zogenaamde drie P's: People, Planet en Profit. De mens staat centraal met waardering voor ieders rol in de maatschappij en het zorgen voor welzijn. Daarnaast wordt rekening gehouden met de kwaliteit van een ieders leefomgeving en dient er sprake te zijn van economische haalbaarheid én rechtvaardigheid. De gemeente wil kansen creëren voor duurzaam ondernemen en de ontwikkeling van duurzame welvaart.

2.3.1 Economie

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Uitvoering EZ agenda.	Uitvoering	
2	Uitvoering Citymarketing.	Uitvoering	

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
10	Inzetten op nieuwe functies voor leegstaande kantoorgebouwen.		
10.1	Ondersteunen initiatieven bij transformaties.	Uitvoering	
11	Transparant maken van resultaten en kosten buitenlandse handelsmissies.		
11.1	Verslaglegging van alle buitenlandse reizen inclusief financiële bijlage.	Uitvoering	
2	Versterken van het internationale karakter van Amstelveen.		
2.1	Continuering activiteiten Amsterdam inbusiness.	Uitvoering	
2.2	Faciliteren voorzieningen voor internationale gemeenschap.	Uitvoering	
2.3	Promoten internationale karakter van Amstelveen binnen MRA en internationaal.	Uitvoering	
3	Versterken van de lokale economische structuur en aantrekkingskracht van Amstelveen.		
3.1	Verder uitvoering geven aan de EZ agenda 2016, in samenwerking met Platform Ondernemend Amstelveen.	Uitvoering	De EZ agenda is leidend voor de uitvoering van het EZ programma. Er wordt jaarlijks een update gemaakt.
8	Faciliteren van startende bedrijven, inclusief ZZP-ers.		
8.1	Doorontwikkeling programma ZAAL.	Uitvoering	Er is een geslaagde editie gehouden in 2018, tevens is er een jubileum bijeenkomst gevierd samen met de Amstelland Meerlanden deelnemers. In 2019 volgt een nieuwe editie.

2.3.2 Stadshart

Geen opmerkingen.

2.3.3 Schiphol

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Bepalen inzet Amstelveen voor nieuw akkoord op hoofdlijnen voor de ontwikkeling van Schiphol tot 2030.	Raad	Door middel van het inzetdocument van de BRS (bestuurlijke Regie Schiphol) voor de onderhandelingen over het akkoord op hoofdlijnen

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Monitoren verklaarbaarheid inzet en gebruik Buitenveldertbaan en Aalsmeerbaan.		
1.1	Resultaten monitoring analyseren en conclusies betrekken bij standpuntbepaling over ontwikkeling Schiphol tot 2030.	Uitvoering	In het kader van het inzetdocument van de BRS (bestuurlijke Regie Schiphol) voor de advisering door de Omgevingsraad Schiphol.

2.3.4 Amsterdam inbusiness

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Blijvende inzet Amsterdam inbusiness activiteiten.	Uitvoering	 Amstelveen maakt structureel onderdeel uit van Amsterdam inbusiness. In 2018 is versterkt aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen van de Brexit. Daarnaast was sprake van continuering voor Amstelveen relevante zaken zoals relatiemanagement Japan.
2	Blijvende inzet internationaal onderwijs.	Uitvoering	 Amity is in het voorjaar van 2018 officieel gestart. Aan het einde van 2018 telde de school zoals geprognoseerd 100 leerlingen en groeit door. Er zijn plannen voor verder aanvullend internationaal onderwijs, mede om de druk op het Nederlandstalig onderwijs te verlichten.
3	Blijvende inzet expatcenter.	Uitvoering	 Amstelveen maakt structureel onderdeel uit van IN Amsterdam. In wordt gefinancierd vanuit de MRA. Amstelveen levert tevens capaciteit. De dienstverlening wordt hoog gewaardeerd. T.o.v. 2017 is de instroom gegroeid met 13 procent.
4	Inzet international housing.	Uitvoering	 Amstelveen werkt (ook in MRA verband) aan het updaten en verbeteren van Engelstalige informatie voor internationale bewoners inzake wonen, werken, praktische zaken en voorzieningen.

2.3.5 Duurzaamheid

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Programma Circulaire Economie.	College	 In 2018 heeft onderzoeksbureau Circle Economy in opdracht van de gemeente een scan uitgevoerd voor de kansen in Amstelveen. Een consortium van vertegenwoordigers van het Amstelveense bedrijfsleven en de gemeente hebben dit proces begeleid. De uitkomsten zijn gebruikt als input voor het opstellen van een werkplan circulaire economie Amstelveen.
2	Uitvoeringsplan energietransitie.	College	 In de programmabegroting 2018 is aangegeven dat er een energietransitieplan wordt opgesteld en aan het college wordt voorgelegd. Door vertraging van het Klimaatakkoord en nieuwe inzichten aan de hand van het akkoord wordt een plan van aanpak Amstelveen aardgasvrij klaar ontwikkeld en in het eerste kwartaal 2019 aangeboden aan het college. Daarnaast wordt een Regionale Energie- en Strategieën (RES) verwacht eind 2019 en de transitievisie warmte eind 2021.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
3.1 Economische ontwikkeling	324	633	757	101	656	481	90	391	-265
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-70	-193	551	754	-204	529	746	-217	-13
3.4 Economische promotie	723	1.108	4.193	4.228	-35	3.941	4.242	-301	-266
Totaal saldo van baten en lasten	977	1.549	5.501	5.083	418	4.951	5.078	-127	-545
Reservemutatie	-251	0	0	0	0	0	3	-3	-3
Resultaat	727	1.549	5.501	5.083	418	4.951	5.082	-130	-548

3.1 Economische ontwikkeling

Glasvezel (voordeel € 64.000)

In 2018 is verder uitvoering gegeven aan het project Glasvezel, oftewel de Digitale bereikbaarheid van Amstelveen. Uit een eerste analyse naar de digitale bereikbaarheid in Amstelveen in 2017 is onder meer het buitengebied van Amstelveen aangewezen als pilotgebied. In 2018 is in samenwerking met de Provincie en een extern bureau onderzocht welke mogelijkheden er zijn om succesvol een initiatief in het buitengebied op te starten. In 2018 is ingezet op alle voorbereidende werkzaamheden (analyse, uitwerking doelgroep, nagaan van interesse en het creëren draagvlak) om in 2019 volledig in te zetten op de uitvoering van de pilot. In 2018 zijn de nodige kosten gemaakt, behorend bij het proces. In de tijd bezien is het voor het proces wenselijk om het beschikbare budget (toegekend voor een periode van twee jaar) in te zetten over een periode van drie jaar.

Internationaal beleid structureel (voordeel € 60.000)

De financiële middelen zijn onder meer bedoeld voor het inrichten van de Engelstalige website van de gemeente. Geld is tevens bedoeld voor het conceptueel uitwerken en maken van regionale communicatiemiddelen om bedrijven en mensen vanuit het buitenland goed te informeren over de mogelijkheden binnen de MRA (en daarmee Amstelveen) op het gebied van werken, wonen, onderwijs. Voorbereidingen op zowel Amstelveen als regionaal niveau zijn getroffen. Uitvoering is in eerste instantie uitgesteld in verband met discussie over internationalisering in Amstelveen en in de regio. In Amstelveen is akkoord op het uitbreiden van de Engelstalige website. Acties zijn in uitvoering. Discussie op regionaal niveau vindt plaats in eerste helft 2019.

Schiphol (voordeel € 70.000)

Het adviestraject in de Omgevingsraad Schiphol is enorm vertraagd en Schiphol stond open om gezamenlijk opvolging te geven aan de punten uit het position paper. In afwachting van de uitkomsten van het adviestraject is samen met Schiphol eerst een plan van aanpak uitgewerkt om uitvoering te geven aan het position paper. Nu dat plan er ligt kan worden besloten over de inzet van het budget conform het plan van aanpak. Dit alles heeft ertoe geleid dat geen bijdrage van € 35.000 van de gemeente Aalsmeer is ontvangen.

3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen

Grondbank (nadeel € 44.000)

Het tekort op grondstromen dat gemeld werd in de 2^e tijdvakrapportage (€ 100.000), is dankzij een toename van projectrealisatie in de laatste maanden van 2018 minder groot uitgevallen.

Echter, doordat de egalisatiereserve is uitgeput, ontstaat een tekort van € 44.000 op de exploitatie van de grondbank. Voor 2019 wordt, gezien de planning en realisatie van projecten en baggerwerk weer een positief resultaat verwacht. Daarnaast wordt een inspanning geleverd om de vaste (organisatie)kosten te verminderen.

3.4 Economische promotie

Smart City (voordeel € 120.000)

In verband met het vertrek van de projectleider Amstelveen Smart City en het inwerken van een nieuwe projectleider is een deel van het jaar geen aanjaagrol voor innovatieve projecten opgepakt. Juist voor Smart City projecten is een creatieve, out of the box manier van werken en een stimulerende rol noodzakelijk om onderzoeken en pilots te lanceren. Het budget is zorgvuldig ingezet voor kansrijke projecten. Daarnaast is gevraagd om een evaluatie op te stellen op basis van de afgeronde en lopende onderzoeken en pilots. In dit kader is tevens gevraagd om vanaf eind 2018 niet actief nieuwe onderzoeken en pilots uit te zetten tot na de oplevering van de evaluatie.

Gastvrij Amstelveen (voordeel € 65.000)

In 2018 is minder aanspraak gemaakt op het budget. Dit heeft mede te maken met de wisseling van het college. Met de nieuwe ambities van het college en het aanstellen van een adviseur evenementen is de verwachting dat het budget in 2019 wordt benut.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
3.3 Egalisatiereserve Grondbank (max. 500K)	0	0	0	3	0	3	0	-3	3
3 Economie en duurzaamheid	0	0	0	3	0	3	0	-3	3

Egalisatiereserve Grondbank

Het saldo van de egalisatiereserve is ingezet voor het tekort bij de grondbank.

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.4 Openbare ruimte

Missie 2014-2018

De eigen identiteit van Amstelveen komt onder andere tot uitdrukking in het hoge kwaliteitsniveau van de leefomgeving. Het maakt Amstelveen (mede) tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente.

De gemeente Amstelveen houdt de (hoogwaardige) voorzieningen in de openbare ruimte op een duurzame wijze in stand, door de openbare ruimte op een efficiënte en klantgerichte wijze schoon, heel, groen, veilig en fraai te houden met inbegrip van vervangingen (herinvesteringen) en actualisaties op basis van nieuwe ontwikkelingen. Van belang daarbij zijn het behoud van een open en groene omgeving, de aansluiting bij andere aandachtsgebieden zoals bewegen en leren en aandacht en ruimte voor initiatieven van bewoners.

Groen is en blijft één van de belangrijkste kernwaarden van Amstelveen en moet tenminste op niveau gehouden worden. Openbaar groen vormt een belangrijke basis voor de leefbaarheid van de woon- en werkomgeving.

Uitgangspunt is dat de Amstelveners zich gemakkelijk en veilig door de stad moeten kunnen verplaatsen, ongeacht het gebruikte vervoermiddel. Dat betekent ook waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, de verkeersafwikkeling, de bereikbaarheid en de leefbaarheid van en in Amstelveen, voor alle verkeersdeelnemers.

Het zwaartepunt bij de afvalinzameling ligt bij het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen maar het betekent ook het op de lange termijn kunnen garanderen van een goede kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners van Amstelveen.

Kerntaken van begraafplaats Zorgvlied zijn het begraven (inclusief cremieren en asbezorgen) en het beheer van de begraafplaats. De kwaliteit van Zorgvlied kenmerkt zich door de diversiteit, het groen en de belevingswaarde.

2.4.1 Groen

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Waar mogelijk selectieve versterking van groen.		
1.1	Er vinden voortdurend renovaties en vernieuwingen in het groen (bomen en beplanting) plaats.	Uitvoering	 Uitgevoerd conform actiepunt
3	Ondersteunen van kansrijke initiatieven van bewoners op het gebied van groen.		
3.1	De ervaring in 2017 is dat er twee leuke en kansrijke initiatieven zijn ingediend. Naar verwachting vindt dit in 2018 z'n voortgang.	Uitvoering	 In 2018 zijn twee buurtinitiatieven tot stand gekomen, een buurtmoestuin aan Zetveld en aan de Snelliuslaan.
4	Andere inrichting van het openbaar groen in de buurt indien bewoners daaraan willen bijdragen.		
4.1	Het komt zeer beperkt voor dat inwoners met een collectief voorstel komen. Indien er voorstellen zijn wordt hier actief aan bijgedragen.	Uitvoering	 Indien er voorstellen zijn, wordt hier actief in bijgedragen. In 2018 zijn geen concrete voorstellen door bewoners gedaan.
5	Bewoners in de gelegenheid stellen stukjes gemeenteground aan te kopen om bij hun tuin te betrekken.		
5.1	Gemiddeld ontvangen we circa 70 verzoeken per jaar. Deze worden getoetst aan het beleid en dit resulteert in een verkoop van circa 10% van de aanvragen.	Uitvoering	 In 2018 zijn 37 verzoeken binnengekomen. Hiervan heeft ruim 30%, na toetsing aan het beleid, geresulteerd in verkoop.

2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Wegwerkzaamheden o.b.v. Nota wegen 2017 en Uitvoeringsprogramma infra-werken 2017-2020.	Uitvoering	 Er zijn diverse infra projecten gerealiseerd zoals groot onderhoud aan Beneluxbaan, Bovenkerkerweg en onderhoud aan diverse asfaltwerken en woonstraten.
2	Uitvoering geven aan lopende afspraken met waterschappen over waterlopen en Amstelveense Poel	Uitvoering	 Uitgevoerd; er is regulier overleg met de Waterschappen.
3	Beleidsplan Openbare Verlichting 2015-2019.	Uitvoering	 Uitgevoerd conform plan.
4	Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2020 (GRP).	Uitvoering	 Uitgevoerd volgens plan.
5	Tussentijdse evaluatie GRP.	Uitvoering	 De tussentijdse evaluatie is uitgevoerd. Hier komen enkele verbeterpunten uit naar voren. Naar aanleiding hiervan is een actieplan opgesteld dat in het 1e kwartaal 2019 ter vaststelling aan het college wordt aangeboden en ter informatie aan de raad.
6	Realisatie projecten uit het Uitvoeringsprogramma	Uitvoering	 Er zijn diverse werken gerealiseerd, zoals diverse infra- en verkeersprojecten, renovaties van groen/bomen, overs, speelplaatsen, relinen riolering en vervangen van openbare verlichting.
7	Actualiseren Uitvoeringsprogramma verkeer.	Raad	 Het uitvoeringsprogramma verkeer is geactualiseerd.
8	Realiseren van diverse projecten uit het Uitvoeringsprogramma verkeer.	Uitvoering	 In 2018 zijn diverse projecten uit het Uitvoeringsprogramma verkeer gerealiseerd zoals herinrichting Amsterdamseweg-noord, verbeteren fietsroutes, vervangen/aanpassen verkeersinstallaties en snelheidsremmers.

2.4.3 Afvalinzameling

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Grondstoffenplan 2017-2021.	Uitvoering	 In 2018 is Anders Inzamelen volgens plan uitgevoerd. Optimalisatie in 2019.
2	(Ver)nieuwbouw Afvaloverslagstation.	Uitvoering	 In 2018 is de (ver)nieuwbouw Afvaloverslagstation grotendeels afgerond. In 2019 nog enkele vervolgacties.

2.4.4 Begraafplaats

Geen opmerkingen.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
2.1 Verkeer en vervoer	7.135	9.763	15.359	3.122	12.237	5.410	1.495	3.915	-8.322
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	9.059	9.747	10.001	398	9.603	9.932	375	9.557	-46
7.2 Riolerings	-882	-1.029	7.490	8.520	-1.029	7.490	8.520	-1.029	0
7.3 Afval	-2.924	-3.044	7.523	10.569	-3.047	7.543	10.590	-3.047	0
7.4 Milieubeheer	1.123	788	1.712	330	1.382	1.528	281	1.246	-135
7.5 Begraafplaatsen	-850	-611	3.757	4.596	-839	3.757	4.596	-839	0
Totaal saldo van baten en lasten	12.661	15.614	45.842	27.535	18.307	35.660	25.856	9.804	-8.503
Reservemutatie	4.173	1.118	24.691	15.307	9.384	22.737	12.594	10.143	760
Resultaat	16.834	16.732	70.533	42.842	27.690	58.397	38.450	19.947	-7.743

2.1 Verkeer en vervoer

Het saldo van € 8,3 miljoen wordt verklaard door de navolgende onderwerpen.

Scopewijzigingen project A9 (voordeel € 7,156 miljoen)

De Gemeentelijke bijdragen aan RWS van totaal € 9.236.500 voor de verdiepte aanleg van de overkapping Oude Dorp en de verbreding van de overkapping Meander zijn niet voldaan in 2018. De daaraan ten grondslag liggende Tweede Aanvullende Bestuurlijke Overeenkomst met Rijkswaterstaat kon nog niet worden ondertekend vanwege het feit dat er nog geen onherroepelijk goedgekeurd Tracébesluit is. Daarom is ook de bijdrage van de eigenaren van het transformatieproject De Bovenlanden voor de verbreding overkapping Meander van € 2.080.750 niet in 2018 ontvangen. De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om zowel de bijdrage aan RWS van € 9.236.500 als de daarmee samenhangende te ontvangen bijdrage van € 2.080.750 over te hevelen naar 2019.

Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte (voordeel € 1,1 miljoen)

Voor het gedeelte van het resultaat wat betrekking heeft op het Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte zijnde € 1,1 miljoen wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij de jaarrekening (kopje Financiering, begroot € 5,3 miljoen, realisatie € 4,2 miljoen). Het gaat hierbij om een verschil op de exploitatiebudgetten en niet op de investeringen binnen het programma buitenruimte. Zie de tabel in bijlage 6.2 onder Financiering, bij 2.1 Totaal in de kolom "Via exploitatie".

Openbare verlichting (voordeel € 200.000)

De energiekosten bij openbare verlichting laten een voordeel zien van € 200.000. Er zijn twee oorzaken aan te wijzen waarom de energiekosten lager uitvallen:

- Liander brengt al geruime tijd gemeenten geen kosten voor het gebruik van haar kabelnet in rekening omdat zij niet weten hoeveel masten hierop aangesloten zijn. Het gebruik wordt afgerekend op basis van het aantal aangesloten lichtmasten;
- het overschakelen naar led verlichting(conform het beleidsplan).

Reclame opbrengsten (nadeel € 75.000)

De opbrengst uit hoofde van reclameborden valt € 75.000 tegen door het wegvallen van de reclamevitruines met ingang van 2018 en het lagere aantal bushokjes dan begroot.

Het aantal bushokjes (122 stuks) is fors lager dan de geplande 155. De oorzaak is dat in de achterliggende tijd veel dienstregelingen door de vervoersmaatschappijen zijn aangepast en ook bushaltes zijn komen te vervallen. De structurele jaaropbrengst zal daarmee circa € 40.000 lager liggen dan de al neerwaarts aangepaste begroting 2019.

Schoonhouden buitenruimte (nadeel € 80.000)

Het tekort bij schoonhouden van € 80.000 wordt veroorzaakt door hogere marktprijzen op de integrale beeldbestekken die in 2018 voor Westwijk, Randwijk en Elsrijk-oost zijn aanbesteed.

Project Amstelzijde/Amstelbrug (nadeel € 7.000)

Voor het project Amstelzijde is een nieuwe verbindingsweg aangelegd van Amstelzijde naar Amstelslag. Aangrenzend is een nieuw parkeerterrein aangelegd. Dit parkeerterrein is in opstalrecht uitgegeven. De hiermee samenhangende uitgaven en inkomsten resulteren in een overschrijding op de lasten van € 208.000 en op de baten van € 201.000.

5.7 Openbaar Groen en openluchtrecreatie

Bagger en waterschapsbelasting (voordeel € 7.000)

Op het onderdeel "bagger" is sprake van lagere kosten (€ 84.000). Daar staat tegenover dat in rekening gestelde kosten voor waterschapsbelasting niet zijn begroot. Dit betreft structureel € 77.000, waarvan € 35.000 per jaar het product groen belast en € 42.000 het product Verkeer en Vervoer.

7.2 Riolering / 7.3 Afval / 7.5 Begraafplaatsen

Het resultaat van deze producten rekent af met de daartoe gevormde voorzieningen. De toelichting is opgenomen bij de betreffende voorzieningen op dit programma.

7.4 Milieubeheer

Verduurzamen particulier woningbezit (voordeel € 68.000)

De gemeente Amstelveen heeft als penvoerder van de regionale samenwerking 'Verduurzamen particulier woningbezit' € 185.000 subsidie aangevraagd en begroot voor de uitvoering van regionale energieprojecten in 2018. De eindafrekening tussen de samenwerkende gemeenten, penvoerder Amstelveen en Provincie Noord-Holland zal in 2019 plaatsvinden. Hierdoor resteert € 68.000 van de subsidie 2018 voor de uitvoering in het jaar 2019.

Wettelijke milieutaken (voordeel € 55.000)

Voor wettelijke milieu taken zijn structureel middelen begroot. Het uitgavenpatroon hiervan fluctueert jaarlijks en in 2018 resteert € 55.000.

SLOK gelden (voordeel € 74.000)

De onderbesteding op de SLOK gelden van € 74.000 wordt onder andere veroorzaakt doordat een aantal projecten voordeliger is ingekocht dan aanvankelijk begroot. Een andere oorzaak is dat er enkele projecten in het kader van het deltaplan duurzaamheid pas eind 2018 zijn gestart. Vanwege de onderbesteding is de onttrekking aan de reserve SLOK ook € 74.000 lager dan begroot.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
2.1 Amstelgroen/Amstelzijde	0	14	-14	14	0	14	0	-14	0
2.1 Dekking kapitaallasten UP Groen, water, recreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1 Dekking kapitaallasten UP Verkeer en vervoer	3.925	14	3.911	1.373	2.546	14	3.905	2.532	1.379
2.1 Groot onderhoud wegen	4.189	5.764	-1.575	6.083	4.189	4.680	5.592	-492	-1.083
2.1 Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	443	467	-24	847	443	462	828	-19	-5
2.1 Verkeersmaatregelen	659	1.207	-548	2.849	659	692	2.815	-34	-514
2.1 Verkeersregelinstallaties	386	1.093	-708	2.355	386	703	2.037	-318	-390
5.7 Buitenruimte groen, water en spelrecreatie	527	473	54	0	527	401	126	126	-72
7.4 Energiebeleidsplan (incl.SLOK)	0	140	-140	143	0	66	77	-66	-74
7.5 Dekking kapitaallasten Zorgvlied	180	0	180	50	154	0	203	154	27
7.5 Meubilair Zorgvlied	0	180	-180	180	0	154	27	-154	-27
4 Openbare ruimte	10.308	9.352	956	13.894	8.903	7.187	15.610	1.716	-759

2.1 Dekking kapitaallasten "UP Groen, water, recreatie" en "UP Verkeer en vervoer"

Verbindingsweg en parkeerterrein Amstelzijde

Zie toelichting taakveld 2.1.

Inrichting buitenruimte facilitaire projecten

De aanleg van de toegangsweg op bedrijventerrein De Loeten was begroot in 2018. De aanlegkosten worden voor het grootste deel gedekt uit exploitatiebijdragen. Voor het resterende deel is een bedrag aanwezig in de voorziening facilitaire projecten.

In 2018 heeft de voorbereiding van de aanleg plaatsgevonden. De daadwerkelijke uitvoering vindt plaats in 2019. Hierdoor is er € 2.766.000 minder uitgegeven dan geraamd en zijn ook de inkomsten uit exploitatiebijdragen € 2.288.000 lager dan geraamd. Ook is de hiermee samenhangende onttrekking uit de voorziening facilitaire projecten en storting in de reserve dekking kapitaallasten van € 478.000 niet noodzakelijk geweest.

2.1 "Groot onderhoud wegen", "Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)", "Verkeersmaatregelen", "Verkeersregelinstallaties" en 5.7 "Buitenruimte groen, water en spelrecreatie"

Bovengenoemde reserves hebben betrekking op het Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte.

Projecten uit dit Uitvoeringsprogramma rekenen af met deze reserves. De verschillen tussen begrote en werkelijke onttrekkingen aan de reserves hebben aan de ene kant te maken met fasering van projecten, die over de jaargrens heen lopen en eerder of nog niet klaar zijn.

Aan de andere kant zijn er ook voordelige resultaten behaald op projecten die afgerond zijn of jaarlijkse beheerbudgetten die niet geheel besteed zijn.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar bijlage 6.2.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
7.2 Riolering	450	-332	782	1.865	450	-30	2.345	480	302
7.3 Bedrijfsafval	0	0	0	24	0	12	11	-12	12
7.3 Huishoudelijk afval	260	1.014	-754	840	248	753	335	-505	-249
7.5 Afkoop onderhoud graven	377	289	88	2.595	373	289	2.679	84	4
7.5 Begraafplaats Zorgvlied	0	568	-568	914	0	792	122	-792	224
7.5 Dubieuze debiteuren Zorgvlied	0	0	0	61	11	14	58	-2	2
7.5 Uitgifte graven	533	577	-44	4.251	473	577	4.147	-104	60
4 Openbare ruimte	1.620	2.116	-496	10.548	1.555	2.407	9.697	-851	355

7.2 Riolering

Het in 2018 gerealiseerde negatieve resultaat op het product riolering ad € 302.000 wordt afgerekend met deze voorziening. Bij een controle op de aanwezigheid van activa is gebleken dat op locatie Nes a/d Amstel de riolering wel op de balans staat maar eerder vervangen is dan gepland in verband met verzakkingen. Het gevolg is dat de boekwaarde van deze activa ad € 218.000 ineens ten laste van de exploitatie gebracht moet worden.

Daarnaast zijn diverse kleine budgetten voor het onderhoud en beheer van de gemalen en straatkolken overschreden; het aantal reparaties is toegenomen bij oude riolen, waarbij er niet gewacht kan worden op het investeringsprogramma. Aansluitend zijn er ook extra maatregelen genomen om rioolinstallaties adequaat te houden.

7.3 Huishoudelijk afval

In de tweede tijdvak zijn de uitgaven en inkomsten aangepast, hetgeen per saldo leidde tot een hogere onttrekking aan de voorziening van € 400.000. De ten onrechte niet begrote heffing bij Uilenstede is de belangrijkste oorzaak van de lagere onttrekking aan de voorziening t.o.v. de gewijzigde begroting.

Daarnaast daalt door het "Anders Inzamelen" de hoeveelheid restafval met als gevolg lagere verbrandingskosten en -belasting. De hoeveelheid PMD neemt toe inclusief de bijbehorende vergoedingen uit het afvalfonds.

7.5 Begraafplaats Zorgvlied.

Het in 2018 gerealiseerde negatieve resultaat op het product begraafplaatsen ad € 224.000 wordt afgerekend met deze voorziening. Enerzijds heeft dit te maken met hogere uitgaven op het onderhoud van de begraafplaats en anderzijds lagere afkoopsommen (eenjarig en meerjarig).

Het uitvoeren van extra werkzaamheden, heeft te maken met het vergroenen van de begraafplaats, waardoor extra inspanningen zijn geleverd met als doel verduurzaming (minder onderhoud op termijn) en het in stand houden van het cultureel erfgoed. Met het oog op 150 jaar Zorgvlied zijn deze werkzaamheden naar voren getrokken en dus naast de reguliere werkzaamheden uitgevoerd. Ook is er om veiligheidsredenen een aantal bomen gekapt en zijn er vanwege milieuredenen andere en duurdere bestrijdingsmiddelen noodzakelijk geweest.

In 2018 zijn er extra inspanningen geleverd om achterstanden in de grafadministratie weg te werken. Een groot deel van de uitgiftedetails en verplichtingen is geactualiseerd naar de werkelijke situatie. Gebleken is dat er structureel minder graven zijn dan waarvoor wij onderhoud kunnen vragen.

Kredieten

Riool gemalen

Het totaal beschikbare krediet voor rioolgemalen bedraagt in 2018 € 891.500. Hiervan is € 15.000 besteed in 2018. Het restantbedrag is in 2019 in zijn geheel benodigd voor de renovatie van het rioolgemaal Nes aan de Amstel. De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om het gehele budget te positioneren bij het gemaal Nes aan de Amstel.

Grondstoffenvisie

De levering en plaatsing van de ondergrondse containers heeft in 2018 plaatsgevonden. Het restantkrediet ad. € 309.000 wordt in 2019 ingezet om oplossingen te realiseren bij een aantal "hotspots" en vervolgens het project af te ronden.

Renovatie overslagstation

De renovatie is in 2018 afgerond en hiermee is het overslagstation voor de komende 5–10 jaar te gebruiken. In 2019 worden er nog enkele vervolgacties uitgezet ter optimalisatie. Het restantkrediet ad. € 103.000 wordt in 2019 hiervoor ingezet.

Meubilair Zorgvlied

Het plaatsen van nieuw en extra meubilair in ruimten en op de begraafplaats is nog niet geheel afgerond. Dit vanwege de toegenomen bezoekersaantallen na opening van het crematorium. In 2019 wordt hier een vervolg aan gegeven en het restantkrediet ad € 27.000 is hiervoor benodigd.

Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte

Voor de kredieten die opgenomen zijn in het Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage in deze rekening.

Verbindingsweg en parkeerterrein Amstelzijde

Zie taakveld 2.1.

Investerings in maatregelen onderliggend wegennet A9

Afgelopen jaar zijn in opdracht van - en op kosten van - Rijkswaterstaat drie deelprojecten van het onderliggend wegennet A9 in uitvoering genomen:

- Het resultaat van deelproject Laan van Langerhuize is positief door een gunstig aanbestedingsresultaat. Hierdoor zijn de uitgaven € 229.000 lager dan geraamd. De te ontvangen vergoeding van Rijkswaterstaat is daardoor ook € 229.000 lager dan geraamd;
- De uitgaven voor 2018 voor deelproject Keizer Karelweg zijn € 191.000 hoger dan geraamd, omdat de werkzaamheden aan het wegvak tussen de nieuwe rotonde met de Groen van Prinstererlaan en het Stadsplein, die in 2019 waren ingepland, grotendeels reeds in 2018 zijn uitgevoerd. De te ontvangen vergoeding van Rijkswaterstaat voor de gemaakte kosten in 2018 is daardoor € 191.000 hoger dan geraamd;
- De uitvoering van deelproject Burgemeester Boersweg is gepland in 2019, maar een deel van de aanloopkosten is al in 2018 gemaakt. Hierdoor zijn de uitgaven in 2018 € 99.000 hoger dan geraamd, evenals te ontvangen vergoeding van Rijkswaterstaat.

Inrichting buitenruimte facilitaire projecten

Betreft bedrijventerrein De Loeten. Zie reservemutatie 2.1.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Openbare ruimte zijn het Groengebied Amstelland en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partijen wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Missie 2014-2018

De stad nadert zijn fysieke grens. Er vindt verschuiving plaats van ontwikkeling naar beheer, van uitleg naar transformatie en van nieuw naar vernieuwend. De nadruk ligt op kleinschalige projecten binnen bestaand stedelijk gebied, veelal vervanging of transformatie.

Het heeft prioriteit om bewoners en initiatiefnemers meer ruimte en maatwerk te bieden bij ruimtelijke ordening, ontwikkeling, welstand en inrichting. Stimulering van eigen verantwoordelijkheid van bewoners, zoals (collectief) particulier opdrachtgeverschap en groene initiatieven en het toepassen van functiemenging en flexibiliteit zijn belangrijke beleidsuitgangspunten. Deregulering is hierbij de opdracht. De uitdaging is tegelijkertijd de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving en het duurzaam ruimtegebruik in Amstelveen te behouden en te versterken.

Komende jaren wordt de juiste maat gevonden voor uitvoering van de grote projecten in de stad, zoals inpassing van de A9, de Amstelveenlijn en het Stadshart. Deze ontwikkelingen bepalen immers in grote mate de ruimtelijke kwaliteit van de stad.

Goed wonen is een basisvoorziening. Amstelveen richt zich daarom de komende jaren op de speerpunten: 1. Bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt; 2. Duurzaamheid; 3. Variatie in woonvormen; en 4. Meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van bewoners. Daarnaast zullen wij meer aansturen op leefbare wijken met een gemengde bevolkingsopbouw. Tenslotte zal Amstelveen scherp toezien op de naleving van de met Eigen Haard gemaakte prestatieafspraken.

2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Lobby belangen Amstelveen binnen SMASH/LIB.	Uitvoering	
2	Uitvoering structuurvisie Amstelveen 2025.	Uitvoering	
3	Vorbereiding op invoering van de Omgevingswet.	Uitvoering	
4	Vaststellen diverse bestemmings-, uitwerkings-, wijzigingsplannen en afwijkingen op het bestemmingsplan.	College	
5	Uitvoeringsprogramma VTH 2017-2018.	Uitvoering	
6	Jaarrapportage VTH 2018 vaststellen.	College	

2.5.2 Stedelijke ontwikkelingen

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Zorgen voor een vlotte en veilige afwikkeling van het verkeer tijdens de ombouw van de Amstelveenlijn en de verbreding van de A9.		
1.3	Uitvoering diverse verkeersmaatregelen onderliggend wegnnet A9.	Uitvoering	
1.4	Ontwerp knoop Ouderkerkerlaan.	Uitvoering	
1.5	Omgevingsmanagement en communicatie via onder meer Amstelveen InZicht.	Uitvoering	
2	Een verantwoorde ruimtelijke inpassing van de te verbreden A9 met zo min mogelijk overlast voor omwonenden en bedrijven.		
2.1	Vaststellen Bestemmingsplan A9.	Raad	 Omdat de Raad van State het Tracébesluit nog niet onherroepelijk heeft goedgekeurd kon het bestemmingsplan nog niet ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.
3	Een verantwoorde ruimtelijke inpassing van de ombouw van de Amstelveenlijn met zo min mogelijk overlast voor passagiers, omwonenden en bedrijven.		
3.1	Voorbereiden uitvoering in 2019-2020.	Uitvoering	
3.2	Uitvoeren voorbereidende werkzaamheden (verleggen nutsbedrijven, nader onderzoek).	Uitvoering	
3.3	Vaststellen Bestemmingsplan Uithoornlijn (inclusief onteigeningsplan).	Raad	 Het ontwerp van de Uithoornlijn was in 2018 nog onvoldoende uitgewerkt om de planologische procedure voor het tracé te starten. De verwachting is dat het besluit doorschuift naar 1e helft 2019.
4	Komen tot een duurzame oplossing voor een vlotte en veilige afwikkeling van het doorgaand verkeer tussen de N201 en de A9 als alternatief voor de aanleg van de oostelijke Randweg.		
4.3	Ontwerp verdubbeling/capaciteitsverruimende maatregelen op de Bovenkerkerweg tussen de bebouwdekomgrens en Dr. Willem Dreesweg. Opstellen kostenraming, subsidieaanvraag en kredietaanvraag.	Raad	 Het ontwerp is nog in wording. Actie wordt in 2019 afgerond. Het ontwerp is nog in wording. Actie wordt in 2019 afgerond
5	Uitwerken van de Visie Stadshart 2025 tot een samenhangende ruimtelijke uitwerking van alle ontwikkelingen in en rond het Stadshart.		
5.1	Zorgen voor doorwerking van de kaders in bestaande en nieuwe initiatieven.	Uitvoering	
5.2	Advisering omtrent voortgang door adviesgroep Stadshart.	Uitvoering	
5.3	Opstellen welstandscriteria door Stadsbouwmeester.	Raad	
7	Voor het aantrekkelijker maken van het Stadshart zijn we afhankelijk van diverse partijen. In samenwerking met deze partijen gaan we initiatieven die het Stadshart versterken stimuleren, waaronder het verlevendigen van het Stadsplein.		
7.1	Actief contact houden met stakeholders.	Uitvoering	
7.2	Begeleiden en zorgen voor afstemming tussen de diverse initiatieven.	Uitvoering	

2.5.3 Wonen en volkshuisvesting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Woningmarktrapportage Amstelveen.	Uitvoering	 Wij maken geen aparte rapportages meer maar doen wel mee met regionale onderzoeken (WiMRA). RIGO heeft voor de regionale woningmarkt een rapportage gemaakt.
2	Onderzoek wensen en mogelijkheden van huurders om door te stromen naar een koopwoning.	Uitvoering	 Met Eigen Haard proberen we doorstroming uit sociale huurwoningen naar zowel vrije sector koop- als huurwoningen te bevorderen. In 2019 wordt een Woonagenda vastgesteld waarin voor dit onderwerp ook ruim aandacht zal zijn.

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
2	Realiseren van middeldure huur- en koopwoningen voor de midden en hogere inkomens.	Uitvoering	 Dit is een ongoing proces waarbij er momenteel ook sprake van extra inzet is voor het middeldure huursegment.
2.1	Extra inzet op het realiseren van kwalitatief goede en betaalbare koopwoningen voor middeninkomens.		
3	Realiseren woningen met zorgvoorzieningen voor ouderen in woonservice-zones, zodat zij langer zelfstandig kunnen wonen.	Uitvoering	 Voor 2019 zijn bijvoorbeeld voor het eerst aparte prestatieafspraken gemaakt met Woonzorg Nederland. In gesprekken met Eigen Haard is dit ook een terugkerend onderwerp.
3.1	In 2017 wordt het beleid op dit aspect geëvalueerd. Verbeterpunten ten behoeve het langer zelfstandig wonen van de ouderen in combinatie met het aanbieden van zorg en voorzieningen worden in samenspraak met de betrokken instellingen in 2018 en volgende jaren concreet uitgewerkt.		
4	Verlagen aandeel scheefwonen door corporatie.	Uitvoering	 Dit wordt doorlopend in gesprekken met Eigen Haard en ontwikkelaars onder de aandacht gebracht.
4.1	Voortzetten inkomensafhankelijk huurbeleid door Eigen Haard. Actief stimuleren van ontwikkelaars om vrije sectorhuurwoningen in samenspraak met de corporaties onder de aandacht te brengen van de huurders.		
5	Bouwen naar de wensen van de woonconsument.	Uitvoering	 In de planvorming wordt gestreefd naar circa 30% eigenbouw.
5.1	Realisatie 30% eigenbouw in project de Scheg.		

2.5.4 Openbaar vervoer

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Reactie op Vervoerplan 2019.	College	 Adviescommissie Amstelland-Meerlanden heeft eind juni 2018 gereageerd aan DB Vervoerregio, DB Vervoerregio heeft 19 juli 2018 het Vervoerplan 2019 vastgesteld. Behaald resultaat is een buslijn die het Oude Dorp en diverse ouderenvoorzieningen in Amstelveen direct verbindt met het Stadshart en Ziekenhuis Amstelland (buslijn 174). Ook is in december op aandringen van Amstelveen een besluit genomen over de aanvullende buslijn 551, die in Amstelveen Zuid gezondheid-s en ouderencentra met het ziekenhuis verbindt. Daarnaast konden in 2018 enkele haltes worden behouden. Er blijft met Connexxion en de Vervoerregio Amsterdam gezamenlijk gezocht worden naar aanvullende fijnmazige OV-oplossingen.

2.5.5 Parkeren

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Bijstellen beleid parkeerregulering.	Raad	 Het beleid 'invoering betaald parkeren' is vastgesteld op 13 december 2017. In 2019 zal er een mobiliteitsvisie opgesteld worden waar parkeren een rol in speelt. Op basis van deze visie zal mogelijk nieuw beleid worden voorgesteld aan de raad.
2	Inzet scanscooter.	College	 het onderzoek naar de scanscooter (scanvoertuig) is niet in 2018 verder vormgegeven. In het raadsvoorstel van 12 december 2018 is extra VTE aangevraagd voor 2019. In 2019 zal afdeling VH de inzet van een scanvoertuig gaan onderzoeken.

2.5.6 Maatschappelijk Vastgoed

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Verbouwing begane grond Stadsplein 97 – 100a ("Cultuurstrip").	Uitvoering	De gefaseerde verbouwing is in uitvoering.
3	Verbouwing wijkcentrum Noorddamcentrum.	Uitvoering	De wenselijke huisvesting van het Noorddamcentrum is nog onderwerp van overleg.
4	Realisatie van een turnhal bij de Ben Goudsmithal.	Uitvoering	
5	Vorbereiding van nieuwbouw sporthal bij het Hermann Wesselink College.	Raad	Er is een begin gemaakt met de planvorming voor de nieuwbouw van vier gymnastieksalen bij het Hermann Wesselink College.
6	Vernieuwing meerjarenonderhoudsplanning o.b.v. systematiek NEN2767.	Uitvoering	De inventarisatie is voltooid. Bewerking en interpretatie van de gegevens vindt begin 2019 plaats.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-2.449	1.230	5.444	8.050	-2.606	4.764	8.125	-3.361	-754
0.63 Parkeerbelasting	-2.026	-1.925	367	2.188	-1.822	403	2.270	-1.867	-46
2.2 Parkeren	217	285	568	335	233	563	311	253	20
2.5 Openbaar vervoer	69	71	121	0	121	149	52	97	-23
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-85	-22	763	773	-10	627	627	0	10
8.1 Ruimtelijke ordening	2.029	2.469	4.611	2.348	2.264	4.629	2.745	1.885	-379
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.773	-7.376	5.109	12.017	-6.908	5.034	7.933	-2.899	4.009
8.3 Wonen en bouwen	39	1.069	4.262	5.603	-1.341	4.594	5.291	-697	644
Totaal saldo van baten en lasten	-3.979	-4.199	21.245	31.314	-10.069	20.765	27.354	-6.589	3.480
Reservemutatie	-13.714	-2.326	5.255	5.168	87	3.887	3.707	180	93
Resultaat	-17.693	-6.524	26.500	36.482	-9.982	24.652	31.060	-6.409	3.573

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Het voordelig saldo van € 754.000 wordt voor € 742.000 verklaard door de navolgende onderwerpen.

Vrijval voorziening "onderhoud Vastgoed" (voordeel € 987.000)

Zie toelichting overzicht "voorzieningen".

Beheer gebouwen (voordeel € 59.000)

Bij beheer gebouwen resteert een bedrag van totaal € 59.000 voor niet afgeronde projecten bij:

- renovatie wijkcentrum Alleman;
- sloopkosten van der Hooplaan 109;
- verhuurbaar maken Catharina van Clevepark 10;
- achterstallig onderhoud Annakerk;
- beheersmaatregelen Wagenweg.

De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om deze budgetten over te hevelen, zodat deze projecten in 2019 kunnen worden afgerond.

Gronden buiten exploitatie: Bedrijventerrein De loeten (nadeel € 459.000)

Voor de Loeten is thans nog geen totale grondexploitatie beschikbaar. Deze komt in 2019 gereed. Momenteel bestaat deze ontwikkeling uit verschillende deelprojecten. Alle deelprojecten binnen De Loeten worden financieel ondergebracht in deze grondexploitatie, waarin ook de aanleg van openbaar gebied, zijnde een toegangsweg wordt opgenomen. De aanleg van deze toegangsweg wordt gedekt uit de inkomsten van exploitatiebijdragen en de verkoopopbrengsten van gronden voor de ontwikkeling van bedrijvigheid. Hiertoe worden de saldi (positief en negatief) van deze deelprojecten op de balans gezet.

In 2018 heeft de gemeente 2 percelen gronden verkocht. Omdat de verkoopopbrengsten naar de balans zijn gebracht, is in 2018 een faseringsnadeel op de baten ontstaan van € 459.000.

Hiertegenover staat een niet genomen nadelig resultaat van € 292.000 op product 8.1 Ruimtelijke ordening.

Beheer gronden (voordeel € 80.000)

Door vernieuwing van slagboominstallaties en tijdelijk lagere onderhoudskosten is sprake van € 37.000 lagere lasten. Daarnaast is er een voordeel van € 43.000 vanwege hogere grondopbrengsten en doorbelastingen, beide incidenteel van aard.

Startkoop Amstelveen (voordeel € 75.000)

In het raadsvoorstel beleidsnotitie koopstarters (4 februari 2009) is besloten dat indien bij aankoop van tranches of bij de verkoop van de woning gelden naar de gemeente toevloeien deze, in afwachting van nadere besluitvorming over startersvoorzieningen, worden gestort in de bestemmingsreserve "Startkoop Amstelveen".

In november 2018 zijn vier Tranches en bijbehorend bloot eigendom verkocht. Aangezien deze verkopen niet zijn te prognosticeren, heeft dit geleid tot een niet begrote incidentele opbrengst in 2018 van € 75.000.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bouwgrondexploitaties (afwijkingen op lasten en/of baten van projecten, neutraal met balans)

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget. Omdat hierdoor het resultaat op het jaarbudget wijzigt, muteert ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen.

Voor de projecten is er in 2018 € 145.000 lagere lasten gerealiseerd en € 10.000 hogere baten. De lagere lasten zijn voornamelijk te verklaren door de ontwikkelingen bij winkelcentrum Groenhof. In 2018 is gestart met de renovatie van winkelcentrum Groenhof. De uitvoering is iets vertraagd vanwege vertraging van de verbouwwerkzaamheden van het winkelcentrum. Daarom kan pas later worden gestart met de aanpassingen in de openbare ruimte. De niet bestede kosten van € 91.000 schuiven daarom door naar 2019. Het project wordt in 2019 afgerond.

8.1 Ruimtelijke Ordening

Het saldo van € 379.000 wordt voor € 412.000 verklaard door de navolgende onderwerpen.

Projectorganisatie grote projecten (voordeel € 107.000)

De uitgaven van het budget voor de projectorganisatie grote projecten is € 107.000 lager dan geraamd. Het verrichten van de ruimtelijke studies in het Stadshart (Rembrandtweg en Cultuurstrip), alsmede de inrichting van de overkapping Meander lopen iets achter qua tijd en wordt in 2019 uitgevoerd.

De afwikkeling vindt plaats met de reserve "grote projecten". Deze onttrekking is ook € 107.000 lager.

Bedrijventerrein De loeten (€ 292.000 voordeel)

Op taakveld 0.3 is ingegaan op de verkoop van 2 gronden. De afwikkeling met de balans leidde daar tot een niet begroot nadeel van € 459.000 voor het jaar 2018.

In 2018 was een nadelig te nemen resultaat geraamd van € 292.000 op dit taakveld. Omdat de verschillende deel projectsaldi met de balans worden afgewikkeld (fasering) is dit tekort in 2018 niet opgetreden.

Projecten facilitair grondbeleid

Voorziening facilitaire projecten (nadeel € 268.000)

De kosten voor het definitief inrichten van de openbare ruimte bij Groenelaan 3-5 zijn hoger dan eerder geraamd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door aangescherpte eisen ten aanzien van de bruggen, de prijsstijgingen in de bouw en door overige onvoorziene werkzaamheden in de openbare ruimte. Deze kosten kunnen niet worden verhaald op de ontwikkelaar.

De Loeten (voordeel € 759.000 en nadeel € 478.000)

Voor deelprojecten binnen De Loeten zijn anterieure overeenkomsten gesloten tussen de gemeente en private partijen. Hierbij zijn conform de grondexploitatiewet afspraken gemaakt over kostenverhaal. Dit houdt in dat deze partijen naar rato bijdragen aan de totale kosten in het totale plan de Loeten. Dit betreft de betaalde exploitatiebijdrage, waarmee de gemeente de gronden voor openbare ruimte / infrastructuur in eigendom overneemt en inricht.

In 2018 heeft de gemeente 3 percelen grond aangekocht op het bedrijventerrein De Loeten, voor de aanleg van het openbaar gebied, zijnde een toegangsweg. De hiermee samenhangende exploitatiebijdrage heeft een voordeel op de baten als gevolg van € 759.000. Voorgesteld wordt dit bedrag vanuit het voordelig saldo van de jaarrekening te storten in de reserve dekking kapitaallasten gronden, voor de dekking van de kapitaallasten die samenhangen met de aangekochte gronden.

In 2018 heeft de gemeente gronden aangekocht op het bedrijventerrein De Loeten, voor de aanleg van het openbaar gebied, zijnde een toegangsweg. (Een deel van de kosten van) de aanleg van de toegangsweg zelf was begroot in 2018. Deze aanlegkosten worden voor het grootste deel gedekt uit exploitatiebijdragen. Voor het resterende deel is een bedrag aanwezig in de voorziening facilitaire projecten. Hiervoor heeft de voorbereiding in 2018 plaatsgevonden. De daadwerkelijke uitvoering vindt plaats in 2019. Dit betekent een nadeel op de baten van € 478.000.

Omdat de uitgaven voor de aanleg van de toegangsweg plaatsvinden in 2019, is de storting van € 478.000 in de reserve dekking kapitaallasten niet noodzakelijk.

Faseringsverschillen binnen projecten (budgettair neutraal)

Westwijk Zuidwest (€ 128.000 lagere lasten en baten)

Voor de werkzaamheden in de openbare ruimte is een post voor onvoorziene kosten opgenomen. Omdat de meeste werkzaamheden in de openbare ruimte in 2019 worden uitgevoerd, is deze niet aangesproken en verschuift deze naar 2019.

Scheg (€ 216.000 hogere baten en lasten)

De kosten van de inzet van de organisatie van 2017 zijn volledig geboekt in 2018.

8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)

Omdat het resultaat van de bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het saldo van baten en lasten in evenwicht. De belangrijkste uitzondering op dit evenwicht van baten en lasten zijn winstnemingen (en het corrigeren van teveel genomen winsten). Daarnaast kunnen geringe verschillen optreden in het geval van bijvoorbeeld gesneefde projecten. Voor 2019 vormt dit een voordeel van € 89.000.

Mutaties voor bouwgrondexploitaties met invloed op het resultaat (nadeel € 4.098.000, dit betreft volledig fasering naar 2019 en verder)

Zonnestein

Voor project Zonnestein is bij de perspectiefnota 2018 een winstneming geraamd van € 1 miljoen. De grondexploitatie is vastgesteld in december 2018. De verkopen en daarmee ook de winstneming vindt plaats in 2019. Er loopt nog een beroep tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State.

Middenwaard

Ook voor project Middenwaard is bij de perspectiefnota 2018 een winstneming geraamd van € 1 miljoen, op basis van de verwachting van een herijking van deze grondexploitatie. In 2018 is een hogere opbrengst gerealiseerd dan was geraamd. De hogere opbrengst is de uitkomst van de voor het in verkoop gaan verrichte taxatie. Hierdoor heeft een winstneming van circa € 465.000 plaats kunnen vinden. De bijstelling van de verkoopprijzen vindt plaats bij de herijking van de grondexploitatie in 2019, waarna ook de te verwachten winstnemingen vanaf 2019 kunnen worden bijgesteld.

Appellaan-Notenlaan

De bouw van project Appellaan-Notenlaan kost meer tijd dan geraamd, hierdoor kan pas later worden gestart met het woonrijpmaken en verschuiven de kosten hiervoor naar 2019. Hierdoor verschuift ook de winstneming van € 463.000 naar 2019.

Kostverlorenweg 19

De uitgifte van de kavel aan de Kostverlorenweg 19 vindt plaats samen met de verkoop van de resterende kavel in project Middenwaard. Hiermee schuift de geraamde opbrengst en daarmee de winstneming van € 790.000 naar 2019/2020.

Hortensialaan

Voor het project Hortensialaan is € 2.521.000 aan tussentijdse winst genomen in plaats van de geraamde € 2.740.000. De verwachting is dat het project in 2019 wordt afgerond, waarna het resterende positieve resultaat kan worden genomen.

Westwijk zuidoost

Voor Westwijk zuidoost, waar in 2018 een tussentijdse winstneming was geraamd van € 1.092.000, wordt het resterende positieve resultaat genomen bij afsluiting in 2019.

Bouwgrondexploitaties (afwijkingen op lasten en/of baten van projecten, neutraal met balans)

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget.

Omdat hierdoor het resultaat op het jaarbudget wijzigt, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen. De afwijking op de baten en lasten die betrekking hebben op de boeking naar de balans, bedraagt respectievelijk € 2.657.000 hogere lasten en € 2.183.000 lagere baten. De bedragen zijn de tegenhangers van de afwijking op de gerealiseerde baten en lasten op de projecten.

De verschillen zijn voornamelijk te verklaren door ontwikkelingen binnen de hierna vermelde vijf grondexploitaties. Bij de overige projecten zijn geen begrotingsafwijkingen groter dan € 100.000.

Appellaan/Notenlaan (€ 201.000 lagere lasten en € 463.000 lagere baten, neutraal met balans)

De bouw van project Appellaan-Notenlaan kost meer tijd dan geraamd, hierdoor kan pas later worden gestart met het woonrijpmaken en verschuiven de kosten hiervoor naar 2019. Hierdoor verschuift ook de winstneming naar 2019.

Hortensialaan 1 (€ 640.000 lagere baten, neutraal met balans)

Voor het project Hortensialaan is € 2.521.000 aan tussentijdse winst genomen in plaats van de geraamde € 2.740.000. De verwachting is dat het project in 2019 wordt afgerond, waarna het resterende positieve resultaat kan worden genomen.

Middenwaard (€ 390.000 lagere lasten en € 785.000 lagere baten, neutraal met balans)

Voor project Middenwaard is een hogere opbrengst gerealiseerd dan was geraamd in de 'oude' grondexploitatie. De hogere opbrengst is de uitkomst van de voor het in verkoop gaan verrichte taxatie. Hierdoor heeft een winstneming van circa € 465.000 plaats kunnen vinden. De bijstelling van de verkoopprijzen vindt plaats bij de herijking van de grondexploitatie in 2019.

Westwijk zuidoost (€ 1.041.000 lagere lasten en € 828.000 hogere baten, neutraal met de balans)

Voor het project Westwijk zuidoost zijn de lagere dan begrote lasten in 2018 voornamelijk ontstaan door het trager verlopen van de ontwikkeling bij diverse kopers. De daarmee samenhangende werkzaamheden in de buitenruimte worden nu uitgevoerd in 2019. De inkomsten uit verkoop zijn in 2018 niet gerealiseerd omdat het sluiten van een overeenkomst met de ontwikkelaar langer tijd nodig had. Deze overeenkomst is in 2019 gesloten.

Voor het project Westwijk zuidoost is in 2018 geen winst genomen. Reden hiervoor zijn de achterblijvende realisatie van inkomsten en uitgaven en de opmerking over eventuele toekomstige risico's, zoals beschreven in de nadere toelichting op de winstneming conform de Poc methode van de commissie BBV. In deze notitie wordt beschreven dat bij winstneming rekening gehouden dient te worden met eventuele toekomstige risico's.

Kostverlorenweg 19 (€ 161.000 lagere baten, neutraal met de balans)

De uitgifte van de kavel aan de Kostverlorenweg 19 vindt plaats samen met de verkoop van de resterende kavel in project Middenwaard. Hiermee schuift de geraamde opbrengst en daarmee de winstneming naar 2019/2020.

8.3 Wonen en bouwen

Omgevingsvergunningen (nadeel € 635.000)

De legesinkomsten worden begroot op basis van verwachte vergunningaanvragen voor ruimtelijke projecten die bij de gemeente bekend zijn. Daarbij zit altijd een zeker risico: de gemeente is afhankelijk van het tempo van de aanvrager. Bovendien moet de gemeente op basis van een inschatting van het programma een raming maken van de leges, terwijl een exact bouwplan nog niet bekend is.

In 2018 is er € 299.000 minder binnengekomen aan leges dan geraamd. De afwijking bestaat uit een optelsom van een aantal projecten waarbij de bouwkosten ten behoeve van de prognose en daaraan verbonden leges iets hoger zijn ingeschat dan uiteindelijk is opgelegd bij aanvraag.

De verhoging van de voorziening dubieuze debiteuren omgevingsvergunningen wordt niet begroot en ultimo jaar wordt de hoogte van de voorziening berekend. Voor 2018 was een storting van € 92.000 nodig.

Voor bouwprojecten met een bouwsom groter dan € 500.000 is toezicht nodig na het jaar waarin de omgevingsvergunning is verleend. De reservering van deze kosten leidt tot een nadelig saldo van € 244.000. Dit betreft een nieuwe systematiek om de kosten van toezicht beter toe te delen naar het jaar waarop deze betrekking hebben. De reservering bevat (enkele) projecten die vanuit 2017 doorlopen naar 2019.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.3 Bewonersinitiatiefgroep wijkcentrum Randwijk	0	674	-674	674	0	674	0	-674	0
0.3 Cultuurinvesteringen cultuurstrip	0	741	-741	741	0	239	502	-239	-502
0.3 Dekking kapitaallasten gebouwen	3.755	690	3.064	13.696	2.396	694	15.398	1.702	1.362
0.3 Dekking kapitaallasten gronden	0	0	0	1.006	0	0	1.006	0	0
0.3 Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg	150	150	0	0	150	0	150	150	-150
0.3 Westwijkplein	0	45	-45	47	0	47	0	-47	2
0.3 Wijkcentra, Noorddamcentrum	640	1.370	-730	730	640	674	696	-34	-696
2.5 Amstelveense bijdrage M51	0	0	0	246	0	0	246	0	0
8.1 Geo meetapparatuur	10	9	1	39	0	0	39	0	1
8.1 Stadshart	341	70	271	0	341	131	210	210	61
8.2 Grote projecten	8.665	7.316	1.349	341	8.665	6.596	2.409	2.069	-719
8.2 Toekomstige gemeentelijke investeringen A9	5.947	0	5.947	0	5.400	0	5.400	5.400	548
8.3 Startkoop Amstelveen en Startersleningen	130	59	71	952	130	59	1.023	71	0
5 Ruimtelijke ontwikkeling	19.637	11.123	8.514	18.471	17.722	9.114	27.079	8.608	-94

Bewonersinitiatiefgroep wijkcentrum Randwijk

De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om de reserve op te heffen.

Cultuurinvesteringen cultuurstrip

In de kadernota 2017 is het krediet ten behoeve van cultuurinvesteringen cultuurstrip van € 750.000 beschikbaar gesteld. In 2018 werd het restantkrediet van € 741.000 gereserveerd en is daadwerkelijk € 239.000 besteed. De lagere onttrekking aan de reserve van € 502.000 betreft een faserings-effect.

Dekking kapitaallasten gebouwen

Investeringsfondsen zijn één-op-één gekoppeld aan investeringen die ingevolge Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)-voorschriften zijn geactiveerd, maar die reeds in één keer vanuit reserves zijn gedekt. Het betreft de administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van deze investeringen. Tegenover de investeringsfondsen staat een gelijke boekwaarde.

Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg

In de kadernota 2017 is voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg € 150.000 beschikbaar gesteld. Zoals is gemeld zijn na goedkeuring van het krediet voor de renovatie van de bunker door derden meerdere juridische procedures gestart. Daarnaast zijn ook meerdere verzoeken in het kader van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) ingediend. Daarom zijn de werkzaamheden nog niet gestart.

Totdat alle procedures zijn afgerond wordt het krediet niet besteed. De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel ("fasering kredieten") om dit bedrag in 2019 beschikbaar te houden.

Wijkcentra, Noorddamcentrum

In de kadernota 2018 is het krediet ten behoeve van Wijkcentra, Noorddamcentrum van € 700.000 beschikbaar gesteld. In het college uitvoeringsprogramma is besloten om in 2019 € 500.000 aanvullend krediet beschikbaar te stellen. Dit bedrag zal in 2019 worden gestort in deze reserve.

Dekking kapitaallasten gronden

In 2018 heeft de gemeente gronden aangekocht op het bedrijventerrein De Loeten, voor de aanleg van het openbaar gebied, zijnde een toegangsweg. De aankoopkosten staan in 2018 verantwoord op taakveld 8.1 ruimtelijke ordening. Voor de dekking van de kapitaallasten die hiermee samenhangen, moet een bedrag worden gestort in de reserve dekking kapitaallasten gronden van € 759.000. De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om de begroting 2019 hiervoor te wijzigen.

Grote projecten / Toekomstige gemeentelijke investeringen project A9

De Gemeentelijke bijdragen aan RWS van totaal € 663.000 voor de aanleg van een gemeentelijk watersysteem op de overkapping Meander en een trap en lift aan de brug voor langzaam verkeer over de overkapping Stadshart zijn niet voldaan in 2018. De daaraan ten grondslag liggende Tweede Aanvullende Bestuurlijke Overeenkomst met Rijkswaterstaat kon nog niet worden ondertekend vanwege het feit dat er nog geen onherroepelijk goedgekeurd Tracébesluit is. Daarom is ook de bijdrage van de eigenaren van het transformatieproject De Bovenlanden voor de het watersysteem overkapping Meander van € 115.500 niet in 2018 ontvangen.

De onttrekking aan de reserve grote projecten en storting in de reserve toekomstige gemeentelijke investeringen van het totale gemeentelijke aandeel hierin van € 547.500 is daarom niet noodzakelijk geweest.

Het verrichten van de ruimtelijke studies in het Stadshart (Rembrandtweg en Cultuurstrip), alsmede de inrichting van de overkapping Meander lopen iets achter qua tijd en wordt in 2019 uitgevoerd. Hierdoor is de onttrekking aan de reserve grote projecten ook € 107.000 lager.

Geo Meetapparatuur

De begrote onttrekking ad. € 9.000 was niet nodig en derhalve heeft de storting van € 10.000 niet plaatsgevonden.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.3 (Huur) woonwagens en -lokaties	107	56	51	411	107	84	434	23	28
0.3 Onderhoud Vastgoed	2.573	1.542	1.031	5.260	2.573	3.689	4.145	-1.116	2.147
8.2 Facilitaire projecten	0	538	-538	672	268	14	926	254	-792
8.3 Dubieuze debiteuren bouwleges	0	0	0	155	92	0	247	92	-92
5 Ruimtelijke ontwikkeling	2.680	2.136	544	6.499	3.039	3.787	5.751	-747	1.291

Onderhoud Vastgoed (verschil € 2.147.000, waarvan voordeel € 987.000)

In 2018 is van alle gebouwen een technische opname gemaakt ten behoeve van de overstap op de NEN2767-systematiek voor planmatig onderhoud. In dat kader zijn oude (2015 en eerder) nog niet in uitvoering genomen onderhoudsreserveringen zo veel mogelijk opgeschoond. Vrijval bleek mogelijk door herplanning binnen de nieuwe systematiek, achterwege laten van maatregelen bij gewijzigde toekomstplannen voor enkele gebouwen en/of andere keuzes door de gebruiker. Ook bleken uitvoeringskosten in sommige gevallen lager dan de reservering. Eén en ander resulteerde in een vrijval van € 987.000.

Naast genoemde vrijval is in 2018 € 1.160.000 meer onttrokken dan begroot in verband met faseringsverschillen van projecten. In belangrijke mate is dit het gevolg van een inhaalslag met betrekking tot oudere reserveringen.

Dubieuze debiteuren bouwleges

De verhoging van de voorziening dubieuze debiteuren omgevingsvergunningen wordt niet begroot en ultimo jaar wordt de hoogte van de voorziening berekend. Voor 2018 was een storting van € 92.000 nodig.

Facilitaire projecten

De lager dan geraamde onttrekking van € 792.000 wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een deelproject van bedrijventerrein De Loeten (zie toelichting taakveld 8.1; projecten facilitair grondbeleid). De storting in de reserve dekking kapitaallasten van € 478.000 is niet gerealiseerd.

De kosten voor het definitief inrichten van de openbare ruimte bij Groenelaan 3-5 zijn € 268.000 hoger dan eerder geraamd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door aangescherpte eisen ten aanzien van de bruggen, de prijsstijgingen in de bouw en door overige onvoorziene werkzaamheden in de openbare ruimte. Deze kosten kunnen niet worden verhaald op de ontwikkelaar. De voorziening facilitaire projecten wordt daarom met € 268.000 opgehoogd.

Kredieten

Gronden De Loeten

Voor deelprojecten binnen De Loeten zijn anterieure overeenkomsten gesloten tussen de gemeente en private partijen (zie verder toelichting taakveld 8.1; projecten facilitair grondbeleid)

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Ruimtelijke Ontwikkeling is de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Missie 2014-2018

Amstelveen streeft naar een veilige en leefbare stad, waarmee inwoners zich verbonden voelen, en zich vanuit hun eigen kracht actief ook zelf inzetten voor de veiligheid en leefbaarheid in hun eigen buurt.

Het bestuur wil vermindering en versoepeling van regels, overbodige regelgeving wordt afgeschaft en de administratieve lasten voor burgers en bedrijven worden beperkt. Aansluiten bij wettelijke regels en een grote mate van terughoudendheid met extra gemeentelijke regels is het uitgangspunt.

De gemeente Amstelveen staat voor betrouwbare, klantgerichte dienstverlening. De kosten hiervan zijn zo laag mogelijk en er wordt ingezet op meer digitale informatievoorziening zodat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk digitaal kunnen afhandelen.

Uitgangspunt van communicatie is dat inwoners en andere partijen tijdig en helder geïnformeerd zijn over gemeentelijke plannen, projecten en besluitvorming. Communicatie is daarmee de smeerolie in de relatie tussen burger en bestuur.

Amstelveen is een betrokken stad die oog heeft voor de wereld om zich heen, hieraan een bijdrage levert en hierin kansen ziet voor haar eigen ontwikkeling. Het is de gastvrije thuishaven voor inwoners van diverse nationaliteiten en internationale bedrijven. Het internationale karakter wordt ondersteund door ruimte te geven aan initiatieven gericht op quality of life aspecten voor expats in Amstelveen.

2.6.1 Veiligheid en handhaving

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Vaststellen en uitvoeren van integraal veiligheidsplan 2019-2022	Raad	 Voorbereidingen voor de ontwikkeling nieuw Integraal Veiligheidsplan gestart voor vaststelling begin 2019
2	Opstellen en vaststellen actieplan veiligheid.	College	
3	Evaluatie evenementenbeleid.	Raad	

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Schade aan gemeentelijke eigendommen altijd verhalen op de dader.		
1.1	Bij daderindicatie altijd verhalen.	Uitvoering	 Blijft altijd afhankelijk van concreet daderschap
1.2	Inzet mobiel cameratoezicht op voorkomende hotspots.	Uitvoering	 Niet uitgevoerd, want er waren geen excessen die noodzaak gaven tot inzet mobiel cameratoezicht naast bestaand vast cameratoezicht. Wel ingezet ten behoeve van ANPR camera's in de strijd tegen woninginbraken.
3	Burgers en bedrijven bewust maken van de risico's van bijvoorbeeld inbraak en diefstal.		
3.1	Uitvoering actieplan woninginbraken.	Uitvoering	
3.2	Voorlichtingscampagnes.	Uitvoering	
3.3	Inzet burgernet.	Uitvoering	
3.4	Pilot whatsappgroepen ism politie.	Uitvoering	
3.5	Hotspotaanpak.	Uitvoering	
4	Handhaving in eerste instantie richten op in stand houden van een veilige leefomgeving en bestrijding van overlast.		
4.1	Handhaving woonfraude/Airbnb.	Uitvoering	
4.2	Inzet buurtbemiddeling.	Uitvoering	
4.3	Snelle interventie persoonlijke zorgcasuïstiek.	Uitvoering	

2.6.2 Crisisbeheersing

Actuele bestuurlijke actiepunten

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Financiële jaarstukken VrAA.	Raad	

2.6.3 Dienstverlening burger

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
2	Binnen de wettelijke mogelijkheden realiseren van volledig digitale afhandeling van aanvragen bij de gemeente in 2017.		
2.10	Programmaplan Digitale transformatie; transformatieplan en roadmap.	Raad	 Anders gerealiseerd: Anders gerealiseerd: collegebesluit in plaats van raadsbesluit. Ter informatie naar de Raad.
2.7	Inrichten van het nieuwe zaaksysteem met diensten uit oude zaaksysteem.	Uitvoering	
2.8	Aansluiten bij Mijnoverheid.nl voor diensten in het nieuwe zaaksysteem.	Uitvoering	 In het project Digitaal Werken is in 2018 de koppeling van het zaaksysteem met de MijnOverheid Berichtenbox gerealiseerd. Momenteel draait hiervoor een pilot met het Bezwaar-proces bij afdeling Juridische Zaken.
2.9	Aanbod online formulieren uitbreiden.	Uitvoering	

2.6.4 Communicatie

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
1	Vergroting van de inbreng vanuit de samenleving in gemeentelijke plannen onder meer door gerichte inzet van social media.		
1.1	Introduceren nieuwe social media als whatsapp en instagram.	Uitvoering	 Vertraagd vanwege andere prioriteiten zoals de introductie van het nieuw intranet (Atlas)
1.2	Uitbreiden monitoring en inspelen op gesprekken in de samenleving.	Uitvoering	 Omgevingsanalyse en monitoring continue proces, organisatie reageert pro-actiever. Project thermometer om signalen in de samenleving beter op te pakken start januari 2019
1.3	Communicatie inwoners onderling stimuleren via Mensen maken Amstelveen.	Uitvoering	 Afgerond. In 2019 start met ontwikkelen visie op participatie

2.6.5 Deregulering

Collegeprogramma 2014-2018

Nr.	Omschrijving	Soort	Toelichting
2	Aanvullende gemeentelijke regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening bovenop landelijke wetgeving afschaffen tenzij nut en noodzaak daarvan kan worden aangetoond.		
2.1	Uitvoering experimenteerproject Zonnestein 64-66.	Uitvoering	 De raad is geïnformeerd dat eerst de procedure bij de Raad van State wordt afgewacht alvorens we de participatie met de buurt gaan evalueren.

2.6.6 Regionale samenwerking en internationale betrekkingen

Geen opmerkingen.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
0.1 Bestuur	2.160	2.963	3.703	1.000	2.703	3.455	1.011	2.444	-259
0.2 Burgerzaken	672	760	2.782	1.879	902	2.761	1.864	897	-5
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.599	5.544	5.546	0	5.546	5.389	0	5.389	-157
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.373	4.180	3.958	228	3.730	3.759	277	3.482	-247
Totaal saldo van baten en lasten	11.804	13.446	15.988	3.108	12.881	15.363	3.151	12.212	-668
Reservemutatie	-438	-315	0	199	-199	6	78	-72	127
Resultaat	11.365	13.131	15.988	3.307	12.682	15.369	3.229	12.140	-541

0.1 Bestuur

Burgemeester en wethouders (voordeel € 113.000)

Voor het op hoogte houden van de benodigde stand van de voorziening betreffende voormalige wethouders (wachtgeld- en pensioenverplichtingen), alsmede een verhoging van het budget vanwege de uitbreiding van het college van vier naar vijf wethouders was een bedrag gereserveerd van € 90.000. De storting ultimo jaar was € 55.000 lager dan voorzien. Daarnaast is door het college van burgemeester en wethouders € 68.000 minder besteed aan vervoerskosten, representatie en overige kosten.

Regionale Samenwerking (voordeel € 92.000)

In 2018 is weinig aanspraak gemaakt op het budget voor internationale betrekkingen. Dit heeft onder meer te maken met:

- Gemeenteraadsverkiezingen in Amstelveen en lokale verkiezingen in Villa El Salvado. Hierdoor hebben werkbezoeken niet plaatsgevonden.
- Het geplande werkbezoek van Tempelhof-Schöneberg aan Amstelveen in het kader van kennisuitwisseling over jeugdzorg en integratie van vluchtelingen was vanwege agenda technische redenen niet mogelijk. Het werkbezoek is verplaatst naar het voorjaar van 2019.
- Er is minder aandacht besteed aan de subsidieregeling voor incidentele internationale activiteiten, waardoor er minder aanspraak op is gemaakt.

0.2. Burgerzaken

De rijksafdrachten vallen lager uit dan begroot omdat er minder reisdocumenten zijn uitgegeven dan geprognosticeerd. De baten worden echter gecompenseerd door de meeropbrengst van de overige Burgerzaken producten.

Verkiezingen (nadeel € 75.000)

De veranderende eisen van de afgelopen jaren leiden tot hogere lasten per verkiezing. Daarnaast is in 2018 ook een referendum over de aftapwet gehouden waarvoor de gemeente een vergoeding heeft ontvangen vanuit het gemeentefonds.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Functioneel Leeftijdsontslag (voordeel € 121.000)

De werkelijke kosten van het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) voor brandweermedewerkers zijn € 121.000 lager dan begroot. Er wordt, voor zover van toepassing, nog geen gebruik gemaakt van de levensloopregeling noch van het beleid rondom een 2e loopbaan.

De onttrekking uit de reserve FLO is derhalve € 121.000 lager dan begroot. De hogere stand van de reserve wordt ingezet voor eventuele meerkosten in de toekomst.

1.2 Openbare Orde en Veiligheid

Het positieve saldo heeft voor een groot deel betrekking op Burgernet. De financiële administratie voor de gehele regio Amsterdam-Amstelland loopt via de gemeente Amstelveen. Afspraken moeten worden gemaakt voor bijstelling naar beneden van dit structureel te hoge budget.

Daarnaast zijn in mindere mate woonfraude en woninginbraken de onderwerpen die toegerekend kunnen worden aan de onderschrijding. Woonfraude vanwege een tempering in de handhaving in afwachting van de duidelijke (inmiddels vastgestelde) uitvoeringsregels wonen. Nieuwe voorstellen op het gebied van het tegengaan van woninginbraken, waaronder het inbrakenteam, en inzet ANPR, worden naast de structurele ingezette maatregelen, in 2019 ten volle tot uitvoering gebracht.

Wet op de lijkbezorging (Wlb) (nadeel € 45.000)

De afgelopen jaren is € 12.600 begroot voor de uitgaven aan gemeentelijke uitvaarten en de kosten voor lijkschouw bij euthanasie of twijfel bij een natuurlijke dood. Het aantal keer euthanasie per jaar is gestegen en hierdoor het aantal lijkschouwen door een GGD schouwarts.

De stijging blijkt een structureel karakter te hebben. Daarnaast is het tarief voor het verrichten van de lijkschouw verhoogd. Deze autonome ontwikkeling zal zich voortzetten in de toekomst. Het begrote budget van € 12.600 is hierdoor niet toereikend meer.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen	0	0	0	107	6	0	113	6	-6
1.1 FLO kosten Brandweer	0	199	-199	2.869	0	78	2.791	-78	-121
6 Bestuur, bevolking en veiligheid	0	199	-199	2.976	6	78	2.904	-72	-127

0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen

Het saldo van de bedrijfsvoering van de Griffie is toegevoegd aan de bedrijfsvoeringsfonds van de Griffie.

1.1 FLO kosten Brandweer

Zie toelichting taakveld.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
1.1 Sociaal statuut brandweer	0	0	0	8	0	0	8	0	0
6 Bestuur, bevolking en veiligheid	0	0	0	8	0	0	8	0	0

Sociaal statuut brandweer

De beslispunten bij deze rekening bevat een voorstel om de voorziening op te heffen en het restant te laten vrijvallen.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Bestuur, bevolking en veiligheid zijn betrokken: Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, Vervoerregio Amsterdam, Amstelland- en Meerlandenoverleg, Ombudsman Metropool Amsterdam en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.7 Overhead

Inleiding

BBV schrijft voor dat overhead op een apart programma wordt begroot/verantwoord. De programma's bevatten de baten en lasten van het primaire proces.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
0.4 Ondersteuning organisatie	30.192	26.613	54.446	23.344	31.102	52.824	24.183	28.641	-2.461
Totaal saldo van baten en lasten	30.192	26.613	54.446	23.344	31.102	52.824	24.183	28.641	-2.461
Reservemutatie	-2.584	-147	8.832	10.050	-1.218	11.338	10.161	1.177	2.395
Resultaat	27.608	26.466	63.279	33.394	29.884	64.163	34.345	29.818	-66

0.4 Ondersteuning organisatie

Het BBV schrijft voor, dat een apart overzicht wordt opgenomen met de baten en lasten van de overhead. De programma's bevatten alleen de baten en lasten van het primaire proces.

Samengevat gaat het bij overhead om de volgende zaken: a) leidinggevenden en management-ondersteuning in het primair proces, b) de financiële functie, c) P&O/HRM, d) de inkoopfunctie, e) de communicatiefunctie, f) juridische zaken, g) ICT, h) bestuurszaken en bestuursondersteuning en i) facilitaire zaken en huisvesting (incl. post en archief).

Het resultaat op dit taakveld wordt vrijwel volledig afgewikkeld met diverse reserves. Het resterende resultaat ad. € 66.000 heeft betrekking op kabinetszaken en ondernemingsraad.

Bij het onderdeel "reservemutatie met toelichting" wordt ingegaan op het positieve saldo bij "0.4 ondersteuning organisatie" en de daardoor lagere reservemutatie.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen	2.196	4.689	-2.493	905	5.907	6.015	797	-108	-2.385
0.4 Dekking kapitaallasten bedrijfsmiddelen	30	329	-300	1.324	0	329	995	-329	30
0.4 Dekking kapitaallasten Informatiebeheer	2.800	0	2.800	0	1.624	0	1.624	1.624	1.176
0.4 Dekking kapitaallasten Services algemeen	0	79	-79	288	0	79	210	-79	0
0.4 Hardware IT	2.800	2.800	0	0	2.800	1.624	1.176	1.176	-1.176
0.4 Icl bedrijfsmiddelen	1.012	2.158	-1.146	5.973	1.007	2.113	4.866	-1.107	-39
7 Overhead	8.837	10.055	-1.218	8.491	11.338	10.161	9.668	1.177	-2.395

Hardware IT en dekking kapitaallasten informatiebeheer (€ 1,2 miljoen neutraal)

Op begrotingsbasis was rekening gehouden met een investeringsuitgave ten laste van de reserve van € 2,8 miljoen. In werkelijkheid is € 1,6 uitgegeven. De resterende € 1,2 miljoen wordt in 2019 uitgegeven. Dit faseringsverschil heeft twee redenen:

- De ICT werkzaamheden zijn in mei 2018 gestart en lopen door tot in 2019. Deze uitloop heeft betrekking op de aanleg van nieuwe datalijnen, met grotere capaciteit, naar de buitenlocaties. De gemeente heeft meegedaan aan de landelijke VNG aanbesteding voor datalijnen. Deze aanbesteding is in het najaar van 2018 gegund. De uitrol van de nieuwe snellere datalijnen vindt plaats vanaf februari 2019. Vanaf dat moment is het mogelijk om de nieuwe ICT voorzieningen op deze buitenlocaties te realiseren.
- Daarnaast is eind 2018 de voorbereiding voor de verbouwing van het gemeentehuis gestart. Om de verbouwingswerkzaamheden en de aanpassingen aan de ICT infrastructuur goed op elkaar af te stemmen is er voor gekozen om ook deze gebouw gebonden ICT werkzaamheden in 2019 te laten plaatsvinden. Dit betekent dat het resterende ICT krediet benodigd is voor de dekking van de ICT werkzaamheden in 2019.

De onderhavige investeringsuitgave wordt conform de geldende verslaggevingsregels geactiveerd en de dekking uit de reserve vindt plaats gedurende de levensduur van de investering. Deze fasering betekent daarom een neutrale mutatie tussen de reserve Hardware ICT en de reserve dekking kapitaallasten informatiebeheer.

Bedrijfsvoering (€ 2,4 miljoen lagere onttrekking)

Hogere inkomsten (€ 0,8 miljoen)

Naast wat kleinere afwijkingen op huisvesting, bankkosten en personeel leidt fasering bij bedrijfsmiddelen, digitaal werken, eenmalige middelen ICT tot lagere lasten op taakveld 0.4 en een lagere onttrekking aan de reserve. Hogere inkomsten en dan vooral door detacheringen, UWV bijdragen en werkzaamheden voor derden (totaal € 0,8 miljoen) betekent eveneens een lagere onttrekking.

Wagenparkbeheer (€ 0.35 miljoen lagere onttrekking)

In de 2e tijdvak is gemeld dat op het onderdeel bedrijfsmiddelen voor 2018 een onderbesteding wordt verwacht van circa € 4,3 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door langere voorbereidingstijd op de aanbesteding en inkoop i.v.m. veranderingen en herzieningen van diverse bedrijfsmiddelen (nieuw overslagstation) en bedrijfsprocessen (anders inzamelen en processen rioolbeheer).

De bestuurlijke opdracht om zoveel mogelijk over te schakelen op duurzaam, fossielvrij zal eerst vertaald worden in een onderzoek naar de gevolgen voor het bestaande wagenpark. Een aantal investeringen is daarom on hold gezet. Het inkoopproces als zodanig vergt veel meer inzet dan was voorzien. Ondanks extra capaciteit heeft dit nog een aanzienlijke achterstand. Met meerjarige planningen en raamovereenkomsten kunnen we dit op termijn verbeteren. Voorsnog heeft dit voor de uitvoering van het werk en beheerkosten geen nadelige gevolgen

De onderbesteding is bij opmaak van de rekening hoger (€ 4,65 miljoen) dan waarvoor de begroting naar aanleiding van de 2e tijdvak is gewijzigd. In de Perspectiefnota 2020 wordt een geactualiseerd beeld 2019 en verder verstrekt.

Digitaal werken (€ 0.5 miljoen lagere onttrekking)

Het budget voor het Programma Digitaal Werken bevat dekking voor de inrichting van het zaakstelsel InProces 2.10, de inrichting van een nieuw Intranet, een nieuw Internet en de inrichting van het pakket voor handhaving en vergunningen Squit. Het nieuwe Intranet, Internet en Squit zijn opgeleverd in 2018. De inrichting van het zaakstelsel InProces 2.10 loopt door tot het tweede kwartaal van 2019. Het betreft de implementatie van de werkprocessen van Belastingen en van het Sociaal Domein. Daarnaast loopt de nazorgfase voor de reeds geïmplementeerde werkprocessen door in 2019 en wordt in 2019 een noodzakelijke upgrade van het InProces 2.10 stelsel uitgevoerd naar de meest actuele versie van InProces. Het resterende programmaproject uit 2018 van € 0,5 miljoen wordt ingezet voor de dekking van de werkzaamheden die in 2019 worden uitgevoerd.

ICT eenmalige middelen (€ 0,4 miljoen lagere onttrekking)

De uitgaven aan (stelsel)software vinden plaats na oplevering van het (raads)onderzoek naar de ICT infrastructuur. De aanbevelingen uit dit onderzoek kunnen dan hierin een plek krijgen. Dit is het restant van de 2 jaar geleden verstrekte eenmalige middelen bij de Kadernota.

Subsidies

Voor de van toepassing zijnde subsidies op dit programma wordt verwezen naar de bijlage Subsidies.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Onder algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Dit bestaat voor het grootste deel uit de uitkering gemeentefonds en uit de algemene belastingen.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
0.5 Treasury	-3.401	-3.581	-553	2.337	-2.890	-595	2.364	-2.959	-70
0.61 OZB Woningen	-10.203	-10.262	967	11.218	-10.252	1.031	11.302	-10.270	-19
0.62 OZB Niet woningen	-9.243	-9.201	273	9.044	-8.771	273	9.267	-8.994	-224
0.64 Belastingen overig	-193	-189	43	233	-189	43	237	-194	-4
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-95.371	-96.707	0	99.755	-99.755	0	99.798	-99.798	-43
0.8 Overige baten en lasten	-1.199	1.154	2.943	304	2.639	422	451	-29	-2.668
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	31	0	100	0	100	52	0	52	-48
Totaal saldo van baten en lasten	-119.580	-118.786	3.773	122.890	-119.118	1.227	123.419	-122.192	-3.074
Reservemutatie	878	4.000	4.000	0	4.000	4.000	0	4.000	0
Resultaat	-118.702	-114.786	7.773	122.890	-115.118	5.227	123.419	-118.192	-3.074

0.61 / 0.62 / 064 Belastingen

OZB Woningen en niet woningen (voordeel € 252.000)

In onderstaand overzicht is naast de op dit programma opgenomen belastinginkomsten ook de toeristenbelasting weergegeven die wordt verantwoord op programma 3.

Het saldo 2018 in het financieel overzicht bevat naast onderstaande inkomsten ook het resultaat op de kosten van inning e.d.

bedrag x € 1.000	begroot '18 (a)	werkelijk '18 jaar 2018 (b)	werkelijk '18 oude jaren (c)	totaal werk '18 (d=b+c)	werk-begr (e=d-a)
0.61 OZB Woningen	11.098	11.124	3	11.127	29
0.62 Niet woningen gebruik	3.665	3.872	-50	3.822	157
0.62 Niet-woningen eigendom	5.379	5.568	-123	5.445	66
totaal OZB	20.142	20.564	-170	20.394	252
0.64 hondenbelasting	233	237		237	4
6.3 hondenbelasting kwijtschelding	-5	-7		-7	-2
3.4 toeristenbelasting	478	477		477	-1
totaal belasting	20.848	21.271	-170	21.101	253

De primitieve begroting 2018 ad. € 20,581 miljoen wijkt niet noemenswaardig af van de werkelijke inkomst 2018. In de tweede tijdvakrapportage is de primitieve begroting neerwaarts aangepast voor correcties over oude jaren voor € 0,4 miljoen. Dit blijkt bij opmaak van de rekening te negatief ingeschat. De correctie bedraagt € 170.000.

De werkelijke opbrengst over het aanslagjaar 2018 zal nog wijzigen door het opleggen van aanslagen en het afhandelen van bezwaarschriften in 2019.

0.7 Algemene uitkering

decembercircularre (voordeel € 276.000)

De actuele begrotingsraming 2018 is gebaseerd op de septembercircularre. De uitkomsten daarvan zijn meegenomen in de begrotingsraad van 7 november 2018. Ten opzichte hiervan is het budgettaire effect van de decembercircularre een incidenteel voordeel van afgerond € 276.000. Via de notitie "Effecten decembercircularre 2018 uitkering gemeentefonds" is de gemeenteraad in januari geïnformeerd over de effecten de circularre.

Dit voordeel is met name het resultaat van relatief kleine mutaties op de landelijke volumes van verdeelmaatstaven op basis van de CBS-statistieken. Dit leidt tot verhogingen de uitkeringsfactor over 2016 (plus 1 punt), 2017 (plus 2 punten) en 2018 (plus 1 punt).

OZB aftrekpost en gehuisveste statushouders 16+ (nadeel € 254.000)

In vergelijking tot de notitie zijn er twee aanpassingen. In de eerste plaats is de OZB-aftrekpost geactualiseerd voor de jaren 2017 en 2018. Daarnaast is beoordeeld of de taakstelling voor gehuisveste statushouders 16+ is gerealiseerd. In dit laatste geval is besloten deze decentralisatie-uitkering niet als recht op te nemen (zie toelichting hierna). Beide correcties leiden tot een verlaging van het incidentele gemelde voordeel bij de decembercircularre.

stellige uitspraak BBV algemene uitkering (balanspost)

Met betrekking tot de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Dit houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling die doorgaans is opgenomen in de septembercircularre van het boekjaar. Als hiervan wordt afgeweken moet worden opgenomen dat er een stellige uitspraak is en aanvullend moet worden toegelicht welke circularre en/of aanvullende informatie in de jaarrekening is verwerkt. Dit betreft de volgende twee aanvullende aannames/correcties (totaal € 560.000).

1. BTW-compensatiefonds (BCF)

Gemeenten kunnen hun betaalde BTW (met inachtneming van de nodige nuanceringen) declareren bij het BCF. Via het Regeerakkoord Rutte II is besloten, dat het gemeentefonds wordt gekort als gemeenten in totaliteit meer declareren dan beschikbaar in het BCF. Als gemeenten minder declareren wordt het niet benutte deel van het fonds (de onderuitputting) gerestitueerd ten gunste van het gemeentefonds. Na afloop van het jaar wordt de balans opgemaakt en wordt afgerekend op basis van de werkelijke resultaten. Op dit moment wordt een onderuitputting van het fonds geraamd, maar deze verdwijnt op het moment dat de BTW-declaraties toenemen. De verwachting is (ook bij de VNG), dat de huidige gemeentefondscijfers te rooskleurig c.q. geflatteerd zijn en dat de BTW-declaraties zullen toenemen door aantrekkende investeringen, stijgende prijzen en BTW-jurisprudentie.

De bestendige Amstelveense gedragslijn is om een onderschrijding van het BCF-plafond niet vooraf in te boeken, maar jaarlijks achteraf te verwerken conform de nacalculatie zoals opgenomen in de desbetreffende meicircularre. Sinds de invoering van deze systematiek (meicircularre 2014) wordt deze lijn expliciet verwoord in de jaarlijkse bestuurlijke rapportage over de meicircularre, die onderdeel uitmaakt van de behandeling van de Perspectiefnota.

Concreet wordt in de algemene uitkering 2018 rekening gehouden met een lagere uitkeringsfactor dan staat vermeld in de circulaire. Dit betekent dat de "eigen" algemene uitkering lager is dan de opgave van het Ministerie van BZK (minus € 528.000). De nacalculatie over 2017 ad. € 693.000 is in de jaarrekening 2018 verwerkt op basis van de meicirculaire 2018.

2. OZB aftrekpost

De hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds van een gemeente hangt onder andere af van de zogenoemde 'OZB-belastingcapaciteit' van een gemeente. Het idee daarachter is: hoe meer geld een gemeente aan OZB kan binnenhalen, des te minder geld uit het gemeentefonds nodig is.

Bij opmaak van de jaarrekening wordt een actuele stand van de WOZ-waarden berekend aan de hand van gegevens die de belastingsamenwerking Gemeentebelastingen Amstelland aanlevert. Deze stand is actueler dan de gegevens die bij het CBS bekend zijn. De algemene uitkering 2018 is gebaseerd op de actuele hogere WOZ-waarden en voor 2018 leidt dit tot een lagere algemene uitkering (minus € 32.000).

verantwoording decentralisatie-uitkering inburgeringstrajecten/Wet inburgering

Met ingang van de gewijzigde Wet inburgering ontvangen de gemeenten de vergoeding voor inburgeringstrajecten niet langer via een specifieke uitkering, maar via een decentralisatie-uitkering binnen het gemeentefonds. Dit betekent een verschuiving van programma 1 sociaal domein naar Algemene dekkingsmiddelen. Conform het akkoord Rijk/VNG blijft het gaan om een vast bedrag per werkelijk aantal gerealiseerde trajecten. Voor Amstelveen gaat het om een uitkering van € 190.000.

Jaarlijks wordt beoordeeld of de taakstelling voor gehuisveste statushouders 16+ wordt gerealiseerd. Voor 2018 is sprake van een taakstelling van 124 statushouders en dit wordt nagenoeg gerealiseerd. De uitbetaling/vergoeding van in 2018 gehuisveste statushouders door het Rijk vindt achteraf plaats via de meicirculaire 2019. De uitkering is niet alleen afhankelijk van de realisatie van de taakstelling statushouders. Tevens is belangrijk welk percentage hiervan valt onder de categorie waarvoor een vergoeding wordt verstrekt via deze decentralisatieregeling. Op basis van de huidige gegevens wordt een afrekening verwacht van € 150.000.

Deze afrekening 2018 wordt verwerkt als inkomst in 2019 via de besluitvorming over de meicirculaire 2019 die de gemeenteraad krijgt voorgelegd bij de behandeling van de Perspectiefnota 2020. Daarmee wordt dit bedrag niet als vordering opgenomen in de jaarrekening 2018 maar volgt de verantwoording van de algemene uitkering op dit punt het betalingsritme van het Rijk.

0.8 Overige baten en lasten

Het voordelig saldo van € 2,67 miljoen wordt voor € 2,63 miljoen verklaard door de navolgende onderwerpen.

Stelpost WOZ (voordeel € 638.000)

Bij de meicirculaire 2017 is € 1 miljoen gereserveerd om de nadelige herverdeeleeffecten op het gemeentefonds op te vangen die worden veroorzaakt door de bovengemiddeld hoge stijging van de woningprijzen c.q. WOZ-waarden in Amstelveen. Hiervan resteert in 2018 incidenteel € 638.000. Na vaststelling van het raadsvoorstel Tarievennota 2019 is deze post volledig ingezet.

Stelpost BUIG (voordeel € 1.394.000)

Amstelveen is een voordeelgemeente op de bijstandsgelden. Via het bestaande objectieve verdeelmodel ontvangt Amstelveen een hoger bedrag dan de werkelijke uitgaven voor bijstandsuitkeringen. Hier ligt onder andere een relatie met het actieve beleid dat Amstelveen voert, hetgeen onder meer blijkt uit een tekort op de re-integratiegelden. Een groot deel van het voordeel is de achterliggende jaren ingezet ter dekking van tekorten op Jeugd en re-integratie.

Dat laat onverlet, dat er nog volop discussie is over het verdeelmodel en dat het huidige voordeel ook een conjuncturele component bevat. Met het oog hierop is een deel van het voordeel voorsnog gereserveerd op een stelpost. Op die manier wordt het bedrag niet structureel ingezet, maar is dit eenmalig beschikbaar. Deze stelpost is bij de Perspectiefnota 2019 aangemerkt als algemeen dekkingsmiddel. In 2018 resteert incidenteel € 1,4 miljoen van deze stelpost

Nieuw beleid (voordeel € 600.000)

Aan de hand van de notitie met de uitkomsten van de meicirculaire gemeentefonds 2017 is bij de behandeling van de Kadernota 2018 besloten om het structurele voordeel van € 0,6 miljoen euro na verwerking van deze circulaire te reserveren voor de Politieke Agenda na de komende gemeenteraadsverkiezingen. Dit bedrag is ingezet via het College Uitvoeringsprogramma 2018-2022 en valt incidenteel vrij in 2018.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.8 investeringen in energietransitie en duurzaamheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.8 Sparen vooraf	4.000	0	4.000	1.628	4.000	0	5.628	4.000	0
8 Algemene dekkingsmiddelen	4.000	0	4.000	1.628	4.000	0	5.628	4.000	0

Sparen vooraf

Bij de Kadernota 2017 is besloten tot de instelling van de reserve. Met het raadsbesluit over Eneco in het najaar 2018 is besloten bij verkoop eenmalig € 10 miljoen van de verkoopopbrengst Eneco in de reserve te storten. Op deze manier blijft er ook voor een komende generatie een "stukje Eneco" beschikbaar.

In directe samenhang is besloten om tegelijkertijd de jaarlijkse storting in de reserve van € 4 miljoen terug te brengen naar € 3 miljoen structureel per jaar. Met deze structurele verlaging worden de wegvallende structurele dividendinkomsten Eneco gecompenseerd, waardoor sprake blijft van een sluitende meerjarenbegroting.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
taakveld + omschrijving	a. toevoeging	b. onttrekking	c=a-b verschil	stand 1jan	d. toevoeging	e. onttrekking	stand 31dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.8 Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	880	1.181	-302	3.410	871	1.221	3.061	-350	48
0.8 Dubieuze debiteuren	0	0	0	915	218	179	954	39	-39
0.8 Dubieuze vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen	880	1.181	-302	4.325	1.089	1.400	4.015	-310	9

dubieuze debiteuren

In de verordening 212 staan gedragsregels voor het bepalen van het saldo dubieuze debiteuren. De voorziening geeft een indicatie van de vorderingen waar de gemeente een risico loopt ten aanzien van het (volledig) terugontvangen van vorderingen.

De noodzakelijke omvang wordt vastgesteld door afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten een bepaald percentage als dubieuze vordering te beschouwen; tussen 1 en 2 jaar is dit 50%, tussen 2 en 3 jaar 75% en voor oudere vorderingen 100%.

Dit leidt tot een voorziening per 31 december 2018 van € 954.000. De grootste post hierbinnen betreft belastingdebiteuren (€ 0,6 miljoen).

wachtgeld en wethouders

Voor het bepalen van de voorziening is de rekenrente van essentieel belang. Hoe hoger de rente, hoe hoger het te verwachten rendement. Of anders geformuleerd: hoe hoger de rente, hoe lager de waarde van het lopende jaar moet zijn om in de toekomst aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Ter indicatie: een mutatie van 1%-punt rekenrente kan een mutatie van de benodigde voorziening betekenen van 30%.

Een lagere rekenrente per 1 januari 2019 (1,577% t.o.v. 1,648% per 1 januari 2018) betekent dat de wachtgeldvoorziening een aanvullende storting behoeft. Mutaties in de afgelopen twee jaar door sterke fluctuaties in de rekenrente hebben geleid tot een vrijval in de voorziening van € 0,5 miljoen in de rekening 2017 en een dotatie van € 350.000 in de rekening 2016. Doordat voor 1 ex-wethouder geen wachtgeld betaald hoeft te worden is de voorziening zonder aanvullende dotatie toereikend om aan de verplichting te voldoen.

In de berekening van de benodigde voorziening is rekening gehouden met het beslispunt bij deze jaarrekening om de rekenrente terug te brengen van 4,00 naar 3,50%. Aanpassing van deze rekenrente betekent dat de voorziening € 35.000 hoger moet zijn per peildatum 1 januari 2019.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen zijn betrokken: Samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden, Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen, Eneco Groep (energiebedrijf), Stedin Groep (netwerkbedrijf) en NV Bank Nederlandse Gemeenten. Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De gemeenteraad bepaalt de hoogte van het tarief en welke van die heffingen ook daadwerkelijk worden geheven.

Belastingen

Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Parkeergeld betreft formeel een belasting. Gelet op het betalen van een vergoeding voor deze dienst zijn de inkomsten in deze paragraaf onder retributies verantwoord.

Retributies

Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst.

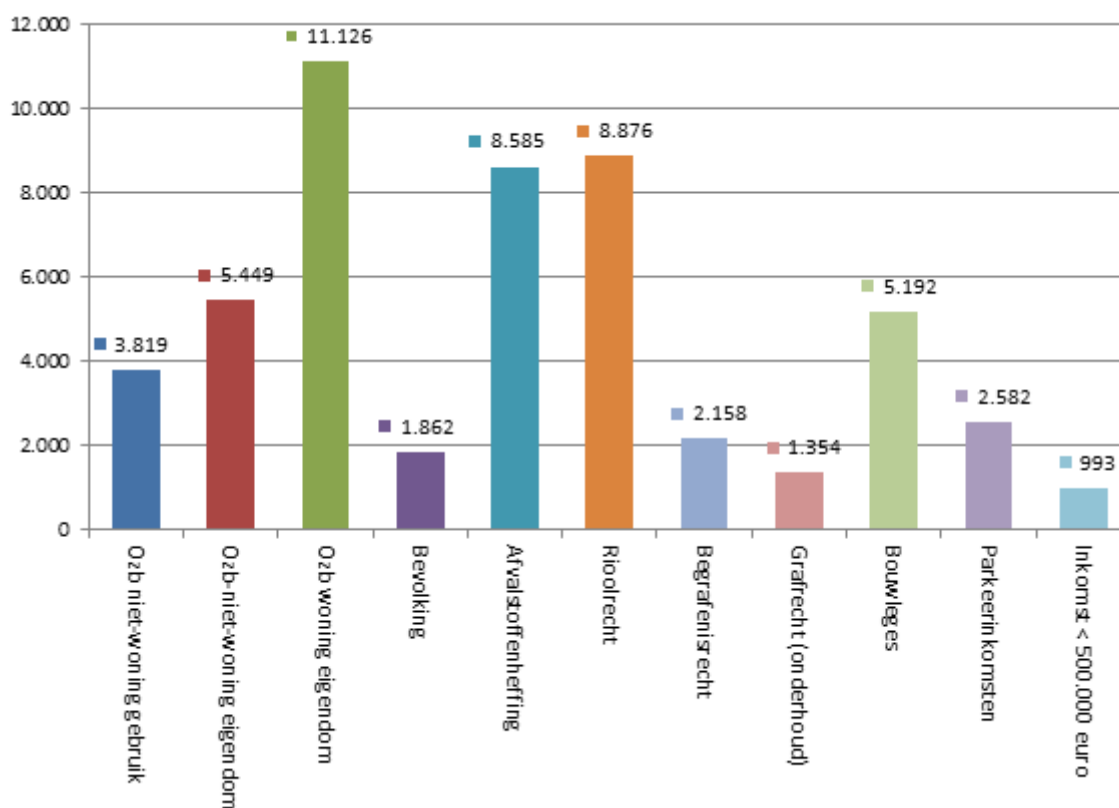
Inkomsten lokale heffingen

Gemeten naar financiële omvang bepalen de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht met afgerond 73% de opbrengst lokale heffingen.

bedrag x € 1.000	rekening	begroting	rekening
omschrijving	2017	2018	2018
Ozb niet-woning gebruik	3.775	3.665	3.819
Ozb-niet-woning eigendom	5.742	5.379	5.449
Ozb woning eigendom	10.887	11.098	11.126
Toeristenbelasting	175	478	477
Hondenbelasting	236	233	237
Subtotaal belastingen	20.815	20.853	21.108
Afvalstoffenheffing	9.078	8.523	8.585
Rioolrecht	8.575	8.829	8.876
Marktgelden	154	138	148
Begrafnisrecht	2.126	2.163	2.158
Grafrecht (onderhoud)	1.449	1.553	1.354
Bouwleges	2.623	5.603	5.192
Parkeerinkomsten	2.546	2.530	2.582
Bevolking	2.008	1.879	1.862
APV vergunningen	124	120	131
Overig	1	0	0
Subtotaal retributies	28.684	31.338	30.888
Totaal	49.499	52.191	51.996

In onderstaande grafiek is de gerealiseerde inkomst weergegeven, waarbij alle inkomsten kleiner dan € 500.000 zijn getotaliseerd (bedrag x € 1.000).

Beleid en overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling;
- Het hanteren van maximaal kostendeckende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van lokale lastendruk burgers en bedrijfsleven.

Indexering

Via de besluitvorming over de Kadernota 2018 is de tariefindex voor 2018 vastgesteld op 2,75%.

Toerekening van overhead.

De uitwerking in deze paragraaf gaat uit van toerekening van overhead op basis van de directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert.

Concreet betekent dit, dat de totale overheadkosten worden uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet. Dit levert een overheadpercentage dat in alle kostenopstellingen voor tariefberekeningen wordt gehanteerd om op consistente wijze de component overhead mee te nemen.

Voor het bepalen van kostendeckendheid van lokale heffingen moet extracomptabel overhead worden toegerekend. In de rekening wordt het berekende percentage van de begroting gehanteerd. Dit leidt tot een overheadpercentage van afgerond 64% en is als volgt berekend:

(a)	totale kosten directe ambtelijke capaciteitsinzet	€ 39,0 miljoen
(b)	totale (netto toe te rekenen) overheadkosten	€ 25,1 miljoen
(c=b/a * 100%)	overheadpercentage	64%

Als de overhead wordt uitgedrukt als percentage van de totale begrote lasten excl. reservemutaties dan levert dat een overheadpercentage op van 10,5 (€ 25,1 miljoen / € 238,0 miljoen).

Uitwerking financiële kaders per heffing c.q. groep van heffingen

Hieronder maken wij per heffing c.q. groep van heffingen de relevante kosten en mate van kostendeckendheid inzichtelijk. Via "overige toe te rekenen kosten" worden kosten betrokken bij de kostendeckendheid die niet op het taakveld staan van de heffing. Op onderdelen kan sprake zijn van enigszins afgeronde bedragen die beperkt afwijken van de exacte bedragen op de programma's en in de administratie.

De toerekening van overhead is hiervoor onderbouwd. BTW is expliciet geregeld in de gemeentewet. Voor wat betreft de kosten van straatvegen en baggeren is op basis van activiteiten en doelstellingen een matrix gemaakt ter onderbouwing van het deel van de kosten dat relevant is in relatie tot het rioolrecht en de afvalstoffenheffing.

Matrix voor onderbouwing kosten

Deze matrix is een handreiking van de VNG waarbij een beredeneerde inschatting is gemaakt van de toe te rekenen kosten in de Amstelveense situatie. De doorwerking van de parameters heeft geen consequenties voor de te hanteren tarieven.

Straatvegen

Activiteiten/Doelen	Schone Stad	Verkeers- veiligheid	Meer huishou- delijk afval	Minder verstopping riolering	Totaal
zwerfvuil op verharding	70%		30%		100%
zwerfvuil in het groen	70%		30%		100%
beheer afvalbakken	50%		50%		100%
mechanisch vegen (blad en zand)	25%	25%		50%	100%
onkruidbestrijding verharding	50%	50%			100%
meerkosten milieuvriendelijke onkruidbestrijding	100%				100%
hondenpoep	100%				100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Afvalstoffen- heffing	Rioolrecht	Totaal

Baggeren

Activiteiten/Doelen	Bevaarbaar- heid	Milieu cq water- kwaliteit	Betere doorstroming oppervlakte- water	Effect op overstort, hemelwater- taak	Totaal
Baggerverwerking Amstelveen	0%	40%	40%	20%	100%
Sloot- en drijfvuil	20%	40%	40%		100%
Schouwwerk watergangen	20%	40%	40%		100%
Krooswerk	20%	40%	40%		100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Rioolrecht	Rioolrecht	Totaal

kostendekkendheid in begroting en rekening

Bij het bepalen van de kostendekkendheid in begroting en rekening inclusief de verwerking van verschillen tussen begroting en rekening gelden de volgende uitgangspunten:

Directe lasten en baten op het taakveld van de heffing

- de directe lasten en baten op het taakveld van de heffing maken integraal onderdeel uit van de verantwoording van de kostendekkendheid (rekent af met de voorziening). In de begroting zijn dit de geraamde directe lasten/baten, in de rekening zijn dit de werkelijke directe lasten/baten;

Overige toe te rekenen kosten

- als algemene regel geldt dat de primitief bepaalde bedragen voor de overige toe te rekenen kosten het gehele jaar van kracht zijn (begroting = rekening; voorcalculatie = nacalculatie);
- hierop geldt één uitzondering: het bedrag voor overhead kan door specifieke besluitvorming (bijvoorbeeld krimp/groei) en/of gehanteerde systematiek van kostentoerekening afwijken in de begroting na wijziging en op rekeningbasis;
- het gehanteerde overheadpercentage in de rekening is gelijk aan het berekende percentage in de begroting;
- de op te nemen bedragen voor straatvegen en baggeren worden periodiek bij de begroting getoetst en indien nodig geactualiseerd aan de hand van de VNG-matrix;
- voor de overige onderdelen worden de gehanteerde begrotingsramingen getoetst aan de werkelijke cijfers. Dit kan leiden tot aanpassing in de eerstvolgende op te stellen begroting.

Verrekeningen met de egalisatievoorzieningen rioolrecht, huishoudelijk afval en Zorgvlied

- begrotingswijzigingen sluiten via een verrekening met de voorziening;
- de afwijking op de regel "saldo kosten +/- heffing" tussen de rekening en de begroting na wijziging wordt verrekend met de egalisatievoorziening (dekkingspercentage blijft dan gelijk);
- het dekkingspercentage bedraagt in de rekening maximaal 100%.
- Als het percentage hoger dan 100% uitkomt in de rekening wordt een bedrag gestort in de egalisatievoorziening waarna het dekkingspercentage 100 bedraagt.

Rioolrecht

Toelichting

In Nes a/d Amstel is door onder andere verzakking van het riool en afscheurende huisaansluitingen eerder overgegaan tot vervanging. Dit heeft geleid tot afwaardering van bestaande investeringen in riool die nog niet volledig waren afgeschreven. Deze extra lasten zijn verrekend met de voorziening riolering. Dit vormt de belangrijkste reden dat de dotatie aan de voorziening lager is dan begroot.

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

RIOOLRECHT	BGR'18 PRIMITIEF	BGR'18 INCL. WIJZ.	REK'18
<u>1. Taakveld riolen</u>			
1a. lasten	7.980	7.040	7.379
1b. baten, exclusief heffingen	-439	-22	-12
1c. verrekening met voorziening	0	782	480
1d. netto kosten taakveld riolen	7.541	7.800	7.847
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>			
2a. straatvegen	314	314	314
2b. Baggerkosten	78	78	78
2c. overhead	456	454	454
2d. BTW	731	731	731
2e. overige toe te rekenen kosten	1.579	1.577	1.577
3. Totaal voor rioolrecht relevante kosten	9.120 N	9.377 N	9.424 N
<u>4. Opbrengst heffing rioolrecht</u>			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-8.341	-8.829	-8.876
4b. evt. tariefvoorstel 2018	-229	0	0
4c. totale opbrengst rioolrecht	-8.570 V	-8.829 V	-8.876 V
5. Saldo kosten -/- heffing	550 N	548 N	548 N
6. Dekkingspercentage	94,0 %	94,2 %	94,2 %

Afvalstoffenheffing

Toelichting

In de tweede tijdvak zijn de uitgaven en inkomsten aangepast, hetgeen per saldo leidde tot een hogere onttrekking aan de voorziening van € 400.000.

De ten onrechte niet begrote heffing bij Uilestede is de belangrijkste oorzaak van de lagere onttrekking aan de voorziening t.o.v. de gewijzigde begroting.

Door het "Anders Inzamelen" daalt de hoeveelheid restafval met als gevolg lagere verbrandingskosten en -belasting. De hoeveelheid PMD neemt toe inclusief de bijbehorende vergoedingen uit het afvalfonds.

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

HUISHOUDELIJK AFVAL	BGR'18 PRIMITIEF	BGR'18 INCL. WIJZ.	REK'18
<u>1. Taakveld huishoudelijk afval</u>			
1a. lasten	5.928	7.454	7.487
1b. baten, exclusief heffingen	-261	-1.038	-1.255
1c. verrekening met voorziening	0	-751	-505
1d. netto kosten taakveld huishoudelijk afval	5.667	5.665	5.727
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>			
2a. straatvegen	262	262	262
2b. kwijschelding	555	555	555
2c. handhaving	153	153	153
2d. overhead	1.466	1.351	1.351
2e. BTW	608	608	600
2f. overige toe te rekenen kosten	3.044	2.929	2.921
3. Totaal voor huish. afval relevante kosten	8.711 N	8.594 N	8.648 N
<u>4. Opbrengst heffing afvalstoffenheffing</u>			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-8.878	-8.523	-8.585
4b. evt. tariefvoorstel 2018	355	0	0
4c. totale opbrengst afvalstoffenheffing	-8.523 V	-8.523 V	-8.585 V
5. Saldo kosten -/- heffing	188 N	71 N	63 N
6. Dekkingspercentage	97,8 %	99,2 %	99,3 %

Zorgvlied

Toelichting

De belangrijkste afwijking betreft lagere legesopbrengst onderhoudskohier (€ 0,2 miljoen). In 2018 zijn er extra inspanningen geleverd om achterstanden in de grafadministratie weg te werken. Een groot deel van de uitgiftedetails en verplichtingen is geactualiseerd naar de werkelijke situatie. Gebleken is dat er structureel minder graven zijn, dan waarvoor wij onderhoud kunnen vragen.

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

Zorgvlied	BGR'18 PRIMITIEF	BGR'18 INCL. WIJZ.	REK'18
<u>1. Taakveld Zorgvlied</u>			
1a. lasten	3.146	2.847	2.924
1b. baten, exclusief heffingen	-121	-309	-317
1c. verrekening met voorziening	0	339	66
1d. netto kosten taakveld Zorgvlied	3.025	2.877	2.673
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>			
2a. ov.res.mut. afschr. uit reserve	-22	-22	-22
2c. overhead	713	868	868
2e. overige toe te rekenen kosten	691	846	846
3. Totaal voor Zorgvlied relevante kosten	3.716 N	3.723 N	3.519 N
<u>4. Opbrengst heffing rechten Zorgvlied</u>			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-3.621	-3.716	-3.512
4b. evt. tariefvoorstel 2018	-95	0	0
4c. totale opbrengst heffingen Zorgvlied	-3.716 V	-3.716 V	-3.512 V
5. Saldo kosten -/- heffing	0 V	7 N	7 N
6. Dekkingspercentage	100,0 %	99,8 %	99,8 %

Bouwleges

De legesinkomsten worden begroot op basis van verwachte vergunningaanvragen voor ruimtelijke projecten die bij de gemeente bekend zijn. Daarbij zit altijd een zeker risico: de gemeente is afhankelijk van het tempo van de aanvrager. Bovendien moet de gemeente op basis van een inschatting van het programma een raming maken van de leges, terwijl een exact bouwplan nog niet bekend is. In 2018 is er € 299.000 minder binnengekomen aan leges dan geraamd. De afwijking bestaat uit een optelsom van een aantal projecten waarbij de bouwkosten ten behoeve van de prognose en daaraan verbonden leges iets hoger zijn ingeschat dan uiteindelijk is opgelegd bij aanvraag.

De verhoging van de voorziening dubieuze debiteuren omgevingsvergunningen wordt niet begroot en ultimo jaar wordt de hoogte van de voorziening berekend. Voor 2018 was een storting van € 92.000 euro nodig.

Voor bouwprojecten met een bouwsom groter dan € 500.000 euro is toezicht nodig na het jaar waarin de omgevingsvergunning is verleend. De reservering van deze nog te maken personeelskosten (inhuur) leidt tot een nadelig saldo van € 244.000 euro, alsmede bijbehorende extra overhead van € 156.000. Dit betreft een nieuwe systematiek om de kosten van toezicht beter toe te delen naar het jaar waarop deze betrekking hebben. De reservering bevat (enkele) projecten die vanuit 2017 doorlopen naar 2019.

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

BOUWLEGES	BGR'18 PRIMITIEF	BGR'18 INCL. WIJZ.	REK'18
<u>1. Taakveld bouwvergunningen</u>			
1a. lasten	919	2.721	3.078
1b. baten, exclusief heffingen	0	0	0
1c. verrekening met voorziening	0	0	0
1d. netto kosten taakveld bouwverg.	919	2.721	3.078
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>			
2a. Overhead	592	1.741	1.897
2b. Capaciteit stedelijke ontwikkeling	125	125	125
2c. Vergoedingen welstandscommissie	41	41	41
2d. overige toe te rekenen kosten	758	1.907	2.063
3. Totaal voor bouwleges relevante kosten	1.677 N	4.628 N	5.141 N
<u>4. Opbrengst bouwleges</u>			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-1.622	-5.603	-5.304
4b. evt. tariefvoorstel 2018	-45	0	0
4c. totale opbrengst bouwleges	-1.667 V	-5.603 V	-5.304 V
5. Saldo kosten -/- heffing	10 N	-975 V	-163 V
6. Dekkingspercentage	99,4 %	121,1 %	103,2 %

Burgerzaken

Financieel overzicht

De concrete toepassing van de hiervoor omschreven uitgangspunten leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

BURGERZAKEN	BGR'18 PRIMITIEF	BGR'18 INCL. WIJZ.	REK'18
<u>1. Taakveld burgerzaken</u>			
1a. lasten	2.652	2.657	2.560
1b. baten, exclusief heffingen	0	0	0
1c. netto kosten taakveld burgerzaken	2.652	2.657	2.560
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>			
2a. Overhead	1.055	1.070	1.070
2b. overige toe te rekenen kosten	1.055	1.070	1.070
3. Totaal voor burgerzaken relevante kosten	3.707 N	3.727 N	3.630
4. Opbrengst burgerzaken			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-1.964	-1.879	-1.862
4b. evt. tariefvoorstel 2018	-52	0	0
4c. totale opbrengst burgerzaken	-2.016 V	-1.879 V	-1.862
5. Saldo kosten -/- heffing	1.691 N	1.848 N	1.768
6. Dekkingspercentage	54,4 %	50,4 %	51,3 %

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Toelichting

De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het gebruik (alleen niet-woningen) en een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen). De totale OZB-opbrengst voor het aanslagjaar 2018 bedraagt € 20,6 miljoen.

Vanwege de transformatie van niet-woningen naar woningen vindt ook een verschuiving plaats van OZB inkomsten tussen niet woningen en woningen. Beide categorieën hebben andere tarieven en bij woningen is sprake van alleen een tarief voor eigenaren. Bij het bepalen van het tarief voor 2020 maakt deze gewijzigde WOZ-capaciteit onderdeel uit van de berekening.

Tarieven 2018

Jaarlijks vindt de waardetaxatie van het onroerend goed plaats. Indien sprake is van een waardeverhoging of –verlaging, dan wordt het tarief respectievelijk naar beneden of naar boven bijgesteld om een gelijke opbrengst te krijgen. Vervolgens wordt deze opbrengst geïndexeerd. De jaarlijkse indexering is afgestemd op de inflatieontwikkeling. De in de begroting opgenomen gemiddelde prijscompensatie (lonen en prijzen) bedraagt 2,75 procent (opbrengst 2018 = opbrengst 2017+2,75%).

Voor de WOZ moeten alle onroerende zaken jaarlijks worden getaxeerd. De vastgestelde WOZ-waarde wordt door de gemeente gebruikt als heffingsmaatstaf voor de aanslag OZB. Voor de tarievennota 2018 is in eerste instantie rekening gehouden met een waardeontwikkeling van het onroerend goed van +15% voor de woningen en +1% voor de niet-woningen zoals kantoren, winkels en bedrijven.

In het raadsvoorstel van december 2017 is een herberekening gemaakt nadat de hertaxatie voor de WOZ grotendeels afgerond was. Op basis van die gegevens is de gemiddelde waardeontwikkeling voor woningen +13% en voor niet-woningen +3%. Bij de berekening van deze percentages is eveneens rekening gehouden met toegekende verlagingen voor bezwaarschriften.

Overige heffingen

Toeristenbelasting

De groei van de hotelsector en het aantal overnachtingen leidt tot stijgende opbrengsten toeristenbelasting.

Hondenbelasting

De hondenbelasting wordt ingaande aanslagjaar 2019 afgeschaft.

Lokale lastendruk

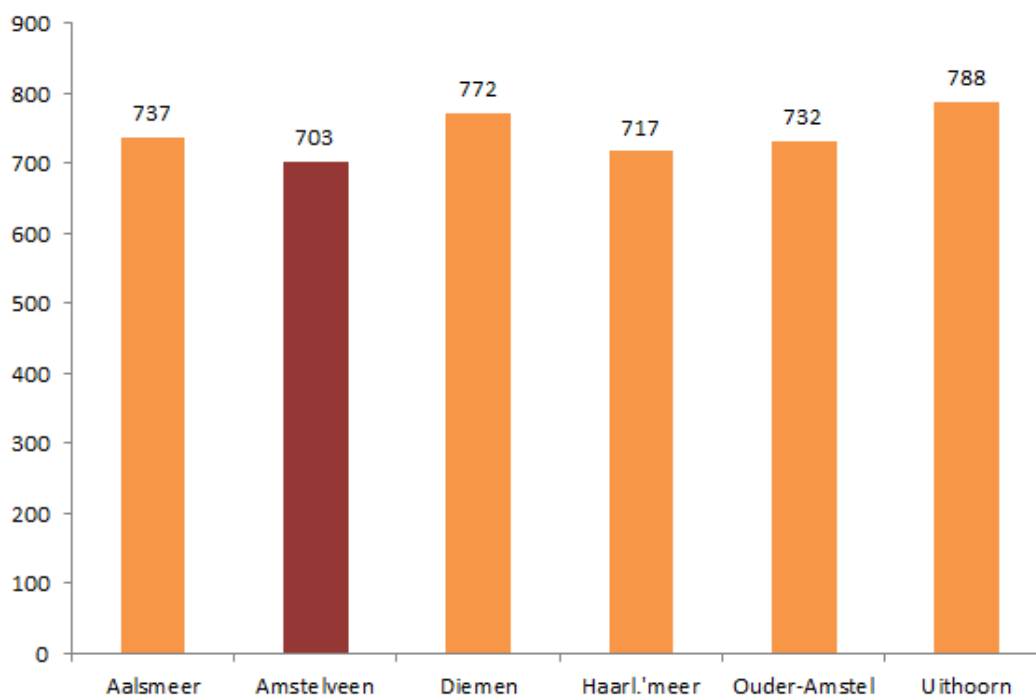
Woonlastenvergelijking

Om een indruk te geven van de ontwikkeling van de Amstelveense tarieven vergelijken wij ons op deze plaats met andere gemeenten. Basis hiervoor zijn de tarieven 2018. Voor de vergelijking met omringende gemeenten is gebruikgemaakt van de Atlas van de lokale lasten 2018, opgesteld door het COELO. Voor 2018 bedragen de Amstelveense woonlasten (meerpersoonshuishoudens) € 703, hetgeen lager is dan het landelijk gemiddelde van € 726.

Vergeleken met de ons omliggende gemeenten kent Amstelveen de laagste lokale lasten. Gesteld kan worden dat Amstelveen in staat is haar kwalitatief hoogwaardig voorzieningenniveau te koppelen aan relatief lage woonlasten.

**Woonlastenvergelijking
Meerpersoonshuishoudens**
bron: COELO-atlas lokale lasten 2018

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland kunnen gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen voor gemeentelijke aanslagen. Kwijtschelding wordt verleend indien een betalingsschuldige een laag besteedbaar inkomen heeft en vrijwel geen vermogen waardoor deze niet in staat is de opgelegde aanslag te betalen. Het gaat hierbij om een vangnetregeling.

Onder het huidige beleid kan kwijtschelding aangevraagd worden voor afvalstoffenheffing en hondenbelasting. In de begroting is opgenomen voor de kwijtschelding van afvalstoffenheffing ad. € 343.500 en voor hondenbelasting ad. € 4.600. De begrote kosten van kwijtschelding maken onderdeel uit van het tarief.

Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen wordt voor het inkomen uitgegaan van de normbedragen in de Participatiewet. De wijze waarop en wanneer kwijtschelding kan worden verleend is uitvoerig vastgelegd in landelijke wetgeving. Gemeenten kunnen alleen beleid voeren op het percentage van de aanslag dat in aanmerking komt voor kwijtschelding en een lagere norm dan de landelijke norm. Gemeenten mogen dus wel een strenger maar geen ruimer kwijtscheldingsbeleid voeren op basis van nationale wetgeving. Een aantal gemeenten in Nederland heeft om deze reden de kwijtschelding geheel of gedeeltelijk afgeschaft. Door de afschaffing worden deze gemeenten wel geconfronteerd met een hogere som aan oninbare vorderingen.

Behandeling van kwijtscheldingsaanvragen vindt plaats conform de Invorderingswet 1990, de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en de landelijke Leidraad Invordering. In het Kwijtscheldingsbesluit Amstelveen wordt vastgesteld dat kwijtschelding kan worden verleend voor de gehele aanslag en dat van de maximale landelijke normen wordt uitgegaan.

Evenals in voorgaande jaren is gebruik gemaakt van de mogelijkheid vooraf kwijtschelding te verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Als uit het signaal van het inlichtingenbureau blijkt dat voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch vooraf kwijtschelding verleend. Burgers hoeven dan geen uitgebreid formulier in te vullen. Aanvragers waaraan geen automatische kwijtschelding kon worden verleend omdat bijvoorbeeld niet alle gegevens konden worden gecheckt, hebben daarna nog altijd mogelijkheid om een normale papieren kwijtscheldingsaanvraag in te dienen.

Reden voor afwijzing zijn in de meeste gevallen: een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen zoals één of meerdere autokentekens die op naam staan. Daarnaast weigert een klein gedeelte de juiste kopieën van gegevens te verstrekken waardoor geen juiste toetsing kan plaatsvinden.

kwijtschelding (per belastingjaar)	werkelijk 2017	werkelijk 2018
A) Formulieren:		
aantal verzoeken	734	601
afgewezen	160	156
Kwijtschelding	562	445
idem in euro	106.000	86.904
B) "automatische kwijtscheldingen"	1.049	1.118
idem in euro	239.000	242.780
A+B) totaal kwijtschelding (x €)	345.000	329.684

Kerngegevens

kerngegevens	werkelij k 2017	werkelijk 2018
WOZ:		
WOZ-objecten per 1 januari:		
- woning	45.223	45.529
- niet-woning.	2.681	2.730
WOZ-bezwaarschriften (objecten) in:		
- aantallen	1.114	1.050
- percentages	2,3	2.1
WOZ-(hoger) beroepschriften	21	5
Invordering:		
Aantal afgegeven incasso's	53%	53%
Aantal aanmaningen	6.902	5.581
Aantal dwangbevelen	2.399	2.546

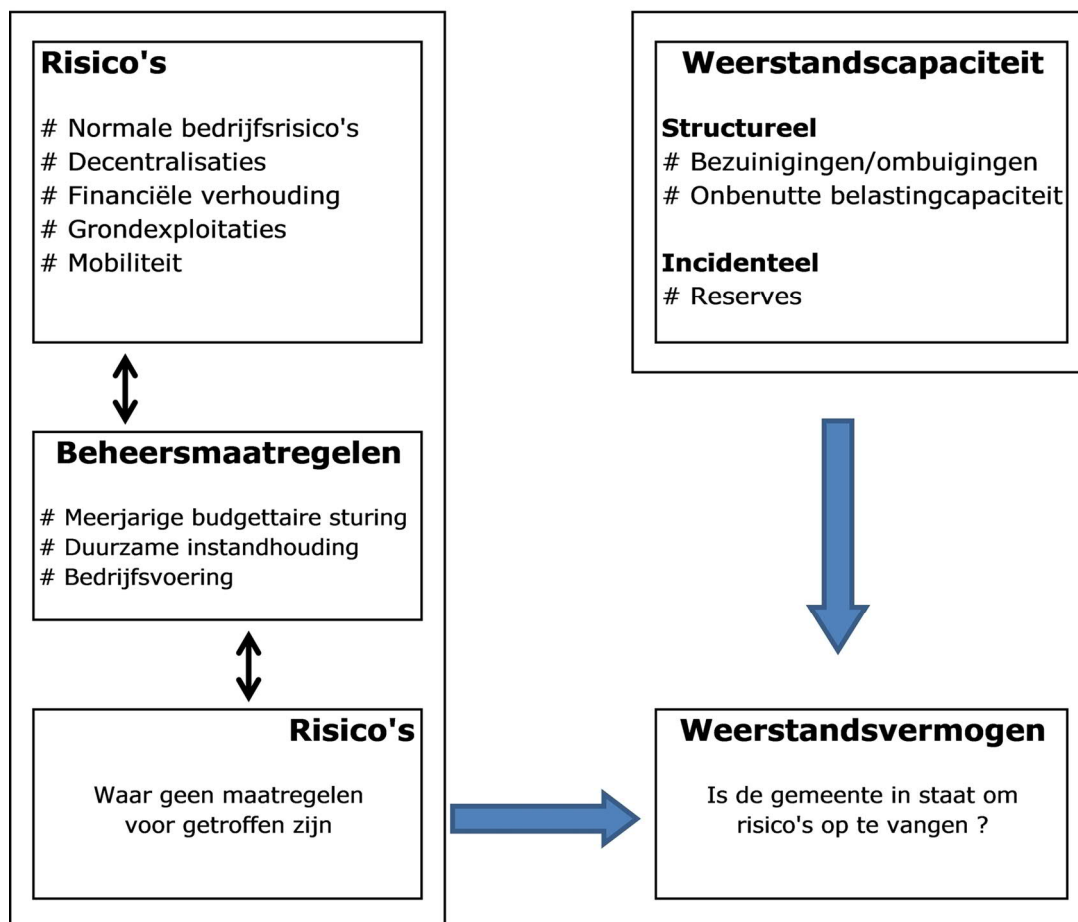
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf biedt op hoofdlijnen inzicht in het risicoprofiel van de gemeente en de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het gemeentelijke risicobeleid en inzicht voor de raad in de weerstandscapaciteit staat hoog op de bestuurlijke agenda.

Het beleidskader is met de nota Risicobeleid en reservebeleid in 2012 vastgesteld. De opmerkingen en aanbevelingen van de rekenkamercommissie aangaande het gemeentelijk weerstandsvermogen hebben daarin hun plaats gekregen. De nota is de kapstok aan de hand waarvan deze paragraaf is uitgewerkt. In 2019 wordt de nota geactualiseerd.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandsvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen.

Het betreft hier dus het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen en de beheersmaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen.

Dit risicoprofiel wordt vervolgens afgezet tegen de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om tegenvallers op te vangen. Door risicoprofiel en weerstandcapaciteit met elkaar te confronteren kan een uitspraak over het weerstandvermogen van de gemeente worden gedaan.

Zolang de weerstandcapaciteit groter is dan de gekwantificeerde risico's kan de gemeente tegenvallers opvangen. De weerstandcapaciteit betreft overigens structurele en incidentele zaken. Vorenstaand wordt een en ander schematisch samengevat. Opgemerkt wordt dat er een onlosmakelijke samenhang is tussen risico's en beheersmaatregelen. Want met gedegen beheersmaatregelen worden de mogelijke risico's aanmerkelijk ingeperkt. Andersom geldt vanzelfsprekend ook dat, indien geen beheersmaatregelen worden getroffen, de risico's navenant toenemen.

Risico's en beheersmaatregelen

Zoals hiervoor aangegeven dienen risico's en beheersmaatregelen in onderlinge samenhang te worden gezien. Dit gebeurt in Amstelveen middels het door de jaren heen ontwikkelde duurzame financiële beleid dat de volgende pijlers kent:

1. Een goed functionerende planning en control-cyclus (meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing);
2. Een adequaat activabeleid met daarin duurzame instandhouding van gemeentelijke bezittingen;
3. Een betrouwbare bedrijfsvoering;
4. Een adequaat risicobeleid en het aanwezig zijn en in standhouden van voldoende weerstandcapaciteit.

1. Meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing

Amstelveen werkt vanuit een meerjarige visie en begroting waardoor structurele maatregelen kunnen worden geëffectueerd en indien nodig interim- of faseringsmaatregelen kunnen worden genomen zodat een zorgvuldige en afgewogen beleidsimplementering kan plaatsvinden. Dit krijgt onder meer vorm via de jaarlijkse begroting en rekening. In de Perspectiefnota worden de actuele meerjarige ontwikkelingen intern en extern (macro economische ontwikkelingen en de invloed daarvan op Amstelveen) geschetst die van belang zijn voor bestuurlijke (bij)sturing. Indien daar aanleiding toe is dan wordt het bestuur separaat geïnformeerd.

2. Duurzame instandhouding

Het waarborgen van de duurzame instandhouding van de Amstelveense (fysieke) infrastructuur en voorzieningen op langere termijn is een belangrijke pijler van het gemeentelijk (financieel) beleid. De essentie van dit beleid is met drie samenhangende lijnen te duiden:

- Op basis van rationele meerjarige onderhoud beheerplannen hebben de meerjarenramingen toereikende structurele budgetten voor de instandhouding van de bestaande fysieke infrastructuur (gemeentelijke gebouwen inclusief onderwijs, wegen, groen en sportvelden). Hiermee is een belangrijk risico voor gemeenten, namelijk het sluipender wijze ontstaan van onderhoudsachterstanden, ingedamd;
- De beschikbare middelen worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet. De optimalisering van de werkwijze en afstemming via een integraal uitvoeringsprogramma infra-werken vervult daarin een wezenlijke rol;
- De komende jaren dient zich een omslag aan van groeigemeente naar beheergemeente. Dit wordt vroegtijdig onderkend en hierop wordt geanticipeerd in de koers voor de langere termijn (via onder andere de reserve "Sparen vooraf").

De verdere uitwerking van de duurzame instandhouding staat centraal in paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen".

3. Bedrijfsvoering

Het ambtelijk management is binnen bestuurlijk vastgestelde kaders verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Dit betekent dat het management, binnen deze kaders, bepaalt hoe de bestuurlijk vastgestelde resultaten en prestaties worden gerealiseerd. Risicomanagement is binnen de bedrijfsvoering daarom een belangrijk onderwerp. Het is de verantwoordelijkheid van elke manager om de belangrijke risico's op zijn/haar werkterrein te duiden en aan te geven welke beheermaatregelen zijn/kunnen worden getroffen (vermijden, verzekeren, afdekken). Daarnaast worden actuele ontwikkelingen van de grote thema's die hieronder in de paragraaf risico's zijn beschreven ook op centraal niveau gemonitord.

Doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie heeft prioriteit, teneinde in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de vraagstellingen vanuit bestuur en samenleving in een veranderde en veranderende omgeving. Dit komt uitvoeriger aan de orde in de paragraaf "bedrijfsvoering".

4. Risicobeleid

De risico's zijn onderverdeeld in:

- Normale bedrijfsrisico's;
- Financiële verhouding en decentralisaties;
- Grondexploitaties;
- Mobiliteit.

Deze vier onderdelen worden hierna beschreven en afgesloten met een overzicht van de incidenteel benodigde weerstandscapaciteit (resumé risicoprofiel).

Normale bedrijfsrisico's

Met het gemeentelijk takkenpakket is een structureel jaarbudget van ongeveer € 225 miljoen gemoeid. Dit takenpakket is zeer divers en de mate van beïnvloedbaarheid verschilt per onderdeel, maar is in relatie met de hiervoor genoemde (beheer)maatregelen voor het gemeentebestuur op zich goed structureel te managen. Dit kan er overigens wel degelijk toe leiden dat er bestuurlijk fors moet worden ingegrepen.

Uitgangspunt is, dat waar sprake is van structurele tegenvallers, deze middels compenserende structurele maatregelen (bezuinigen en/of inzetten belastingcapaciteit) in een structureel sluitende meerjarenbegroting moeten worden ingepast. Wanneer er voor wordt gekozen om structurele maatregelen getemporiseerd in te voeren om de acceptatie en/of zorgvuldige implementatie te verbeteren kan een financiële faseringsbuffer uitkomst bieden. De risico's die met de uitvoering van het gemeentelijk takenpakket samenhangen, vallen onder de noemer normale bedrijfsrisico's.

Algemene uitkering gemeentefonds

Met een omvang van ruim € 100 miljoen is de uitkering gemeentefonds verreweg het belangrijkste structurele algemene dekkingsmiddel van de gemeente. De hoogte en ontwikkeling van het uitkering gemeentefonds wordt bepaald via de Rijksbegroting en is voor gemeenten niet beïnvloedbaar.

Najaar 2017 is het Kabinet Rutte III aangetreden met als basis het Regeerakkoord 2017-2021 "Vertrouwen in de toekomst". Dit Regeerakkoord handhaaft de trap-op-trap-af systematiek. Dit betekent, dat de omvang van het gemeentefonds "meebeweegt" met de ontwikkeling van de Rijksuitgaven. Met ingang van 2019 maken ook de Rijksuitgaven voor Zorg en Sociale Zekerheid onderdeel uit van deze koppeling. Tegelijkertijd moeten gemeenten uit de groei van het gemeentefonds ook de (autonome) groei van hun eigen zorguitgaven (Wmo en Jeugd) opvangen.

Onder invloed van gunstige economische prognoses is op dit moment sprake van stevige groeicijfers voor het gemeentefonds. Een belangrijk deel hiervan is de nominale ontwikkeling ter dekking van loon- en prijsstijgingen. Verder verwacht het Rijk dat gemeenten uit deze extra groei meebetalen aan bestaande tekorten/pijnpunten in het sociaal domein en aan nieuwe maatschappelijke opgaven, met name Duurzaamheid. Ten slotte wordt de groei gedempt door het verder dichtdraaien van de gaskraan en door een jaarlijks oplopende structurele korting die nog doorloopt tot en met 2025.

Naast de omvang van het gemeentefonds is ook de verdeling van belang. De actuele bovengemiddelde stijging van de woningprijzen in de lokale woningmarkt zorgt voor forse nadelige herverdeeleffecten op de Amstelveense algemene uitkering.

Per 2021 wordt een grootschalige herijking van de verdeling van het gemeentefonds voorzien. Daarbij komen tal van zaken aan de orde, waarvan de impact ongewis is.

Open eindregelingen

Onder de gemeentelijke taken valt een aantal regelingen met een open einde (verstrekken van uitkeringen levensonderhoud, hulp bij huishouden e.d.). Dat betekent dat de gemeente verplicht is om in middelen te voorzien als mensen hier wettelijk recht op hebben, ook al staan hier beperkte inkomsten tegenover. In de begroting wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van de benodigde middelen.

uitkeringen levensonderhoud (Bijstandsgelden)

Rond 1 oktober maakt het Rijk de voorlopige budgetten 2019 voor de bijstandsgelden bekend (BUIG-gelden). Het hiervoor toegepaste objectieve verdeelmodel is met ingang van 2018 (wederom) stevig aangepast. Na veel discussie in de achterliggende jaren lijkt het model met deze laatste aanpassingen in rustiger vaarwater te komen. Amstelveen ontvangt in 2017 een uitkering van afgerond € 18 miljoen en behoort tot de grote voordeelgemeenten op dit verdeelmodel. Een recent uitgevoerd verdiepingsonderzoek bij de grootste voor- en nadeelgemeenten laat zien dat er een verband bestaat tussen positieve financiële resultaten en de invulling die gemeenten geven aan beleid en uitvoering. De positieve Amstelveense scores in het onderzoek bevestigen dat. Dat wil overigens niet zeggen dat beleid en uitvoering in Amstelveen de totale omvang van het huidige voordeel verklaren. Het is een reële mogelijkheid dat de aanpassingen van het model per 1 januari zullen leiden tot een lager voordeel. Via een aparte raadsbrief is de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

Daarnaast is de omvang van het macrobudget een knelpunt. Dit bedrag dat het Rijk jaarlijks beschikbaar blijft achter bij zowel de totale werkelijke uitgaven van de gemeenten als bij het theoretisch benodigde bedrag volgens het objectieve verdeelmodel. Uit het totale macrobudget moeten ook de kosten van de vangnetregeling worden betaald voor gemeenten met een groot nadeel. Daarmee is een oplopende bedrag gemoeid.

Al met al is de verwachting, dat Amstelveen wel een voordeelgemeente blijft, maar dat de omvang van het voordeel afneemt. Het nadelig effect van aanpassingen in het model wordt wel gedempt door het voornemen om per 2018 het model voor 100% in te voeren. In 2017 is het model voor 75% van kracht en wordt 25% van het budget verdeeld op basis van historische kosten.

De BUIG-gelden (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) betreffen het budget dat gemeenten ontvangen voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Dit budget wordt objectief bepaald. Als gemeenten meer of minder uitgeven aan bijstandsuitkeringen blijft dit voor rekening van de gemeente. Dit budget gaat alleen over de uitkeringsgelden. De bekostiging van de ambtelijke uitvoeringskosten wordt geacht plaats te vinden via de algemene uitkering gemeentefonds. Zowel over de omvang van het macrobudget als over het verdeelmodel is veel te doen. Samenvattend is het beeld op dit moment als volgt:

- Een belangrijk deel van de onvrede en onrust rond de bijstandsgelden betreft een ontoereikende omvang van het totale macrobudget. Gemeenten geven de laatste jaren met elkaar meer uit aan bijstandsgelden dan het beschikbare macrobudget. Gemeenten met grote tekorten kunnen een beroep doen op een vangnetregeling. De kosten van de vangnetregeling worden betaald uit het macrobudget, waardoor er minder overblijft voor de andere gemeenten die daardoor weer grotere tekorten krijgen;
- Ook na verschillende aanpassingen, verbeteringen en verfijningen in het verdeelmodel blijft Amstelveen behoren tot de grote voordeelgemeenten. Daarbij is het algemene gevoel, dat het model voor wat betreft de volumecomponent nu wel zo ongeveer uitontwikkeld is. Er wordt nog wel gesleuteld aan de prijscomponent in het verdeelmodel (gemiddeld bedragen per uitkering). Wijzigingen in de verdeling blijven mogelijk, maar of en hoe is op dit moment niet concreet te duiden;
- Er is een verdiepingsonderzoek uitgevoerd bij de grootste voor- en nadeelgemeenten. Amstelveen maakte onderdeel uit van dit verdiepingsonderzoek en scoorde hoog op actieve inzet op beleid en uitvoering. Dat Amstelveen een voordeel heeft op het objectieve verdeelmodel is in lijn met de uitkomsten van dit onderzoek. Dat wil overigens niet zeggen dat beleid en uitvoering in Amstelveen de totale omvang van het huidige voordeel verklaren;
- Het huidige voordeel kent een structurele en een conjuncturele component. Op dit moment is nog steeds sprake van een relatief hoog bijstandsvolume. Het CPB voorspelt al enige jaren een daling, maar in de nacalculatie blijkt daarvan (nog) geen sprake. Bij een daling van het macrobudget wordt ook het huidige voordeel kleiner; de conjuncturele component verdampt.
- Een belangrijk deel van het huidige voordeel op de verdeling van de bijstandsgelden is binnen het sociaal domein ingezet, met name voor het opvangen van tekorten op Jeugd en op re-integratie. Een laatste stuk van dit voordeel is niet structureel ingezet, maar is via een stelpost vooralsnog incidenteel beschikbaar. Dit vanwege de lopende discussies en onderzoeken en vanwege een conjuncturele component.

Vóór 1 oktober maakt het Rijk de definitieve BUIG-uitkering 2018 en de voorlopige BUIG-uitkering 2019 bekend. Ten tijde van de opstelling van deze begroting was dit nog niet bekend. Wel heeft het Rijk reeds gemeld, dat de macrobudgetten 2018/2019 opwaarts zullen worden bijgesteld. Samen met de uitkomsten van de septembercirculaire gemeentefonds wordt nog voor de begrotingsbehandeling apart gerapporteerd over de toegekende BUIG-budgetten.

Bouwleges

De inkomsten uit bouwleges worden bepaald door de bouwactiviteiten binnen de gemeente. De vastgoedsector trekt de laatste jaren weer sterk aan. De geraamde inkomsten voor bouwleges zijn gebaseerd op de meerjarige planning van bouwactiviteiten. De realisatie kan afwijken van de planning zodat de inkomsten in een jaar afwijken van de begrote inkomsten, zowel in positieve als negatieve zin.

Bestemmingsplan- en handhavingsprocedures

De kans is altijd aanwezig dat de gemeente aangesproken wordt in het kader van bestemmingsplan- en handhavingsprocedures en dergelijke, na afsluiting van een grondexploitatie of project. De gemeente krijgt te maken met bezwaren, rechtsprocedures en schade aansprakelijkstelling.

Aanbestedingsrisico's

Bij het onderhoud van de openbare ruimte wordt bij diverse vakgebieden (o.a. groenbestekken) gebruik gemaakt van de markt. Door de aantrekkende economie en het gebrek aan vakmensen bij de aannemers zien we dat de marktsituatie wijzigt en dat prijzen zich naar boven ontwikkelen. Dit kan tot gevolg hebben dat de kosten van het onderhoud van de openbare ruimte in de toekomst hoger zullen worden.

Uitvoeringsprogramma Infra-Werken (openbare ruimte)

Projecten kunnen niet tot uitvoering komen of forse vertraging oplopen door externe factoren. Hieronder verstaan wij bijvoorbeeld inspraak op projecten waardoor deze gewijzigd moeten worden, afhankelijkheid van de capaciteit van kabel- en leidingbedrijven om hun medewerking vlot te verlenen en het moeilijk kunnen aantrekken van externe deskundige medewerkers die schaarser worden door het aantrekken van de economie. Daarnaast kan de gemeente op onverwachte plaatsen vervuilde grond aantreffen waar in een project geen rekening mee gehouden is. In combinatie met striktere Milieuwetgeving kan een project vertraging oplopen of afgeblazen worden. De financiële gevolgen en sturingsmogelijkheden om dit binnen het krediet op te vangen zullen van project tot project verschillen.

Dividenduitkering

Eneco

Amstelveen is voor 1,5 procent aandeelhouder van energiebedrijf ENECO. Volgend jaar wordt rekening gehouden met een winstuitkering van € 1.450.000. Op het moment van de opstelling van deze rekening speelt een mogelijke verkoop van de aandelen. Zie verder de paragraaf "Verbonden partijen".

BNG

Aangescherpte kapitaaleisen voor banken, vervat in het Basel 3 akkoord, leiden er toe dat banken hun vermogen dienen te verhogen. De nieuwe eisen gelden met ingang van 2019. Dit kan er onder andere toe leiden dat, om het buffervermogen op te bouwen, aandeelhouders de komende jaren een lagere dividenduitkering ontvangen. Daarnaast staat de dividenduitkering mogelijk ook onder druk door invoering van een "Bankenbelasting". Volgend jaar wordt rekening gehouden met een dividendinkomst van € 240.000.

Garanties

De twee regelingen met het hoogste garantiebedrag zijn het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Eind 2018 stond de gemeente voor respectievelijk € 397 en € 195 miljoen garant.

Het uitgangspunt bij de WSW is dat de sector zelf als eerste garant staat. Rijk en gemeenten staan vervolgens als achtervang garant mocht de sector zelf onvoldoende verhaal bieden.

De NHG wordt verstrekt door de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Als de huiseigenaar bij gedwongen verkoop met een restschuld achterblijft wordt deze overgenomen uit hoofde van de NHG. Met ingang van 2011 is de garantie volledig overgenomen door het Rijk. Voor de tot deze datum verstrekte garanties blijft de gemeente voor de helft achtervang evenals het Rijk.

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de balanstoelichting.

Wachtgeldvoorziening wethouders

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties (BZK) wenst dat de pensioenopbouw en uitkering van pensioenen zo snel mogelijk via ABP wordt opgebouwd en uitgevoerd. Op zijn vroegst komt er in 2021 een APPA-fonds. De verwachting is dat actieve bestuurders en de voormalige bestuurders met wachtgeld als eerste worden overgedragen, gevolgd door bestuurders zonder wachtgeld (zogenoemde slapers).

Het over te dragen bedrag wordt de “reservewaarde” genoemd oftewel de contante waarde van het doelvermogen om het pensioen uit te keren. Voor het bepalen van de reservewaarde is de rekenrente van essentieel belang. Hoe hoger de rente, hoe hoger het te verwachten rendement. Of anders geformuleerd: hoe hoger de rente, hoe lager de reservewaarde per heden moet zijn om toch tot het doelvermogen aan te groeien. Ter indicatie: een mutatie van 1%-punt rekenrente kan een mutatie van de benodigde voorziening betekenen van 30%.

Het kan zijn dat door ontwikkelingen in de toekomst een bedrag bijgestort moet worden in de getroffen voorziening. Hierbij kan gedacht worden aan een lagere rekenrente of het verplicht afkopen van afgesloten verzekeringspolissen bij overdracht aan het ABP. De tussentijdse afkoopwaarde van dit soort polissen ligt (aanzienlijk) lager dan de premievrije waarde bij de verzekeraar op de einddatum. In de komende jaren zal blijken wat het Ministerie van BZK besluit over deze polissen.

Regionaal ingekochte specialistische jeugdhulp

Per 1 januari 2018 wordt gewerkt met de nieuwe regionale inkoopsystematiek specialistische jeugdhulp waarin wordt gewerkt met segment B (laagcomplexiteit hulp) en segment C (hoogcomplexiteit hulp). De nieuwe systematiek beoogt de resultaten en het gezin centraler te stellen, de regie te verduidelijken, meer ruimte voor de professionals te bieden en de administratieve lasten te verminderen. Gedurende 2018 is een flink financieel nadeel ontstaan. De oorzaken hiervoor zijn uiteenlopend en zowel te relateren aan landelijke ontwikkelingen (dalende budgetten sinds de decentralisaties, zwaardere zorgvraag, verlengde jeugdhulp, kosten voor Jeugd die mogelijk via andere wetten bekostigd moeten worden zoals Wlz, Wmo, passend onderwijs, Zvw) als stelselgerelateerde ontwikkelingen (implementatiekosten, niet passende en te hoge tarieven, onvoldoende kostenbewust (kunnen) indiceren).

Vanaf medio 2018 is door een taskforce bestaande uit de regiogemeenten en de aanbieders gewerkt aan verklaringen, korte en langere termijnmaatregelen. In 2018 ging het onder meer om het afrekenen op werkelijk gemaakte kosten (in plaats van de vaak hogere bestaande tarieven), kostenbewuster indiceren, bij twijfel starten in het goedkopere segment B en het mogelijk maken van een stapeling van segment B beschikkingen om segment C te voorkomen). In 2019 wordt gewerkt met nieuwe scherpere tarieven, is verblijf apart opgenomen, wordt extra scherp gekeken naar de lopende en nieuwe beschikkingen, wordt het contractmanagement met de belangrijkste aanbieders geïntensiveerd en wordt gekeken naar lokale oplossingen met verwijzers zoals huisartsen. In 2019 wordt ook georiënteerd op het stelsel voor na 2020 en verder.

De maatregelen zijn en worden stevig ingezet, maar het zal ook tijd vergen voordat deze (structureel) effect hebben. In de loop van 2019 kan op basis van het plotten van de nieuwe tarieven op de productie van 2018 een scherper beeld van de financiële prognose ontstaan.

Wet meldplicht datalekken en Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

In 2018 is Informatieveiligheidsbeleid geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. In dit beleidsdocument zijn alle uitgangspunten op het gebied van informatieveiligheid opgenomen waar gemeente Amstelveen aan wil voldoen. In 2017 is een eerste cyclus doorlopen met het implementeren van verbetermaatregelen op basis van een geformeerd verbeterplan. Voor 2018 is wederom een verbeterplan opgesteld. Over de voortgang van de implementatie hiervan is het college periodiek geïnformeerd. Ook voor 2019 wordt weer een verbeterplan opgesteld en wordt dezelfde rapportage en verantwoording cyclus gehanteerd.

Naast deze verbetercyclus worden ook externe verplichtingen opgelegd, in de vorm van audits en zelfevaluaties als ENSIA, DigiD en SUWI. In 2019 legt het college wederom verantwoording over deze wettelijk verplichte eisen af middels het afgeven van een collegeverklaring alsook in de jaarrekening.

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ofwel de Europese privacy verordening in werking getreden. Vanaf dat moment zijn de privacyregels verder aangescherpt en kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zelfs boetes tot een maximum van € 20 miljoen opleggen in geval van overtreding van de regels met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens. Ook de meldplicht datalekken vormt een onderdeel van de AVG. Bedrijven en overheden zijn hierdoor verplicht om een datalek te melden bij de AP en mogelijk bij alle getroffen individuen. De gemeente Amstelveen heeft processen ingericht om de AVG wetgeving te borgen binnen de organisatie.

Economische ontwikkeling

De gemeentebegroting is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Een verandering in economische ontwikkeling heeft via de uitkering uit het gemeentefonds, belastinginkomsten van bedrijven, inkomsten bouwleges, netto-inkomsten of verliezen uit bouwgrondexploitaties en dividendinkomsten een effect op de begroting.

Baggerdepot

De werkzaamheden en de inkomsten/uitgaven van het baggerdepot zijn afhankelijk van de externe partijen Hoogheemraadschap Rijnland AGV en Waternet. Voorheen was het de gemeente die baggerde binnen haar gemeentegrenzen. Nu is zij afhankelijk van de aanvoer van bagger via deze externe partijen die hun eigen planning bepalen. Dit heeft effect op de bedrijfsvoering van het baggerdepot.

Vennootschapsbelastingplicht (Vpb)

In 2018 is een openingsbalans per 1 januari 2016 opgesteld, op basis van de toen afgestemde berekeningswijze. Dit heeft een aanslag VPB 2016 van € 6.500 tot gevolg gehad.

De belastingdienst heeft een vaststellingsovereenkomst (VSO) voor het belaste gemeentelijke grondbedrijf opgesteld die afwijkt van de gehanteerde berekening. Indien alle onzekerheden bekend zijn wordt deze veranderde berekeningswijze doorgerekend en wordt bepaald of de gemeente Amstelveen een VSO grondbedrijf ondertekent. De impact van de afwijkende berekening is nog niet financieel in te schatten.

Voor de verkoop van reststromen van afval geldt dat een VSO nog onderhanden is. Wel is aangegeven dat indien de gemeente de verkoop van reststromen afval zelf doet of laat verkopen voor eigen rekening in risico, zij over de overschotten VPB dient af te dragen. De overschotten worden daarbij fictief bepaald met een fictieve winstmarge van circa 1 procent.

De reclame-inkomsten zijn landelijk nog het grootste discussiepunt met materieel belang. De ontwikkelingen geven aanleiding deze mee te nemen in de aangifte Vennootschapsbelasting. Zo voorkomen we ongewenste boetes/belastingrente.

De aangifte VPB-2017 moet voor 30 april 2019 gedaan zijn en die van 2018 voor 1 juni 2019.

Actualisering van reeds bestaande en nieuwe bouwgrondexploitaties met een hoger opbrengstpotentieel hebben een directe invloed op een eventuele VPB last in de toekomst en zijn in het financieel meerjarenperspectief verwerkt.

BTW-sportvrijstelling

Het recht op vooraftrek van BTW die aan gemeente in rekening is gebracht over de kosten die toerekenbaar zijn aan het ter beschikking stellen van sportaccommodaties vervalt ingaande 2019. De rijksoverheid zal gemeenten voor dit nadeel compenseren via de nieuwe specifieke-uitkering Sport. Gemeenten zullen om in aanmerking te kunnen komen vóór 1 april 2019 een aanvraag moeten indienen waarbij zij alle BTW belaste kosten in kaart brengen. De kosten die voor compensatie in aanmerking komen betreffen uitsluitend kosten die vanaf 1 januari 2019 gemaakt zijn. Of dit voldoende is en voor welke projecten Amstelveen een beroep moet gaan doen op deze compensatie is nog onduidelijk.

In de gevallen dat de gemeente gebouwen en accommodaties BTW belast verhuurt is BTW op verbouwkosten terug te vorderen. Voorwaarde hierbij is dat de verhuur gedurende een periode van 10 jaar voor 90% belast plaatsvindt. Indien deze BTW belaste verhuur in de werkelijkheid minder mogelijk blijkt, bestaat er een risico dat eerder teruggevorderde BTW moet worden terugbetaald.

Conclusie normale bedrijfsrisico's

Met het vaststellen van de nota Risicobeleid en reservebeleid heeft de raad bepaald dat ten aanzien van de normale bedrijfsrisico's een risicobuffer van afgerond € 10,0 miljoen (5 procent van het begrotingstotaal van € 225 miljoen) aangehouden dient te worden. Dit als buffer voor incidentele risico's waarvoor geen voorziening is getroffen. Structurele problemen moeten in een sluitende meerjarenbegroting worden ingepast.

Financiële verhouding en decentralisaties

Onder de noemer financiële verhouding en decentralisaties gaan wij apart in op ontwikkelingen op deze terreinen die niet meer vallen binnen de onzekerheidsmarges en risicobandbreedte van de reguliere bedrijfsvoering.

Omgevingswet

Naar verwachting treedt op 1 januari 2021 de Omgevingswet in werking. De invoering en de implementatie van deze wet betreft een omvangrijk en complex proces waar veel tijd mee gemoeid is/ zal zijn. De wet vervangt circa 26 sectorale wetten en ongeveer 120 bestaande algemene maatregelen van bestuur in de sfeer van de fysieke leefomgeving (waaronder wonen en bouwen). Doelstelling van deze wet is onder andere om het eenvoudiger en sneller te maken. Voor de interne organisatie betekent dit een omwenteling in de manier van werken. Het Transitieteam Omgevingswet is binnen de organisatie bezig om de implementatie van de wet in goede banen te leiden.

Vast staat dat de Omgevingswet op een aantal fronten ook financiële consequenties gaat hebben. Wij verwachten dat de invoering van het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de daarmee samenhangende aanschaf van software een aanzienlijk groter structureel beslag op de middelen zal leggen dan de huidige softwarevoorzieningen benodigd vanuit de Wet ruimtelijke ordening. Dit zal in de komende periode uitgekristalliseerd worden.

Tegelijkertijd gaat ook het stelsel rond omgevingsvergunningen veranderen. Op dit moment is nog niet goed te overzien wanneer en in welke mate taken en activiteiten komen te vervallen. Wel staat vast dat er minimaal een nieuw evenwicht gevonden dient te worden tussen kosten en opbrengsten in de kostendekkende legesexploitatie.

Sociaal domein

Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor veel nieuwe taken op de terreinen Zorg, Werk en Jeugd. Deze drie terreinen komen afzonderlijk aan de orde in Programma 1 Sociaal Domein, verreweg het grootste van de zes programma's. Met name op de decentralisatie Jeugd kampen veel gemeenten met grote tekorten. Amstelveen behoort hier tot de grote tekortgemeenten. De hulpvraag en de behandelkosten lopen op, terwijl het Rijk geen volumegroei toekent omdat het aantal jongeren in Nederland niet toeneemt.

De autonome groei van de zorgvraag in combinatie met achterblijvende nominale en reële compensatie blijft een belangrijk risico, zowel voor Jeugd als voor Zorg. Een ander risico is het effect van de invoering van een abonnementstarief (vaste lage bijdrage) voor een beroep op de Wmo. Naast een directe inkomstenderving kan hier ook een aanzuigende werking van uitgaan. Ten slotte is per 2021 een algehele herziening van de bestaande objectieve verdeelmodellen gepland. Dat brengt herverdeel effecten met zich mee die positief en negatief kunnen uitpakken. Daar valt nu nog geen indicatie van te geven.

Conclusie financiële verhouding en decentralisaties

Effecten vanuit de decentralisaties en de financiële verhouding op de gemeentelijke financiële huishouding vragen structurele inpassing binnen de meerjarenbegroting. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat de gemeente geen invloed heeft op de inkomsten via het gemeentefonds en dat de invloed op de uitgavenkant beperkt wordt door open einde regelingen en wettelijke verplichtingen. Hetgeen overigens onverlet laat, dat de decentralisaties ook kansen bieden om voordelen te realiseren. Een stevige buffer is van belang om incidenteel tegenvallers op te vangen (risicobuffer), maar ook om noodzakelijke beleidsaanpassingen te implementeren inclusief eventuele flankerende maatregelen (faseringsbuffer).

Gelet op de in deze paragraaf geschetste ontwikkelingen met betrekking tot de financiële verhouding en de decentralisaties in relatie tot de omvang van de hiermee gemoeide budgetten wordt de bestaande risicobuffer van € 5 miljoen bovenop de minimumbuffer voor de normale bedrijfsvoering ongewijzigd gehandhaafd.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren heeft de gemeente daar waar nodig haar verlies genomen door een voorziening te treffen of boekwaarde af te waarderen. In de meerjarenbegroting zijn alleen de opbrengsten opgenomen van de projecten die daadwerkelijk worden gerealiseerd; de zogenoemde harde inkomsten.

De gemeente maakt de omslag van ontwikkel- naar beheergemeente. De mogelijkheden voor grote bouwlocaties zijn beperkt.

Conclusie grondexploitatie

Door de in de afgelopen jaren getroffen maatregelen is het risicoprofiel gering en is geen risicobuffer opgenomen voor grondexploitaties.

Mobiliteit

De komende jaren worden grote projecten uitgevoerd in Amstelveen die een forse impact hebben op de mobiliteit en bereikbaarheid van de stad en tijdelijk een extra beslag leggen op onze organisatie. De belangrijkste projecten waar het om gaat zijn de ombouw van de Amstelveenlijn, de verlenging van de Amstelveenlijn naar Uithoorn, de verbreding van de A9 en de doorontwikkeling van het Stadshart.

Elk van deze projecten kent zijn eigen specifieke bekostiging en gemeentelijke bijdrage. Als er in aanvulling op de bestaande scope van deze projecten extra gemeentelijke wensen zijn, dan dienen deze aanvullend bekostigd te worden. Jaarlijks melden wij u de voortgang en leggen wij u zo nodig voorstellen voor. Zo heeft de raad in het kader van de Kadernota 2018 € 9 miljoen gereserveerd voor twee beoogde scopewijzigingen van het project A9, te weten de verlaging van de overkapping Oude Dorp en de verbreding van het Bovenlandpad tot een derde overkapping. Ook heeft uw raad in februari 2018 ingestemd met het doen van een voorinvestering in de inrichtingskosten van de overkappingen A9 Oude Dorp en Stadshart.

Ambtelijke kosten

Projectorganisatie en Communicatie

De aansturing van de grote ruimtelijke en infrastructurele projecten zoals Amstelveenlijn, A9 en Stadshart vindt plaats door het programmamanagement Stedelijke Ontwikkeling. De formatie wordt structureel bekostigd uit de Algemene middelen. Verdere kosten van de planbegeleiding en communicatie die niet bij derden kunnen worden belegd/verhaald maar die nodig zijn om de gemeentelijke inbreng en belangen te waarborgen (toetsing, advies, ontwerp inpassingsplannen, communicatie) zijn niet structureel belegd. Uw raad heeft in het kader van de Perspectiefnota een budget van € 2,35 miljoen beschikbaar gesteld ter dekking van de kosten tot en met 2021.

Grote ruimtelijke en infrastructurele projecten

Inpassing verbreding Rijksweg A9

De voorbereidende werkzaamheden aan het project A9 zijn gestart in de vorm van het vergroten van de capaciteit op het onderliggend wegennet voorafgaand aan de beoogde afsluiting van de toegen afritten van de A9 richting Holendrecht nabij de Keizer Karelweg. De maatregelen worden gefaseerd uitgevoerd in opdracht van en op kosten van Rijkswaterstaat.

Specifiek onderdeel van de voorbereidende werkzaamheden is de verbreding van het viaduct van de Ouderkerkerlaan over de Beneluxbaan. Hiervoor heeft uw raad een gemeentelijke bijdrage beschikbaar gesteld van € 0,5 miljoen. Rijkswaterstaat en de Vervoerregio Amsterdam verlenen substantiële bijdragen. De totale projectomvang bedraagt circa € 10 miljoen. De aanbesteding voor dit werk is gestart.

Rijkswaterstaat is op 31 januari 2018 gestart met de aanbesteding van het project A9 Badhoevedorp - Holendrecht. De uitvoering van het project zit in de periode 2020 - 2024/2026. Na afloop van het project heeft de gemeente tot taak de aan de gemeente over te dragen projectonderdelen in te richten en in beheer te nemen. Dit betreft met name de overkapping in het Oude Dorp, de overkapping Stadshart met de brug voor langzaam verkeer en de beoogde overkapping Meander met het Bovenlandpad, alsmede de diverse groenzones. De overkappingen zelf worden aangelegd en gefinancierd door Rijkswaterstaat. De inrichting van de overkappingen en groenzones komt ten laste van de Gemeente.

De realisatie van watersystemen voor de overkappingen Oude Dorp en Stadshart hebben wij als voorinvestering in handen gelegd van Rijkswaterstaat. Uw raad heeft hiervoor in februari 2018 een krediet verleend van € 1,1 miljoen. Aanvullend willen wij ook een voorinvestering doen voor een watersysteem voor de overkapping Meander. Dekking van de kosten daarvan kan worden geregeld uit de bijdrage die de eigenaren van het project Residence Amstelveen aan de Burg. Rijnderslaan verlenen aan de verbreding en inrichting overkapping Meander.

In de op 1 maart met Rijkswaterstaat gesloten bestuursovereenkomst is uitonderhandeld dat de door de bevolking gekozen bomenbrug wordt gerealiseerd. Deze op zich duurdere variant is ingepast binnen de voor deze bestuursovereenkomst beschikbare gemeentelijke budgetten. In het kader van de aanbesteding moet nog blijken of de toevoeging van een extra aftakking van de brug met een lift en trap richting Stadshart en busstation binnen het gestelde budgettaire kader haalbaar is. Overigens heeft de Vervoerregio ook nog middelen gereserveerd in het kader van het Investeringsplan Fiets, waarop wij een aanspraak kunnen doen.

Wij verwachten u in 2019 of in 2020 een aanvraag voor het verstrekken van een voorbereidingskrediet voor te leggen voor de verdere inrichting en bekostiging van de overkappingen. De uitvoeringskosten ramen wij voorlopig op € 6 a € 8 miljoen, waarvoor wij u ook te gelegener tijd een kredietaanvraag zullen voorleggen. De uitvoering van de maatregelen nemen wij ter hand na afronding van het project van Rijkswaterstaat; vanaf 2024.

In 2017 heeft u ingestemd met ons voorstel om twee woningen strategisch aan te kopen in het Oude Dorp, passend binnen de financiële ruimte voor de scopewijziging. Inmiddels hebben wij één woning aangekocht. De aankoop past in de gebiedsvisie voor het Oude Dorp, die in maart 2017 door uw raad is vastgesteld.

Inpassing ombouw Amstelveenlijn

De uitvoering van het project is inmiddels gestart. Een aantal werkzaamheden wordt in opdracht van de Vervoerregio Amsterdam uitgevoerd door de Gemeente Amstelveen. Het betreft de realisatie van watercompensatie, de aanleg van groenvoorzieningen, de aanpassing van verkeersregelinstallaties en de aanleg van een betere haltetoegang nabij halte de Meent (naar aanleiding van de door de gemeenteraad aangenomen "motie Meent"). De kosten van deze activiteiten worden vergoed door de Vervoerregio. In aansluiting op het werk dat door de opdrachtgever c.q. namens de opdrachtgever wordt uitgevoerd zijn enkele maatregelen wenselijk ten behoeve van een goede inpassing in de omgeving. Het gaat om zaken als aanpassen van de openbare verlichting en de wandelpaden en de aankleding van de onderdoorgangen. Dekking van de kosten kan in eerste instantie worden gevonden in de reserve Amstelveenlijn, die thans € 246.000 bedraagt. Als blijkt dat deze bestemmingsreserve onvoldoende ruimte biedt, dan zullen wij u daarover informeren in het kader van de Perspectiefnota 2020. NB. De oorspronkelijke bestemmingsreserve bedroeg € 6 miljoen. De vaste eigen bijdrage van de gemeente aan het project ad € 5,72 miljoen is betaald uit deze bestemmingsreserve. Evenzo is het wenselijk om een aantal verkeersregelinstallaties volledig te vervangen. De meerkosten daarvoor die niet ten laste kunnen worden gebracht van het project zullen wij dekken uit de reserve verkeersregelinstallaties.

Voor de Amstelveenlijn zijn door de gemeente Amstelveen, in opdracht van de Vervoerregio Amsterdam, gronden verworven voor de realisatie van het tracé en een opstel terrein in de Legmeerpolder. De kosten voor de verwerving op basis van onteigening en de procedure worden volledig gedekt door de opdrachtgever; de Vervoerregio Amsterdam.

Uithoornlijn

De betrokken overheden hebben in maart 2018 een overeenkomst gesloten over de verlenging van de Amstelveenlijn naar Uithoorn. Amstelveen draagt niet bij aan de aanlegkosten, maar levert wel een bijdrage aan de planstudie. Voor het opstellen van een bestemmingsplan, het begeleiden van de grondaankopen en de kosten van grondaankopen ontvangt de gemeente een kostendekkende vergoeding van de opdrachtgever Vervoerregio Amsterdam.

Stadshart

Wij volgen de insteek dat de plannen van de commerciële partijen voor de gemeente ten minste budgettair neutraal moeten zijn. Maar voor het niet commerciële deel gaat dit niet op (Stadsplein, infrastructuur, culturele functies). De plannen daarvoor zijn echter nog onvoldoende uitgewerkt om te oordelen of gemeentelijke investeringskredieten benodigd zijn en zo ja, van welke omvang. Wij zijn voornemens om voor het Stadshartproject een grondexploitatie op te stellen zodat meerjarig kosten en opbrengsten met elkaar in verband kunnen worden gebracht. De Raad heeft in juni 2017 besloten dat opbrengsten vanuit grondverkoop in het Stadshart gebruikt worden voor de inrichting van de openbare ruimte zoals ook opgenomen in de Ruimtelijke Uitwerking visie Stadshart Amstelveen. De opbrengsten van de grondverkoop van de projecten Hudson's Bay en Rembrandtpassage worden dan niet alleen gebruikt voor het dekken van ambtelijke- en overige gemaakte kosten, maar worden ook gereserveerd voor de benodigde investeringen in de openbare ruimte van het Stadshart door een storting van € 85.000 in de reserve grote projecten. De bestemmingsreserve bedraagt thans € 169.000 en reserveren wij aldus voor maatregelen voortkomend uit de vaststelling van de ruimtelijke kaders Stadshart.

Voor de ontwikkelingen Stadshart zijn diverse projecten in ontwikkeling. Een belangrijke stap is het project Rembrandtpassage. Voor de realisatie van dit project is een grondverkoop aan Unibail-Rodamco nodig.

Conclusie mobiliteit

Het belang van grote projecten voor de Amstelveense samenleving is duidelijk. Naast uitgaven voor de projecten zelf leidt dit ook tot een middelenvraag voor ambtelijke kosten. Vervolgens moet na afronding van de projecten de structurele last voor bijvoorbeeld groenonderhoud en wegen worden ingevlochten in de gemeentebegroting.

Bij de concrete vormgeving zijn tal van afwegingen aan de orde die tot een substantiële middelenvraag kunnen leiden. Zodra meer duidelijkheid bestaat over concrete projectkosten worden deze via Perspectiefnota of afzonderlijke voorstellen aan de raad voorgelegd.

Gelet op de complexiteit van de projecten vinden wij een risicobuffer van € 5 miljoen reëel.

Resumé risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

Hiervoor is ingegaan op de onderscheiden risico's van de gemeente en de beheersingsmaatregelen die in samenhang met deze risico's in het kader van de meerjarige budgettaire sturing, duurzame instandhouding en bedrijfsvoering worden genomen. Wat betekent deze risicoanalyse nu voor de weerstandscapaciteit in incidentele en in structurele zin?

Structurele weerstandscapaciteit

Voor de structurele weerstandscapaciteit geldt dat structurele tegenvallers via bezuinigingen en/of inzetten van onbenutte belastingcapaciteit ingepast moeten worden in de wettelijk voorgeschreven sluitende meerjarenbegroting.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele benodigde weerstandscapaciteit voor het opvangen van incidentele tegenvallers, dan wel het gefaseerd kunnen invoeren van structurele bezuinigingsmaatregelen, zijn als volgt gekwantificeerd:

- Buffer van € 10,0 miljoen voor de normale bedrijfsrisico's (5% over begrotingstotaal van € 225 miljoen);
- Additionele buffer van € 5 miljoen wegens grote onzekerheden met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen in de financiële verhouding en decentralisaties;
- Buffer van € 5 miljoen voor mobiliteit.

In totaliteit betreft het **€ 20 miljoen** incidenteel benodigde weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de structurele en incidentele mogelijkheden van de gemeente om tegenvallers op te vangen.

1. Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit bezuinigen/ombuigingen en de "onbenutte belastingcapaciteit". Het kwantificeren van de bezuinigingen/ombuigingen is in dit verband weinig relevant. Al is het alleen maar omdat de gemeente over een structureel sluitende meerjarenbegroting moet beschikken.

De zogenoemde "onbenutte belastingcapaciteit" kan wel worden gekwantificeerd omdat daar maatstaven voor gelden. Het benutten van deze weerstandscapaciteit is overigens een puur lokaal bestuurlijke aangelegenheid zolang geen sprake is van de zogenaamde artikel 12-status van een gemeente.

De “onbenutte belastingcapaciteit” wordt bepaald door de actuele OZB opbrengst van een gemeente te vergelijken met de opbrengst van het gemiddelde in Nederland vermenigvuldigd met 1,2. Dit wordt gezien als een redelijk peil. Gemeenten die een beroep willen doen op de artikel 12-status (extra financiële ondersteuning) moeten om daarvoor in aanmerking te komen in elk geval hun OZB-tarief op redelijk peil brengen (1,2 maal het gemiddelde tarief voor Nederland). Daarbij geldt als randvoorwaarde dat de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend moeten zijn. Voor zover dit (nog) niet geval is wordt dit als aanvullende correctie in de berekening meegenomen. De “onbenutte belastingcapaciteit” bedraagt voor Amstelveen op jaarbasis afgerond € 18,2 miljoen, waarvan € 1,2 miljoen betrekking heeft op onderdekking afvalstoffenheffing en rioolrecht.

2. Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bevat:

1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves/egalisereserves
3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

2.1 Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt per 1 januari 2019 afgerond € 37 miljoen.

2.2 Bestemmingsreserves/egalisereserves

Bestemmingsreserves zijn door de raad ingesteld. Het aanwenden van deze reserves voor het opvangen van tegenvallers/calamiteiten is een raadsaangelegenheid. Vaak hebben deze reserves een specifiek doel waardoor een andere aanwending dan dit doel niet mogelijk is, zonder dat flankerende of compenserende maatregelen moeten worden getroffen. In de nota Risicobeleid en reservebeleid Amstelveen wordt uitgebreid ingegaan op de functies van de verschillende bestemmingsreserves en egalisereserves en de relatie met de weerstandscapaciteit. In essentie komt de analyse erop neer dat het overgrote deel van de bestemmingsreserves/ egalisereserves niet tot de weerstandscapaciteit van de gemeente kan worden gerekend, omdat het bestuurlijk geoormerkte reserves betreft. Anderzijds is het in geval van calamiteiten mogelijk een deel van deze reserves als weerstandscapaciteit in te zetten. Consequenties van het benutten van deze reserves moeten dan overigens wel meerjarig in de begroting worden ingepast.

In totaliteit bedragen de bestemmingsreserves, egalisereserves en overige reserves zo'n € 180 miljoen eind 2018. Hiervan bedraagt de reserve dekking kapitaallasten ongeveer € 106 miljoen. Deze reserve dient ter dekking van in het verleden uit eenmalige middelen gedekte investeringen en is ingesteld op grond van wettelijke voorschriften. Feitelijk is dit een administratieve reserve.

Het volume van de andere bestemmings-, egalisatie- en overige reserves is derhalve € 74 miljoen. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven (“nood breekt wet”) en tot de weerstandscapaciteit te rekenen.

Op grond van de huidige reservepositie en de verwachting omtrent de middellange termijn kan 50% van het huidige volume, derhalve € 37 miljoen, tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Genoemde omvang die gerekend wordt tot de weerstandscapaciteit zal periodiek moeten worden herijkt op basis van de alsdan beschikbare reserves en hun oormerking. De huidige beschikbare reserves zullen namelijk worden besteed waardoor het volume (en dus de weerstandscapaciteit) wordt beïnvloed. Aan de andere kant zullen in de toekomst wellicht nieuwe reserves worden gecreëerd.

2.3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

Eind 2018 bezit de gemeente afgerond 880.000 vierkante meter grond met een boekwaarde van afgerond € 2,5 miljoen. Onder de bestemmingsreserves (dekking kapitaallasten) staat € 0,8 miljoen ter dekking van de grondaankopen. De getaxeerde waarde (agrarisch gebruik) bedraagt € 3,9 miljoen. Wanneer deze gronden ontwikkeld gaan worden zal een hogere opbrengst in het verschiet liggen. Dit is naar de toekomst toe een potentiële risicobuffer.

Voor dit moment wordt volstaan met het verschil tussen de boekwaarde (minus bestemmingsreserve) ten opzichte van de agrarische waarde. Dit saldo van afgerond € 2 miljoen wordt gerekend tot de weerstandscapaciteit (defensieve benadering).

Resumé beschikbare incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente wordt bepaald door:

- De algemene reserve ad. € 37 miljoen;
- Aangevuld met € 37 miljoen gelabeld aan bestemmingsreserves, egalisatiereserves en overige reserves; en
- Het verschil ad € 2 miljoen tussen de agrarische en boekwaarde van gemeentelijke gronden.

In totaliteit bedraagt de incidentele weerstandscapaciteit eind 2018 **€ 76 miljoen**.

Conclusie paragraaf weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is zoals gezegd de mate waarin de gemeente Amstelveen in staat is om tegenvallers (risico's) op te vangen.

Met het naast elkaar zetten van het in dit hoofdstuk geschetste risicoprofiel en weerstandscapaciteit kan worden geconcludeerd dat waar het de incidentele kant van het weerstandsvermogen betreft, de beschikbare weerstandscapaciteit € 76 miljoen bedraagt tegenover een benodigde buffer van € 20 miljoen.

Voor structurele ontwikkelingen geldt dat deze structureel in de begroting dienen te worden ingepast. In een eventueel structureel "worst case scenario" beschikt de gemeente naast het ombuigen op voorzieningen/schrappen van taken over een belastingcapaciteit buffer van € 18 miljoen om overige structurele ontwikkelingen op te vangen.

Dankzij het door de jaren heen gevoerde financiële beleid kan het weerstandsvermogen van Amstelveen als goed worden gekwalificeerd.

Kengetallen financiële positie

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) stelt vijf kengetallen verplicht. Doel hiervan is dat de gemeenteraad gemakkelijker inzicht krijgt in de financiële positie van hun gemeente. In de Staatscourant staat een gedetailleerde berekening van deze kengetallen en een voorgeschreven format voor weergave in de begroting en rekening.

Via de Kennisbank Openbaar Bestuur; thema "Financiële kengetallen gemeenten en provincies" wordt ingegaan op de kengetallen en is het onder andere mogelijk waarden te vergelijken met andere gemeenten (<http://kennisopenbaarbestuur.nl/thema/financi%C3%ABle-kengetallen-gemeenten-en-provincies/>).

Kengetal	Toelichting	betekenis %
Netto schuldquote	Heeft de gemeente een hoge schuld exclusief verstrekte leningen?	Hoe lager, hoe beter
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Heeft de gemeente een hoge schuld gecorrigeerd voor verstrekte leningen?	Hoe lager, hoe beter
Solvabiliteitsratio	Heeft de gemeente voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen?	Hoe hoger, hoe beter
Structurele exploitatieruimte	Heeft de gemeente voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken?	Hoe hoger, hoe beter
Grondexploitatie	Grondexploitatie kan risicovol zijn. Heeft de gemeente relatief veel grond en loopt zij daardoor veel risico?	Hoe lager, hoe beter
Belastingcapaciteit (lokale lasten)	Heeft de gemeente relatief veel belastingen en is er ruimte om deze belastingen te verhogen?	Hoe lager, hoe beter

Dit levert voor Amstelveen de volgende waarden op:

Kengetallen:	rekening 2017	begroting 2018	rekening 2018
Netto schuldquote	3%	18%	7%
Idem gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2%	14%	3%
Solvabiliteitsratio	61%	54%	63%
Structurele exploitatieruimte	3%	0%	16%
Grondexploitatie	0%	-1%	-1%
Belastingcapaciteit	96%	96%	96%

In 2015 is van de Provincie Noord-Holland een handreiking ontvangen om de kengetallen te kwalificeren aan de hand van signaleringswaarden die afkomstig zijn van de stresstest voor 100.000+ gemeenten. Omdat normering in eerste instantie door de gemeente zelf dient plaats te vinden wordt aan de categorieën geen kwalificatie gegeven. Wel kan over het algemeen worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetallen:	Categorie A	Categorie B	Categorie C	A'veen 2018
Netto schuldquote	< 90 %	90-130 %	> 130 %	7 %
Idem gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90 %	90-130 %	> 130 %	3 %
Solvabiliteitsratio	> 50 %	20-50 %	< 20 %	63 %
Structurele exploitatieruimte	> 0 %	0 %	< 0 %	16 %
Grondexploitatie	< 20 %	20-35 %	> 35 %	-1 %
Belastingcapaciteit	< 95 %	95-105 %	> 105 %	96 %

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles, de kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Als de combinatie een verontrustend beeld geeft kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om de situatie te verbeteren.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze waarin de duurzame instandhouding van de fysieke gemeentelijke infrastructuur (kapitaalgoederen genoemd) is gewaarborgd. Het betreft het onderhoud aan wegen, openbaar groen, water, openbare verlichting, verkeersregelininstallaties, riolering en gemeentelijk vastgoed. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de financiële middelen van de gemeente Amstelveen gemoeid.

In de Kadernota 2009 is het duurzaam financieel beleid van de gemeente Amstelveen geactualiseerd in navolging van de motie 'Amstelveen financieel duurzaam' (2006) en de Nota Herijking Activabeleid (2006). Met de vastgestelde kaders in het Beeldkwaliteitsplan (2011) en de Nota Wegen (2017) continueert de raad het ingezette financieel duurzame beleid. Conform genoemde kaders is het structureel onderhoud in de Amstelveense begroting structureel opgenomen. Door het werken met geactualiseerde beheerplannen (getoetst door schouw in de buitenruimte) is goed zicht op de relatie onderhoudsniveau versus structureel budget.

Beleidskader en kwaliteit

Voor alle genoemde kapitaalgoederen geldt dat het onderhoudsniveau en de bijbehorende budgettaire middelen zich op een dusdanig niveau bevinden dat daarmee het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau bereikt en behouden wordt. Van achterstallig onderhoud is bij geen van de kapitaalgoederen sprake.

Kwaliteitsniveaus van een groot aantal kapitaalgoederen zijn benoemd in het Beeldkwaliteitsplan (2011) en de bijbehorende beeldencatalogus. De catalogus bevat foto's van diverse objecten en die maken daarmee inzichtelijk welke kwaliteit op welke locatie wordt nagestreefd.

Dit beeld laat zich als volgt samenvatten:

Beheerkwaliteit: "de koers 2011-2014"							
	Stads hart	Hoofdinfrastructuur	Bedrijventerrein	Winkelcentra	Woonwijken	Heemparken	Buitengebied
Groen	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis +	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis +	Hoog	Basis
Reiniging	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis +	Hoog	Basis
Verharding	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis	Hoog	Basis
Civiele kunstwerken	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis +	Hoog	Basis

Bron: Beheerniveaus in het Beeldkwaliteitsplan

Onderstaande tabel vat het beleidskader en de bijbehorende kosten van de diverse categorieën kapitaalgoederen samen (x € 1.000). De bedragen zijn een dwarsdoorsnede van de begroting en worden via de programma's geautoriseerd. Waar naast budgetten voor onderhoud ook sprake is van budgetten voor vervanging wordt dat afzonderlijk aangegeven omdat onderhoud en vervanging nauw aan elkaar gerelateerd zijn. Immers: lang wachten met vervangen, resulteert in hogere onderhoudslasten.

Omschrijving kapitaalgoed	Bijgestelde begroting 2018			Rekening 2018		
	Organisatiekosten	Overige kosten	Totaal	Organisatiekosten	Overige kosten	Totaal
Wegen*	2.319	5.236	7.555	2.319	4.408	6.727
Openbare verlichting		1.560	1.560		1.348	1.348
Verkeersregelinstallaties		533	533		452	452
Groen**	5.856	3.002	8.858	5.856	3.019	8.876
Water		293	293		209	209
Riolering	709	1.798	2.507	709	1.119	1.828
Vastgoed	190	5.960	6.150	190	6.108	6.298
Totalen	9.074	18.382	27.456	9.074	16.663	25.737

Organisatiekosten zijn excl. overhead en overige kosten zijn excl. kosten van investeringen > € 100.000

*De organisatiekosten bij wegen betreft ook de inzet voor openbare verlichting en verkeersregelinstallaties

**De organisatiekosten bij groen betreft ook de inzet voor water

In deze paragraaf gaat het om onderhoud. Rente en afschrijving over kapitaalgoederen maken daar geen deel van uit. Binnen de regels van het BBV worden geen kosten van onderhoud geactiveerd, waardoor ook geen rente en afschrijving over onderhoud in deze paragraaf wordt meegenomen. De tabel bevat dus geen investeringen die op de balans staan vermeld (en waarover wordt afgeschreven).

Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte 2018-2021

Het Uitvoeringsprogramma wordt elk jaar geactualiseerd en voor vier jaar vastgesteld. Het Uitvoeringsprogramma bevat het integraal afgestemde planmatig onderhoud voor Wegen, Verkeer, Riolering, Groen, Water, Spelen en Verlichting, in relatie tot de beschikbare middelen en prioriteiten. Deze is als bijlage van de Kadernota 2018 vastgesteld in de gemeenteraad, en is bij elk rapportagemoment geactualiseerd indien nodig. Het programma vormt een belangrijk kader voor uitvoering en financiën.

Wegen

Met een vervangingswaarde ruim boven de € 200 miljoen is het Amstelveense wegennet één van de belangrijkste thema's binnen de duurzame instandhouding van de buitenruimte. Het vigerend beleidskader is de Nota Wegen (2017), het Beeldkwaliteitsplan Amstelveen (2011) en het Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte 2018-2021 (2018). Inhoudelijk geeft de Nota Wegen een beeld van arealen, leeftijdsopbouw, gehanteerde grondslagen, werkwijze en beleidsontwikkelingen. De Nota Wegen voorziet in een onderhoudsniveau waarmee wegen veilig begaanbaar zijn conform de wegenwet, en aansluit op het kwaliteitsniveau zoals vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan Amstelveen. De Nota Wegen wordt elke vijf jaar geactualiseerd.

Het planmatig onderhoud krijgt vorm met behulp van het wegenbeheersysteem in combinatie met visuele inspectie. Dit wordt vastgelegd in een jaarlijks geactualiseerd Uitvoeringsprogramma, als onderdeel van het Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte Amstelveen.

Groen

Naast het niveau van dagelijks onderhoud (vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud) speelt de inrichtingskwaliteit een belangrijkere rol als het gaat om de duurzaam kapitaal. In een moderne stad, als Amstelveen, wordt ook stilgestaan bij de vraag of de (groene) inrichting voldoet aan de veranderende eisen van functionaliteit, veiligheid, esthetiek en het klimaat.

Water

De doelstelling is om samen met waterschappen de voorzieningen van het oppervlaktewatersysteem goed te laten functioneren en in stand te houden. In 2018 is vanuit de samenwerking met het waterschap Amstel Gooi en Vecht, het handboek oppervlaktewater vastgesteld in het bestuurlijke overleg water (BOWA). Hierin zijn de onderlinge taken en rollen rond het beheer vastgelegd.

De kapitaalgoederen bestaan uit watergangen, beschoeiing, kademuren en oevers.

Openbare verlichting

De begroting bevat structurele budgetten voor energie, preventief onderhoud, correctief onderhoud (schadeherstel) en vervanging. Het structurele vervangingsbudget bedraagt afgerond € 0,4 miljoen. Dit is gebaseerd op het aantal lichtmasten (iets meer dan 17.000) en armaturen, de gemiddelde levensduur en de vervangingskosten per stuk. Fluctuaties in het vervangingspatroon worden geëgaliseerd via de egalisatiereserve openbare verlichting.

Verkeersregelinstallaties (VRI)

Voor de vervanging van VRI's is jaarlijks afgerond € 0,4 miljoen beschikbaar. Bedragen die niet in enig jaar tot besteding komen, worden toegevoegd aan de egalisatiereserve vervanging VRI. Naar aanleiding van besluitvorming over het uitvoeringsprogramma verkeer 2012-2015 is de bestedingsmogelijkheid van deze reserve uitgebreid. Het is nu ook mogelijk infrastructurele aanpassingen bij de vervanging mee te nemen. Zo kan een VRI bijvoorbeeld vervangen worden door een rotonde, of er kan voor gekozen worden om opstelvakken te wijzigen of uit te breiden. Bij de keuze voor een rotonde of VRI worden meerdere aspecten afgewogen, zoals verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling, oversteekbaarheid en sturingsmogelijkheden.

Vanwege differentiatie in de functionele en technische levensduur van de diverse componenten van een verkeersregelinstallatie (hardware, software, masten, lantaarns, bekabeling) wordt in veel gevallen niet de complete installatie vervangen. De kosten van het implementeren van vastgesteld beleid (bijvoorbeeld Kernnet fiets of doorstroming openbaar vervoer) en nieuwe technische ontwikkelingen (bijvoorbeeld LED of laagspanning) zijn opgenomen in de ramingen.

Een deel van de verkeerslichten is gedeeltelijk of uitsluitend gerealiseerd voor de Amstelveenlijn. Amstelveen heeft het functioneel en technisch beheer waarbij volgens vastgelegde verdeelsleutels de onderhouds- en vervangingskosten van deze installaties in rekening worden gesteld bij de gemeente Amsterdam.

Riolering

Op 17 december 2014 is het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2015–2020 vastgesteld door de raad. In het vGRP is beschreven hoe de gemeente Amstelveen in de periode 2015-2020 haar rioleringstaak wil uitvoeren. De doelen van het voorliggende vGRP zijn:

- Duurzame bescherming volksgezondheid: de aanleg en het beheer van voorzieningen voor de inzameling en het transport van afval-, hemelwater bewerkstelligen dat verontreinigd water uit de directe leefomgeving wordt verwijderd;
- Handhaving goede leefomgeving: de riolering zorgt daar waar nodig voor de ontwatering van de bebouwde omgeving en voorkomt overlast door het hemelwater van daken, pleinen, wegen en dergelijke en overtollig grondwater in te zamelen en af te voeren;
- Duurzame bescherming van natuur en milieu: door de aanleg en instandhouding van riolering wordt de directe ongezuiverde lozing van water op bodem of oppervlaktewater voorkomen;
- In 2011 is het Bestuursakkoord Water, waarin de kaders voor de samenwerking in de afvalwaterketen zijn weergegeven, vastgesteld. Door deze samenwerking tussen gemeenten onderling en met waterschappen, is de intentie de kwetsbaarheid te verminderen (door kennisdeling), de kwaliteit te verhogen en landelijk een kostenbesparing te realiseren van € 380 miljoen per jaar in 2020 ten opzichte van de autonome stijging die was voorzien voor de afvalwaterketen. Uiteindelijk is het de bedoeling om 'minder meer' uit te geven, voor Amstelveen is dit concreet € 1,1 miljoen in 2020. Binnen het beheergebied van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AVG) is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied (BOWA) opgesteld.

In 2018 is de voortgang op het GRP geëvalueerd. Vanaf 2019 wordt invulling gegeven aan de aanbevelingen uit de evaluatie. Deze betreffen vooral het versnellen op de voortgang van de projectuitvoering.

Vastgoed

Ontwikkeling en samenstelling gebouwenvoorraad

De gemeentelijke gebouwenvoorraad betreft eind 2018 105 gebouwen, waarvan 5 als tijdelijk zijn aangemerkt, inhoudende dat zij op de nominatie staan om binnen afzienbare termijn te worden afgestoten. Daarnaast beschikt de gemeente in het kader van haar huisvestingsplicht voor het onderwijs over 35 schoolgebouwen, waarvan 4 in gemeentelijk eigendom.

In 2018 is de gebouwenvoorraad uitgebreid met een turnhal en een nieuw onderkomen voor de school De Wending, beide in de vorm van een aanbouw aan een bestaand gebouw. Op Zorgvlied is een opslagloods vervangen, terwijl vervanging van de huisvesting van de Piet Heinschool aan de Schaepmanlaan en van het Hermann Wesselink College wordt voorbereid. Verder zijn verschillende verbouwingen in uitvoering of voorbereiding.

De gemeentelijke gebouwenvoorraad kan als volgt worden uitgesplitst:

	aantal objecten	totaal m2 bvo
eigen huisvesting	36	35.039
sport	20	27.472
cultuur	12	26.838
welzijn	14	9.277
divers	23	9.659
onderwijs (eigendom)	4	8.052
onderwijs (extern)	31	81.828
totaal	140	198.175

Leegstand en verhuur

Beperkte leegstand doet zich momenteel voor in twee incurante objecten (Saskia van Uylenburgweg 6 en Wolfert van Borsselenweg 117a), in Randwijkcklaan 13 (beoogd gebruik dient nog vorm te krijgen), in van der Hooplaan 109 (in afwachting van sloop) en in Schweitzerlaan 2-6 (frictieleegstand), alle uit de gebouwencategorie "divers". Daarnaast zijn op enkele plaatsen klaslokalen beschikbaar, welke meelopen in de continue anticipatie op toekomstige leerlingenaantallen.

Afgezien van de onderwijshuisvesting worden gebouwen afhankelijk van de aard van het gebruik tegen een in beginsel kostprijsdekkende dan wel marktconforme huurprijs verhuurd. Voor de berekening van kostprijsdekkende huren wordt aansluiting gezocht bij de historische kostprijs, hetgeen zich met name uit in het achterwege laten van een kapitaallastencomponent in de gevallen waarin het object geen boekwaarde meer heeft.

In de op 21 juni 2017 door de raad goedgekeurde notitie Vervolg rekenkameronderzoek vastgoedbeleid is de historische kostprijs gesteld tegenover een benadering van de zogenoemde opportunity costs c.q. de misgelopen opbrengst van de ingezette middelen bij optimale alternatieve aanwending. In de kostprijs o.b.v. opportunity costs is voor de relevante gebouwencategorieën de kapitaallastencomponent berekend als de gemeentelijke omslagrente over de woz-waarde bij de huidige bestemming. In theorie is dit de veilige beleggingsopbrengst die behaald kan worden over de verkoopopbrengst bij afstoten van de betrokken panden. Dit resulteerde eind 2018 in de volgende kostprijsverschillen per categorie:

Bedragen x € 1.000	Historische kostprijs	Opportunity costs
gymzalen	175	375
sport overig	1.182	1.960
cultuur	1.188	2.100
welzijn	393	644
divers	560	877

Bij dit gebruik van omslagrente en woz-waarde passen twee kanttekeningen. De gemeentelijke omslagrente bedraagt momenteel 4%. In de huidige markt en voor dit doel is dit relatief hoog. Verder is de woz-waardering van maatschappelijk vastgoed een betrekkelijk onzekere aangelegenheid, aangezien deze objecten in het algemeen incurant zijn en marktprijzen daarvoor dus slechts beperkt voorhanden. Rekening moet dan ook worden gehouden met op deze manier te hoog berekende opportunity costs. Overigens liggen de actuele, in beginsel marktconforme huren voor de grotendeels als commercieel aan te merken categorie "divers" wel op het niveau van de berekende opportunity costs.

Onderhoud

Sinds 2007 bevat de begroting structurele budgetten voor duurzame instandhouding van het gemeentelijk vastgoed, gebaseerd op planningen van jaarlijks onderhoud (JOP) en planmatig meerjarig onderhoud (MOP). Het structurele budget voor meerjarig onderhoud is het gemiddelde jaarbedrag van de meerjarenonderhoudsplanning voor de komende twintig jaar. Voor wat betreft meerjarig onderhoud worden de verschillen tussen de structurele begrotingsbelasting en de werkelijke uitgaven in enig jaar geëgaliseerd via de onderhoudsvoorziening.

Doorgaans wordt ieder jaar voor een derde van alle panden de meerjarenonderhoudsplanning geactualiseerd, zodat het gehele bestand in een cyclus van drie jaar grondig wordt doorgenomen. Op deze manier wordt tevens zicht gehouden op de bouwkundige kwaliteit van het gebouwenbestand. Omdat het gebouwenbestand geleidelijk veroudert, vertoont de meerjarenonderhoudsplanning een opwaartse tendens. Daartegenover kunnen onderhoudsmaatregelen van panden die naar verwachting zullen worden afgestoten in voorkomende gevallen achterwege blijven. Ieder jaar bij de opstelling van de jaarrekening wordt in samenhang met de actuele meerjarenonderhoudsplanning beoordeeld, of de stand van de onderhoudsvoorziening toereikend is. Het meerjarenperspectief geeft een sluitend beeld tot en met 2036 met een onderhoudspiek rond 2020 als het raadhuis de veertigjarige leeftijd bereikt.

Zoals aangekondigd in genoemde notitie Vervolg rekenkameronderzoek vastgoedbeleid is voor wat betreft de techniek van de meerjarenonderhoudsplanning in 2017 overgestapt op een systematiek die voldoet aan de NEN 2767, de huidige standaard op dit terrein. Deze systematiek is meer dan de tot dusverre gehanteerde gericht op sturing op een geëxpliciteerd onderhoudsniveau. Ook is het de bedoeling dat afwegingen rond duurzaamheid een plaats in de nieuwe systematiek krijgen. De volledige meerjarenonderhoudsplanning op basis van de nieuwe systematiek is inmiddels nagenoeg beschikbaar en wordt waar nodig en mogelijk bij de jaarrekening 2018 (omvang voorzieningen gebouwenonderhoud) en de begrotingsvoorbereiding 2020 betrokken. Aan de verbeterde sturing op onderhoudsniveau en duurzaamheid zal in 2019 nadere invulling worden gegeven.

Jaarlijks wordt het daadwerkelijk noodzakelijke onderhoud bepaald en uitgevoerd. Bij panden waarvan voortgezet gebruik wordt voorzien, wordt gestuurd op het voorkomen van achterstallig onderhoud. Bij gebouwen waarvan duidelijk is dat deze op korte termijn (enkele jaren) zullen worden afgestoten, vindt onderhoud op een minimaal niveau plaats, zij het met inachtneming van de aan deze gebouwen te stellen gebruiks- en veiligheidseisen.

Context gemeentebreed activabeleid

Voor wat betreft de hard te bepalen instandhoudingsopgave is de gemeentelijke begroting ingericht op structurele budgetten voor duurzaam onderhoud. Met uitzondering van het gebouwenbeheer zijn dit budgetten inclusief planmatige vervanging. Vanwege de eigen aard en historie van het gebouwenbeheer, die wezenlijk afwijkt van de andere onderdelen (economische component van waarde behoud c.q. ontwikkelpotentie), zijn de structurele budgetten voor het gebouwenbeheer gebaseerd op "eeuwigdurend onderhoud". De systematiek voor vastgoed kent dus geen aparte budgetten voor vervanging/nieuwbouw.

Het waarborgen van de duurzame instandhouding is, naast hetgeen in deze paragraaf specifiek per onderdeel is beschreven, ingebed in een gemeente breed activabeleid. Vanuit die invalshoek zijn twee budgettaire kaders van belang om in samenhang gemeente breed te bezien:

1. Stelpost areaal

Toename van het aantal woningen/inwoners levert extra areaalinkomsten op (algemene uitkering en OZB) maar betekent ook extra areaaluitgaven. Deels direct herkenbaar in de vorm van nieuw te onderhouden wegen, groen etc. maar deels ook indirect in de vorm van een groter beroep op voorzieningen zoals sportaccommodaties.

In de Kadernota 2009 ("visie op areaal") is afgesproken dat in de meerjarenraming hogere inkomsten als gevolg van toenemend areaal (met name gemeentefonds) waar geen direct aanwijsbare uitgaven tegenover staan, gereserveerd worden via de stelpost areaal. Deze stelpost wordt enerzijds gebruikt om schommelingen tussen de woningbouwprognoses en realisatie op te vangen. Anderzijds kunnen de areaalinkomsten, wanneer ze daadwerkelijk zijn gerealiseerd, ingezet worden voor investeringen in de sociaal-maatschappelijke infrastructuur. Met een toenemend aantal inwoners en aantal woningen kan er immers sprake zijn van een toenemend beroep op de sociale, culturele en maatschappelijke infrastructuur binnen de gemeente. Via uitwerking van de circulaire gemeentefonds wordt de actuele stand van de stelpost bepaald.

2. Reserve sparen vooraf

De achterliggende jaren hebben we een bijstelling van het financieel beleid ingezet, waarmee we anticiperen op het opdrogen van de stroom van grondexploitaties en het gaandeweg ouder worden van de bestaande wijken en voorzieningen. Deze twee ontwikkelingen vragen een koerswijziging op basis van een lange termijnvisie om het hoge Amstelveense voorzieningenniveau duurzaam betaalbaar in stand te houden. De achterliggende jaren is een belangrijke aanzet gegeven met de instelling van een reserve "sparen vooraf" met een bijbehorende structurele dotatie van € 4 miljoen vanaf 2018. Met het raadsvoorstel "Afweging houden of verkopen aandelen Eneco" van september 2018 is ingestemd om na verkoop van de aandelen deze structurele dotatie met € 1 miljoen te verlagen om de dan wegvallende structurele dividend inkomst te dekken. In samenhang hiermee wordt vanuit de verwachte verkoopopbrengst een eenmalig bedrag van € 10 miljoen toegevoegd aan de reserve.

Het Coalitie-akkoord 2010-2022 "Een zekere en stabiele toekomst voor Amstelveen" bevestigt expliciet de voortzetting van dit beleid en geeft hieraan een nadere duiding door de bestemming van de reserve "Sparen vooraf" te concretiseren tot "de verwachte uitgaven voor grootschalige stadsvernieuwing in de toekomst waar de maatschappelijke effecten voor een periode van minimaal zeven jaar voelbaar zijn."

Dit sluit ook bij twee algemene financiële uitgangspunten die het Coalitie akkoord noemt:

1. geen lasten doorschuiven naar de toekomst;
2. niet meer geld uitgeven dan er binnenkomt.

Dit is consistent met het feit, dat de huidige begroting/generatie ook niet wordt belast voor de tot dusver gepleegde grote investeringen, c.q. gerealiseerde voorzieningen waar wij nu gebruik van maken.

De reserve "sparen vooraf" vervult samen met de algemene reserve de bufferfunctie voor onvoorziene calamiteiten en uit dien hoofde is de minimale omvang voor beide reserves samen bepaald op € 15 miljoen (besluitvorming Kadernota 2018).

3.4 Bedrijfsvoering

Inleiding

Het verwezenlijken van de door de raad vastgestelde doelstellingen in de programma's krijgt voor een groot deel vorm door de uitvoering in de ambtelijke organisatie. Een goed functionerende bedrijfsvoering is van cruciaal belang voor de realisatie van de bestuurlijk vastgestelde kaders op een zo doelmatig mogelijke wijze.

Het BBV schrijft voor dat de paragraaf bedrijfsvoering tenminste inzicht geeft in de stand van zaken van de bedrijfsvoering. In het hoofdstuk "programmaverantwoording: bedrijfsvoering" wordt onder andere een beeld gegeven van de kosten voor overhead.

Organisatieontwikkeling

De omgeving verandert snel: gemeenten krijgen nieuwe taken, meer en andere samenwerkingspartners, de economie floreert, de digitalisering zet zich voort en de rol van de gemeente in de lokale samenleving is in beweging. Dit heeft ontegenzeggelijk consequenties voor de bedrijfsvoering. Wat onveranderd blijft, is de ambitie om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers op een hoog niveau te houden en te verbeteren.

Snelheid, Bereikbaarheid en in Samenhang

De koers voor de organisatieontwikkeling is voor de eerstkomende tijd in de kern samengevat in drie verbeterdoelstellingen: we willen de dienstverlening aan inwoners en ondernemers sneller, meer bereikbaar en in samenhang aanbieden. Voor de realisatie daarvan zullen een aantal jaren nodig zijn.

Visie op de organisatie: de AA-organisatie in verbinding

In 2018 hebben we de richtinggevende koers voor de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie voor Amstelveen en Aalsmeer (organisatie AA) neergelegd in de notitie 'De AA-organisatie in verbinding; onze visie'. In deze notitie zijn missie en visie van de organisatie als volgt verwoord:

Missie

Onze organisatie is er voor de inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en onze besturen. Daartoe werken we klantgericht en zijn we in verbinding met de samenleving, de besturen en elkaar. We leveren kwalitatief goede service, zijn financieel gezond, wendbaar en spelen in op de toekomst waar nodig en mogelijk.

Visie

De AA-organisatie zorgt ervoor dat alles in de gemeenten waarvoor we werken goed blijft gaan. Het bestuur besluit en de organisatie zorgt ervoor dat de acties om de gemeente leefbaar te houden voor haar inwoners ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. We 'doen' het voor onze inwoners en ondernemers in de stad. Dat is ons belangrijkste uitgangspunt.

Daarvoor moeten we in verbinding staan met de toekomst, met de lokale samenleving, met de besturen van Amstelveen en Aalsmeer en met elkaar binnen de organisatie AA.

Principes voor de dienstverlening, organisatie, gedrag en informatisering

Om die verbinding tot stand te brengen hebben we principes vastgelegd voor belangrijke aspecten van de organisatie.

Voor de dienstverlening gaan wij uit van het principe 'Digitaal, tenzij....'. Met de uitwerking van dit principe in de ontwikkeling van de organisatie gaan wij door in 2019. Richtsnoer voor de inrichting van het werk binnen de organisatie AA zijn de organisatieprincipes:

- wendbaarheid;
- opgavegericht werken vanuit de belangen van inwoners en ondernemers;
- voldoen aan regelgeving en fluiten in de geest van de wedstrijd;
- concernmatig handelen;
- processen op orde en heldere verantwoording.

Dat kunnen wij alleen realiseren als alle medewerkers werken vanuit de volgende gedragsprincipes: resultaat- en klantgerichtheid, verantwoordelijkheid nemen en eigenaarschap tonen, betrouwbaarheid, modern werknemerschap en leren van fouten. De digitalisering van de organisatie zal de komende jaren veel aandacht vragen. Voor de digitale transformatie van de organisatie AA hebben wij de volgende Informatiseringsprincipes als leidraad gekozen:

- I-principes in relatie tot de samenleving: digitalisering heeft toegevoegde waarde en we gaan zorgvuldig om met data;
- I-principes in relatie tot organisatie en processen: plaats-, tijd- en apparaat-onafhankelijk werken en zorgdragen voor veiligheid en data.

Programma organisatieontwikkeling

Om deze doelen te bereiken is een programma-organisatie opgezet. Daarin zijn vier concernbrede opgaven onderscheiden.

1. Organisatieverandering

Als we producten en diensten digitaliseren zullen eenvoudige en gestandaardiseerde taken komen te vervallen. De aard en kern van het werk binnen de organisatie verschuift naar het omgaan met complexe situaties. Als medewerkers in zo'n context samenhangend willen opereren naar onze inwoners en ondernemers is de uitdaging voor hen om nog meer concernmatig te denken, meer afdelings-overstijgend te gaan werken, meer data-gestuurd, meer wendbaar, nog meer in interactie met onze inwoners en met vastomlijnde processen. Met oog voor alle dilemma's die zij dan tegenkomen zoals het balanceren tussen de regels en wat de situatie vraagt.

Als het werk van medewerkers en managers verandert, moeten we ook investeren in de bijbehorende competenties. En dan hebben we een organisatie nodig waarin we dat werk ondersteunen en borgen. Daarin is een kader-stellende rol van bedrijfsvoering essentieel. Deze elementen zullen gedurende de gehele looptijd van het programma aandacht krijgen.

2. Digitale Transformatie

In het digitale magazine 'Amstelveen Connected' hebben wij onze ambities voor de Digitale Transformatie van de organisatie AA neergelegd. Wij willen deze transformatie in een realistisch tempo en gefaseerd aanpakken. Daarom stellen we jaarlijkse uitvoeringsplannen daarvoor op. Onze ruimte om daarin zelf keuzes te maken is niet onbeperkt. Er zijn talloze nieuwe wetten die gevolgen hebben voor onze manier van werken en automatiseren. Denk aan de Omgevingswet, de Wet digitale overheid of de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Hier kunnen we niet omheen. Dat heeft gevolgen voor de manier van werken binnen en vanuit de organisatie. De kunst is hier om het niet alleen maar te doen omdat we het moeten; maar vooral te kijken waar het ons kan helpen in het bereiken van onze doelstellingen.

Eind november is een concept van het Uitvoeringsplan 2019 voor de Digitale Transformatie ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden. Het plan staat in 2019 in het teken van bouwen aan de basis en het realiseren van de randvoorwaarden daarvoor. Het plan is verdeeld in vier thema's: samenleving, systemen, processen en mensen. Uitgangspunt van het plan is dat het haalbaar en realistisch moet zijn. Daarop vindt begin 2019 een interne toetsing plaats.

Daarnaast zijn de uitkomsten van de ICT-onderzoeken die voortvloeien uit de motie 'Duidelijkheid over de staat van de ICT' van invloed op de definitieve inhoud van het Uitvoeringsplan 2019. Eind 2018 zijn de rapportages van drie onderzoeken aangeboden. De onderzoekers geven een rijk beeld van de ICT én de inbedding daarvan in de organisatie. Op onderdelen blijkt dat we op de goede weg zijn. De onderzoekers constateren bijvoorbeeld dat na de forse investering in ICT-hardware in het voorjaar van 2018 de continuïteit van de hardware op orde is. Daarnaast blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Voorbeelden daarvan zijn: ontwikkeling van kaders voor automatisering, versterking van projectmatig werken, creëren van cruciale functies op het gebied van informatiemanagement en structurele inbedding van financiering van ICT-infrastructuur in de financiële huishouding van de gemeente. In het Uitvoeringsplan 2019 voor de Digitale Transformatie verwerken wij de uitkomsten van deze onderzoeken. Wij hebben u in onze brief van 27 november 2018 toegezegd u op de hoogte te zullen brengen als er hierdoor grote aanpassingen in het plan voor 2019 aangebracht moeten worden.

3. Huisvesting

In het college-uitvoeringsprogramma 2018 – 2022 zijn middelen opgenomen voor een herinrichting van de kantoorruimte in het raadhuis. De noodzaak daartoe is ingegeven door verscheidene factoren. Deze factoren zijn gebaseerd op ervaringen met de huidige huisvesting. Daarnaast komen zij voort uit de Digitale Transformatie die in gang is gezet. Vorig jaar is een inventarisatieronde gehouden waarbij de afdelingen gevraagd is naar hun huisvestingsbehoeften en –wensen. Daarnaast liggen de verbeterpunten uit het medewerkers tevredenheidsonderzoek 2017 ten grondslag aan de voorgenomen investering in de huisvesting. Tenslotte is er een sterke relatie tussen huisvestingsvoorzieningen en de Digitale Transformatie: randvoorwaarde om te kunnen digitaliseren is aanpassing in de huisvesting op een aantal aspecten.

Met de herinrichting van het raadhuis willen we voorzien in de volgende huisvestingsbehoeften:

Toenemende huisvestingsbehoefte	Flexibiliteit in gebruik van ruimten
Eerlijker verdeling beschikbare ruimten	Bevordering onderlinge samenhang
Activiteitgerichte huisvestingsbehoefte	Aandacht voor geconcentreerd werken
Aandacht voor projectmatig werken	Meer spreek-/vergaderfaciliteiten
Behoefte aan meet & greet faciliteiten	Modernisering van omgeving
Aansluiting bij Digitale Transformatie	Ergonomie en bewegingsstimulatie
Betere facilitaire voorzieningen	Werkplekdelen waar mogelijk

Voor de herinrichting van het raadhuis zijn drie scenario's uitgewerkt:

- Minimaal scenario: modernisering van de inrichting;
- Maximaal scenario: volledige flexibele huisvesting;
- Tussen-scenario: hybride flexibele huisvesting.

Het hybride tussen-scenario houdt in: verwijderen wanden en gangstructuren; werkplekken delen waar mogelijk; activiteiten gerichte huisvesting creëren afhankelijk van de aard van het werk; modernisering van werkomgeving en middelen. We hebben voor dit scenario gekozen omdat dat de meest optimale invulling geeft aan bovenstaande huisvestingsbehoeften. Realisatie van de herinrichting van het raadhuis zal in 2019 en 2020 plaatsvinden.

4. Baten organisatieontwikkeling

Het investeren in de organisatieverandering, in digitale producten en huisvesting kost geld dat we bij voorkeur willen vrijmaken binnen organisatiebudgetten. In de opgave 'Baten Organisatieontwikkeling' gaan we op zoek naar de immateriële baten en structurele financieringsmogelijkheden van de organisatieontwikkeling. Daarbij hebben we de zoekrichtingen breed gedefinieerd, omdat we voorzien dat de mogelijke opbrengsten uit digitalisering onvoldoende zullen zijn om de benodigde ICT-investeringen te kunnen financieren. Naar verwachting zal daarbij 'de kost voor de baat uitgaan'. Daarom nemen we in deze opgave onder meer als zoekrichtingen mee: waar in de organisatie is procesoptimalisatie mogelijk? doen we de goede dingen en doen we deze goed? waar kan uit- of inbesteden leiden tot verbetering van de kwaliteit en continuïteit in de dienstverlening tegen dezelfde of lagere kosten?

De uitkomst van een eerste concern-brede inventarisatie zal voor een deel betrekking hebben op de bedrijfsvoering. Voor de implementatie daarvan is geen bestuurlijke besluitvorming nodig.

Bedrijfsvoering

Werken voor inwoners en ondernemers in Aalsmeer en Amstelveen

Bestuurlijke en financiële evaluatie

In 2017 zijn de bestuurlijke en financiële evaluaties van de samenwerking tussen Amstelveen en Aalsmeer afgerond. Een aantal actiepunten uit die evaluaties is geïmplementeerd. De gemeente Aalsmeer heeft medio 2018 besloten dat de parttime inzet van de gemeentesecretaris Aalsmeer als directeur van de organisatie AA niet meer nodig is. De gemeentesecretaris is sinds de zomer van 2018 fulltime ingezet in zijn rol als eerste adviseur van het nieuwe gemeentebestuur Aalsmeer. Eind 2018 is een derde directeur ad interim aangesteld. Zij krijgt de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering en de onderdelen Digitale Transformatie en Baten Organisatieontwikkeling uit het programma Organisatieontwikkeling.

Training "werken voor twee besturen"

In 2017 is gestart met het aanbieden van een training voor medewerkers die voor de twee besturen werken. Dit bevat verkenning van de:

- achtergrond van de twee gemeenten (ontstaansgeschiedenis, bevolkingssamenstelling, politieke voorkeuren, etc.);
- besturen van de twee gemeenten in zowel hun college- en raadsprogramma als in bestuursstijlen.

In de tweede helft van 2018 en 2019 zetten we deze training voort als ondersteuning voor de gewenste kwaliteit van het werken voor de twee nieuwe colleges.

Projectbeheersing fysiek domein (213a-onderzoek)

In 2017 heeft een 213a-onderzoek plaatsgevonden naar de projectbeheersing in het fysieke domein. Uit het onderzoek bleek dat het projectmatig werken binnen het fysiek domein verbetering behoeft. De betrokken afdelingen zijn hiermee aan de slag gegaan, bijvoorbeeld door aanscherping van werkwijzen bij opdracht geven/opdracht nemen en door de vorming van een nieuwe afdeling "Projecten & Advies" voor de beheerstaken voor de buitenruimte. Aanbevelingen uit het 213a-onderzoek nemen we verder mee in de organisatieontwikkeling in het fysiek domein.

Onderzoeken

Om relevante data te verzamelen en de tevredenheid over onze dienstverlening te meten voeren we periodieke onderzoeken uit. In 2018 zijn de volgende onderzoeken afgerond:

- Cliënt tevredenheidsonderzoek WMO;
- Cliënt tevredenheidsonderzoek Jeugdhulp/-zorg (in regionaal verband);
- Cliënt tevredenheidsonderzoek Participatiewet;
- Onderzoek MKB-vriendelijkste gemeente;
- Onderzoek lokale media Amstelveen;
- Integrale Veiligheidsmonitor (door OIS Amsterdam, doorlopend onderzoek);
- Wonen in de Regio Amsterdam (door OIS Amsterdam).

HRM

Arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt is ook binnen onze gemeente voelbaar, zowel voor inhuur als voor vacatures voor vaste functies. Met name op het gebied van bouwen en ICT is de schaarste groot. Maar ook op andere werkterreinen is recruitment een uitdaging. Daarom hebben we geïnvesteerd in moderne arbeidsmarktcommunicatie, de inzet van nieuwe wervingskanalen (met name social media) en een modern 'onboardingstraject' waarlangs medewerkers snel worden ingewerkt in inns en outs van onze organisatie.

De recruitmentinstellingen hebben geleid tot verjonging: van alle instroom in 2018 was 62% te kenmerken als 'millennial' (geboren tussen 1980 en 2000).

AA-academie

In 2017 is de "AA-academie" gestart. Dit vormt het centrale platform voor de organisatie van interne trainingen, workshops en inspiratiebijeenkomsten voor medewerkers en leidinggevendenden. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere werken voor twee besturen, hoe werkt de gemeente?, basiscursus financiën: de wereld achter de cijfers, introductie Omgevingswet, integriteit en werken met Insights. Ook biedt de AA-academie medewerkers een test aan waarmee zij op individueel niveau mogelijke oorzaken van werkdruk kunnen onderzoeken inclusief handvatten voor de medewerker en leidinggevende hoe hiermee om te gaan. In 2018 is de AA-academie 'volwassen' geworden en een waardevol instrument binnen de organisatie AA gebleken voor het op peil houden van professionele vaardigheden van medewerkers.

Generatiepact, marktconformiteit en functiewaarderingssysteem

In 2017 is gestart met een generatiepact, een aanbeveling vanuit de cao. Het generatiepact is eind 2018 geëvalueerd en in 2019 wordt besloten of de regeling zal worden gecontinueerd.

Gegeven de gespannen arbeidsmarkt is marktconforme beloning van medewerkers een groeiend aandachtspunt. Voor aanpassing van niet-marktconforme beloningen is er een structureel tekort aan financiële ruimte binnen de bedrijfsvoering.

In 2018 is de implementatie van een nieuw functiewaarderingssysteem (HR21) gestart. Eind 2018 zijn alle medewerkers geïnformeerd over de inpassing van hun functie in HR21. Begin 2019 zullen wij eventuele bezwaren afhandelen. Daarmee is de implementatie van HR21 voltooid.

Arbeidsgehandicapten

De zogenaamde Quotumwet verplicht overheidswerkgevers ertoe in toenemende mate arbeidsgehandicapte medewerkers in dienst te hebben. Uit een evaluatie in 2018 is gebleken dat Amstelveen goed voldoet aan de norm. Omdat de Quotumwet ook enkele negatieve gevolgen met zich meebracht is deze wet eind 2018 opgeheven. In 2019 zal duidelijk worden wat hiervan de gevolgen zijn voor onze gemeente.

Veilige Publieke Taak

Ambtenaren en bestuurders moeten hun publieke taak veilig kunnen uitvoeren. Dit heeft blijvende aandacht. In 2018 is de organisatie-brede norm aangescherpt: "Agressie en geweld tegen medewerkers is ongewenst en accepteren wij niet". Medewerkers die hiermee te maken kunnen krijgen hebben deelgenomen aan een training hierover.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA)

Per 1 januari 2020 is de WNRA van kracht, 2019 vormt het implementatiejaar. Kern van de nieuwe wet is dat de arbeidsverhouding tussen overheidswerkgever en werknemer gelijk geschakeld wordt met het privaatrecht. In 2018 is reeds gestart met de voorbereidingen, 2019 vormt het implementatiejaar.

ICT

Programma Digitaal Werken

Er is de afgelopen twee jaar fors geïnvesteerd in het programma digitaal werken. Dit betreft de implementatie van de volgende vier nieuwe systemen conform raadsbesluit uit 2015:

- regiesysteem voor het sociaal domein;
- nieuwe websites voor Amstelveen/Aalsmeer, incl. Zorgvlied en de gemeentebelastingen Amstelland;
- intranet voor de organisatie AA;
- applicatie Squit voor vergunningen, toezicht en handhaving;
- vervanging van het oude zaakstelsel InProces 1.4 door het nieuwe zaakstelsel, InProces 2.10.

Begin 2019 wordt de implementatie van deze systemen afgerond. Noodzakelijke nazorg of follow-up van de introductie van het nieuwe zaakstelsel nemen wij mee in het Uitvoeringsplan 2019 voor de Digitale Transformatie. De uitkomst van de ICT-onderzoeken naar aanleiding van de motie 'Duidelijkheid over de staat van de ICT' is daarin verwerkt.

Informatieveiligheid

In 2017 is een verbeterplan voor informatieveiligheid uitgevoerd en is informatie gecreëerd om structurele aandacht voor informatieveiligheid binnen de organisatie te waarborgen.

Het jaar 2017 is voor Nederlandse gemeenten het eerste jaar geweest dat zij de regels van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) moesten volgen. ENSIA biedt gemeenten een gemeente-breed normenkader op gebied van Informatieveiligheid dat voor alle gemeentelijke werkprocessen van toepassing is. Jaarlijks vindt er een formele onafhankelijke audit plaats op informatieveiligheid. Deze audit is gestart op een beperkt aantal gebieden, te weten SUWI en DigiD en wordt ieder jaar verder verbreed met nieuwe gemeentelijke werkgebieden. Door de breedte en complexiteit van deze nieuwe regelgeving pakken wij informatieveiligheid planmatig op. Jaarlijks voeren we een risico-inventarisatie uit, stellen we een jaarplan informatieveiligheid en privacy vast en toetsen wij het informatieveiligheidsbeleid.

In het informatieveiligheidsbeleid zijn niet alleen de uitgangspunten opgenomen voor het veilige en zorgvuldige gebruik van informatie ten behoeve van een betrouwbare en continue dienstverlening. Het bevat eveneens uitgangspunten om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals privacy) en om risico's te beheersen. Daarnaast zijn doelstellingen opgenomen om te voldoen aan Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) als het gemeentelijk basisnormenkader. In het beleid zijn ook meer operationele uitgangspunten opgenomen, waaronder de veiligheid van mobiele apparaten, als telefoons en Ipads, om veiligheidsincidenten c.q. datalekken te voorkomen. Over de voortgang van het jaarlijkse verbeterplan informatieveiligheid en privacy rapporteren wij periodiek.

Naast deze nieuwe kaders en voorschriften op gebied van informatieveiligheid is op 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). In 2017 en 2018 zijn door de organisatie AA de noodzakelijke maatregelen geïmplementeerd om aan de AVG te gaan voldoen.

Noodzakelijke investeringen in ICT hard- en software

Eind 2017 is gebleken dat cruciale achterliggende systemen van het ICT-netwerk van de organisatie AA (de Citrixservers) vanaf medio 2018 niet langer ondersteund zouden worden door leveranciers. Om de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening te waarborgen was het noodzakelijk om een pakket hard- en software aan te schaffen voor een budget van € 2,8 mln. In mei 2018 is door de raad ingestemd met deze aanschaf. Hierdoor kon de noodzakelijke vervanging van ICT-apparatuur en -systemen vóór de zomer plaatsvinden.

Naar aanleiding van dit voorstel heeft de gemeenteraad de motie 'Duidelijkheid over de staat van de ICT' aangenomen. In die motie is gevraagd een aantal onderzoeken uit te voeren naar:

- de risico's van de ICT-infrastructuur van de organisatie AA
- de organisatie en aansturing van de ICT-beheerorganisatie;
- de overdracht van het programma Digitaal Werken naar de beheerorganisatie.

De uitkomsten en aanbevelingen uit deze onderzoeken zijn in de paragraaf Organisatieontwikkeling bij de toelichting op de Digitale Transformatie toegelicht.

Externe inhuur

Uitgangspunt van het college is dat de werkzaamheden zoveel als mogelijk door het eigen personeel worden gedaan. Dit draagt bij aan een robuuste organisatie die interessant werk heeft, ontplooiingskansen biedt aan het personeel en de diensten en producten levert tegen zo laag mogelijke kosten.

De externe inhuur is als volgt langs twee lijnen ingedeeld:

1. inhuur van personeel om het werk van de gemeentelijke organisatie doorgang te laten vinden, waarbij de werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van het management worden uitgevoerd;
2. extern advies; inhuur op project/ad hoc basis van specialistische kennis/vaardigheden waarbij de verantwoordelijkheid voor het verstrekte advies/ondersteuning berust bij de adviseur/het adviesbureau.

Op grond van de Wet Normering Topinkomens mag het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector behoudens overgangsrecht maximaal 100% van een ministersalaris zijn. Deze norm geldt ook voor inhuurkrachten. Voor 2018 is het algemene bezoldigingsmaximum vastgesteld op € 189.000

Ter vergelijking van de werkelijk externe inhuur in 2018 is de prognose in de tweede tijdvak 2018 en de rekening 2017 opgenomen in onderstaande tabel (bedrag x € 1.000).

	Rekening '17 werkelijk	2e tijdvak '18 prognose	Rekening '18 werkelijk
Inhuur	14.654	17.520	19.730
Extern advies	2.299	1.505	1.710
Totaal	16.953	19.025	21.440

Inhuur

Voor ongeveer 70% wordt de inhuur ingezet voor projecten, planontwikkeling, (toezicht) omgevingsvergunningen en ICT/digitaal werken (€ 13,3 miljoen). Werkzaamheden waarvoor het in de huidige arbeidsmarkt moeilijk is om personeel voor aan te trekken.

De toename ten opzichte van de tweede tijdvak heeft vooral betrekking op de inhuur voor toezicht op grotere bouwprojecten. Na de 2e tijdvak prognose is sprake van een gewijzigde systematiek waardoor zowel de baten van projecten als de hieraan gekoppelde kosten (toezicht) in hetzelfde jaar worden verantwoord. Dit betekent dat bij opmaak van de jaarrekening voor ongeveer € 1,8 miljoen aan inhuurkosten is verwerkt voor het toezicht op bouwprojecten in 2019/2020, waarvan de baten in 2018 zijn ontvangen.

Extern advies

Ten opzichte van de tweede tijdvak is door enkele afdelingen iets meer extern advies ingehuurd dan werd verwacht. Dit betreft met name Jeugd & Samenleving, Vastgoed en Werk & Inkomen.

Financiële functie

Herinrichting en doorontwikkeling financiële functie – 'control in control'

De herinrichting en doorontwikkeling van de financiële functie loopt. Onderdeel daarvan is versterking van de rol van de organisatie in de werkzaamheden rond de P&C-cyclus. Om de beheersing van de uitvoering van de gemeentelijke taken te vergroten is in 2016 een verbeterplan 'Control in Control' opgesteld en aan de raad aangeboden. Op verzoek van de gemeenteraad heeft onze accountant BDO tussentijds (eind 2016) de voortgang van het plan beoordeeld. Conclusie destijds was dat "het plan serieus wordt opgevolgd", maar ook dat "niet alle doelstellingen zullen worden gerealiseerd op het geplande tijdstip".

In de Managementletter 2018 is te lezen dat de beheersing van alle voor de accountantscontrole relevante processen als 'voldoende' wordt aangemerkt. Tegelijkertijd constateert zowel ons college als de accountant dat nog niet alle acties uit het verbeterplan zijn geïmplementeerd. Het college draagt er zorg voor dat in 2019 de resterende openstaande punten worden opgevolgd en duurzaam zullen zijn belegd in de uitvoering.

3.5 Verbonden Partijen

De gemeente Amstelveen heeft tot doel om het publieke belang te behartigen. De gemeente dient zelf gemotiveerd te bepalen welke activiteiten tot de publieke taak behoren. Een gemeente kan grotendeels zelf bepalen hoe taken worden uitgevoerd. De gemeente kan er voor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen. Maar er kan ook een voorkeur bestaan om taken uit te laten voeren via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten. Vaak zijn er ook andere oplossingen mogelijk, zoals het verstrekken van een subsidie aan een private stichting.

Verbonden partijen voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf zou kunnen doen. De gemeente houdt ook de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen in deze paragraaf zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Verder is van belang dat de kosten en risico's die met verbonden partijen gemoeid zijn binnen de perken blijven.

De gemeente Amstelveen zal steeds moeten afwegen met welke aanpak de taken het beste kunnen worden uitgevoerd op een zo voordelig mogelijke manier. Hiervoor is het van belang dat de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel zicht heeft op de uit te voeren taken. Deze paragraaf heeft tot doel inzicht te geven in de verbonden partijen van de gemeente Amstelveen.

Wat is een verbonden partij?

De definitie van verbonden partijen die gebruikt wordt is dat de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft bij die partijen.

- Bestuurlijk belang: het hebben van stemrecht of het hebben van een zetel in het bestuur.
- Financieel belang: gemeente heeft middelen ter beschikking gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij of financiële problemen bij de verbonden partij kunnen op de gemeente verhaald worden.

Het gaat om deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. De gemeente participeert in 2018 in 11 gemeenschappelijke regelingen en 3 overige verbonden partijen.

Ontwikkelingen 2018 e.v. inclusief eventuele risico's voor vermogenspositie

Eneco

In de raadsvergadering van 26 september 2018 is het principebesluit genomen tot het afbouwen van het aandeelhouderschap Eneco.

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij (bedrag x € 1.000)	Budget 2018	Bijdrage 2018	Resultaat 2017	Eigen Vermogen 1-1-2017	Eigen Vermogen 1-1-2018	Vreemd Vermogen 1-1-2017	Vreemd Vermogen 1-1-2018	Vertegenwoordiging (*)
A. Gemeenschappelijke regelingen:								
1. Vervoerregio Amsterdam	0	0	-35	3.216	1.264	259.985	287.517	DB en AB
2. Amstelland-Meerlanden overleg	78	65	186	32	218	0	0	DB en AB
3. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA)	4.779	4.783	1.752	15.036	21.646	44.114	45.308	DB en AB
4. Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland	2.911	2.927	-12	789	684	586	1.391	DB en AB
5. GGD Amsterdam-Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	19	n.v.t.	424	n.v.t.	0	DB en AB
6. Groengebied Amstelland	428	433	-402	3.297	2.895	404	433	DB en AB
7. Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie	naar afname	naar afname	340	7.539	6.909	1.949	2.123	DB en AB
8. Ombudsman Metropool Amsterdam	25	26	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
9. Gemeentebelastingen Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
10. Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
11. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	153	154	1.659	4.985	5.371	16.662	17.692	DB en AB
B. Overige verbonden partijen:								
1. Eneco Groep	0	0	127.000	2.821.000	2.869.000	1.720.000	2.787.000	
2. Stedin Groep	0	0	424.000	2.455.000	2.583.000	3.118.000	3.869.000	
3. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	0	0	393.000	4.486.000	4.953.000	149.514.000	135.072.000	

(*) DB= Dagelijks Bestuur en AB= Algemeen Bestuur

Hierna wordt geïnventariseerd met welke partijen Amstelveen verbonden is. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats en de doelstelling. Bij het opmaken van de rekening zijn de resultaten van verbonden partijen over het verslagjaar veelal nog niet bekend. De meest recente financiële gegevens komen uit de jaarrekening 2017 van de verbonden partij.

Verbonden partijen

De verbonden partijen bestaan uit

- Gemeenschappelijke regelingen en
- Overige verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's. * Per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	-35	- *	1.264	- *	287.517

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg zijn er portefeuille-overleggen.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners. Per inwoner geldt een bedrag van €0,73. In 2018 is een bedrag van €64.700 afgedragen.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	186	32	218	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008 en wordt gevormd door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het samenwerkingsverband is neergelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweezorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.
Financieel belang	Het jaarlijkse nadelig saldo, voorzover niet op andere wijze gedekt, wordt op basis van het aantal inwoners omgeslagen over de gemeenten. De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 4.846.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
x € 1.000	1.752	15.036	21.646	44.114	45.308

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland draagt zorg voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (Wpg) voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. In de GR is opgenomen dat de GGD Amsterdam de taken uitvoert. In essentie gaat het om zowel de bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, alsmede het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond waar dat nodig is. Concrete basis- en maatwerktaken zijn sociaal medische advisering, forensische geneeskunde, hygiëneadvies aan instellingen, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, jeugdgezondheidszorg, inspectie kinderopvang, cursussen en trainingen, vangnet en advies.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende colleges.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 3.037.000.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	-12	789	684	586	1.391

Naam	Gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Doel is meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien. Het zorg dragen voor een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, met als doel: de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen en meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien; en zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel onder andere de versterking van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio.
Deelnemers	De colleges en gemeenteraden van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders zorg of jeugd van de deelnemende colleges.
Financieel belang	De bijdrage voor 2019 bedraagt afgerond € 93.000.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	*	*	424	*	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen van een harmonisch landschap dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.
Deelnemers	Provinciale en gedeputeerde staten van Noord-Holland en de raden en colleges van de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte.
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De provincie draagt 28% van het jaarlijkse nadelige exploitatiesaldo. Het restant wordt omgeslagen op basis van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten, waarbij aan Amsterdam 1/3 deel van het aantal inwoners wordt toegerekend. Het algemeen bestuur is in afwijking van het voorgaande bevoegd te verklaren dat het nadelig saldo van een of meer voorzieningen geheel of gedeeltelijk rechtstreeks ten laste wordt gebracht van een of meer gemeenten. De bijdrage van de gemeente Amstelveen voor 2018 bedraagt afgerond € 433.000.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	-402	3.297	2.895	404	433

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	De Werkorganisatie behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers en hun colleges op het gebied van: a. de sociale werkvoorziening ingevolge de WsW, en b. de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw, elk voor zover de colleges conform artikel 5 bevoegdheden hebben overgedragen of opgedragen aan het bestuur van de Werkorganisatie. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de in de wetten opgedragen taken.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Er is één bestuur.
Financieel belang	Ten aanzien van de sociale werkvoorziening: elke gemeente draagt bij naar rato van het aantal voltijd-equivalenten dat per 31 december van het desbetreffende jaar bij het werkvoorzieningsschap wordt ingenomen door uit die gemeente afkomstige werknemers. Ten aanzien van de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw: elke gemeente betaalt naar afname. Er is geen gemeentelijke bijdrage noodzakelijk in 2019.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	340	7.539	6.909	1.949	2.123

Naam	Gemeenschappelijke regeling Ombudsman Metropool Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de tweedelijns klachtenprocedure een gezamenlijke ombudsman in te stellen.
Deelnemers	De colleges en raden van Amstelveen, Amsterdam, Almere, Diemen, Landsmeer, Waterland, Zaanstad en Stadsregio Amsterdam en Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, Bevolking en Veiligheid.
Bestuurlijk belang	De raden richten door deze regeling een gemeenschappelijk orgaan op als bedoeld in artikel 1, juncto artikel 8, lid 2 van de wet.
Financieel belang	Voor 2018 betreft het basistarief € 25.000 (excl. indexering). Hiervoor worden 50 klachten behandeld en geldt een naheffingstarief van € 500 per extra behandelde klacht.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren door samen te werken op het gebied van heffing en invordering van gemeentelijke belastingen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in de dienstverleningsovereenkomst. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's.
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer en Amstelveen, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft, kunnen besluiten over wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in het dienstverleningshandvest. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit).
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte, programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling en programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. Een lid van het college van B&W heeft zitting in het Algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2019 bedraagt afgerond € 170.000. De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoopt.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	1.659	4.985	5.371	16.662	17.692

Overige verbonden partijen

Naam	Eneco Groep (Energiebedrijf)
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. Voor Eneco groep bestaat deze verplichting per 1 februari 2017 niet meer. In de raadsvergadering van 26 september 2018 is het principebesluit genomen tot afbouw van het aandeelhouderschap Eneco.
Deelnemers	De aandelen van Eneco Groep zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	In verband met de mogelijke verkoop van aandelen door deelnemende gemeenten is er over het structureel uit te keren dividend nog geen informatie bekend.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	31-01-2017	01-01-2018	31-01-2017	01-01-2018
x € 1.000.000	127	2.821	2.869	1.720	2.787

Naam	Stedin Groep (Netwerkbetrijf)
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbetrijf) en Eneco groep (energiebetrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. In tegenstelling tot het energiebetrijf blijft dit voor Stedin gehandhaafd. De aandelen van Stedin zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Amstelveen bezit 73.671 aandelen (1,482%), waarvan de nominale waarde € 7.367.100 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	* Het eigen en vreemd vermogen per 31-01-2017 betreft de beginbalans per 01-02-2017.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	31-01-2017	01-01-2018	31-01-2017	01-01-2018
x € 1.000.000	424	2.455 *	2.583	3.118 *	3.968

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 326.000 en dit is de verkrijgingsprijs van de in 2001 omgewisselde aandelen type A en B. Amstelveen had 677.600 aandelen A tegen een waarde van f 1,00 en 160 aandelen B tegen een waarde van f 250,00 met een totale waarde van f 717.600,00 (= € 325.632,68). Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd. Over de netto winst wordt 25% uitgekeerd. Het in 2018 uitgekeerde dividend over de netto winst 2017 bedraagt voor Amstelveen € 363.106.

Financiële informatie x € 1.000.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2017	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2017	01-01-2018
	393	4.468	4.953	149.514	135.072

3.6 Grondbeleid

Inleiding

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd;
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Visie

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is daarmee geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten gedekt uit de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten. Het gemeentelijk grondbeleid is vastgelegd in de nota Grondbeleid die door het college van B&W in 2012 is vastgesteld. In het raadsvoorstel 'Tweede tranche deregulering Lokaal Ruimtelijk Beleid' (raadsvergadering 3 februari 2016) is voorgesteld de nota te actualiseren. Dit wordt in 2019 opgepakt.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijk besluit, zoals een bestemmingsplan. Indien het ruimtelijk besluit een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dient dit te worden gemotiveerd. Het gemeente bestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit en het nemen van het besluit over de vorm van het verplichte kostenverhaal zich verzekerd te weten van het verhaal van de grondexploitatiekosten, zoals door middel van een anterieure overeenkomst.

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel in juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van doelstellingen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot beleidsvelden zoals Wonen, Economische Zaken, Verkeer en Vervoer, Groen en Ruimtelijke Kwaliteit.

De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de structuurvisie.

Met het vaststellen van de structuurvisie Amstelveen 2025+ in 2011 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. Daarnaast heeft de gemeente een Woonagenda, de economische agenda, de detailhandelsnota en het Amstelveens verkeers- en vervoersplan vastgesteld. Voor de uitgifte van gronden is naast de nota Grondbeleid en de algemene verkoopvoorwaarden ook een grondprijsnotitie vastgesteld.

Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd

De gemeente Amstelveen beschikt (nog) over een beperkte voorraad ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico's die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente terughoudend met het aankopen van gronden. De gemeente Amstelveen is hierdoor steeds meer aangewezen op het voeren van facilitair grondbeleid en geeft actief ruimte aan particulieren om hun gronden zelf te ontwikkelen.

Bij actief grondbeleid volgt de resultaatneming bij lopende grondexploitaties bij het afsluiten van de grondexploitatie. Indien een project zeker met een positief resultaat zal afsluiten is het mogelijk eerder tot winstneming over te gaan. Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) stelt randvoorwaarden voor vervroegde winstneming. Deze zijn opgenomen in de Notitie grondexploitaties 2016 van de commissie BBV. Als aanvulling op deze notitie is in maart 2018 nog een nadere uitleg tussentijds winstnemen uitgebracht. In deze notitie wordt de zogenaamde POC methode voorgeschreven. Door toepassing van deze methode worden winsten eerder genomen, naar rato van de voortgang van het project.

Bij facilitair grondbeleid is er doorgaans een neutraal resultaat. Eventueel ontstane tekorten of overschotten worden in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord.

De woningmarkt in de regio van Amstelveen staat nog immer onder hoge druk. In 2018 zijn positieve resultaten gerealiseerd bij de verkoop van vrije bouwkvavels. Door de enorme druk op de woningmarkt Amsterdam is het prijsniveau van bouwrijpe grond inmiddels ruim boven het niveau van voor de recessie. Er zijn wel verschillen in prijs per locatie. Zo blijven er verschillen tussen Amstelveen Noord en Amstelveen Zuid.

Verbetering op de markt voor bouwkvavels ten behoeve van de realisering van werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren) is wel in beweging, maar die beweging beperkt zich tot Amstelveen Noord waar met name eigenaren in Kronenburg zoeken naar een mix van functies. Sec het ontwikkelen van kantoren is niet aan de orde. Het structurele overaanbod van kantoren en bedrijventerreinen wordt bestreden door mee te werken aan transformatie van bestaande locaties naar nieuwe bestemmingen. Zo is dit jaar gestart met het opstellen van een visie voor de transformatie van bedrijventerrein Legmeer. Deze visie wordt begin 2019 voorgelegd aan de gemeenteraad. Daarnaast heeft de Provincie eind 2018 aangegeven medewerking te verlenen aan het ontwikkelen van het bedrijventerrein Amstelveen Zuid (BTAZ).

In 2018 is met de plannen voor herontwikkeling van leegstaande kantoorpanden aan de Biesbosch 225, Groen van Prinstererlaan 114, Startbaan 8 en Startbaan 16 een goede aanzet gedaan om het aandeel van leegstaande kantoorpanden verder terug te dringen. Ook aan de Dr. Willemdreeslaan zijn er plannen voor de herontwikkeling van kantoorpanden naar wonen. Genoemde projecten worden in 2019 verder uitgewerkt. De herontwikkelingen aan de Van der Hooplaan 241 en Groenelaan 3-5 zijn afgerond en inmiddels opgeleverd en bewoond. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op Kronenburg, waar een aantal leegstaande kantoorpanden inmiddels een andere invulling hebben gekregen en wordt in 2019 daadwerkelijk gestart met de transformatie van het voormalige KPMG-gebouw naar appartementen.

Tenslotte is het mogelijk dat reeds tijdens de voorbereiding de particuliere ontwikkelaar afziet van de verdere ontwikkeling van zijn initiatief. Er resteert in een dergelijk geval geen wettelijke grondslag voor het gemeentelijk kostenverhaal. Om dit risico te beperken wordt, na de vaststelling van de "Quick scan", een afspraak gemaakt over de financiering van ambtelijke plankosten in de voorbereidende fase via een dienstverleningsovereenkomst. Dit vindt plaats in twee stappen. Middels de zogenaamde brief opstartkosten worden kosten voor het opstellen van het projectplan (het opstarten van het project) en het opstellen van de voorovereenkomst in rekening gebracht. Vervolgens wordt in de voorovereenkomst geregeld dat de kosten tot en met het vaststellen van de Startnotitie worden verhaald. Pas daarna wordt er een anterieure overeenkomst opgesteld. Hierin worden naast ambtelijke kosten ook eventuele andere kosten verhaald.

Instrumentarium voor facilitair grondbeleid en de inzet ervan in 2018

Met facilitair grondbeleid wordt een groot aantal kleinere locaties en enkele grotere locaties ontwikkeld.

In 2018 is gestart met de volgende projecten: Maalderij 4-8 (herontwikkeling voormalig terrein Nissan garage naar woningbouw), Biesbosch 225 (herontwikkeling kantoorgebouw naar wonen), Startbaan 5 (herontwikkeling kantoorpand), Startbaan 8 (herontwikkeling kantoorpand naar wonen), Startbaan 16 (initiatief voor de herontwikkeling van de kantoorpanden op de voormalige HP locatie), Willem Dreesweg 2 en 6-8 (herontwikkeling kantoorpanden naar appartementen), Groen van Prinstererlaan 114 (herontwikkeling kantoorpand), Uilenstede 471-473 (studentenhotel), diverse 1-woning ontwikkelingen aan de Amsteldijk en diverse ontwikkelingen op bedrijventerrein De Loeten. En verder is er gewerkt aan het verder brengen / uitwerken van de projecten Carmenlaan/ Parelvisserlaan (gemengd actief en facilitair) en Scheg.

Instrumentarium voor actief grondbeleid en de inzet ervan in 2018

Bij actieve grondexploitaties ontwikkelt de gemeente de grond vanuit een eigen grondpositie. De kosten worden hierbij gedekt uit de opbrengsten van de gemeentelijke gronduitgifte.

Belangrijke actuele ontwikkelingen.

De 13 kavels aan de Hortensialaan zijn verkocht. De grondverkoop vindt per kavel plaats. Inmiddels is voor het merendeel van deze kavels een omgevingsvergunning afgegeven en is de bouw van een aantal woningen gestart en hebben alle grondleveringen plaatsgevonden.

Voor project Middenwaard zijn begin dit jaar 14 kavels uitgegeven. Deze zijn inmiddels alle 14 verkocht. In 2018 is al een aantal aanvragen omgevingsvergunning ingediend. De overige aanvragen volgen in 2019. In maart 2019 worden nog 5 kavels uitgegeven. De tender voor de ontwikkelingen van de overige delen is verschoven naar 2019/2020. Dit is afhankelijk van de werkzaamheden ten behoeve van de Amstelveenlijn. Op Middenwaard is een werkterrein van Vital ingericht. Hierover zijn afspraken gemaakt.

De gronduitgifte voor Zonnestein 64 en 66 vindt plaats in 2019.

De locatie Lindenlaan 315-323 krijgt een andere invulling en wordt ingezet om een maatschappelijke voorziening te herhuisvesten, hierover volgt in 2019 een voorstel.

Carmenlaan/Parelvisserslaan is een gebiedsontwikkeling waarbij de onderhandelingen met betrokken meer tijd vraagt waardoor de ruimtelijke procedure niet in 2018 is gestart maar is verschoven naar 2019.

In 2018 is gestart met de herontwikkeling van de volgende locaties: Landtong (brede school en woningbouw), Oostelijk halfrond 9 (gebiedsontwikkeling – combinatie locatie Bankrashal met locatie gezondheidscentrum en wijkcentrum – woningen, gezondheidscentrum en wijkvoorziening en Van Heuven Goedhartlaan 933 (medisch centrum Zonnestein).

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Voor de bouwgronden in exploitatie bedraagt het totaal te verwachten resultaat op basis van de zogenaamde POC methode (zie toelichting bij "Onderbouwing van de geraamde winstneming") € 13,8 miljoen positief. In 2019 wordt verwacht dat hiervan een kleine 70%, afgerond € 9,4 miljoen, als positief resultaat kan worden genomen. De verwachte resultaatnemingen voor 2020 tot en met 2022 zijn afgerond respectievelijk € 1,9, € 0,7 en € 1,9 miljoen positief.

Voor enkele facilitaire projecten worden tekorten verwacht in de komende jaren. Voor deze tekorten is een voorziening gevormd. In 2018 wordt € 268.000 toegevoegd aan deze voorziening voor facilitaire projecten. Wanneer de tekorten zich voordoen, worden deze ten laste van de voorziening gebracht.

Het afsluiten van voltooide grondexploitaties

In 2018 zijn geen grondexploitaties afgesloten, maar de verwachting is dat eind 2019 acht grondexploitaties kunnen worden afgesloten.

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de eerder genoemde notitie van de commissie BBV en verder uitgewerkt in de gemeentelijke Nota Grondbeleid. Op 14 maart 2018 heeft de commissie BBV een handreiking met de betrekking tot tussentijdse winstneming opgesteld als aanvulling op de eerder genoemde notitie. In deze notitie wordt gesproken over de zogenaamde POC methode. Door toepassing van deze methode worden winsten eerder genomen, naar rato van de voortgang van het project. Dit betekent dat het percentage verkochte grond maal het percentage gerealiseerde kosten maal de verwachte winst minus de resterende risico's het bedrag bepaald dat aan tussentijdse winst genomen moet worden.

Indien een verlies wordt voorzien moet direct een verliesvoorziening worden gevormd.

In de onderstaande tabel is de boekwaardeontwikkeling van de grondexploitaties met hun resultaatneming in 2018 opgenomen. In het eerste halfjaar 2019 wordt u via een separaat raadsvoorstel een actualisatie van de grondexploitaties voorgelegd.

SAMENVATTING GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000

Opbouw projectsaldo portefeuille eind 2018

gerealiseerde opbrengsten t/m 2018

af: geïnvesteerd vermogen t/m 2018

af: genomen resultaat tlv projecten t/m 2018

projectsaldo/boekwaarde portefeuille eind 2018

Ontwikkeling projectsaldo portefeuille in 2018

projectsaldo portefeuille op 1/1 2018

bij: opbrengsten 2018

af: kosten 2018

af: resultaatneming 2018 tlv projectsaldo

projectsaldo portefeuille eind 2018

Specificatie resultaatneming in 2018

verrekenend met eigen vermogen in 2018

kosten gesneefde projecten in 2018

kosten ten laste van gevormde voorzieningen in 2018

totaal resultaatneming in 2018

Totaal	Bouwgronden in exploitatie	Bouwgrond- exploitatie in voorbereiding
105.674	105.468	207
65.331	63.950	1.381
39.036	39.028	8
1.307	2.490	-1.183
-819	114	-933
6.836	6.818	18
1.750	1.483	267
2.960	2.960	0
1.307	2.490	-1.183
2.960	2.960	0
0	0	0
0	0	0
2.960	2.960	0

Prognose

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000

verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten

reeds genomen winst op deze projecten

nog te nemen resultaat 2019 e.v.

nog te genereren opbrengst 2019 e.v.

nog te maken kosten eind 2019 e.v.

Bouwgronden in exploitatie
52.901
39.028
13.873
18.862
7.479

Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves

Wat de beleidsuitgangspunten omtrent reserves in relatie tot de risico's van grondzaken betreft, geldt dat indien een verlies wordt voorzien, hiervoor direct een verliesvoorziening moet worden gevormd. Voor deze eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen.

Voor enkele projecten met facilitair grondbeleid is een voorziening getroffen. Deze bedroeg € 672.000 per 1 januari 2018. In 2018 is € 14.000 ten laste van de voorziening gebracht. Actualisering met de meest recente prognoses ultimo 2019 resulteerde in een storting van € 268.000, waarna de voorziening voor facilitaire projecten € 926.000 bedraagt.

3.7 Financiering

Inleiding

De wet Fido stelt regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het treasurybeheer.

Net als het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de wet Fido gemeenten om een financieringsparagraaf op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf heeft met name betrekking op de treasuryfunctie. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

EMU-saldo

De rijksoverheid heeft met vertegenwoordigers van de decentrale overheden afgesproken dat het EMU-saldo van alle decentrale overheden tezamen maximaal minus 0,3 procent van het bruto binnenlands product (bbp) mag bedragen (zie paragraaf 5.3 decembercirculaire 2017). Er is tevens afgesproken om het overeengekomen collectieve aandeel van de decentrale overheden voor het EMU-saldo niet verder uit te splitsen naar gemeenten, provincies en waterschappen.

Voor 2018 is geen individuele referentiewaarde vastgesteld. In de decembercirculaire 2018 staat wel een individuele referentie vermeld in bijlage 5.3 voor 2019, namelijk € 9,789 miljoen. In het uiterste geval kan op grond van de wet HOF bij een landelijke overschrijding een deel van de Europese boete worden verrekend met de algemene uitkering.

Aan het CBS wordt een opgave gedaan van financiële gegevens. Uit deze gegevens berekent het CBS het EMU-saldo. Voor 2018 bedraagt deze € 7,9 miljoen.

Rente-exploitatie

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten. Deze grootheden komen voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen en uitgezette geldleningen. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten op reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen.

	Rentepercentage	
	Begroting	Rekening
Investerings- en rentedragende reserves	4,0	4,0
Liquiditeiten saldo grondexploitaties	1,74	1,74
Uitgezette langlopende lening bij BNG	7,35	7,35
Opgenomen langlopende leningen bij BNG	4,4	4,4
Kortlopend uit te zetten middelen	0	werkelijk
Kortlopend aan te trekken middelen	4,0	werkelijk

De berekening van het rentepercentage voor grondexploitaties is gebaseerd op specifieke richtlijnen vanuit BBV. Dit leidt tot een in de begroting gehanteerd percentage van 1,74 en is gebaseerd op het raadsbesluit "Actualisering grondexploitaties ultimo 2017" van juni jl. De geactualiseerde berekening voor de jaarrekening 2018 komt eveneens uit op 1,74%.

Bij de BNG zijn 4 leningen opgenomen met een oorspronkelijk totaalbedrag van € 90 miljoen. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedraagt 4,4.

Het resultaat rente-exploitatie is als volgt tot stand gekomen (bedrag x € 1.000):

	Begroot	Werkelijk
1. Materiële vaste activa	4.184	4.184
2. Uitstaande geldleningen	667	667
3. Deelnemingen	308	308
4. Gronden in exploitatie	15	14
a. totaal rente-inkomsten	5.175	5.173
5. Reserves	1.096	1.052
6. Opgenomen geldleningen	3.467	3.467
7. Financieringspositie	26	
b. totaal rente-uitgaven	4.589	4.520
Saldo (a-b)	586	654

Renteschema voor bepalen omslagrente

In de notitie rente 2017 van de commissie BBV staat een renteschema opgenomen om de jaarlijks toegestane omslagrente te bepalen. De omslagrente wordt bij de begroting berekend en mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond. De primitief begrote omslagrente voor 2018 bedraagt 4,23% en is afgerond op 4,00%. In de rekening wordt beoordeeld of de aan taakvelden toegerekende rente meer dan 25% afwijkt van wat volgens het renteschema doorberekend had mogen worden. In het navolgende overzicht is de begrote omslagrente 2018 na wijziging opgenomen. Deze komt uit op 3,63%.

Op basis van de werkelijke cijfers 2018 komt de omslagrente uit op 3,57%. Het gehanteerde percentage van 4,00 leidt ertoe dat een renteresultaat ontstaat. Volgens de BBV-voorschriften mag dit renteresultaat niet meer dan 25% afwijken van de toe te rekenen rente. Uit het navolgende renteschema blijkt dat de afwijking binnen deze marge blijft. Dit betekent dat een nacalculatie van de door te belasten rente aan de taakvelden in 2018 achterwege kon blijven.

Ter voorkoming dat vanaf 2019 de afwijking tussen het renteresultaat en de werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente meer dan 25% bedraagt (zie renteschema hierna) wordt als beslispoint bij deze jaarrekening een voorstel opgenomen om de omslagrente vanaf 1 januari 2019 te verlagen naar 3,50%.

Het voorgeschreven rentemodel volgens BBV notitie houdt rekening met 4 grootheden:

- A. Werkelijk ontvangen en betaalde rente;
 - B. Rente die aan grondexploitaties moet worden doorberekend op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille, naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen van de balans per 1 januari;
 - C. Interne rente over eigen vermogen en voorzieningen;
 - D. Boekwaarde vaste activa per 1 januari;
- De som van A t/m C wordt gedeeld door D en uitgedrukt in een percentage.

Amstelveen rekent -naast een interne rentevergoeding over het eigen vermogen- rente over voorzieningen die gewaardeerd zijn tegen contante waarde. De rente is daarbij nodig om in de toekomst het benodigde bedrag gespaard te hebben. In de primitieve begroting werd rekening gehouden met een intern rentebedrag voor de toekomstige betaling A9. Door de vervroegde betaling aan het Ministerie is deze rente komen te vervallen. Onderdeel C. bedraagt daardoor geen € 2 miljoen (begroot) maar € 1 miljoen (werkelijk).

Verlaging van dit rentepercentage heeft vooral consequenties voor de kostendeekkende exploitatie "riolering" waar eind 2018 sprake is van een boekwaarde investeringen van afgerond € 65 miljoen. Aanpassing van de renteomslag leidt binnen deze kostendeekkende exploitatie tot structureel lagere lasten van € 0,3 miljoen. In de begroting 2019 (blz. 84) bedraagt het dekkingspercentage voor rioolrecht 97. Indicatief leidt de lagere rentelast tot een dekking van 100%.

Renteschema volgens BBV notitie (bedrag x € 1.000)	begr. 2018	werk. 2018
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	3.467	3.467
b. -/- de externe rentebaten	-667	-667
a+b totaal door te rekenen externe rente	2.800	2.800
De rente die aan de grex MOET worden doorberekend	-15	-14
-/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld MOET worden doorberekend	0	0
c. -/- rente grondexploitaties	-15	-14
d. Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente (a tm c)	2.785	2.786
e1. Rente over eigen vermogen	916	916
e2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	206	136
Betreft A9, wachtgeld en Zorgvlied (graven) tegen 4,5%		
f. Totaal geraamde/werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (d+e)	3.907	3.838
g. De geraamde/werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-4.492	-4.492
h. Renteresultaat op het taakveld treasury (f+g)	-586	-654

1. Boekwaarde vaste activa (excl. investeringsfonds) -/- aan derden verstrekte leningen per 1 januari	107.618	107.618
2. Saldo bij f)	3.907	3.838
Toegestaan % (2 gedeeld door 1)	3,63%	3,57%

1. Renteresultaat	-654
2. Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (saldo bij f)	3.838
Afwijking mag niet > 25% bedragen (1 gedeeld door 2)	-17,03%

Risicobeheer

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet

De kortlopende schuld wordt getoetst aan de hand van de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet wordt het maximale bedrag verstaan dat de gemeente voor kortlopende leningen mag lenen in een bepaald jaar. Dit bedrag is gelijk aan 8,5 % van de begrotingsomvang. Dit komt voor Amstelveen overeen met een volume van ongeveer € 18,1 miljoen. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatig korte termijnfinancieringen. In Amstelveen is in 2018 in geen enkel kwartaal de financieringsbehoefte ingevuld via het aantrekken van kort geld.

bedrag x € 1.000	gemiddelde kwartaal 1	gemiddelde kwartaal 2	gemiddelde kwartaal 3	gemiddelde kwartaal 4
1. Netto vlottende schuld (+) of overschot vlottende middelen (-):	-73.845	-85.300	-93.380	-84.902
2. Kasgeldlimiet:	18.100	18.100	18.100	18.100
3a. Ruimte onder kasgeldlimiet (2-1):	91.945	103.400	111.480	103.002

Renterisiconorm

De Fido-norm voor lange financiering houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is: hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren, maar hoeveel zij maximaal mag aflossen. Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Amstelveen niet van toepassing. Het betreft hier namelijk leningen waarbij op basis van de lening voorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden opgezegd. De lening portefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

De renterisiconorm bedraagt voor Amstelveen ongeveer € 42,6 miljoen. Met andere woorden: de aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar. Tot en met 2022 wordt op de leningportefeuille in een begrotingsjaar niet meer afgelost dan € 2,25 miljoen zodat ruimschoots aan de norm wordt voldaan.

Liquiditeitspositie

Amstelveen heeft een grote kasreserve. De jaarrekening 2018 meldt dat per 31 december € 74 miljoen staat uitgezet via schatkistbankieren. De verwachting bestaat dat het overschot de komende jaren terugloopt door onder andere het huisvestingsplan onderwijs inclusief huisvesting HWC.

Begin december 2015 is aan de BNG gevraagd of een deel van de 40-jarige lening van € 90 miljoen vervroegd afgelost kan worden. Dit is niet aantrekkelijk omdat alleen wordt verdiend wanneer de rente op het moment dat Amstelveen moet lenen aanzienlijk lager staat dan nu. Dit is onvoorspelbaar en vormt een risico dat niet past in het prudente/defensieve beleid. Ter indicatie: voor de lening van € 20 miljoen die afloopt in 2050 betekende dit dat een boeterente betaald moest worden van € 7,7 miljoen.

Rentevisie

Beleidsmatig wordt Amstelveen steeds minder afhankelijk van de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt verwacht dat in de meerjarige financieringsbehoefte is voorzien. Daarnaast leidt het schatkistbankieren er toe dat overtollige liquiditeiten slechts bij het Rijk mogen worden uitgezet.

Kredietrisico en relatiebeheer

Het kredietrisico wordt beperkt doordat in het treasurystatuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden garanties en zekerheden geëist. Hier wordt uitsluitend vanaf gezien als de gemeenteraad anders besluit. De gemeente Amstelveen heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten zoals opties, swaps en futures.

Momenteel heeft de gemeente aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten en Eneco. Per 31 december 2018 is het grootste deel van de liquide middelen uitgezet via schatkistbankieren. Daarnaast zijn nog bankrelaties met BNG, ING en Rabo.

Financiering

Langlopende leningen

In 2010 zijn stappen gezet om de vermogensbehoefte voor langere termijn in te vullen. Van vier bancaire instellingen zijn offertes ontvangen, waarbij het aanbod van de Bank Nederlandse Gemeenten als best passend bij de wens van Amstelveen is beoordeeld. Met deze lening heeft de gemeente tegen een tarief van gemiddeld 4,45% voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

Amstelveen neemt een lening van in totaal € 90 miljoen af met een looptijd van 40 jaar. Het te lenen bedrag is niet in één jaar geheel beschikbaar gekomen maar is in vier tranches tot en met eind 2013 opgenomen. Eind 2018 resteert van deze lening afgerond € 76 miljoen.

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen

Amstelveen heeft een bedrag van € 9 miljoen met een looptijd tot en met 2020 uitgezet bij de BNG. Over dit bedrag ontvangt de gemeente een rentevergoeding van 7,35 procent.

De gemeente heeft een beperkt aantal garantiestellingen verstrekt aan sportverenigingen.

In de raadsvergadering van 15 juni 2016 heeft de raad ingestemd met het treffen van een bestemmingsreserve van € 1 miljoen voor de garantstelling voor de huurverplichting van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB) voor het Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor.

Voor een nadere uiteenzetting ten aanzien van de gegarandeerde waarborg woningen, woningcorporaties en Nationale Hypotheek Garantie wordt verwezen naar de balansoelichting.

Treasuryfunctie

Treasurystatuut

In december 2015 heeft de raad ingestemd met de nieuwe verordening ex artikel 212, 213, 213a en het geactualiseerde treasurystatuut. In de raad van februari 2017 heeft de raad ingestemd met een geactualiseerde verordening artikel 212.

Financieringsfunctie reserves en voorzieningen

Een belangrijke functie van reserves en voorzieningen betreft de financieringsfunctie. Binnen een sluitende meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met jaarlijkse rentebaten van € 0,8 miljoen op het onderdeel algemene dekkingsmiddelen. Met de huidige interne rekenrente van 4,0 procent betekent dit dat hiervoor € 20 miljoen aan reserves en voorzieningen beschikbaar moet zijn (4,0 procent over € 20 miljoen genereert € 0,8 miljoen).

Wanneer de ontwikkeling van bestemmingsreserves en voorzieningen meerjarig wordt beschouwd, valt te constateren dat deze door de jaren heen gebruikt worden voor de doeleinden waarvoor ze in het leven zijn geroepen.

Het totaal aan egalisatie- en overige bestemmingsreserves bedraagt begin 2019 € 72 miljoen waarvan de reserve nieuwbouw HWC (€ 24 miljoen), sparen vooraf (€ 6 miljoen), nieuwbouw Piet Heinschool (€ 6 miljoen) en groot onderhoud wegen (€ 6 miljoen) het grootste aandeel vormt.

Algemene reserve en bestemmingsreserve "sparen vooraf"

De algemene reserve is allereerst samen met de reserve "sparen vooraf" belangrijk als risicobuffer om tegenvallers op te vangen. Het door de raad vastgestelde minimumniveau voor de bufferfunctie is in de Kadernota 2018 bepaald op € 15 miljoen. Dit benodigde minimumbedrag wordt regelmatig getoetst op basis van een actuele risico-analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting en – rekening.

Uitgangspunt van beleid is verder, dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. Dat vormt ook het uitgangspunt voor de risico-analyse ter onderbouwing van de gewenste minimum-omvang van de gemeentebreed benodigde buffer. Nauw hieraan verbonden is, dat de algemene reserve tevens voldoende handelingsmarge biedt voor frictie- en transitiekosten en eenmalige beleidsintensiveringen c.q. bestuurlijke prioriteiten in brede zin.

Uiteindelijk is het bij uitstek een politiek-bestuurlijke integrale afweging om in onderlinge balans en samenhang de kaders te stellen voor de noodzakelijke en gewenste voeding en aanwending van zowel de algemene reserve als de reserve sparen vooraf.

Schuldpositie

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" staan kengetallen opgenomen die de financiële positie van gemeenten weergeven en die kunnen dienen ter vergelijking met andere gemeenten. Uit deze verplichte financiële kengetallen blijkt dat Amstelveen een sterke financiële positie heeft. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

B Jaarrekening

4 Baten en lasten

4.1 Grondslagen voor resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Baten en lasten

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar. Amstelveen wijkt hiervan af en licht op Algemene dekkingsmiddelen toe op welke onderdelen.
- Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In de jaarstukken worden alleen de werkelijk ontvangen bedragen verantwoord.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
- Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Als sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijv. door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.
- Per 1 januari 2018 is gestart met een nieuw jeugdhulpstelsel inclusief een nieuwe vorm van financiering tussen de regiogemeenten van Amsterdam/Amstelland, Zaanstreek/Waterland en gecontracteerde jeugdhulpaanbieders voor (hoog) specialistische jeugdhulp. Met deze trajectfinanciering wordt een resultaat ingekocht in plaats van afrekening op geproduceerde uren. De nieuwe financiering vindt plaats op basis van een 70% betaling bij start van de zorg en de resterende 30% betaling bij einde van de zorg.
In de loop van 2018 is gebleken dat de inzet van jeugdhulp in 2018 zou leiden tot flinke kostenoverschrijdingen bij alle regiogemeenten. De oorzaken hiervoor zijn uiteenlopend en zowel te relateren aan landelijke ontwikkelingen als ontwikkelingen gerelateerd aan dit nieuwe stelsel. Gemeenten hebben in overleg met de aanbieders besloten om het boekjaar 2018 af te rekenen op de (lagere) werkelijk gemaakte kosten i.p.v. de eerder afgesproken tarieven.

4.2 Overzicht van baten en lasten

De specificatie van de lasten en baten binnen de programma's is volgens de indeling naar taakvelden. Een nadere toelichting van wat BBV onder de taakvelden verstaat, wordt beschreven in de notitie "Hoofdpijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)". De brochure van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is te downloaden via de website: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/06/01/hoofdpijnen-vernieuwing-besluit-begroting-en-verantwoording-bbv>

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma. Een negatief bedrag in de kolom "Saldo" betekent een positief begrotings- of rekeningsaldo (lasten < baten). De rechterkolom "Saldo 2018" betreft het verschil tussen het begrotings- en rekeningsaldo.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2018				Rekening 2018			Saldo
Programma	2017	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2018
01 Sociaal domein	41.600	43.970	69.559	25.266	44.293	69.250	25.291	43.959	-334
02 Onderwijs en ontplooiing	20.902	16.475	21.662	3.214	18.447	21.821	3.455	18.366	-81
03 Economie en duurzaamheid	977	1.549	5.501	5.083	418	4.951	5.078	-127	-545
04 Openbare ruimte	12.661	15.614	45.842	27.535	18.307	35.660	25.856	9.804	-8.503
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-3.979	-4.199	21.245	31.314	-10.069	20.765	27.354	-6.589	3.480
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	11.804	13.446	15.988	3.108	12.881	15.363	3.151	12.212	-668
07 Overhead	30.192	26.613	54.446	23.344	31.102	52.824	24.183	28.641	-2.461
08 Algemene dekkingsmiddelen	-119.580	-118.786	3.773	122.890	-119.118	1.227	123.419	-122.192	-3.074
Totaal saldo van baten en lasten	-5.422	-5.318	238.015	241.755	-3.740	221.861	237.788	-15.927	-12.187
Reservemutatie	5.995	21.522	75.334	42.101	33.232	69.213	32.663	36.550	3.318
Resultaat	573	16.204	313.349	283.856	29.492	291.074	270.451	20.623	-8.869

Vennootschapsbelasting

Artikel 25b van BBV schrijft voor dat de programmaverantwoording bestaat uit het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting (VpB).

Het taakveld "0.9 Vennootschapsbelasting" is -gelet op de geringe omvang- niet als apart programma opgenomen in de jaarrekening, maar maakt onderdeel uit van Algemene dekkingsmiddelen. In de rekening 2018 is aan lasten € 52.000 verantwoord (2017: € 31.000).

4.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Artikel 25 en 28 van BBV schrijft voor dat inzicht wordt gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor "onvoorzien".

Daarnaast is in BBV artikelen 19-c en 28-c bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is op algemene dekkingsmiddelen een gemeentebreed bedrag ter grootte van € 153.000 euro opgenomen voor "onvoorzien". Van dit bedrag is € 115.000 euro ingezet voor de volgende doeleinden:

- # advies onderzoek lokale omroep; raadsbesluit 111 d.d. 18 juli 2018 (€ 20.000);
- # structurele aanvulling directiebudget; raadsbesluit 71 d.d. 13 december 2017 (€ 95.000).

Structurele en eenmalige middelen

In BBV artikelen 19-c en 28-c is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. In de toelichting bij het BBV staat dat voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Voor dit laatste is de specificatie gehanteerd van eenmalige middelen in de begroting 2018. Zoals wordt aangegeven in de toelichting zijn het vooral de uitschieters die er echt toe doen. Bijvoorbeeld een eenmalige extra legesopbrengst vanwege een groot en bijzonder project, boekwinst bij de verkoop van tafelzilver of een winst dan wel verlies in het grondbedrijf. Voor een goed beeld van 2018 is daarom rekening gehouden met drie belangrijke incidentele posten: grondexploitaties, nieuwbouw HWC en scopewijziging A9.

In beginsel wordt iedere aanwending van de reserves beschouwd als een incidentele bate. Er zijn echter reserves waarvan jaarlijks een bepaald bedrag ten gunste van de exploitatie komt. Dit betreft voor de gemeente Amstelveen de dekking van de (kapitaal)lasten van investeringen. In deze gevallen gaat het over een tijdvak van meer dan drie jaar. De looptijd is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de investeringen. In dit geval kan bij inzet van deze reserves worden gesproken van structurele dekkingsmiddelen. In het navolgende overzicht betreft de structurele reservemutatie uitsluitend reserves ter dekking van de kapitaallasten.

Daarnaast wordt vanuit de exploitatie jaarlijks een vast bedrag gedoteerd aan bijvoorbeeld de reserves "groot onderhoud wegen", "openbare verlichting", "verkeersmaatregelen", "verkeersregelinstanties" en "buitenruimte groen, water en spelrecreatie" op programma 4 (afgerond € 6 miljoen). Tevens wordt op algemene dekkingsmiddelen jaarlijks € 4 miljoen gestort in de reserve "sparen vooraf". Deze € 10 miljoen worden in het overzicht als incidenteel verantwoord vanuit de gedachte dat het niet formeel voor een tijdvak van drie jaar vastligt.

bedrag x € 1.000 Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Sociaal domein						
a) incidentele baten/lasten:						
# GIDS-gelden	64		64	64	0	64
# mensen maken Amstelveen	65		65	65	0	65
# burgerparticipatie	75		75	75	0	75
# passend onderwijs en jeugdhulpverlening	25		25	25	0	25
# vrouwenemancipatie	5		5	5	0	5
b) structurele lasten/baten	69.325	25.266	44.059	69.016	25.291	43.725
c) totaal lasten/baten	69.559	25.266	44.293	69.250	25.291	43.959
d) incidentele reservemut.	362	111	251	362	104	257
e) structurele reservemut.			0			0
f) totaal resultaat	69.921	25.377	44.544	69.611	25.396	44.216

bedrag x € 1.000 Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2 Onderwijs en ontplooiing						
a) incidentele baten/lasten:						
# ond.huisv. tijd. leegstand aanhouden	120		120	120	0	120
# vervanging Emergohal	3.000		3.000	3.000	0	3.000
# ondersteuning leerplicht	37		37	37	0	37
# voorschoolse voorziening	60		60	60	0	60
# kunst via welzijn	25		25	25	0	25
# nieuwbouw HWC	16.277		16.277	16.277	0	16.277
b) structurele lasten/baten	2.143	3.214	-1.072	2.302	3.455	-1.153
c) totaal lasten/baten	21.662	3.214	18.447	21.821	3.455	18.366
d) incidentele reservemut.	24.439	8.000	16.439	24.439	2.749	21.690
e) structurele reservemut.						
# Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen	5.797	1.885	3.911	1.276	1.885	-609
# Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	1.959	1.382	577	1.168	1.382	-214
f) totaal resultaat	53.856	14.481	39.375	48.704	9.471	39.233

bedrag x € 1.000 Nr. Omschrijving	begroting na wijziging			rekening 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
3 Economie en duurzaamheid						
a) incidentele baten/lasten:						
# citymarketing kadernota 17+18	125		125	125	0	125
# glasvezel/verglazing	75		75	75	0	75
# smart city	250		250	250	0	250
# Schiphol	35		35	35	0	35
b) structurele lasten/baten	5.016	5.083	-67	4.466	5.078	-612
c) totaal lasten/baten	5.501	5.083	418	4.951	5.078	-127
d) incidentele reservemut.	0	0	0	0	3	-3
e) structurele reservemut.			0			0
f) totaal resultaat	5.501	5.083	418	4.951	5.082	-130

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2018		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
4 Openbare ruimte						
a) incidentele baten/lasten:						
# duurzaamheid	-113		-113	-113	0	-113
# knooppunt Ouderkerkerlaan	173		173	173	0	173
# scopewijziging project A9	9.237	2.081	7.156	9.237	2.081	7.156
b) structurele lasten/baten	36.545	25.454	11.091	26.363	23.775	2.588
c) totaal lasten/baten	45.842	27.535	18.307	35.660	25.856	9.804
d) incidentele reservemut.	20.585	15.293	5.293	20.038	12.580	7.458
e) structurele reservemut.						
# Dekking kap.In UP Groen, water, recreatie	0	0	0	0	0	0
# Dekking kap.In UP Verkeer en vervoer	3.925	14	3.911	2.546	14	2.532
# Dekking kapitaallasten Zorgvlied	180	0	180	154	0	154
f) totaal resultaat	70.533	42.842	27.690	58.397	38.450	19.947

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2018		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5 Ruimtelijke ontwikkeling						
a) incidentele baten/lasten:						
# grote projecten kadernota 17+18	675		675	675	0	675
# woonagenda	50		50	50	0	50
# woonwensen (verdiepingsonderzoek)	30		30	30	0	30
# omgevingswet	600		600	600	0	600
# "groene leges"	300		300	300	0	300
# Noorderlegmeerpolder	50		50	50	0	50
# winstafdrachten grondexploitaties		6.908	-6.908	0	2.899	-2.899
b) structurele lasten/baten	19.540	24.406	-4.866	19.060	24.455	-5.395
c) totaal lasten/baten	21.245	31.314	-10.069	20.765	27.354	-6.589
d) incidentele reservemut.	1.501	4.478	-2.977	1.491	3.012	-1.522
e) structurele reservemut.						
# Dekking kapitaallasten gebouwen	3.755	690	3.064	2.396	694	1.702
# Dekking kapitaallasten gronden	0	0	0	0	0	0
f) totaal resultaat	26.500	36.482	-9.982	24.652	31.060	-6.409

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2018		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6 Bestuur, bevolking en veiligheid						
a) incidentele baten/lasten:						
# woonfraude	150		150	150	0	150
# bestuurlijke adhesie maatsch. act.	20		20	20	0	20
# handhaving woonfraude	380		380	380	0	380
# buurtpreventie	25		25	25	0	25
# gemeenteraadsverkiezingen	98		98	98	0	98
# radicalisering	18		18	18	0	18
b) structurele lasten/baten	15.297	3.108	12.190	14.672	3.151	11.521
c) totaal lasten/baten	15.988	3.108	12.881	15.363	3.151	12.212
d) incidentele reservemut.	0	199	-199	6	78	-72
e) structurele reservemut.			0			0
f) totaal resultaat	15.988	3.307	12.682	15.369	3.229	12.140

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2018		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7 Bedrijfsvoering						
a) incidentele baten/lasten:						
# digitaal werken	1.316		1.316	1.316	0	1.316
# historisch besef Amstelveen	46		46	46	0	46
b) structurele lasten/baten	53.084	23.344	29.740	51.462	24.183	27.279
c) totaal lasten/baten	54.446	23.344	31.102	52.824	24.183	28.641
d) incidentele reservemut.	6.003	9.642	-3.639	9.714	9.753	-39
e) structurele reservemut.						
# Dekking kapitaallasten bedrijfsmiddelen	30	329	-300	0	329	-329
# Dekking kapitaallasten Informatiebeheer	2.800	0	2.800	1.624	0	1.624
# Dekking kapitaallasten Services algemeen	0	79	-79	0	79	-79
f) totaal resultaat	63.279	33.394	29.884	64.163	34.345	29.818

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2018		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen						
a) incidentele baten/lasten:						
# Gidsgelden		64	-64	0	64	-64
# vrijval inkomste A9 tbv plankosten		300	-300	0	300	-300
# rentevoordeel vervroegde bijdrage A9		875	-875	0	875	-875
# incidenteel voordeel meircirculaire 17		1.000	-1.000	0	1.000	-1.000
b) structurele lasten/baten	3.773	120.651	-116.879	1.227	121.180	-119.953
c) totaal lasten/baten	3.773	122.890	-119.118	1.227	123.419	-122.192
d) incidentele reservemut.	4.000	0	4.000	4.000	0	4.000
e) structurele reservemut.						
f) totaal resultaat	7.773	122.890	-115.118	5.227	123.419	-118.192

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2018		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
TOTAAL						
a) incidentele lasten/baten	33.293	11.228	22.065	33.293	7.219	26.074
b) structurele lasten/baten	204.722	230.527	-25.805	188.568	230.569	-42.001
c) totaal lasten/baten	238.015	241.755	-3.740	221.861	237.788	-15.927
d) incidentele reservemut.	56.889	37.721	19.168	60.049	28.279	31.770
e) structurele reservemut.	18.444	4.380	14.065	9.164	4.384	4.781
f) totaal resultaat	313.349	283.856	29.492	291.074	270.451	20.623

Analyse afwijkingen begroting (na wijziging) en jaarstukken

In BBV artikel 28-a is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken wordt gevoegd. In onderdeel "A Jaarverslag" staat per programma een uitvoerige specificatie van afwijkingen. De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn de volgende:

Programma / onderwerp (bedrag x € 1.000)	saldo	programma	Fasering *
Hulpmiddelen WMO	-545	1	
project A9	7.156	4	7.156
grondexploitatie	-4.098	5	-4.098
Omgevingsvergunning	-635	5	
Aankoop gronden De Loeten; dotatie aan reserve dekking kapitaallasten	759	5	759
Vrijval voorziening Vastgoed	987	5	
stelposten algemene dekkingsmiddelen	2.668	8	
subtotaal	6.292		
overige verschillen op de taakvelden	2.577		
saldo begroting - rekening	8.869		
* Lasten (+) of baten (-) die verschuiven naar komende jaren			3.817

De rekening sluit met een werkelijk saldo van minus € 20,6 miljoen (inclusief reservemutaties). Ten opzichte van de begroting na wijziging betekent dit een positieve afwijking van afgerond € 8,9 miljoen.

Het resultaat waarbij rekening wordt gehouden met de hiervoor vermelde faseringen ad. € 3,8 miljoen bedraagt afgerond € 5,1 miljoen.

Een belangrijk deel van het rekeningresultaat heeft van doen met fasering bij de scopewijziging project A9 (zie programma 4). De daaraan ten grondslag liggende Tweede Aanvullende Bestuurlijke Overeenkomst met Rijkswaterstaat kon nog niet worden ondertekend vanwege het feit dat er nog geen onherroepelijk goedgekeurd Tracébesluit is. Dit betreft een positieve afwijking van afgerond € 7,2 miljoen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT verplicht gemeenten met ingang van 2013 een aantal gegevens openbaar te maken over financiële vergoedingen aan in de gemeentelijke organisatie werkzame (top)functionarissen.

Gepubliceerd dienen te worden:

- Alle in de wet genoemde vergoedingen aan topfunctionarissen. Voor Amstelveen zijn dit de gemeentesecretaris en de griffier;
- Ontslagvergoedingen aan topfunctionarissen hoger dan het jaarsalaris met een maximum van € 75.000

Bij Amstelveen zijn geen toezichthoudende functionarissen werkzaam.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

bedragen x € 1	M.C.C. Philips	H.H. Winthorst
Functiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	91.014	134.243
Beloningen betaalbaar op termijn	15.157	18.476
Subtotaal	106.171	152.719
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	189.000	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	106.171	152.719
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functieervulling in 2017	1/6 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	52.534	135.384
Beloningen betaalbaar op termijn	8.137	17.217
Subtotaal	60.671	152.601
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	106.121	181.000
Totaal bezoldiging 2017	60.671	152.601

4.4 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld

bedrag x € 1.000	Gerealiseerde lasten	Gerealiseerde baten
0.1 Bestuur	3.455	1.011
0.10 Mutatie reserves P1	362	104
0.10 Mutatie reserves P2	26.883	6.016
0.10 Mutatie reserves P3	0	3
0.10 Mutatie reserves P4	22.737	12.594
0.10 Mutatie reserves P5	3.887	3.707
0.10 Mutatie reserves P6	6	78
0.10 Mutatie reserves P7	11.338	10.161
0.10 Mutatie reserves P8	4.000	0
0.2 Burgerzaken	2.761	1.864
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	4.764	8.125
0.4 Ondersteuning organisatie	52.824	24.183
0.5 Treasury	-595	2.364
0.61 OZB Woningen	1.031	11.302
0.62 OZB Niet woningen	273	9.267
0.63 Parkeerbelasting	403	2.270
0.64 Belastingen overig	43	237
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	99.798
0.8 Overige baten en lasten	422	451
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	52	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.389	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.759	277
2.1 Verkeer en vervoer	5.410	1.495
2.2 Parkeren	563	311
2.5 Openbaar vervoer	149	52
3.1 Economische ontwikkeling	481	90
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	627	627
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	529	746
3.4 Economische promotie	3.941	4.242
4.1 Openbaar basisonderwijs	120	0
4.2 Onderwijshuisvesting	4.357	1.199
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.513	706
5.1 Sportbeleid en activering	3.967	0
5.2 Sportaccommodaties	2.661	1.547
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.752	4
5.4 Musea	1.158	0
5.5 Cultureel erfgoed	160	0

5.6 Media	2.134	0
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	9.932	375
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.912	345
6.2 Wijkteams	4.466	83
6.3 Inkomensregelingen	21.935	22.660
6.4 Begeleide participatie	1.849	499
6.5 Arbeidsparticipatie	1.239	268
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.798	11
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	8.830	1.297
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	14.825	21
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	283	107
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.300	0
7.1 Volksgezondheid	2.814	0
7.2 Riolering	7.490	8.520
7.3 Afval	7.543	10.590
7.4 Milieubeheer	1.528	281
7.5 Begraafplaatsen	3.757	4.596
8.1 Ruimtelijke ordening	4.629	2.745
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.034	7.933
8.3 Wonen en bouwen	4.594	5.291
Totaal-generaal taakvelden	291.074	270.451

Overhead

De kosten voor overhead op taakveld 0.4 zijn volledig toegerekend aan programma 7 Ondersteuning Organisatie in het overzicht van baten en lasten.

5 Balans

5.1 Waarderingsgrondslagen

wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

schattingwijziging afschrijvingen

De materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de afschrijvingstabel. In het raadsbesluit Perspectiefnota 2019 van 18 juli 2018 is besloten de tabel aan te passen door de afschrijvingstermijn voor containers te wijzigen van 15 jaar in 10 jaar.

immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Vorbereidingskosten voor grondexploitaties is toegestaan onder immateriële vaste activa als de kosten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), waarbij na 5 jaar activering de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie danwel zijn afgeboekt t.l.v. het jaarresultaat en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of (indien gedelegeerd) een collegebesluit.

materiële vaste activa

gehanteerde afschrijvingstermijnen

In februari 2017 is door de raad besloten dat in principe vanaf 2017 alles lineair wordt afgeschreven. Investerings tot € 100.000 worden direct in de lasten verantwoord conform de financiële verordening 212. De gehanteerde afschrijvingstabel staat opgenomen na deze waarderingsgrondslagen.

gronden: strategisch en anticiperend

Gronden die worden verworven met het oog op exploitatie (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld, wordt de grond gekwalificeerd als "Bouwgrond in exploitatie" tegen vervaardigingsprijs.

De gronden worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs verminderd met gerealiseerde verkoopopbrengsten, of tegen de commerciële taxatiewaarde indien deze lager is. Als van een district de historische kostprijs verminderd met de gerealiseerde verkopen negatief is, wordt dat district op nul gewaardeerd. Ook een eventuele afwaardering naar de lagere taxatiewaarde vindt plaats per district.

gronden in eeuwigdurende erfpacht

Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.

in erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in dit geval de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere investeringen waarvoor een bestemmingsheffing kan worden geheven alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

investeringen met economisch nut & investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming als regel lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Via apart raadsbesluit kan in specifieke gevallen worden besloten tot annuïtaire afschrijving.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde.

Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

voorraden

bouwgrond in exploitatie (BIE)

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans. Om de risico's die samenhangen met zeer langlopende projecten te beperken is de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar.

Conform de nota grondbeleid (2012) worden voor verliezen direct een voorziening gevormd. Bij het bepalen van winst is de "percentage of completion" (Poc) methode toegepast.

faciliterend grondbeleid: vordering op derden of overlopende post

Bepalend voor de classificatie is de aanwezigheid van een getekende overeenkomst. In verreweg de meeste gevallen is bij faciliterend grondbeleid sprake van een anterieure (en soms posterieure) overeenkomst.

Als een overeenkomst is gesloten worden de hiermee samenhangende gerealiseerde verhaalbare kosten gekwalificeerd als vordering op derden (ex BBV artikel 39, lid h).

Als kosten worden gemaakt terwijl met een private ontwikkelaar nog geen overeenkomst tot verrekening is afgesloten worden de kosten gekwalificeerd als “nog te verrekenen kosten” en verantwoord als een overlopend actief (ex BBV artikel 40 a, lid b). Er moet wel worden verwacht dat deze binnen 10 jaar verrekend kunnen worden. Als geen zicht is op toekomstige verrekening is sprake van een “niet in de balans opgenomen recht”.

gerede producten

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

overige grond- en hulpstoffen

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de vastgestelde spelregels in de financiële verordening 212.

liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

bestemmingsreserves: dekking kapitaallasten

Afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve worden via deze fondsen administratief afgewikkeld.

bestemmingsreserves: egalisatiereserve

Schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisatiereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging- en allocatiefunctie van de begroting te “vrijwaren” van fluctuaties van bedrijfstechnische aard. Dit betreft met name (meerjarig) wegenonderhoud en de vervanging van bedrijfsmiddelen.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die jaarlijks wordt geconcretiseerd in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

afschrijvingstabel

De afschrijvingstabel voor de balanspost materiële vaste activa is als volgt (niet limitatief):

AFSCHRIJVINGSTABEL MATERIËLE VASTE ACTIVA
70 jaar: # betonnen brug (verkeersfunctie)
50 jaar: # buizen en leidingen riolering # duikers # stalen brug (verkeersfunctie)
40 jaar: # nieuwbouw gebouwen # bomenstructuur
30 jaar # beschoeiing en vooroevers
25 jaar: # gemalen(gebouw) # nieuwbouw sporthal, gymzaal, clubhuis, magazijn en werkplaats # drainage Zorgvlied # huurwoonwagens # verhardingen # openbaar groen(gras, bermen en beplanting) # houten brug (langzaam verkeer)
20 jaar: # atletiekbaan, sportvloeren, Meerkamp grotere investeringen # schooltuinen # ondergrondse containers

AFSCHRIJVINGSTABEL MATERIËLE VASTE ACTIVA

15 jaar:

- # (renovatie) sportvelden, tennisbanen, wielercoursen, sportattributen: o.a. verlichting, meubilair
- # riolering overig (gemalen, drukriolering, pompen, installaties)
- # loodsen, depot
- # verkeersinstallaties
- # openbare verlichting
- # speeltoestellen
- # straatmeubilair (bankjes, prullenbakken, paaltjes, fietsenrekken)

10 jaar:

- # herstraten schoolplein, verkeersremmende maatregelen
- # verbouwing/renovatie: dak, kozijnen, deuren, sanitair, lift, asbest verwijderen, CV + radiatoren, verlichting, meubilair, vloerbedekking, elektronica, noodstroomvoorziening, koeling/ ventilatoren, luchtbehandeling
- # leermiddelen (1e inrichting)
- # fietsenrek/stalling
- # voertuigen: dieplader, vorkheftruck, graafmachine, aanhangwagen
- # parkeermeters
- # vervanging sportvloer
- # afvalcontainers (schroot 40 m3)
- # wachthuisje
- # huisjes ondergrondse containers, minicontainers
- # divers: ademapparatuur, hefbrug, pompen en schakelkasten, luchtverhitter, telefooncentrale, blusmateriaal, kleding, urnen, gereedschap, brandveiligheid

8 jaar:

- # (toplaag) kunstgrasvelden, vloeistofdichte vloer
- # software

7 jaar:

- # voertuigen: bestelauto, pick-up, tractor, hoogwerker, shovel, was-, kraan-, kieper-, kraakpers-, container-, grofvuil-, dierplaagwagen
- # divers: veegmachine groot, takkenkneuzer, maaimachine, kolkenzuiger, sleuvenstamper, verdichter overslagstation

5 jaar:

- # hardware
- # divers: veegmachine klein, wegenlijnmachine, onkruidborstel, trilplaten, hogedrukreiniger
- # tijdelijke lokalen

5.2 Balans

bedrag x € 1.000

ACTIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	1.182	973
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.182	973
 Materiële vaste activa	206.837	199.205
Investerings met een economisch nut	121.134	118.113
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	81.460	79.642
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	4.243	1.450
 Financiële activa	22.080	22.080
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	7.693	7.693
Overige langlopende leningen	14.388	14.388
Totaal Vaste Activa	230.099	222.258
Vlottende Activa		
Vorraden	-2.143	206
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-2.489	-154
Gereed product en handelsgoederen	346	360
 Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar	83.112	89.940
Vorderingen op openbare lichamen	2.742	2.032
Overige vorderingen	6.094	5.881
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	74.276	82.027
 Liquide middelen	-116	1.138
Kas- en banksaldi	-116	1.138
 Overlopende activa	29.264	14.182
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.574	898
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	27.690	13.284
Totaal Vlottende Activa	110.117	105.465
TOTAAL ACTIVA	340.216	327.724

bedrag x € 1.000

PASSIVA

31-12-2018 31-12-2017

Vaste passiva

Eigen vermogen	215.489	199.562
Algemene Reserve	58.085	58.658
Bestemmingsreserves	178.028	141.478
Resultaat	-20.623	-573
Voorzieningen	19.483	21.331
Voorzieningen	19.483	21.331
Vaste schulden met rentetypische looptijd één jaar of langer	75.819	77.985
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	75.625	77.875
Waarborgsommen	194	110
Totaal Vaste passiva	310.790	298.878

Vlottende Passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.846	5.694
Overige schulden	5.846	5.694
Overlopende passiva	23.580	23.152
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	14.035	14.392
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	851	3.741
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	8.695	5.020
Totaal Vlottende Passiva	29.426	28.846
TOTAAL PASSIVA	340.216	327.724

Borg en garantstellingen

Per 31 december 2018 staat de gemeente garant voor € 596 miljoen.

5.3 Toelichting op de balans

immateriële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Herrubricering	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	973	-40	249	0	0	1.182
Immateriële vaste activa	973	-40	249	0	0	1.182

* Herrubricering Zonnestein naar Voorraad Bouwgrond in exploitatie

mutatie boekwaarde

Op immateriële activa staan de voorbereidingskosten voor grondexploitaties met bestuurlijke instemming. Het saldo betreft met name de projecten Lindenlaan 315-323, Oostelijk halfgrond 9 en Carmenlaan. Zonnestein 64-66 is geherrubriceerd naar Bouwgrond in exploitatie.

materiële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
1.1 Gronden en terreinen	4.955	1.361	593	0	5.723
1.2 Woonruimten	179	835	0	15	999
1.3 Bedrijfsgebouwen	107.482	4.831	131	3.829	108.353
1.4 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.916	85	277	563	2.160
1.5 Vervoermiddelen	1.124	0	0	246	878
1.6 Machines, apparaten en installaties	956	1.745	21	205	2.476
1.7 Overige materiële vaste activa	501	154	0	110	545
1. Investerings met een economisch nut	118.113	9.011	1.022	4.967	121.134
2.1 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	69.058	1.350	0	2.378	68.029
2.2 Bedrijfsgebouwen	5.441	282	0	357	5.366
2.3 Machines, apparaten en installaties	977	0	0	257	720
2.4 Overige materiële vaste activa	4.166	3.363	0	184	7.345
2. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven	79.642	4.994	0	3.176	81.460
3.2 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.450	5.872	3.064	14	4.243
3. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.450	5.872	3.064	14	4.243
Materiële vaste activa	199.205	19.877	4.087	8.158	206.837

bijdragen van derden

In het verloopoverzicht onder desinvesteringen is sprake van bijdragen van derden. Dit betreft:

- verwerving gronden Uithoornlijn en Amstelveenlijn nog te ontvangen van Vervoerregio Amsterdam ad. € 592.900;
- aanbouw Goudsmithal bijdrage voor beweegbox ad. € 100.000;
- cultuurinvesteringen cultuurstrip bijdrage voor renovatie filmzaal ad. € 10.000;
- Piet Hein School bijdrage voor project Wibautlaan 46 ad. € 21.300;
- Amstelzijde parkeerterrein bijdrage vervaardigingskosten parkeerterrein ad. € 277.400;
- parkeren Stroombaan bijdrage bestrating en tijdelijke slagboom ad. € 21.800;
- maatregelen omliggend wegennet A9 nog te ontvangen bijdrage RWS ad. € 1.169.700 en Vervoerregio Amsterdam ad. € 118.000;
- diverse projecten in de buitenruimte ontvangen hiervoor bijdragen van Vervoerregio Amsterdam ad. € 1.298.000;
- waterberging Amstelveenlijn bijdrage van vervoerregio Amsterdam ad. € 109.400;
- inrichting buitenruimte diverse facilitaire projecten vanwege kostenverhaalsovereenkomsten ad. € 361.900

afwaardering wegens duurzame waardevermindering

In het verloopoverzicht is geen sprake van duurzame waardevermindering.

buiten gebruikstelling activa

Op locatie Nes a/d Amstel is de riolering eerder vervangen dan gepland in verband met verzakkingen. De boekwaarde ad. € 218.000 is via een extra afschrijving ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

mutatie boekwaarde economisch nut gronden en terreinen

De vermeerdering en vermindering betreft met name de verwerving van gronden voor de Amstelveenlijn en Uithoornlijn (€ 0,6 miljoen) en verwerving van de gronden De Loeten nabij de Veilmeesterweg (€ 0,7 miljoen).

woonruimten

De vermeerdering betreft de verwerving van Schaepmanlaan 3 (€ 0,8 miljoen).

bedrijfsgebouwen

De vermeerdering betreft met name de nieuwbouw Piet Heinschool (€ 1,3 miljoen), de aanbouw Goudsmithal (€ 1,3 miljoen), de verbouwing Villa Randwijck (€ 0,7 miljoen), de Wending (€ 0,6 miljoen) en de verwerving Randwijcklaan 13 (€ 0,6 miljoen).

grond-, weg en waterbouwkundige werken

De vermeerdering en vermindering betreft Amstelzijde parkeerterrein.

machines, apparaten, installaties

In 2018 is geïnvesteerd in de vervanging van hardware IT (€ 1,6 miljoen)

mutatie boekwaarde economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven

In 2018 is voor totaal € 1,3 miljoen geïnvesteerd in riolering en gemalen. Voor de afvalinzameling is voor € 2,9 miljoen geïnvesteerd in ondergrondse containers en voor € 0,4 miljoen in de renovatie van het overslagstation. Bij begraafplaats Zorgvlied is geïnvesteerd in het stalling werf (€ 0,2 miljoen)

mutatie boekwaarde investeringen in de openbare ruimte maatschappelijk nut

De vermeerdering en vermindering betreft investeringen in wegen en verkeersmaatregelen (€ 3,6 miljoen), maatregelen omliggend wegennet A9 (€ 1,4 miljoen), inrichting buitenruimte voor facilitaire projecten (€ 0,4 miljoen), herinrichting Amstelzijde (€ 0,2 miljoen), de aanleg waterberging (€ 0,1 miljoen) en buitenruimte scholen Piet Heinschool en Roelof Venemaschool (€ 0,1 miljoen).

erfpacht

Van investeringen met economisch nut; gronden en terreinen betreft € 0,9 miljoen erfpachtposities. In de Bovenkerkerpolder gaat het om € 260.000 en bij de International School of Amsterdam om € 632.000.

balanswaardering gemeentelijke gebouwen

De boekwaarde van de gemeentelijke investeringen in gebouwen die formeel in eigendom zijn van de gemeente bedraagt € 113 miljoen (zie tabel materiële vaste activa). Dit weerspiegelt niet de volledige waarde van het gemeentelijk bezit aan gebouwen.

De WOZ-waarde van deze gemeentelijke gebouwen bedraagt € 206 miljoen euro. De verzekerde waarde (= herbouwwaarde exclusief funderingskosten) van de gemeentelijke panden benadert het beste de feitelijke balanswaarde: € 358 miljoen euro. Incourante objecten, zoals raadhuis en zwembad hebben een WOZ-waarde die beduidend lager is dan de verzekerde waarde.

materiële vaste activa: nog te investeren (restantkredieten)

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Gevoteerde bedrag (A)	Uitgaven t/m 2017 (B)	Uitgaven 2018 (C)	Restant ultimo 2018 (D)	verwachte lasten na 2018 (E)
Vastgoed: bedrijfsgebouwen	1.476	1.226	294	-45	-49
Wegen en Verkeer (maatschappelijk nut tlv reserve)	4.677	1.014	2.546	1.117	1.102
Investeringsfondsen	12.000	3.457	5.948	2.594	2.555
Onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	13.922	6.919	2.035	4.969	4.909
Overig	346	54	100	191	191
Subtotaal algemene middelen	32.421	12.670	10.924	8.827	8.709
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	3.949	175	3.363	412	412
Riolering	2.594	65	1.350	1.180	1.277
Zorgvlied	230	50	154	27	27
Subtotaal kostendekkende exploitaties	6.774	290	4.866	1.619	1.715
TOTAAL	39.195	12.960	15.790	10.445	10.424

totaaloverzicht restantkredieten

Eind 2018 resteert een investeringsbedrag aan door de raad gevoteerde kredieten van € 10,4 miljoen. Als besispunt in de jaarrekening wordt opgenomen om € 10,424 miljoen beschikbaar te stellen.

verwachte lasten

subtotaal algemene middelen

- Vastgoed: Verbetering werf, werkplaats en opslag Zorgvlied;
- Wegen en verkeer betreft de projecten uit het programma Uitvoeringsprogramma infra-werken (€ 0,6 miljoen) en openbaar gebied bedrijventerrein De Loeten (€ 0,5 miljoen);
- Investeringsfonds betreft met name het krediet voor hardware IT (€ 1,2 miljoen), cultuurinvesteringen cultuurstrip (€ 0,5 miljoen), vervanging van kunstgrasrugbyveld (€ 0,5 miljoen), renovatie schuilkelder Wolfert van Borsseleweg (€ 0,2 miljoen), aanbouw Goudsmithal (€ 0,1 miljoen) en HWC sporthal (€ 0,1 miljoen);
- Onderwijshuisvesting bevat kredieten voor nieuwbouw onderwijsgebouwen. In de Kadernota en de begroting wordt twee keer per jaar een beeld geschetst van de voortgang nieuwbouw onderwijshuisvesting. Dit betreft vooral de nieuwbouw HWC (€ 4,3 miljoen), nieuwbouw Piet Heinschool inclusief BSO (€ 0,4 miljoen), nieuwbouw de Wending (€ 0,1 miljoen) en aanpassing School of Understanding (€ 0,1 miljoen);
- Overig bevat de verbouwing van Melkweg 2 (€ 0,2 miljoen).

subtotaal kostendekkende exploitaties

- Afvalbeheer betreft containers ondergrondse inzameling (€ 0,3 miljoen) en renovatie overslagstation (€ 0,1 miljoen);
- Riolering betreft met name het vervangen van de drukriolering lang Legmeerdijk (€ 0,4 miljoen) en rioolgemaal Nes aan de Amstel (€ 0,9 miljoen);

Vorenstaande betreft de restantkredieten eind 2018. Voor de periode t/m 2022 is sprake van een kredietvotering van ongeveer € 51 miljoen.

financiële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	326	0	0	0	326
Eneco	7.367	0	0	0	7.367
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	7.693	0	0	0	7.693

financiële vaste activa: kapitaalverstrekking aan deelnemingen

Bank Nederlandse Gemeenten

De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 326.000 en dit is de verkrijgingsprijs van de in 2001 omgewisselde aandelen type A en B. Amstelveen had 677.600 aandelen A tegen een waarde van f 1,00 en 160 aandelen B tegen een waarde van f 250,00 met een totale waarde van f 717.600,00 (= € 325.632,68).

Eneco

De gemeente bezit 73.671 stemhebbende aandelen (waarde € 7,4 miljoen). Hiermee behoort Amstelveen tot de groep gemeenten met minder dan 2% van de aandelen.

financiële vaste activa: overige langlopende leningen

De gemeente heeft € 14 miljoen aan leningen uitstaan. Dit betreft met name een verstrekte lening aan de BNG voor € 9,1 miljoen en € 5,3 miljoen verstrekte leningen via het SVn.

bedrag x € 1.000	Saldo 1jan	Investerings	Saldo 31dec	Rente
BNG (lening tm 30-06-2020)	9.076	0	9.076	667
Overige langlopende leningen	9.076	0	9.076	667

bedrag x € 1.000	Saldo 1januari	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Saldo 31december
SVn Stimuleringslening duurzaamheidsfonds	350	0	0	0	350
SVn Startersleningen	4.941	0	0	0	4.941
Betaalde waarborgsommen	21	0	0	0	21
Overige langlopende leningen	5.312	0	0	0	5.312

duurzaamheidsfonds

Een stimuleringslening duurzaamheidsfonds kan worden toegekend door het college voor verduurzamingsactiviteiten die aantoonbaar bijgedragen aan een of meer van de beleidsdoelen zoals beschreven in 'Aanpak Duurzaamheid Amstelveen, Slimme keuzes voor de toekomst (9 mei 2016)'. Dit zijn de lokale energiebesparing, reductie van lokale CO₂-uitstoot en/of het vergroten van de capaciteit van fossiel-onafhankelijke energieopwekking binnen de gemeente.

De stimuleringslening is een annuïteitenlening met een looptijd van maximaal 15 jaar met een vast rentepercentage van 1,5% op jaarbasis. Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) verzorgt de krediettoets, verstrekt en beheert de toegewezen Stimuleringslening.

startersleningen

Een starterslening overbruggt het verschil tussen de aankoopkosten van een woning en het bedrag dat de starter maximaal kan lenen. De risico's voor de gemeente zijn zeer gering omdat de NHG terugbetaling van de leningen garandeert. De hoogte van de starterslening is afhankelijk van de aankoopprijs. Maximaal is dit € 40.000. De totale lening (hypotheek + starterslening) mag niet meer bedragen dan het maximum dat de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) jaarlijks bepaalt.

De starterslening is een annuïteitenlening met een looptijd van 30 jaar. De gemeente en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) bieden haar aan als aanvulling op de eerste hypotheek van de koopstarter. De eerste drie jaar is de lening renteloos en aflossingsvrij. Daarna betaalt de koper wel rente en aflossing, tenzij een gevraagde inkomenstoets anders uitwijst. De toets kan leiden tot verlenging van de renteloze en aflossingsvrije periode danwel kan aanleiding geven om de hoogte van rente en aflossing bij te stellen.

Het SVn stuurt jaarlijks een opgave met onder andere de verstrekte leningen. Tot en met 2018 heeft de gemeente € 4,94 miljoen gestort in het startersfonds. Per 31 december 2018 is voor € 5,9 miljoen euro (2017: € 5,9 miljoen) aan leningen met garantie verstrekt. Door starters is per 31 december 2018 een bedrag terugbetaald van € 3,2 miljoen (2017: € 2,7 miljoen).

Het verschil tussen verstrekte en terugbetaalde leningen is lager dan de storting in het startersfonds. Dit bedrag is beschikbaar voor nieuwe te verstrekken startersleningen.

waarborgsommen

Dit betreft een waarborgsom inzake Maarssengroep Vastgoedinvesteringen.

voorraden

Ter voorkoming van allerlei dubbele overzichten wordt u voor meer achtergrond van de grondexploitaties verwezen naar de paragraaf "grondbeleid".

Aan de verkrijgingsprijs van grondexploitaties wordt over de boekwaarde per 1 januari de interne rente toegevoegd.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Herrubricering	Vermeerderingen	Verminderen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
1.1 Magazijnvoorraad	360		-15	0	0	346
1. Gereed product en handelsgoederen	360		-15	0	0	346
2.1 Bouwgronden in exploitatie	-154	40	1.475	3.850	0	-2.489
2. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-154	40	1.475	3.850	0	-2.489
Voorraden (excl. voorziening)	206	40	1.461	3.850	0	-2.143

* Herrubricering Zonnestein van Immateriële vaste activa

voorraden: gereed product en handelsgoederen

Het saldo per 31 december van € 346.000 betreft zand, tegels e.d.

voorraden: onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Bouwgrond in exploitatie (BIE) is een grondexploitatie in uitvoering. Onder voorraden worden bouwgronden in exploitatie verantwoord. Gronden die worden verworven met het oog op exploitatie (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder de materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld wordt de grond gekwalificeerd als BIE.

In onderstaand overzicht staan de grondexploitaties gespecificeerd die een positieve/negatieve boekwaarde per 31 december hebben boven de € 500.000.

N.B.: De herrubricering Zonnestein is in dit overzicht niet verwerkt. De consequentie voor de jaarschijf 2018 staat weergegeven in de totaalstaat hierboven.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerderingen	Verminderen	Boekwaarde 31 december
Hortensialaan 1	922	71	1.859	-866
Middenwaard	3.096	727	1.492	2.331
Notenlaan/Appellaan	-1.310	50	0	-1.260
Westwijk zuidoost (WWZO)	-2.266	152	83	-2.197
Totaal boekwaarde per 31 december < 500.000 euro	-596	585	486	-497
Onderhanden werk	-154	1.585	3.920	-2.489

projectsaldo

Per 31 december 2018 is sprake van een positieve netto-investering c.q. positief projectsaldo van € 2,5 miljoen (31 dec.17: € 0,15 miljoen). Dit betekent dat het totaal aan verantwoorde (werkelijke) kosten, zoals bouwrijpmaken en openbare verlichting, lager is dan het totaal aan verantwoorde (werkelijke) opbrengsten, zoals grondverkoop en subsidies.

resultaat

Het resultaat op deze grondexploitaties wordt afgedragen bij oplevering van een deelplan. Van het rekeningresultaat 2018 betreft € 2,96 miljoen een dotatie aan de algemene reserve (zie paragraaf "grondbeleid": tabel samenvatting grondexploitaties).

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de notitie van de commissie BBV (zie 7.1 waarderingsgrondslagen)

actualisering van de begrotingen van lopende grondexploitaties

De meeste grondexploitaties lopen over verschillende boekjaren. Budgetten voor de nog uit te voeren plandelen moeten minstens één keer per jaar worden bijgesteld. Hierbij dient een zo reëel mogelijk beeld te worden gegeven. De actualisering van de budgetten die vanaf 1 januari 2018 nodig waren voor de afronding van de plannen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 20 juni 2018. Met het vaststellen van de vernieuwde budgetten wordt het financieel perspectief van de grondexploitaties nader vastgesteld.

Voor eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen. Er zijn geen vastgestelde actieve grondexploitaties met een negatief eindsaldo onderhanden.

Voor een toelichting op de ontwikkelingen in het verwachte eindresultaat van de afzonderlijke grondexploitaties wordt verwezen naar de actualisering van grondexploitaties, die in 2019 aan de raad wordt aangeboden.

toekomstige opbrengsten & lasten en winstprognose

De nog te nemen winstafrachten bij actieve grondexploitaties bedraagt € 13,8 miljoen. Hiervan kan een gedeelte van € 1,3 miljoen worden aangemerkt als relatief "hard", in de zin dat dit gedeelte onderbouwd wordt door reeds afgesloten overeenkomsten over gronduitgifte.

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000

verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten

reeds genomen winst op deze projecten

nog te nemen resultaat 2019 e.v.

nog te genereren opbrengst 2019 e.v.

nog te maken kosten eind 2019 e.v.

Bouwgronden in exploitatie
52.901
39.028
13.873
18.862
7.479

Deze ramingen zijn tot stand gekomen in geactualiseerde berekeningen waarbij de volgende parameters zijn gehanteerd:

- Looptijd maximaal 10 jaar;
- Rente 1,74%;
- Indexatie civiele kosten: 5,0%;
- Indexatie overige kosten: 3,0%;
- Toename verkoopprijzen: woningbouw 3,0%, bedrijventerrein en overig 1,0%.

uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

bedrag x € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
Overige vorderingen: 1. handelsdebiteuren	2.980	2.650
Overige vorderingen: 2. belastingdebiteuren	2.325	2.239
Overige vorderingen: 3. sociale dienst debiteuren	3.452	3.436
Overige vorderingen: 4. voorziening dubieuze debiteuren	-2.705	-2.578
Overige vorderingen: 5. facilitaire projecten: nog te factureren	42	134
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	74.276	82.027
Vorderingen op openbare lichamen	2.742	2.032
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	83.112	89.940

1 t/m 3 en vorderingen op openbare lichamen: debiteurensaldo

Van het debiteurensaldo ad € 11,3 miljoen euro resteert in februari 2019 € 0,8 miljoen voor handels-, € 3,4 miljoen voor sociale dienst-, € 1,8 miljoen voor belastingdebiteuren en € 0,3 miljoen vorderingen op openbare lichamen (totaal € 6,8 miljoen). Hierbij moet echter in acht worden genomen dat het saldo van sociale dienstdebiteuren een specifiek karakter heeft, waarbij afloop van de vordering op korte termijn veelal niet wordt gerealiseerd.

4 voorziening dubieuze debiteuren

Van de voorziening dubieuze debiteuren heeft € 1,4 miljoen betrekking op het openstaande saldo "sociale dienstdebiteuren" ad. € 3,4 miljoen euro. Van de overige debiteuren met een volume van € 7,8 miljoen euro per 1 januari wordt € 1,3 miljoen euro als dubieuze vordering beschouwd. De voorziening wordt bepaald op basis van de vastgestelde spelregels in de financiële verordening 212.

5 facilitaire projecten: nog te factureren

Het betreft hier kosten faciliterend grondbeleid die verhaald kunnen worden op derden en waarbij sprake is van een getekende overeenkomst.

uitzettingen in 's Rijks schatkist

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf 2013 gaan schatkistbankieren waardoor tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en daalt de staatsschuld.

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) staat opgenomen dat met ingang van de rekening 2014 in de balans over (het gebruik van) het drempelbedrag wordt gerapporteerd volgens het navolgende voorgeschreven format. Uit de gegevens blijkt dat in 2018 het drempelbedrag in geen enkel kwartaal is overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar	2018		
(1)	Drempelbedrag	1599			
		Kwartaal1	Kwartaal2	Kwartaal3	Kwartaal4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	440	545	346	184
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.159	1.054	1.253	1.415
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar	2018		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	213.233			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	213.233			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1599			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal1	Kwartaal2	Kwartaal3	Kwartaal4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	39.624	49.623	31.813	16.945
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	440	545	346	184

liquide middelen

bedrag x € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
1. BNG	-159	1.047
2. Rabo	15	73
3. ING-postbank	8	5
4. kas	21	13
Liquide middelen	-116	1.138

Het drempelbedrag waarboven het geld moet worden uitgezet bij het Rijk bedraagt € 1,6 miljoen euro (zie tabel uitzettingen < 1 jaar). Het saldo dat op 31 december 2018 bij de overige banken is uitgezet ligt onder deze norm.

overlopende activa

bedrag x € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 1. te ontvangen BTW-compensatiefonds	13.216	9.903
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 3. vooruitbetaalde kosten	8.667	172
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 4. te verhalen bedragen	5.078	3.029
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 5. te verhalen kosten facilitaire projecten	462	87
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 6. overige overlopende activa	268	93
Van Europese/Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen	1.574	898
Overlopende activa	29.264	14.182

Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen

1 en 6 nog te ontvangen btw-compensatiefonds/overig

De belangrijkste vordering die onder overlopende activa is opgenomen betreft te verrekenen btw met het BTW-compensatiefonds. Dit bedrag wordt op 1 juli volgend op het verslagjaar uitbetaald.

3 en 4 vooruitbetaalde kosten/nog te verhalen bedragen

Transitoria zijn kosten welke toegerekend moeten worden aan een andere periode dan de verslagperiode. Aan de activazijde kunnen deze overlopende posten vooruitbetaalde kosten/nog te verhalen bedragen betreffen. De belangrijkste zijn de gemeentelijke bijdragen aan RWS infra voor de gemeentelijke infrastructuur, fietsbrug en watersysteem overkapping (€ 6,5 miljoen)

5 facilitaire projecten: nog te verhalen kosten

Het betreft hier kosten faciliterend grondbeleid die verhaald kunnen worden op derden en waarbij nog geen overeenkomst is getekend.

Van Europese/Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31 december
RWS wegnnet A9	0	53	0	53
Project Schiphol-Amsterdam-Almere	300	300		600
RWS informatiecentrum inzicht	274		274	0
RWS Fietsbrug A9	74		74	0
BZK Bommenregeling zwembad Poeloever	5		5	0
Soza: BBZ nog te ontvangen declaratie 2015	0	18		18
nog te ontvangen gelden Rijk	653	371	353	671
Vervoersregio: diverse projecten	0	903		903
Vervoersregio: informatiecentrum inzicht	150		150	0
Provincie Noord-Holland sloop Amsteldijk Noord 1a	95		95	0
nog te ontvangen gelden andere overheden	245	903	245	903
Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	898	1.274	598	1.574

eigen vermogen

Onder de waarderingsgrondslagen staat het vigerende beleidskader reserves en voorzieningen beschreven waarnaar kortheidshalve wordt verwezen. In onder andere het algemeen beeld en de paragraaf weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op het verloop van de algemene reserve. Het rekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve.

Op de programmabladen wordt nader ingegaan op de mutaties voor dit verslagjaar van de reserves. De eerste kolom van de overzichten verwijst naar het programmanummer, waarbij "7" verwijst naar overhead en "8" naar algemene dekkingsmiddelen.

reserve	doel reserve
dekking kapitaallasten	Investeringsfondsen zijn één-op-één gekoppeld aan investeringen die ingevolge Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)-voorschriften zijn geactiveerd, maar die reeds in één keer vanuit reserves zijn gedekt. Het betreft de administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van deze investeringen. Tegenover de investeringsfondsen staat een gelijke boekwaarde.
vervanging bedrijfsmiddelen	Via de ideaalcomplexen lopen dotaties en onttrekkingen in verband met investeringen in bedrijfsmiddelen.
bedrijfsvoeringsfondsen	In de nota begrotingsbeheer en budgetbeheer staat het volgende opgenomen: Onder en overschrijdingen op bedrijfsvoeringbudgetten blijven binnen de afdeling (middels een bedrijfsvoeringfonds), wanneer deze geen consequenties hebben op de realisatie van doelstellingen en activiteiten uit het afdelingsplan; In het geval de problematiek naar het oordeel van het betreffende afdelingshoofd uitstijgt boven de mogelijkheden van de afdeling volgt (zo veel mogelijk vooraf) een oplossingsvoorstel ten behoeve van de directie; Het bedrijfsvoeringfonds van de afdeling mag, zowel in positieve als in negatieve zin, niet het percentage van 5% van het totaal van het eigen bedrijfsvoeringbudget overschrijden. Afwijkingen hierop dienen onderwerp te zijn van besluitvorming door de directie; Toevoegingen en onttrekkingen aan het bedrijfsvoeringfonds worden middels het reguliere traject van afdelingsplannen en de verantwoording daarop voorgelegd aan de directie.
P3: egalisatiereserve grondbank	In de 2 ^e tijdvakrapportage 2015 is de egalisatiereserve voor resultaten van de grondbank ingesteld. Het maximum van deze reserve bedraagt € 500.000.
P4: buitenruimte groen, water en spelrecreatie	Met ingang van 2018 is de vervanging van groen, water en spelrecreatie aan het uitvoeringsprogramma toegevoegd. In de Perspectiefnota 2019 is de egalisatiereserve Buitenruimte groen, water en spelrecreatie ingesteld. Het gaat om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve.
P4: groot onderhoud wegen	Bij wegen gaat het om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve.
P4: openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	Bij openbare verlichting gaat het om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via

reserve	doel reserve
	structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve. Met ingang van 2018 is de vervanging van lichtmasten aan het uitvoeringsprogramma toegevoegd.
P4: verkeersmaatregelen	Bekostigen van nieuwe maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd.
P4: verkeersregelinstallaties	Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de instandhouding van de verkeersregelinstallatie(vri) geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd.
P1: innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	De raad heeft op 13 december 2017 ingestemd met de inrichting van het Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen per 1 januari 2018. Het gaat om een proef voor twee jaar. Het fonds draagt bij aan het doorontwikkelen van gebruikersgerichte zorg en het vinden van passende oplossingen, samen met de mensen die zorg nodig hebben.
P2: KNLTB garantie	De raad heeft op 15 juni 2016 ingestemd met het raadsvoorstel "Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB)" waarmee een garantstelling van € 400.000 per jaar met een maximale looptijd van tien jaar is verstrekt. Het risico voor de gemeente wordt geschat op 25% en op basis hiervan is een bestemmingsreserve getroffen van € 1 miljoen
P2: Kunstgrasrugbyveld	In de kadernota 2017 heeft de raad € 522.000 beschikbaar gesteld voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld. Bij vaststelling van de programmarekening 2017 heeft de raad ingestemd met het overhevelen dit budget naar 2018.
P2: monumentenzorg	Aan de eigenaar van een gemeentelijk monument kan een subsidie worden verleend ter tegemoetkoming in de kosten die noodzakelijk zijn om de specifieke beschermingswaardige onderdelen van het monument in stand te houden. In de reservenota van 2012 is het maximum vastgesteld op € 200.000
P2: nieuwbouw onderwijshuisvesting	Voor onderwijshuisvesting staat een omvangrijk programma op de rol, te betalen via het investeringsfonds onderwijshuisvesting. Jaarlijks wordt bij de Kadernota een actuele stand voorgelegd. In de Kadernota 2016 is besloten de reserve af te sluiten en afzonderlijke reserves voor de nieuwbouw in te stellen. De resterende werkzaamheden zijn uitgevoerd en de reserve valt eind 2018 vrij.
P2: nieuwbouw Piet Heinschool	De nieuwbouw Piet Heinschool is de laatste school die wordt bekostigd vanuit de reserve "Nieuwbouw onderwijshuisvesting". In de Kadernota 2016 is besloten laatstgenoemde reserve af te sluiten en een aparte reserve voor de nieuwbouw Piet Heinschool in te stellen.
P2: nieuwbouw HWC	In de Kadernota 2017, kadernota 2018 en Perspectiefnota 2018 is gereserveerd voor nieuwbouw van het Herman Wesselink College (HWC) voor de realisatie van de nieuwbouw en het tijdelijk voorzien in ruimten voor bewegingsonderwijs.
P2: nieuwbouw Wending	Voor de nieuwbouw van Wending op de locatie van De Schakel is in de Kadernota 2017 ten laste van de algemene reserve een krediet beschikbaar gesteld van € 1.900.000.
P2: overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen	Voor kleine kredieten is het administratief omslachtig om nieuwe specifieke reserves aan te maken. Deze worden gebundeld en administratief verwerkt in deze reserve.
P2: verbouwing vierde sporthal	Diverse onderwijsinstellingen en sportverenigingen hebben aangegeven

reserve	doel reserve
(Goudsmithal)	aanvullende behoefte aan goede binnensportruimte te hebben. In de Kadernota 2016 is voor de verbouwing van een vierde sporthal € 1,65 miljoen beschikbaar gesteld. Naar aanleiding van de gehouden aanbesteding en de gekozen invulling is in het raadsbesluit bij de kadernota 2018 besloten een aanvullend krediet te voteren van € 0,3 miljoen voor de overschrijding van de aanbouw van de Goudsmithal.
P4: energiebeleidsplan (incl.SLOK)	Met de vaststelling van het nieuwe Energiebeleidsplan 2013-2016 is door de raad een nieuw kader geformuleerd. Het is bestemd voor energiebesparende maatregelen.
P4: Amstelgroen/Amstelzijde	Reserve is bedoeld voor de herinrichting van de Amstelzijde.
P4: meubilair Zorgvlied	In de kadernota 2017 is € 230.000 gereserveerd voor plaatsing van nieuw en extra meubilair in ruimten en op de begraafplaats Zorgvlied.
P5: grote projecten	Dit betreft beschikbaar gestelde middelen voor de projectenorganisatie inzake grotere onderwerpen zoals Amstelveenlijn, Stadshart en A9. De middelen voor toekomstige gemeentelijke investeringen A9 en Stadshart zijn in 2018 overgeheveld naar nieuw ingestelde afzonderlijke reserves.
P5: Stadshart	Bij de programmarekening 2017 heeft de raad ingestemd met het instellen van de reserve 'Stadshart' voor het budgetneutraal uitvoeren van herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen. De middelen welke in 2017 zijn gestort in reserve 'Grote projecten' voor dit doel worden overgeheveld. Vanaf 2018 wordt de financiële afwikkeling van het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart geëgaliseerd via deze reserve.
P5: toekomstige gemeentelijke investeringen A9	In het raadsvoorstel van 12 december 2018 inzake vaststelling bijdragen aan Rijkswaterstaat voor scopewijziging en toekomstige gemeentelijke investeringen project A9 heeft de raad ingestemd met de vorming van deze reserve. Het doel is de middelen te reserveren voor dekking van toekomstige kapitaallasten als gevolg van vooruitbetaalde gemeentelijke investeringen en de middelen welke zijn gereserveerd in de reserve grote projecten over te hevelen.
P5: startkoop Amstelveen en Startersleningen	Deze reserve wordt gevoed uit de aankopen van 'tranches' van de zogenoemde 'startkoopamstelveen' woningen. Dit zijn woningen die op erfpachtbasis met korting zijn verkocht. Het verschil tussen de verkoopprijs en de marktwaarde van de woningen wordt aan Amstelveen betaald zodra de bewoner/koper meer gaat verdienen. Deze betaling geschiedt in 4 tranches. Zodra de reserve enige omvang heeft, zal aan college en raad een voorstel worden gedaan voor de aanwending van deze reserve. Te denken valt aan het opnieuw ontwikkelen van woningen onder de 'startkoopamstelveen' regeling.
P5: Amstelveense bijdrage M51	Via de Kadernota 2012 is ten laste van de algemene reserve € 6 miljoen gereserveerd voor de Amstelveense bijdrage aan de M51. In raadsbesluit "Uitvoeringsbesluit voor het ombouwen van de Amstelveenlijn" van november 2015 is besloten van dit bedrag € 5,72 miljoen op te nemen als bijdrage en hiervoor een voorziening te treffen na ondertekening van het contract in 2016. Het restant blijft vooralsnog in de reserve.
P5: bewonersinitiatiefgroep Randwijck	In de wijken Randwijck en Elsrijk is sprake van concrete initiatieven vanuit bewoners om zelf wijkcentra te exploiteren. Dit is in lijn met het gemeentelijk beleid "Bewoners AanZ". Om deze ontwikkelingen te faciliteren is in het raadsvoorstel van 14 december 2016 een kredietaanvraag voor een bedrag van € 600.000 euro en een bedrag van

reserve	doel reserve
	€ 115.000 vrijval van de voorziening onderhoud gebouwen beschikbaar gesteld om het oude schoolgebouw Catharina van Clevelaan te verbouwen tot multifunctioneel centrum ten behoeve van exploitatie door de bewonersinitiatiefgroep Randwijck.
P5: cultuurinvesteringen Cultuurstrip	In de kadernota 2017 is voor de aanpak van de cultuurstrip € 750.000 euro opgenomen ten behoeve van een gezamenlijke entree voor de Muziek- en Dansschool en de Volksuniversiteit, een nieuwe entree voor de Schouwburg, verplaatsing van de balie van de Muziek- en Dansschool, realisatie van een horecaruimte in de plint en het aanbrengen van flexibele glazen afscheiding tussen de schouwburg en de horecaruimte.
P5: wijkcentrum Noorddamcentrum	In lijn met het vastgestelde beleid "Bewoners AanZ" faciliteert de gemeente concrete initiatieven om wijkcentra te exploiteren. Net als in Randwijck en Elsrijk is dit ook in Bovenkerk aan de orde. In het kader van de uitwerking van het initiatief "Parel aan de Poel" door de Stichting Bovenkerk, c.q. het wijkplatform is een aantrekkelijk wijkcentrum een belangrijk punt. Dit vraagt een renovatie van het bestaande wijkgebouw, dat functioneel verouderd is (bouwjaar 1983). Een renovatie biedt ook de mogelijkheid om de klimaatbeheersing en energie zuinigheid op peil te brengen. In de kadernota 2018 is naast de beschikbare middelen uit het reguliere onderhoudsprogramma, een extra gemeentelijk bijdrage beschikbaar gesteld van € 0,7 miljoen.
P5: Westwijkplein	In de raadsvergadering van 12 december 2012 is het voorstel "Vaststellen van de grondexploitatie Westwijkplein en het bouwkrediet voor vernieuwing van wijkcentrum Westend" vastgesteld. Onderdeel van dit raadsvoorstel vormt een bijdrage uit de algemene reserve van € 849.000. Deze onttrekking is via de Kadernota 2014 bekrachtigd.
P5: Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg	Voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg is € 150.000 beschikbaar gesteld. Bij vaststelling van de programma-rekening 2017 heeft de raad ingestemd met het overhevelen dit budget naar 2018.
P6: FLO kosten Brandweer	De rentedotatie aan de voorziening "Incidentele kostenontwikkelingen brandweer" is vanaf 2014 omgezet in een structureel budget van € 160.000 ter afdekking van de in rekening gestelde kosten door de Brandweer Amsterdam-Amstelland voor de overgangsregeling Functioneel Leefijdsontslag; De voorziening "Incidentele kostenontwikkelingen brandweer" is tevens in 2014 omgezet naar een egaliseringsreserve waarmee het jaarlijkse verschil tussen de werkelijke kosten en het structurele bedrag in de exploitatie wordt afgewikkeld.
P7: Hardware IT	Reserve ter dekking van kapitaallasten van de investering in een groot aantal maatregelen om de continuïteit van de ICT voorziening te garanderen en een stabiele basis ICT infrastructuur te realiseren. De raad heeft het krediet van € 2,8 miljoen verleend in de vergadering van 16 mei 2018.
P8: sparen vooraf	De algemene reserve is allereerst samen met de reserve "sparen vooraf" belangrijk als risicobuffer om tegenvallers op te vangen. Het door de raad vastgestelde minimumniveau voor de bufferfunctie is in de Kadernota 2018 bepaald op € 15 miljoen. Dit benodigde minimumbedrag wordt regelmatig getoetst op basis van een actuele risico- analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de

reserve	doel reserve
	programmabegroting en – rekening. Uitgangspunt van beleid is verder, dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. Dat vormt ook het uitgangspunt voor de risico-analyse ter onderbouwing van de gewenste minimum-omvang van de gemeentebreed benodigde buffer. Nauw hieraan verbonden is, dat de algemene reserve tevens voldoende handelingsmarge biedt voor frictie- en transitiekosten en eenmalige beleidsintensivering c.q. bestuurlijke prioriteiten in brede zin. Uiteindelijk is het bij uitstek een politiek-bestuurlijke integrale afweging om in onderlinge balans en samenhang de kaders te stellen voor de noodzakelijke en gewenste voeding en aanwending van zowel de algemene reserve als de reserve sparen vooraf.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
P9: Algemene reserve	58.658	0	573	0	58.085
P9: Resultaat	-573	-20.050	0	0	-20.623
a1. algemene reserve	58.085	-20.050	573	0	37.462
A. TOTAAL ALGEMENE RESERVE	58.085	-20.050	573	0	37.462
Dekking kapitaallasten	100.252	9.164	43	4.341	105.032
b1. Dekking kapitaallasten	100.252	9.164	43	4.341	105.032
Vervanging bedrijfsmiddelen	6.011	1.007	2.113	0	4.905
b2.1 Bedrijfsmiddelen	6.011	1.007	2.113	0	4.905
Bedrijfsvoeringsfondsen	1.012	5.913	6.015	0	910
b2.2 Bedrijfsvoeringsfondsen	1.012	5.913	6.015	0	910
P3: Egalisatiereserve Grondbank (max. 500K)	3	0	3	0	0
P4: Buitenruimte groen, water en spelrecreatie	0	527	401	0	126
P4: Groot onderhoud wegen	6.083	4.189	4.680	0	5.592
P4: Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	847	443	462	0	828
P4: Verkeersmaatregelen	2.849	659	692	0	2.815
P4: Verkeersregelinstallaties	2.355	386	703	0	2.037
b2.3 Overige egalisatiereserves	12.137	6.203	6.943	0	11.397
P1: Innovatiefonds Zorg en Welzijn Amstelveen	0	362	104	0	257
P2: KNLTB garantie	1.000	0	0	0	1.000
P2: Kunstgrasrugbyveld	0	522	0	0	522
P2: Monumentenzorg	127	0	0	0	127
P2: Nieuwbouw HWC	4.322	19.277	70	0	23.528

P2: Nieuwbouw onderwijshuisvesting	225	0	225	0	0
P2: Nieuwbouw Piet Heinschool	5.121	1.340	554	0	5.907
P2: Nieuwbouw Wending	100	600	600	0	100
P2: Overige toekomstige huisvesting	1.316	2.700	140	0	3.877
P2: Sportlaan 29, aanbouw Goudsmithal	1.290	0	1.160	0	130
P4: Amstelgroen/Amstelzijde	14	0	14	0	0
P4: Energiebeleidsplan (incl.SLOK)	143	0	66	0	77
P4: Meubilair Zorgvlied	180	0	154	0	27
P5: Amstelveense bijdrage M51	246	0	0	0	246
P5: Bewonersinitiatiefgroep wijkcentrum Randwijk	674	0	674	0	0
P5: Cultuurinvesteringen cultuurstrip	741	0	239	0	502
P5: Grote projecten	341	8.665	6.596	0	2.409
P5: Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg	0	150	0	0	150
P5: Stadshart	0	341	131	0	210
P5: Startkoop Amstelveen en Startersleningen	952	130	59	0	1.023
P5: Toekomstige gemeentelijke investeringen A9	0	5.400	0	0	5.400
P5: Westwijkplein	47	0	47	0	0
P5: Wijkcentra, Noorddamcentrum	730	640	674	0	696
P6: FLO kosten Brandweer	2.869	0	78	0	2.791
P7: Hardware IT	0	2.800	1.624	0	1.176
P8: Sparen vooraf	1.628	4.000	0	0	5.628
b3. Overige bestemmingsreserves	22.065	46.926	13.208	0	55.783
B. TOTAAL BESTEMMINGRESERVES	141.478	69.213	28.322	4.341	178.028
Eigen vermogen (A+B)	199.562	49.163	28.895	4.341	215.489

voorzieningen

Op de programmabladen wordt nader ingegaan op de mutaties voor dit verslagjaar van de voorzieningen. De eerste kolom van de overzichten verwijst naar het programmanummer, waarbij "8" verwijst naar algemene dekkingsmiddelen.

voorziening	doel voorziening
P2: onderhoud onderwijsgebouwen	Zie onderhoud Vastgoed.
P5: (huur)woonwagens en -lokaties	Zie onderhoud Vastgoed.
P5: onderhoud Vastgoed	Via het besluit uniformering begrotingssystematiek vastgoed wordt niet gewerkt met kapitaallasten, maar met inpassing van meerjaarlijkse onderhoudsbudgetten (MOP) in de budgetten. De bestaande boekwaarde en kapitaallasten geven namelijk geen juist beeld geven voor de vervangingsvraag. Budgetten voor meerjarig onderhoud worden in de voorziening gestort terwijl de uitgaven aan meerjarig onderhoud direct ten laste van de voorziening worden gebracht. Verschillen tussen budget en werkelijke uitgaven over de jaren worden op deze wijze geëgaliseerd.
P6: sociaal statuut brandweer	Met ingang van 1 januari 2012 maakt de Brandweer Amstelveen

voorziening	doel voorziening
	onderdeel uit van de regionale Brandweer Amsterdam-Amstelland (conform raadsbesluit nummer 89 van 1 november 2007). Een aandachtspunt voor de regionalisering is de harmonisering van de arbeidsvoorwaarden. Er is voor gekozen de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam te hanteren (Rechtspositie Gemeente Amsterdam). Voor de overgang naar de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam is tot 1 januari 2018 een overgangsregeling bepaald in overeenstemming met de bonden.
P8: alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	Op grond van indicatieve berekeningen wordt periodiek het redelijkerwijs in te schatten uitgavenniveau voor wachtgeld en pensioenen van (met name) voormalig wethouders vastgesteld.
P4: afkoop onderhoud graven	Bekostiging van het onderhoud van graven met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen.
P4: uitgifte graven	Bekostiging van het grafrecht met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen voor gebruik van het graf.
P4: bedrijfsafval	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken
P4: begraafplaats Zorgvlied	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Als algemeen beleidsuitgangspunt geldt voor de egalisatievoorziening dat deze maximaal 10% van de te egaliseren jaaromzet bedraagt (nota reserves en voorzieningen 2012). Als op rekeningbasis dit maximum wordt overschreden zal bij de eerstvolgende Perspectiefnota concrete voorstellen gedaan worden hoe hier mee om te gaan, waarbij de herkomst van de middelen nadrukkelijk in ogenschouw wordt genomen. In de Kadernota 2017 is de maximale stand van de egalisatievoorziening "Zorgvlied" tot en met 2020 vastgesteld op 25% van de exploitatie.
P4: huishoudelijk afval	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Algemeen uitgangspunt: zie P4: begraafplaats Zorgvlied.
P4: riolering	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Algemeen uitgangspunt: zie P4: begraafplaats Zorgvlied.
P5: facilitaire projecten	Door gewijzigde wetgeving vallen facilitaire projecten niet meer onder de balanspost "Vorraden". Het in de voorziening "Verliesgevende projecten" opgenomen bedrag dat betrekking heeft op facilitaire projecten is ingaande 2016 in deze voorziening opgenomen.
P1, 4, 5 en 8: debiteuren	De voorziening debiteuren bevat een bedrag voor mogelijk oninbare vorderingen. De voorziening wordt bij opmaak van de rekening geactualiseerd.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31 december
P2: Onderhoud onderwijsgebouwen	1.081	248	0	59	1.271
P5: (Huur) woonwagens en -lokaties	411	107	0	84	434
P5: Facilitaire projecten	672	268	14	0	926
P5: Onderhoud Vastgoed	5.260	2.573	1.130	2.560	4.145
P6: Sociaal statuut brandweer	8	0	0	0	8
P8: Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	3.410	871	1.000	221	3.061
a. Algemene voorzieningen	10.843	4.067	2.144	2.923	9.844
P4: Afkoop onderhoud graven	2.595	373	0	289	2.679
P4: Uitgifte graven	4.251	473	0	577	4.147
b1. Geormerkte gelden - algemeen	6.846	846	0	866	6.826
P4: Bedrijfsafval	24	0	12	0	11
P4: Begraafplaats Zorgvlied	914	0	792	0	122
P4: Huishoudelijk afval	840	248	753	0	335
P4: Riolering	1.865	450	-30	0	2.345
b2. kostendekkende exploitaties	3.642	698	1.527	0	2.813
A. TOTAAL VOORZIENING PASSIVA	21.331	5.611	3.671	3.789	19.483
P1: Dubieuze debiteuren sociale dienst	1.447	0	2	0	1.445
P4: Dubieuze debiteuren Zorgvlied	61	11	0	14	58
P5: Dubieuze debiteuren bouwleges	155	92	0	0	247
P8: Dubieuze debiteuren	915	218	64	115	954
c2. Debiteuren	2.578	321	66	129	2.705
B. TOTAAL VOORZIENING ACTIVA	2.578	321	66	129	2.705
Voorzieningen (A+B)	23.908	5.932	3.736	3.917	22.187

beoordeling egalisatievoorziening kostendekkende exploitatie

In de nota reserve en voorzieningen 2012 staat opgenomen dat de egalisatievoorzieningen "Zorgvlied", "huishoudelijk afval" en "riolering" maximaal 10% van de omzet mogen bedragen. Voor het bepalen van de omzet is gekozen voor het in de paragraaf lokale heffingen vermelde bedrag in de kolom "opbrengst heffing in de rekening".

riolering

Voor riolering geldt dat in de Perspectiefnota een concreet voorstel moet volgen over hoe om te gaan met de afwijking t.o.v. de toegestane 10%.

bedrag x € 1.000	maximaal percentage	omzet / opbrengst	omzet x %	Boekwaarde 31dec18	toegestaan -/ boekwaarde
begraafplaats Zorgvlied	25%	3.512	878	122	756
huishoudelijk afval	10%	8.585	859	335	524
riolering	10%	8.876	888	2.345	-1.457

vaste schulden

bedrag x € 1.000	Rente%	Oorspronkelijk bedrag	Boekwaarde 1jan	Opgenomen	Aflossing lopend jaar	Boekwaarde 31dec	Rente lopend jaar
BNG (lening tm 15-12-50)	4,2000	20.000	16.500	0	500	16.000	692
BNG (lening tm 15-12-51)	4,4000	20.000	17.000	0	500	16.500	747
BNG (lening tm 15-12-52)	4,5000	25.000	21.875	0	625	21.250	983
BNG (lening tm 15-12-53)	4,6500	25.000	22.500	0	625	21.875	1.045
Onderhandse leningen		90.000	77.875	0	2.250	75.625	3.467

Amstelveen heeft een lening van in totaal € 90 miljoen aangetrokken met een looptijd van 40 jaar. Het gemiddeld percentage van de lening komt uit op 4,45 procent. Met deze lening heeft de gemeente voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

waarborgsommen

Het saldo van € 194.000 betreft vooral in onderpand gegeven geldsommen waarop de gemeente eventuele schade kan verhalen. Daarnaast bevat deze post (kleine) bedragen voor bijvoorbeeld uit te keren planschade en enkele maanden betaalde borg door huurders van gemeentelijke panden.

netto-vlottende schulden

bedrag x € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
Overige schulden	5.846	5.694
Netto-vlottende schulden	5.846	5.694

overige schulden: crediteuren

De onder crediteuren opgenomen ontvangen facturen zijn per 31 januari 2018 vrijwel alle betaald.

overlopende passiva

bedrag x € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 1. nog te betalen bedragen	8.921	8.843
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 2. loonheffing/pensioenbijdragen	4.254	4.024
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 3. te betalen btw	770	1.435
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 5. overig	90	90
Overige vooruitontvangen bedragen: 1. leefbaarheidsbudget wijkplatforms	79	82
Overige vooruitontvangen bedragen: 2. vooruitontvangsten Vastgoed	11	-33
Overige vooruitontvangen bedragen: 3. facilitaire projecten grondexploitatie	6.635	1.969
Overige vooruitontvangen bedragen: 4. overig	1.970	3.001
Van Europese/Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	851	3.741
Overlopende passiva	23.580	23.152

opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar

1 - nog te betalen bedragen

Dit betreft uitgaven voor een activiteit in dit verslagjaar waar nog geen nota voor is ontvangen per balansdatum 31 december, maar waar wel een verplichting voor is aangegaan. De grootste bedragen hebben betrekking op facturen voor jeugdhulp en sociale voorzieningen. Evenals de reservering van toezicht op grote projecten.

overige vooruitontvangen bedragen

1 - leefbaarheidsbudget wijkplatforms

Sinds 2011 vindt de verantwoording van het leefbaarheidsbudget Wijkplatforms plaats via de exploitatie van de gemeente.

3 – facilitaire projecten grondexploitatie, vooruitvragen

Het gaat hier om facilitaire grondexploitatieprojecten waarbij de gemeente bedragen heeft ontvangen die hoger zijn dan de tot heden gemaakte kosten.

Van Europese/Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Uitgegeven bedragen	Saldo 31 december
BBZ 2016	2		2	0
BBZ 2017	55		55	0
Heemparken	0	63		63
beveiliging Joodse instellingen	44			44
vooruitontvangen gelden Rijk	101	63	57	107
ISV 3	83			83
Regiobudget zorg & welzijn (buffer)	23			23
Regiobudget zorg & welzijn (2018)	0	53		53
Regiobudget zorg & welzijn (2017)	24	21	45	0
Subsidie sanering woningen	200			200
Verduurzamen particulier woningbezit	0	29		29
ondersteuning structuur energieakkoord VNG	145		145	0
Burgernet	49		49	0
RMC	318	19	91	246
Kasfunctie EZ agenda	28	69	28	69
Amity	2.750		2.750	0
Regionale samenwerking	0	37		37
Top 400/600 en TopX-verwerking	20	4	20	4
vooruitontvangen gelden overheden	3.640	232	3.128	744
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	3.741	295	3.185	851

5.4 Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen

Verstrekken van garanties ca

In de financiële verordening gemeente Amstelveen staat in artikel 10 (financieringsfunctie), lid 3 dat het verstrekken van leningen en garanties uitsluitend wordt gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties bedingt het college, indien mogelijk, zekerheden. Het college motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

Waarborg woningbouw ca

Amstelveen staat voor € 248.000 (2017: € 177.000) borg. De borgstellingen zijn geregeld via een apart raadsbesluit.

bedrag x € 1.000	Rente%	Verstrekte lening	Restant 1jan	Restant 31dec	Aandeel Amstelveen	Waarborg Amstelveen
Atletiekbaan	5,000%	350	294	280	140	50%
Atletiek Vereniging Startbaan		350	294	280	140	
Bouw clubhuis	3,450%	90	81	81	81	100%
De Vliegende Hollander		90	81	81	81	
Investering 3 watervelden	2,800%	500	0	0	0	50%
Hockeyvereniging Myra		500	0	0	0	
Inrichtingskosten wijkgebouw Middenhoven	6,875%	120	30	27	27	100%
Kruisvereniging Amstelland/Meerlanden		120	30	27	27	
Nieuwbouw kleed-, was- en opslagruimten vv Roda	3,500%	250	0	0	0	50%
RK Sportvereniging Roda '23		250	0	0	0	
Totaalbedrag		1.310	405	388	248	

Waarborg inzake woningen

De gewaarborgde leningen betreffen voor € 3,9 miljoen (2017: € 4,9 miljoen) gemeentegaranties in het kader van de Beschikking deelneming van het Rijk in garanties van de gemeente voor bestaande woningen en de Beschikking geldelijke steun eigen woningen 1984. Op grond van deze regelingen is de gemeente ingeval van faillissement voor 100% aansprakelijk. De helft van eventuele aanspraken is dan vervolgens verhaalbaar op het Rijk.

Van vijf geldverstrekkers (2017: twee) is geen tijdige opgave verstrekt van de schuldrestant per 31 december. Het betreft een geschat totaalbedrag van € 1,3 miljoen (2017: € 0,2 miljoen), en maakt onderdeel uit van de in de vorige alinea vermelde € 3,9 miljoen.

Dit deel van de gewaarborgde leningen zal de komende jaren afnemen door privatisering van deze garantiestellingen. De gemeente blijft hierbij uitsluitend aansprakelijk voor de garanties tot en met 1994.

Waarborgfonds

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) zorgt door middel van garantstelling er voor dat woningbouwcorporaties tegen lagere rentetarieven leningen kunnen aantrekken. Daarbij is het uitgangspunt dat de sector zelf als eerste garant staat voor eventuele tekorten. Rijk en gemeenten staan vervolgens als achtervang garant mocht de sector zelf onvoldoende verhaal bieden.

De constructie is als volgt vorm gegeven:

- Een borgstellingsreserve van het WSW c.q. risicovermogen (eind 2016: € 0,5 miljoen);
- Onderlinge borgstelling c.q. obligoverplichting van de WSW-deelnemers/corporaties (eind 2016: € 3,1 miljard).

Indien de middelen onder 1 en 2 ontoereikend zijn:

- 50 procent van de restantvordering komt voor rekening van het Rijk
- De overige 50 procent komt voor rekening van gemeenten. De helft hiervan komt voor rekening van de schadegemeenten, de andere helft wordt ten laste van alle gemeenten met WSW-leencontracten gebracht.

Met ingang van het jaarverslag 1998 wordt het verstrekte volume aan deze leningen uitsluitend gemeld in het jaarverslag als risico. In totaliteit betreft het leningen met een omvang van € 397 miljoen (2017: € 381 miljoen). Het bedrag is als volgt verdeeld naar woningcorporaties:

bedrag x € 1.000.000	eind 2017	eind 2018
Eigen Haard (voorheen st. Lodewijk)	9	8
Eigen Haard (voorheen woongroep Holland)	165	185
Eigen Haard	120	95
Subtotaal Eigen Haard	294	288
Duwo	60	60
Woonzorg Nederland	27	49
Totaal	381	397

Nationale Hypotheek Garantie (NHG)

Bij (tijdelijke) liquiditeitstekorten van het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) is de gemeente samen met alle andere Nederlandse gemeenten en het Rijk de verplichting aangegaan renteloze leningen aan het waarborgfonds te verstrekken. Het Rijk neemt 50% van deze renteloze leningen voor zijn rekening. Gemeenten nemen gezamenlijk de andere 50% voor hun rekening. Bij aanspraken op de achtervang betaalt het WEW de leningen in betere tijden terug.

Op 15 april 2009 is tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) bestuurlijk afgesproken dat de achtervangfunctie van de gemeenten met ingang van 2011 zal worden beëindigd en volledig door het Rijk wordt overgenomen. Voor de tot deze ingangsdatum verstrekte garanties blijft de gemeente voor de helft achtervang evenals het Rijk, waarbij de gemeentelijke aanspraak plaatsvindt naar rato van de som van de nominale bedragen van de nog lopende leningen (50%) en de som van de verliesbedragen (50%).

Amstelveen staat bij opmaak van de rekening in totaal voor € 195 miljoen (2017: € 214 miljoen) garant.

KNLTB

De raad heeft op 15 juni 2016 ingestemd met het voorstel “Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB)” waarmee een garantstelling van € 400.000 per jaar met een maximale looptijd van tien jaar is verstrekt. Het risico voor de gemeente wordt geschat op 25% en op basis hiervan is een reserve getroffen van € 1 miljoen.

Financiële verplichtingen voor toekomstige jaren die meer bedragen dan € 400.000 (voor inkoop- en huurcontracten)

In de raadsvergadering van 12 december 2018 is het raadsvoorstel “Normenkader voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2018 van de gemeente Amstelveen” voorgelegd ter besluitvorming.

Onderdeel van dit raadsbesluit vormt het beslispunt om in de toelichting op de balans financiële verplichtingen voor toekomstige jaren op te nemen die meer bedragen dan € 400.000 (voor inkoop- en huurcontracten). Via dit raadsvoorstel is de reikwijdte van artikel 53a BBV nader ingevuld, waarin gesproken wordt over “belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden”. Er zijn geen huurcontracten die een verplichting hebben van meer dan € 400.000.

Het volume aan inkoopcontracten met een meerjarige verplichting bedraagt ongeveer € 34 miljoen. De contracten die onder de reikwijdte vallen van € 400.000 zijn de volgende:

Projectnaam	Procedure aanbesteding	W / D / L *
Hulp bij Huishouden	Europese aanbesteding	D
Afzet grond AW tm industrie vrijkomend via de grondbank uit div werken	Europese aanbesteding	D
Collectief regiovervoer	Europese aanbesteding	D
Raamovereenkomst leverantie betonnen verhardingsmaterialen	Europese aanbesteding	L
Raamovereenkomst leverantie gebakken verhardingsmaterialen	Europese aanbesteding	L
WMO Begeleiding	Europese aanbesteding	
Leerlingenvervoer	Europese aanbesteding	D
Beeldbestek onkruidbestrijding op verhardingen	Europese aanbesteding	D
Raamovereenkomst inhuur Secretarieel/administratieve krachten tm schaal 8	Europese aanbesteding	D
Levering Parkeerautomaten incl. installatie, beheer en onderhoud	Europese aanbesteding	L+D
Milieukundige Dienstverlening	Europese aanbesteding	D
Onderhoud groenvoorzieningen perceel 1 Randwijk perceel 2 Westwijk	Europese aanbesteding	D
Nieuwbouw Brede school Piet Hein	Nationaal openbaar	W
WMO Hulpmiddelen	Europese aanbesteding	L
Raamovereenkomst Onderhoud openbare verlichting gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Uithoorn, Ouder-Amstel en Diemen	Europese aanbesteding	D+L
Software licenties	Europese aanbesteding	L
Onderhoud elementenverharding	Europese aanbesteding	D

* W=Werk, D=Dienst, L=Levering

6 Bijlagen

6.1 Single Information Single Audit (SiSa)

(Bijlage voor Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)

In oktober 2004 heeft de stuurgroep Brinkman het rapport "Anders gestuurd, beter gestuurd" uitgebracht. Deze stuurgroep kwam tot de conclusie dat er te veel specifieke uitkeringen van het Rijk zijn en de verantwoording over de specifieke uitkeringen omslachtig was georganiseerd. Besloten is dat het Rijk bij de verdeling van taken en verantwoordelijkheden zal sturen op hoofdlijnen. Concreet betekent dit dat het aantal specifieke uitkeringen wordt verminderd en dat ten aanzien van de overige specifieke uitkeringen het principe van single information single audit (SiSa) wordt ingevoerd.

Basis idee bij het principe single information single audit is dat het Rijk bij het vragen van informatie zoveel mogelijk aansluit bij de informatiebehoeften en verantwoordingsmomenten van de medeoverheden zelf. Bij single information hoeft de gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling niet speciaal een aparte verantwoording voor het rijk op te stellen.

Door in de jaarstukken een bijlage op te nemen met wettelijk voorgeschreven verantwoordingsinformatie kan het Rijk de specifieke uitkeringen beoordelen. Met single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de jaarrekening door de accountant.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019								
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid vPO) Aard controle: R Indicatornummer: D9 / 01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 vPO) Aard controle: R Indicatornummer: D9 / 02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 vPO) Aard controle: R Indicatornummer: D9 / 03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle: R Indicatornummer: D9 / 04		
			1436.699 Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle: n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	1297.784 Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Aard controle: R Indicatornummer: D9 / 06	10 Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle: n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	10 Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Aard controle: R Indicatornummer: D9 / 08	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle: n.v.t. Indicatornummer: D9 / 09	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2018 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Vgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (Pw) Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (Pw) Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 02	Besteding (jaar T) IOA/W (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOA/W (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 04	Besteding (jaar T) IOA2 (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOA2) Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOA2 (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 06
			114.492.593 Besteding (jaar T) Ebz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 07	1305.923 Baten (jaar T) Ebz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 08	1970.844 Baten (jaar T) WvWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WvWIK) Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 09	136.332 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 10	1101.705 Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle: R Indicatornummer: G2 / 11	10 Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle: n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2018 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle: R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle: R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle: R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle: R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Ebz 2004 (exclusief Bob) Aard controle: R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle: R Indicatornummer: G3 / 06
			167.357 Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle: R Indicatornummer: G3 / 07	131.170 Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Ebz Aard controle: R Indicatornummer: G3 / 08	123.234 Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle: n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	16.744	114.035	10
			10	10	Ja			

6.2 Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte

Inleiding

Op 18 juli 2018 is door de raad het Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte 2018-2021 vastgesteld. In de Tweede Tijdvakrapportage hebben hierop nog een aantal wijzigingen plaatsgevonden.

Voor 2018 is een bedrag van in totaal € 10,4 miljoen in de bijgestelde begroting opgenomen voor de duurzame instandhouding van de openbare ruimte. Dit bedrag is verdeeld over drie taakvelden:

- 2.1 Verkeer en vervoer (wegen, verkeer, vri en openbare verlichting) € 8,3 miljoen
- 5.7 Openbaar Groen (groen, water, spelen) € 0,5 miljoen
- 7.2 Riolering € 1,6 miljoen.

In onderstaande tabel staan de bijgestelde begrote uitgaven, de gerealiseerde uitgaven en de afwijkingen tussen beide vermeld. De kolom 'uitvoering naar 2019 e.v.' laat zien hoeveel er nog uitgevoerd moet worden, de kolom 'resultaat' laat gerealiseerde voor- en nadelen zien. Na het onderdeel Financiën wordt, waar nodig, een toelichting per onderdeel gegeven.

bedrag x € 1.000						
Taakveld	Onderdeel	Begroot	Gerealiseerd	Verschil	Verschil betreft :	
					Fasering *	Resultaat
2.1	Wegen	5.875	4.681	1.194	624	570
	Verkeer	1.087	694	393	317	76
	VRI (verkeer)	829	704	125	125	-
	Openbare verlichting	467	462	5	-	5
	2.1 Totaal	8.258	6.541	1.717	1.066	651
5.7	Groen	242	173	69	10	59
	Water	60	63	-3	-	-3
	Spelen	170	166	4	4	-
	5.7 Totaal	472	402	70	14	56
7.2	Riolering	1.638	1.328	310	407	-97
	Totaal	10.368	8.271	2.097	1.487	610

* Uitvoering uitgesteld naar 2019 e.v.

Een aantal projecten is in 2018 uitgevoerd en afgerond. Voor een aantal projecten is een verplichting aangegaan, en is gestart met de voorbereiding tot uitvoering. Deze projecten lopen veelal over de jaargrens heen, wat betekent dat het voor deze projecten gereserveerde deel van het beschikbare budget wordt doorgezet naar 2019. Ook is van enkele projecten wel de voorbereiding gestart, maar zijn er nog geen kosten gemaakt. Enkele grote projecten zijn in 2018 gerealiseerd, waaronder reconstructies van de Bovenkerkade, de Amsterdamseweg-noord en de Ouderkerkerlaan-Lindenlaan en omgeving, het verbeteren van diverse fietsroutes en het herinrichten van de Keizer Karelweg bij Laan Walcheren. Op diverse locaties is het riool verbeterd (gerelined). Er zijn enkele verkeersregelinstanties aangepast en vernieuwd, inclusief wijzigingen van de inrichting ter plaatse en is een deel van de openbare verlichting en van de bomen en plantvakken in Amstelveen vervangen. Daarnaast heeft het reguliere onderhoud aan wegen, groen, verlichting, straatmeubilair en verkeersvoorzieningen doorgang gevonden, waaronder een aantal herbestratingsprojecten en groot onderhoud aan asfaltwegen.

De huidige begrotingssystematiek is erop gericht om op projectniveau voldoende budget beschikbaar te hebben voor te verwachten uitgaven, inclusief de financiële ruimte om fluctuaties in de planning, onzekerheden en optredende risico's te kunnen opvangen. Ook moet worden voorkomen dat door onvoldoende budget een project stil komt te liggen of door onvoldoende gemeentelijke dekking de subsidiegever geen bijdrage in de kosten verstrekt. Vanwege de onzekerheid over deze externe projectbijdragen, zoals van de vervoerregio, kunnen deze niet altijd al worden meegenomen in de projectbegrotingen. Daardoor is er op jaarbasis vrijwel altijd een onderschrijding van de projectbegroting. De huidige jaarcijfers laten feitelijk vooral zien hoe goed de omzet op de projecten is ingeschat. Soms leidt dit op jaarbasis tot grote afwijkingen per project, ondanks dat de toenmalige prognoses voor het gehele (meerjarige) project goed waren. Dit komt doordat veel projecten over de jaargrenzen heen lopen maar dat er op jaarbasis gerapporteerd wordt op afwijkingen van de begroting.

Het college is voornemens om de begrotingssystematiek te evalueren en te kijken of op dit onderdeel een betere aansluiting tussen begroting en werkelijke uitgaven kan worden gerealiseerd. Halverwege 2019 krijgt de raad ter besluitvorming een bijgesteld Uitvoeringsprogramma werken Buitenruimte voorgelegd als bijlage van de Perspectiefnota. Hierbij zal ook een voorstel zitten voor de aanpassing van de systematiek.

2.1 Verkeer en vervoer

Onder dit taakveld vallen de deelprogramma's wegen, verkeer, verkeersregelinstallaties (VRI's), bruggen en openbare verlichting. Op het totale taakveld was € 8,26 miljoen begroot en is € 6,54 miljoen uitgegeven. Het verschil heeft betrekking op fasering (projecten lopen door naar 2019) en op een behaald positief resultaat en wordt hieronder toegelicht.

Fasering projecten € 1.066.000

- € 550.000 diverse projecten. Er zijn diverse projecten nagenoeg gereed, deze kunnen echter nog niet worden afgesloten omdat er nog kleine werkzaamheden gedaan moeten worden, de oplevering nog moet plaatsvinden of er is discussie met aannemers over meerwerk of over de kwaliteit van het werk. Daarom schuift het restant van deze budgetten door naar 2019. Dit geldt bijvoorbeeld voor de projecten Fietspaden Van der Hooplaan, Poortwachter, Fietsrotonde Ouderkerkerlaan-Lindenlaan, herstraten Praam-Voorplecht en voor enkele projecten met verkeersregelinstallaties. Van een aantal projecten is reeds bekend dat deze een positief resultaat gaan behalen. Dit zal in de loop van 2019 exact duidelijk worden. Dit geldt onder andere voor de projecten Keizer Karelweg Groene Entree, Amsterdamseweg-noord en Ouderkerkerlaan-Lindenlaan. Van de projecten die nagenoeg gereed zijn schuift ongeveer € 550.000 door naar 2019.
- € 160.000 minder uitgegeven aan het groot onderhoud asfalt op een budget van € 863.000; dit heeft grotendeels met fasering te maken; enkele onderhoudswerken zijn doorgeschoven naar 2019 om deze te combineren met andere werken; ook is een niet begrote bijdrage van € 47.000 ontvangen van de Vervoerregio
- € 125.000 project vervangen steiger Groene Schakel schuift door naar begin 2019.
- € 75.000 project fietsenstallingen bij R-nethaltes schuift door naar 2019; in overleg met de Vervoerregio is een bredere inventarisatie gedaan nu de nieuwe concessie is ingegaan; uitbreiding van de stallingen bij het busstation is al voorbereid en wordt in dit project meegenomen in 2019
- € 73.000 lagere bijdrage aan het provinciale project Amstelbrug in 2018 dan begroot; het restant van de reservering voor bijdrage aan dit project schuift door naar 2019. De bijdragen aan dit project zijn voor verschillende doeleinden, door wijzigingen in de fasering van dit project is de bijdrage in 2018 voor een ander onderdeel geweest dan oorspronkelijk bedacht was. De andere bijdrage wordt juist in 2019 gedaan, in totaal gaat de bijdrage aan het project naar verwachting omlaag.

Behaalde resultaten op projecten € 651.000

- Op diverse beheerbudgetten van wegen en verkeer is op een totale begroting van ongeveer 3 miljoen ongeveer € 400.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit betreft een grote hoeveelheid kleine projecten op het gebied van wegen en verkeer, waarbij alle kleine resultaten samen leiden tot dit overschot. Het zijn onder andere budgetten voor dagelijks onderhoud bestrating en asfalt, markeringen, verkeersborden, bewegwijzering, voor het schoonhouden van de openbare ruimte, het uitvoeren van onderzoeken en inspecties, en het realiseren van kleine verkeersmaatregelen. Het overschot op wegen bedraagt bijna 3 ton, op verkeer ruim 1 ton.
- € 168.000 meer inkomsten van nutsbedrijven voor het herstel van kabelsleuven en iets hogere uitgaven leiden tot een positief resultaat van € 137.000
- De reconstructie Bovenkerkerkade is voordeliger uitgevoerd dan begroot. Er wordt een resultaat behaald van € 116.000 op een begroting van € 559.000. Op alle onderdelen van het project is een licht voordeel behaald: de aanneemsom, de leveranties en de voorbereiding. Er zijn bovendien weinig onvoorziene omstandigheden gebleken.

7.2 Riolering

Op het taakveld riolering was 1,6 miljoen begroot en is 1,3 miljoen uitgegeven.

Toelichting

Het vervangen van de drukriolering langs de Legmeerdijk zal naar verwachting voordeliger worden uitgevoerd dan vooraf ingeschat. Het project is nog niet gereed. In 2018 is € 380.000 minder uitgegeven dan begroot. In 2019 wordt het project afgerond en wordt een toelichting gegeven op het resultaat.

De rioleringswerkzaamheden bij de Amstelzijde en de Oranjebaan zijn geheel in 2018 afgerond, terwijl een deel van het budget in 2019 staat. Dit geeft een faseringsnadeel van € 140.000 in 2018, terwijl het budget 2019 ad € 300.000 niet meer nodig is. Per saldo is er op het project dus een positief resultaat. Een deel van de vooraf ingeschatte werkzaamheden blijkt niet nodig, en een deel kan pas beoordeeld worden na afronding van de vervanging van de Amstelbrug. Tegen die tijd wordt bekeken of nieuw budget noodzakelijk is.

Financiering

Het uitvoeringsprogramma kent verschillende financieringsbronnen. De begroting bevat structurele exploitatiebudgetten voor de onderdelen wegen, verkeer, verkeersregelininstallaties, openbare verlichting, groen, water en spelen. Voor rioolwerken worden deels kredieten gevoteerd en komen de kosten van kleinere projecten direct ten laste van de exploitatie. Subsidies/bijdragen van derden komen op de uitgaven in mindering en kunnen zo de netto-gemeentelijke kosten beperken. Financieel sluitstuk is een egalisatiereserve per onderdeel om schommelingen en faseringen in de loop van de jaren te egaliseren.

bedrag x € 1.000							
Taakveld	Onderdeel	Via exploitatie		Via investeringen		Totaal	
		Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie
2.1	Wegen	4.230	3.377	1.645	1.304	5.875	4.681
	Verkeer	546	254	541	440	1.087	694
	VRI (verkeer)	88	66	741	638	829	704
	Openbare verlichting	467	462	-	-	467	462
	2.1 Totaal	5.331	4.159	2.927	2.382	8.258	6.541
5.7	Groen	201	173	41	-	242	173
	Water	60	63	-	-	60	63
	Spelen	170	166	-	-	170	166
	5.7 Totaal	431	402	41	-	472	402
7.2	Riolering	-	-	1.638	1.328	1.638	1.328
	Totaal	5.762	4.561	4.606	3.710	10.368	8.271

6.3 Subsidies

Kolom Begroot

De cijfers in de begrote kolom zijn de cijfers van de primitieve begroting 2018.

Kolom Werkelijk

Er is een aantal subsidies opgenomen die administratief in de primitieve begroting zijn begroot als inkoop, extern advies, overige uitgaven enz. Daarnaast zijn er gedurende het jaar besluiten genomen om subsidies te verstrekken voor een specifiek onderdeel. Voor de volledigheid staan alle subsidies (uitgaven) verantwoord in deze tabel.

bedrag x € 1.000					
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk	
Programma 1 Sociaal domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie					
Stichting Meldpunt Discriminatie regio Amsterdam	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	30	30	
Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Sociale integratie.	356	348	
Stichting Brentano Amstelveen	Coördinatie boodschappenplusbus.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	90	105	
Stichting Brentano Amstelveen	Ondersteuningsaanbod t.b.v. woonservicezones	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	83	81	
Stichting Vita Welzijn en Advies	Inzet WWZ-wijkteams in wijken.	Bevorderen ondersteuning en participatie kwetsbare burgers.	20	-10	*
Stichting Vita Welzijn en Advies	Maaltijdenfonds.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	20	0	**
Stichting Sociaal Steunpunt Amstelveen	Ondersteuning vrijwilligers organisatie.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	11	11	
Stichting Alzheimer Nederland	Alzheimercafé.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen en hun mantelzorgers ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	2	2	
Stichting Belklus	Vrijwilligers klussen bij ouderen.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	20	20	
Stichting Kledingbank Amstelland	Kledingproject voor Amstelveense Minima, vluchtelingen en houders van de stadspas Amsterdam.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van minima, vluchtelingen en houders van de (Geen suggesties).	13	13	
Roads	Maatjesproject: koppeling van burgers met GGZ problematiek aan burgers die hen sociaal maatschappelijk ondersteunen.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen van burgers met psychosociale problematiek ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten en sociaal isolement en overlast te voorkomen.	41	36	

Voedselbank Amstelveen	ondersteuning minima d.m.v. voedselpakketten	ondersteunen minima.	15	17	
Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	260	261	
Mantelzorgsteunpunt (Osira-Amstelring)	Ondersteuning mantelzorgers.	Ondersteuning van mantelzorgers: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt.	184	222	
Stichting Vita Welzijn en Advies, Zonnehuisgroep Amstelland	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Realiseren dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor inwoners met lichte beperkingen.	153	113	
inloopinitiatieven voor kankerpatiënten in Villa Randwijck en Alleman	Coördinatie en ontmoetingsactiviteiten.	Ondersteuning kankerpatiënten en hun naasten door ervaringsdeskundigen.	6	12	
Diverse instellingen OGGZ	Aanpak depressie, aanpak alcohol en drugsgebruik, overbelaste mantelzorgers en introductie crisis kaart.	Ondersteuning aan inwoners met ernstige psychische en/of verslavingsproblemen, vaak gepaard gaand met multiproblematiek en zorgmijndend gedrag, teneinde de maatschappelijke deelname te vergroten en sociaal isolement en overlast te voorkomen, alsmede het bijdragen aan een integrale benadering en voorkoming van zwaardere problematiek bij deze doelgroepen.		194	***
Carafit, De Schakel Vrijtijdsvereniging, Stichting De Regenboog, Stichting De Vrijbuiters, Stichting Paardrijden	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	30	30	
Vrijwilligerscentrale Amstelland	Uitvoering maatschappelijke stagen	Stimuleren vrijwilligerswerk / maatschappelijke participatie en algemene ontwikkelingen jeugd.	42	41	
AanZ-Amstelveen	Coördinatie van activiteiten, wijkwelzijnswerk en beheer van wijkcentra.	Bevorderen sociale samenhang, infrastructuur, verbeteren en behoud van de woon- en leefomgeving in de Amstelveense wijken.	1.224	1.231	
Diverse bewonersinitiatief groepen	Coördinatie van activiteiten.	Bevorderen sociale samenhang.	284	236	
Stichting Dorpshuis Nes a/d Amstel	Diverse activiteiten gericht op maatschappelijke participatie bewoners Nes aan de Amstel.	Bevorderen sociale infrastructuur Nes aan de Amstel.	14	12	
Amstelveense aanvrager obv subsidieregeling 'Fonds Doen'	Projectmatige activiteit voor en door jongeren, begeleid door een ondersteuningsorganisatie.	Stimuleren initiatieven van jongeren.	0	0	
St. Brijder, GGD	Voorlichting op onder meer scholen.	Preventie alcohol- en drugsgebruik.	33	26	
Stichting Kinderland/ Stichting Ons Vakantiekamp	Vakantiekamp voor Amstelveense kinderen.	Vrijtijdsaanbod voor de jeugd in de zomervakantie.	27	25	
Diverse instellingen	O.a. kosten voor sociale restaurants en technologische innovatie.	Zorginstellingen een vergoeding te bieden voor de infrastructuur bij het leveren van extramurale zorg (zorginfrastructuur).		94	
Diverse partijen	Toegankelijkheid verbeteren binnen de gemeente.	Wettelijke verplichting VN-verdrag handicap.		31	
Diverse partijen	Innovatie zorg en welzijn	Projecten gefinancierd vanuit het innovatiefonds Zorg en Welzijn.		68	
Diverse partijen	Kleinere subsidies voor diverse activiteiten m.b.t. WMO	Ontmoeting en activering.		7	
Vital 10	E-health pilot gezonde leefstijl.	Bevorderen van de gezonde leefstijl (preventie).		18	

Stichting Brentano Amstelveen	Diverse activiteiten op gebied van valpreventie.	Voorkomen van valincidenten bij ouderen.		17	
Amstelring wijkzorg	Onderzoeken of Tiny Bots behulpzaam zijn bij het vergroten van comfort, kwaliteit van leven en (het gevoel van) veiligheid van betrokkenen.	Ondersteuning bieden aan inwoners met dementie en hun mantelzorgers.		15	
Tao of Care	Uitvoeren van een scan naar de ondersteuning van mensen met dementie en hun mantelzorgers. (1e fase social trial sociale benadering dementie)	Ondersteuning bieden aan inwoners met dementie en hun mantelzorgers.		44	
Diverse instellingen	Internationale Vrouwendag	Bevorderen vrouwenemancipatie.		5	
Amstelveense scoutingverenigingen obv de subsidieregeling Scouting	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Amstelveense jeugdleden.	Vrijtijdsaanbod voor de jeugd.	155	111	
6.2 Wijkteams					
Stichting Humanitas	Getrainde vrijwilligers bieden steun en praktische hulp aan ouders van Amstelveense gezinnen met tenminste één kind jonger dan 6 jaar met het opvoedingsondersteuningsprogramma Homestart.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	67	64	
Stichting Kind behartiger	Belangenbehartiger van kinderen in een echtscheidingssituatie	Kinderen met een vertrouwd en veilig gevoel verder laten gaan na de scheiding van hun ouders.		12	
Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden	Schoolmaatschappelijk werk	Preventieve hulp en ondersteuning van leerlingen en hun ouders in het voortgezet onderwijs.		177	
Verlofkundige Kring Amstelland en Meerlanden	Voorlichtingsavonden borstvoeding en life style & Centring pregnancy	Preventieve hulp en ondersteuning voor zwangere.		8	
Buurtgezinnen	Vraaggezinnen worden door steungezinnen gehlopen in de buurt.	Ouders ontlaste en sterker maken, Opvoedingsklimaat verbeteren en Netwerk van het gezin uitbreiden.		21	
Participe Amstelland	Ouderbetrokkenheid in de wijk Bankras/Kostverloren	Sociale samenhang in de wijk en op school vergroten, vroegsignalering en netwerk vergroten.		22	
Sezo	Opvoedspreekuren.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	43	47	
6.3 Inkomensregelingen					
Save the Children Nederland	Speaking Minds brengt jongeren en beleidsmedewerkers van gemeenten bij elkaar. Samen buigen ze zich in een traject van meerdere weken over het gemeentelijk armoedebeleid.	door de doelgroep te betrekken krijgt de gemeente beter zicht op wat jongeren die opgroeien in een gezin met laag inkomen nodig hebben.		8	
Humanitas	Betaalde coordinator voor de thuisadministratie.	Adequate begeleiding van de vrijwilligers.		39	

Publieke schoolbesturen van het primair onderwijs	Met het beschikbaar stellen van dit budget kunnen scholen laagdrempelig inspelen op schrijnende (financiële) situaties van kinderen die kunnen leiden tot kansenongelijkheid. Het budget kan voor deze kinderen en/of hun ouders/verzorgers breed ingezet worden voor bijvoorbeeld: vergoeden activiteiten in of rond de school, aanschaf gymkleding, een tolk bij een oudergesprek. De scholen krijgen het vertrouwen vanuit de gemeente een positieve bijdrage te leveren aan de participatie van deze kinderen en/of hun ouders, waardoor de kansen van deze kinderen in de maatschappij worden vergroot. Het gevoel van uitsluiting en onzekerheid bij het kind kan hierdoor verminderd worden.	Kinderen uit een gezin met een laag inkomen kunnen op sociaal en/of cultureel gebied meedoen in de maatschappij. Meer kinderen bereiken die opgroeien in een gezin met een laag besteedbaar inkomen.		50	
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+					
Fysiotherapie Dekker	Het geven van cursussen i.v.m. valpreventie.	Bijdragen aan het voorkomen van valincidenten.		12	
7.1 Volksgezondheid					
Diverse instellingen	In het kader van Gezond in de Stad activiteiten organiseren om de gezondheidsvaardigheden in de lage SES-wijken te verbeteren.	Stimuleren van een gezonde leefstijl.		53	
totaal programma 1 Sociaal Domein			3.223	3.978	

* Er wordt geen subsidie verstrekt voor inzet WWZ-wijkteams in wijken. Dit wordt sinds het jaar 2018 ingekocht. Het bedrag in kolom werkelijk betreft subsidie vaststelling 2017.

** Er wordt geen subsidie verstrekt voor het maaltijdenfonds. De daadwerkelijk gemaakte kosten worden in rekening gebracht bij de gemeente.

*** Centrumgemeente Amsterdam keert sinds 2017 de OGGZ-middelen aan elke Amstelland-gemeente afzonderlijk uit. In de primitieve begroting 2018 zijn deze middelen nog niet verwerkt. Vanaf het jaar 2019 zijn deze middelen (primitief) begroot op het onderdeel subsidie.

bedrag x € 1.000				
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk
Programma 2 Onderwijs en ontplooiing				
4.1 Openbaar basisonderwijs				
Stichting Amstelwijs	Exploitatiebijdrage aan de openbare basisschool in Nes aan de Amstel die onder de opheffingsnorm valt.	Basisonderwijs beschikbaar houden in Nes.	119	118
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken				
Amstelwijs	Bovenschoolse voltijd taalklassen voor nieuwkomers	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	112	119
Onderwijsgroep Amstelland	Bovenschoolse deeltijd taalklassen voor nieuwkomers	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	68	178 *
Stichting Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	0	47
Stichting Wereldbuur	Voorlees Expres.	Bevordeling van de taalontwikkeling van jonge kinderen.	0	18 *
Vrijwilligerscentrale	Ondersteunen vrijwilligers taalhuis	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	41	33
OnderwijsAdvies	Preventieve logopedie op Amstelveense kinderopvanginstellingen en bij de GGD.	Vroegstijdige onderkenning van problematiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	85	80
Ons Tweede Thuis	Opstap en Opstapje: Gezinsprogramma's die de onderwijskansen van jonge kinderen met een (taal)achterstand vergroten.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	98	60
Amstelveense onderwijsinstellingen obv subsidieregeling Kwaliteitsimpuls onderwijs	Kwaliteitsprojecten van Amstelveense basisscholen.	Projectmatige ondersteuning van basisscholen bij hun ambitie om het onderwijs voor hun leerlingen te verbeteren.	428	272 *
Amstelveense onderwijsinstellingen obv subsidieregeling 'Brede school'.	Projecten van brede scholen die ondersteunend zijn aan de start of doorontwikkeling van de brede school of gericht zijn op kwetsbare kinderen.	Ondersteuning van partners binnen brede school op basis van de nota Onderwijsbeleid.	71	0 *
Rotary Club Amstelveen	Leerlingendebat	Deelname debatwedstrijden en training.	0	6
Kindercentrum De Stoel, KinderRijk Dagopvang B.V., Stichting Opvang Anders, Wolkewietje, Hestia Amstelveen, Majest Amstelveen, stichting peuterspeelzaal Teddy	Peuterarrangementen en kindplaatsen vve	Bestrijden onderwijsachterstanden.	486	687 **
5.1 Sportbeleid en activering				
Amstelveense sportverenigingen obv subsidieregeling Jeugdsportstimulering	Verlaagde contributie voor jeugdleden.	brede sportdeelname Amstelveense jeugd.	30	21

Sportservice Noord-Holland	Activiteiten ter ondersteuning van individuele gehandicapte sporters en sportverenigingen en ter promotie van aangepaste sport.	Het sportaanbod voor mensen met een beperking te stimuleren en te optimaliseren.	14	16	
Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	532	575	***
Amstelveense aanvragers	Breedte- en topsportevenementen obv subsidie regelingen	Sportstimulering.	51	37	
Amstelveense aanvragers	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	13	3	
Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen –en buitensportaccommodaties, sportstimulering en advisering aan gemeente over sportbeleid.	Goede en goedkope dienstverlening aan verenigingen, huurders en bezoekers van de sportaccommodaties die veilig, schoon en attractief zijn.	3.030	3.107	***
RKAVIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	33	55	
Hockeyvereniging HIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	41	32	
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie					
Stichting Muziek- en Dansschool Amstelveen	Muziek- en dansonderwijs vooral gericht op Amstelveense jongeren met groepsgerichte activiteiten.	Bevorderen cultuurdeelname en -educatie en versterken culturele klimaat.	915	924	
Stichting Volksuniversiteit Amstelland	Onderwijs aan volwassenen.	Onderwijs aan volwassenen gericht op persoonlijke ontplooiing.	143	128	
Stichting Amstelveen Oranje	Viering nationale feestdagen Koningsdag (en -nach), 4 en 5 mei.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	47	41	
Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Organiseren van culturele projecten, evenementen en ontmoetingen, ontwikkelen van diensten en producten.	Vergroten cultuurparticipatie, verhogen professionaliteit producenten, opdrachtgevers en afnemers en samenwerking tussen publieke en private partijen verbeteren.	1	0	
Stichting Amstelveense Kunstbelangen	Cursusactiviteiten op het gebied van beeldende kunst voor beginners en gevorderden.	Bevorderen actieve cultuurparticipatie.	14	10	
Comité Herdenking Gevallen in Nederlands Indië	Jaarlijkse herdenking 14 augustus.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	1	1	
Cultuurcentrum VU Griffioen	Activiteiten Griffioen.	Aantrekkelijke woonomgeving Uilenstede.	2	2	
Stichting Sinterklaas Comité Amstelveen	Intocht St. Nicolaas.	Bevorderen saamhorigheid.	1	1	
Stichting Amstelveenweb	Het onderhouden van een website over de gemeente Amstelveen met betrekking tot historie, nieuws en gebeurtenissen van de gemeente Amstelveen en van publieke organisaties.	Het geven van informatie en educatie aan potentiële bezoekers van de gemeente Amstelveen, aan inwoners van deze gemeente en daarbuiten, over de gemeente Amstelveen.	5	5	
Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Uitlenen van kunstwerken, kunstverwerving, tentoonstellingen en educatie ten behoeve van particulieren, instellingen en bedrijven.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst. Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	19	20	
Stichting Amstelveens Poppentheater	Kindervoorstellingen in het theater.	Stimuleren passieve cultuurparticipatie kinderen.	116	110	

Stichting Schouwburg Amstelveen	Voorstellingen in de grote en de kleine theaterzaal.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart, versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.413	1.414	
Stichting p60	Podium bieden voor pop, cultuur en media en verhuur van oefenruimtes met inzet van vrijwilligers.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen. Uitvoering geven aan het jongerenbeleid.	643	644	
Cultuurcentrum VU, Griffioen/ Filmhuis Uilenstede	Voorstellingen in de filmzaal.	Versterken leefklimaat Uilenstede.	4	4	
Stichting Theater het Amsterdamse Bos	Voorstellingen in het openluchttheater.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	4	4	
Amstelveense verenigingen voor amateurkunst obv de subsidieregeling stimulering amateurkunst	Projecten op het gebied van amateurkunst en de activiteiten van de Christelijke Oratorium Vereniging Amstelveen, Pauluskoor, Operette- en Musicalvereniging, Muziekvereniging Bovenkerk, Amstelveens Symfonie Orkest, Toneelvereniging Bovenkerk, Toneelgroep D.	Stimuleren actieve cultuurdeelname.	59	38	
Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Organiseren atelierroute.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst.	16	15	
Stichting Cobra Kunstprijz Amstelveen	De prijs, geldbedrag en tentoonstelling met publicatie in het Cobra Museum, wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een beeldend kunstenaar die in Nederland woonachtig is, of met Nederland verbonden is.	Versterken van het culturele klimaat in Amstelveen en het stimuleren van talent.	15	14	
Platform C	Aanbod lespakketten cultuuronderwijs.	Leerlingen basisonderwijs en voortgezet onderwijs kennis te laten maken met verschillende disciplines door middel van cultuureducatie.		52	
Diverse aanvragers	Festivals en evenementen	Inwoners van Amstelveen op een laagdrempelige wijze kennis laten maken met de verschillende disciplines door het organiseren van festivals en evenementen.		33	
Platform C	Onverwachte eenmalige kosten (gedeeltelijk) die verband houden met de realisatie van de fusie en de verbouwing van het pand.	Waarborging continuïteit.		51	
Amstelveense aanvrager op basis van de subsidieregeling incidentele subsidies innovatieve projecten / activiteiten / festivals	Projectmatige (multidisciplinaire) activiteiten van Amstelveense instellingen en particulieren.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	51	23	
Amstelveense aanvragers op basis van de regeling Promotie Amstelveense kunstenaars.	Projectmatige activiteiten van Amstelveense instellingen en kunstenaars.	Promotie Amstelveense kunstenaars.	36	30	
5.4 Musea					
Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen	Openstelling museum en het organiseren van ten minste 1 tentoonstellingsprogramma.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.158	1.158	
5.5 Cultureel erfgoed					
Vereniging Historisch Amstelveen	Publicaties, website, lezingen, excursies, onderzoek en collectievorming over de geschiedenis van Amstelveen.	De lokale geschiedenis bestuderen, vastleggen en openstellen voor publiek en de belangstelling voor geschiedenis stimuleren.	18	17	
Amstelveense aanvragers obv de Monumentenverordening	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het monument.	Monumentenzorg.	90	52	

5.6 Media					
Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en verbeelding in onze samenleving.	1.932	1.932	
Dorpsraad Nes a/d Amstel, Aagje Deken	Aanschaf media.	Bibliotheekvoorziening in Nes aan de amstel.	1	1	
Stichting RTV Amstelveen	Uitzendingen op radio en tv.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet.	74	145	****
totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			12.030	12.331	

* De begrote budgetten van de onderdelen Brede School, Kwaliteitsprojecten en Taalklassen zijn in de praktijk samengevoegd en hieruit worden de meerkosten van de Taalklassen en de voorleesexpres gedekt. Vanaf het jaar 2020 zal deze wijziging worden verwerkt in de subsidiebijlage.

** Op dit onderdeel is een deel van de budgetten m.b.t. onderwijsachterstandenbeleid die begroot zijn op het onderdeel overige uitgaven verstrekt in de vorm van subsidies.

*** Het verschil wordt verklaard door de uitbreiding buurtsportcoachregeling (sportstimulering) en het in gebruik nemen van de turnhal/beweebox in 2018.

**** Medio 2017 heeft de gemeenteraad het college opdracht gegeven nader onderzoek te verrichten naar het medialandschap in Amstelveen. Ivm de liquiditeitspositie van RTV Amstelveen en de wens van de gemeenteraad RTV Amstelveen in stand te houden tot het mediadebat, is een aanvullende instandhoudingssubsidie verleend.

bedrag x € 1.000					
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk	
Programma 3 Economie en duurzaamheid					
3.1 Economische ontwikkeling					
Diverse instellingen	Innovatiefonds Stads promotie	Amstelveen zet actief in op behoud van haar goede concurrentiepositie als aantrekkelijke woon-, verblijf- en vestigingsplaats. De gemeente zorgt voor co-financiering van innovatieve initiatieven van ondernemers en bedrijven ter ondersteuning van "het in de etalage zetten van Amstelveen" en de versterking van lokaal ondernemerschap.		28	
3.4 Economische promotie					
Amity	Internationale school	Versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven en internationale werknemers; verlagen druk op de wachtlijsten van de internationale scholen en verlagen druk op het Nederlandstalig onderwijs.		3.000	
Stichting Herdenking gevallen in Nederlands-Indië	Herdenking gevallen en slachtoffers in Nederlands-Indië	In stand houden herdenking gevallen en slachtoffers in Nederlands-Indië middels extra subsidie. Sinds 2017 loopt de financiering vanuit defensie terug. Defensie levert nog wel een militaire kapel en wat praktische zaken als stoelen in natura.		1	
totaal programma 3 Economie en duurzaamheid			0	3.029	

bedrag x € 1.000					
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk	
Programma 4 Openbare ruimte					
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie					
Stichting Vrijwilligers Speelboerderij Elsenhove	Ondersteuning bij de organisatie van (kinder-)activiteiten en werkvrijdagen, waarop door vrijwilligers grotere klussen worden uitgevoerd.	Natuur- en milieueducatie en inzet vrijwilligers.	4	4	
Schiphol Werkgroep Amstelveen Buitenveldert	Tegemoetkoming in de uitgaven van voorlichting en meningsvorming ontwikkeling Schiphol.	Bewonersgroep tegen overlast Schiphol.		3	
Eigenaren van panden	Het aanleggen van een groen dak	Het stimuleren van het aanleggen van groene daken op bestaande gebouwen teneinde een bijdrage te leveren aan de realisatie van waterberging en ter stimulering van de biodiversiteit.		14	
7.4 Milieubeheer					
Aanvragers o.b.v. subsidieregeling Duurzaamheidsfonds gemeente Amstelveen	Haalbaarheidsonderzoek duurzaamheidsprojecten energie	Bijdrage aan een beter werk- en woonklimaat in Amstelveen door (nieuwe) lokale bedrijvigheid en initiatieven te faciliteren die substantieel bijdragen aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving.	38	76	*
totaal programma 4 Openbare ruimte			42	97	

bedrag x € 1.000					
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk	
Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling					
8.1 Ruimtelijke ontwikkeling					
Vereniging Centrum Promotie Amstelveen	Bijdrage aan Wintervillage Amstelveen 2018. Organiseren van Kerstmarkt en Schaatsbaan op het Stadsplein van Amstelveen.	Het organiseren van evenementen die een positieve bijdrage leveren aan de levendigheid van het Stadshart en het Stadsplein in het bijzonder.		20	
Comité Schakers van Formaat	Bijdrage aan evenement waar mensen op een laagdrempelige manier in aanraking kunnen komen met de schaaksport.	Het organiseren van evenementen die een positieve bijdrage leveren aan de levendigheid van het Stadshart en het Stadsplein in het bijzonder.		10	
totaal programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling			0	30	

bedrag x € 1.000					
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk	
Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid					
0.1 Bestuur					
Amstelveense aanvrager obv subsidieregeling Internationale initiatieven	Internationale initiatieven.	Voorlichting en bewustwording met betrekking tot internationale samenwerking en het internationale karakter van Amstelveen.	16	4	
1.2 Openbare orde en veiligheid					
Stichting Slachtofferhulp Amsterdam-Amstelland	Kosteloze ondersteuning aan slachtoffers van misdrijven en ernstige verkeersongelukken.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	20	20	
Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen burens.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	27	30	
Amstelveense aanvrager obv de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor particulieren, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid 2014.	Veiligheidsprojecten in de wijken geïnitieerd door georganiseerde particulieren.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	12	
Amstelveense aanvrager obv de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor bedrijven, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid 2014.	Veiligheidsprojecten voor bedrijven.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	15	
Stichting Sinterklaas Amstelveen	Inzet parkeerregelaars en het plaatsen van afzettingen.	Organisatie intocht Sinterklaas.		27	
st. Amstelveen Oranje	Inzet parkeerregelaars en het plaatsen van afzettingen.	Herdenking 4 en 5 mei.		5	
totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			83	112	

bedrag x € 1.000					
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk	
Programma 7 Bedrijfsvoering					
0.4 Ondersteuning organisatie					
Groenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het groenbeleid.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	9	10	
Advies Commissie Wonen	Vanuit vakkennis en ervaringsdeskundigheid adviseren over ruimtelijke ontwikkeling en bijdragen aan de gebruikerskwaliteit van woningen en woonomgeving uit het oogpunt van de toekomstige bewoner.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	6	5	
Participatieraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban advies geven aan het college over de ontwikkeling van het sociaal beleid en de sociale leefomgeving.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	34	13	
Cliëntenraad Minima	Vanuit ervaringsdeskundigheid advies geven aan het college over uitvoeringsaanlegenheden die de minima betreffen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	20	19	
Stichting Amstelveen Oranje	Wetenschappelijk onderzoek historisch besef. Project nooit meer terugkomen.	Historisch besef.		13	
totaal programma 7 Bedrijfsvoering			69	60	

bedrag x € 1.000					
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk	
totaal			15.447	19.638	

6.4 Vertaaltabel programma / taakvelden

Programma 1 Sociaal Domein

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	F. Berkhout
6.2 Wijkteams	F. Berkhout
6.3 Inkomensregelingen	M. van Ballegooijen
6.4 Begeleide participatie	F. Berkhout
6.5 Arbeidsparticipatie	F. Berkhout
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	M. van Ballegooijen
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	M. van Ballegooijen
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	F. Berkhout
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	M. van Ballegooijen
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	F. Berkhout
7.1 Volksgezondheid	M. van Ballegooijen

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

4.1 Openbaar basisonderwijs	F. Berkhout
4.2 Onderwijshuisvesting	F. Berkhout
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	F. Berkhout
5.1 Sportbeleid en activering	R. Ellermeijer
5.2 Sportaccommodaties	R. Ellermeijer
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	F. Berkhout
5.4 Musea	H. Raat
5.5 Cultureel erfgoed	H. Raat
5.6 Media	R. Ellermeijer

Programma 3 Economie en duurzaamheid

3.1 Economische ontwikkeling	F. Gordon
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	F. Gordon
3.4 Economische promotie	F. Gordon

Programma 4 Openbare ruimte

2.1 Verkeer en vervoer	R. Ellermeijer
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	F. Gordon
7.2 Riolering	F. Gordon
7.3 Afval	F. Gordon
7.4 Milieubeheer	F. Gordon
7.5 Begraafplaatsen	M. van Ballegooijen

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	F. Berkhout
0.63 Parkeerbelasting	F. Gordon
2.2 Parkeren	F. Gordon
2.5 Openbaar vervoer	R. Ellermeijer
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	F. Gordon
8.1 Ruimtelijke ordening	F. Gordon
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	F. Gordon
8.3 Wonen en bouwen	R. Ellermeijer

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

0.1 Bestuur	burgemeester
0.2 Burgerzaken	burgemeester
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	burgemeester
1.2 Openbare orde en veiligheid	burgemeester

6.5 Verplichte beleidsindicatoren inclusief toelichting

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programma's in de begroting en in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in een bijlage bij een ministeriële regeling.

Indien gemeenten daarnaast nog gebruik willen maken van andere indicatoren staat het hen vrij die naast de verplichte indicatoren in de programma's en programmaverantwoording op te nemen.

Ontbrekende gegevens

In de overzichten per programma staan de gegevens ingevoerd die bij opmaak van de rekening beschikbaar zijn. Vooral voor het jaar 2018 betekent dit dat veel velden niet zijn ingevuld.

programma 1 - sociaal domein

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Personen met bijstandsuitkering per 1.000 inwoners 18 jr. eo	19	19,4	20,6	20,7
Lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners 15-64 jr	14,5	16,3	17,6	15,5
% Kinderen in armoede	3,12			
% Jeugdwerkloosheid	0,55			
% Jongeren met jeugdhulp (van totaal jongeren tot 18 jaar)	8,8	7,8	7,3	
% Jongeren met jeugdbescherming (van totaal jongeren tot 18 jaar)	0,4	0,4	0,3	
Cliënten met maatwerk-arrangement per 1.000 inwoners			45	

Indicator: Personen met bijstandsuitkering per 1.000 inwoners 18 jr. eo

Toelichting: Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners 15-64 jr

Toelichting: Het aantal re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot 64 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: % Kinderen in armoede

Toelichting: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: Verwey Jonker Instituut

Indicator: % Jeugdwerkloosheid

Toelichting: Het percentage werkloze jongeren 16 - 22 jaar.

Bron: Verwey Jonker Instituut

Indicator: % Jongeren met jeugdhulp (van totaal jongeren tot 18 jaar)

Toelichting: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: % Jongeren met jeugdbescherming (van totaal jongeren tot 18 jaar)

Toelichting: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Cliënten met maatwerk-arrangement per 1.000 inwoners

Toelichting: Een maatwerk-arrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

programma 2 - onderwijs en ontplooiing

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	1,28	0,23	0,3	
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	20,98	17,25	16,16	
Leerplichtwet absoluut verzuim	16	3		
Leerplichtwet relatief verzuim	262	222		
% Voortijdig schoolverlaters totaal	1,4	1,2	1,7	

Indicator: Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen

Toelichting: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO onderwijsdata

Indicator: Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen

Toelichting: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO onderwijsdata

Indicator: Leerplichtwet absoluut verzuim

Toelichting: -

Bron: -

Indicator: Leerplichtwet relatief verzuim

Toelichting: -

Bron: -

Indicator: % Voortijdig schoolverlaters totaal

Toelichting: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO onderwijsdata

programma 3 - economie en duurzaamheid

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
% Netto arbeidsparticipatie	66,3	67,6	68	
% Functiemenging	51,7	54,7	55,8	
% Hernieuwbare elektriciteit	0,9	1,2		
Vestigingen (van bedrijven) per 1000 inw. van 15 t/m 64 jr	168	176	182	
Banen per 1.000 inwoners 15-64 jr	821	919	927	

Indicator: % Netto arbeidsparticipatie

Toelichting: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: % Functiemenging

Toelichting: De functiemenging weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: LISA

Indicator: % Hernieuwbare elektriciteit

Toelichting: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

Indicator: Vestigingen (van bedrijven) per 1000 inw. van 15 t/m 64 jr

Toelichting: Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar

Bron: LISA

Indicator: Banen per 1.000 inwoners 15-64 jr

Toelichting: Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

programma 4 - openbare ruimte

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	209	201	201	

Indicator: Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)

Toelichting: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

programma 5 - ruimtelijke ontwikkeling

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)	268	261	296	342
Nieuwbouw per 1.000 woningen	9	9,2		

Indicator: Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)

Toelichting: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Nieuwbouw per 1.000 woningen

Toelichting: Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.

Bron: ABF - Systeem Woningvoorraad

programma 6 - bestuur, bevolking en veiligheid

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	4,2	3,3	4,6	
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1,9	1,2	1,9	
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	4,1	3,7	4,0	
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	3,9	4,0	3,6	
Verwijzingen HALT	53	54	46	
Verwijzingen HALT per 10.000 inwoners 12-17 jaar	96	95	81	
Jeugdcriminaliteit, personen	88			
% Jeugdcriminaliteit	0,88			
% Jongeren met jeugdreclassering (in % jongeren 12-23 jr)	0,3	0,2	0,2	
% Demografische druk (0-19 jr + 65+/15-64 jr)	56,5	56,8	57,4	57,9
Woonlasten 1-persoonshuishoudens in euro	642	660	649	660
Woonlasten meerpersoonshuishoudens in euro	686	704	694	703

Indicator: Diefstal uit woning per 1.000 inwoners

Toelichting: Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Winkeldiefstal per 1.000 inwoners

Toelichting: Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners

Toelichting: Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners

Toelichting: Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Verwijzingen HALT

Toelichting: -

Bron: -

Indicator: Verwijzingen HALT per 10.000 inwoners 12-17 jaar

Toelichting: Het aantal verwijzingen naar HALT per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.

Bron: Bureau HALT

Indicator: Jeugdcriminaliteit, personen

Toelichting: -

Bron: -

Indicator: % Jeugdcriminaliteit

Toelichting: Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: Verwey Jonker Instituut

Indicator: % Jongeren met jeugdreclassering (in % jongeren 12-23 jr)

Toelichting: -

Bron: -

Indicator: % Demografische druk (0-19 jr + 65+/15-64 jr)

Toelichting: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: Woonlasten 1-persoonshuishoudens in euro

Toelichting: Het gemiddelde totaalbedrag in euro.

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Indicator: Woonlasten meerpersoonshuishoudens in euro

Toelichting: Het gemiddelde totaalbedrag in euro.

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Overhead

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Aantal inwoners per 1 januari	87.178	88.609	89.321	89.904
Formatie; FTE per 1.000 inwoners			10,01	10,98
Bezetting; FTE per 1.000 inwoners			9,15	10,37
Apparaatskosten; kosten per inwoner			309	332
Externe inhuur: kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen.			17	21
% Overhead van totale lasten			14,2	12,9

Indicator: Aantal inwoners per 1 januari

Toelichting:

Bron: Eigen gegevens afdeling V&R

Indicator: Formatie; FTE per 1.000 inwoners

Toelichting: Uitgangspunt is het vastgestelde/toegestane formatieplan per 1 januari. 1 FTE is het equivalent van een 36-urige werkweek.

Bron: Eigen gegevens afdeling HRM

Indicator: Bezetting; FTE per 1.000 inwoners

Toelichting: Voor de begroting is het uitgangspunt de werkelijke bezetting per 1 januari van het vorige jaar. Voor het jaarverslag wordt het gemiddelde van de werkelijke bezetting op 1 januari en 31 december berekend.

Bron: Eigen gegevens afdeling HRM

Indicator: Apparaatskosten; kosten per inwoner

Toelichting: Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Bron: Eigen begroting/rekening: totale lasten minus totale baten taakveld 0.4 (incl. reservemutaties)

Indicator: Externe inhuur: kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen.

Toelichting: Het betreft o.a. inzet van uitzendkrachten, ZZP'ers of detachering. Dit kan inhuur zijn voor tijdelijke vervanging of specialistische kennis. Kenmerk is dat de inhuurkracht een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie.

Bron: Eigen begroting/rekening: loonsom taakveld 0.4 / inhuur externen paragraaf bedrijfsvoering

Indicator: % Overhead van totale lasten

Toelichting: Dit betreft de op taakveld 0.4 begrote/verantwoorde overheadkosten (excl. reservemutaties). Deze kosten moeten worden gedeeld door het totaal saldo van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Bron: Eigen begroting/rekening

6.6 Lijst van afkortingen

AA	Aalsmeer-Amstelveen
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AGV	Amstel, Gooi en Vecht
AM	Amstelland-de Meerlanden
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
ANPR	Automatic NumberPlate Recognition
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BDU	Brede DoelUitkering
BIE	Bouwgrond In Exploitatie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeentene
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
Bob	Bijstandverlening aan ondernemers in de binnenvaart
Bor	Besluit omgevingsrecht
BOWA	Bestuurlijk Overleg WAtEr
Bro	Besluit ruimtelijke ordening
BRS	Bestuurlijke Regie Schiphol
BSO	BuitenSchoolse Opvang
BTAZ	BedrijvenTerrein Amstelveen Zuid
BTW	Bruto Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
B.V.	Besloten Vennootschap
B&W	Burgemeester en Wethouders
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C.a.	Cum annexis (met bijbehoren)
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau Statistiek
CoBrA	Copenhagen Brussel Amsterdam (museum)
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen
CO2	Koolstofdioxide
CPB	Centraal PlanBureau
CROW	Kennisorganisatie voor infrastructuur, openbare ruimte en verkeer & vervoer
CSG	Centrum Seksueel Geweld
C.q.	Casu quo (in welk geval)
CW	Contante Waarde
dB	deciBel
DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DU	Decentralisatie-uitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EU	Europese Unie

EW	Eindwaarde
EZ	Economische Zaken
Fido	Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GGD	Geneeskundige Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GIDS	Gezond in de stad
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HALT	Het ALternatief
Hbh	Hulp bij het huishouden
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
HRM	Human Resource Management
HWC	Hermann Wesselink College
ICL	IdeaalComplex
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
JOP	Jaarlijks OnderhoudsPlan
KCC	Klant Contact Centrum
Ke	Meeteenheid voor geluidszones rond Schiphol / geluidsbelasting door vliegtuigen
KNLTB	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond
LED	Light-Emitting Diode
LIB	Luchthaven IndelingsBesluit
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
M51	Amstelveenlijn (Metro 51)
MER	Milieu Effect Rapportage
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOP	Meerjarig OnderhoudsPlan
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MVI	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
m ²	Vierkante meters
m ³	Kubieke meters
NEN	NEDerlandse Norm
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NME	Natuur- en MilieuEducatie
NTC	Nationaal Tennis Centrum
N.V.	Naamloze Vennootschap
N.v.t.	Niet van toepassing
OAB	OnderwijsAchterstandenBeleid
O.b.v.	Op basis van
OGZ	Openbare Gezondheidszorg
OGGz	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OIS	Onderzoek, Informatie en Statistiek
OV	Openbaar Vervoer

OZB	Onroerende-zaak belastingen
P&C	Planning & Control
Pgb	Persoonsgebonden budget
P.m.	Pro memorie
PMD	Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen (blik) en Drinkpakken
POC	Percentage Of Completion
P&O	Personeel en Organisatie
PvA	Plan van Aanpak
Pw	Participatiewet
RES	Regionale Energie Strategieën
RIGO	Research Instituut Gebouwde Omgeving
RTV	Radio en Televisie
RTVA	Radio en Televisie Amstelveen
RvT	Raad van Toezicht
RWS	RijksWaterStaat
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SLS	Stichting Leefomgeving Schiphol
SMASH	Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer
SROI	Social Return on Investment
St.	Stichting
SUWI	Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SW	Sociale Werkvoorziening
T.b.v.	Ten behoeve van
T.g.v.	Ten goede van
T.l.v.	Ten laste van
T.o.v.	Ten opzichte van
U/G	Uitgeleende Gelden
UP	UitvoeringsProgramma
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen
VGRP	Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan
VH	Veiligheid en Handhaving
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
Vpb	Vennootschapsbelasting
V&R	Verbinding en Regie
VrAA	Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
VRI	Verkeersregelininstallatie
VSO	VastStellingsOvereenkomst
Vte	Voltijds equivalenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VU	Vrije Universiteit Amsterdam
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woning
Wgr	Wet gemeenschappelijke regeling
WIMRA	Wonen In de MetropoolRegio Amsterdam
Wlb	Wet op de lijkbezorging
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning

WNRA	Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren
WNT	Wet Normering Topinkomens
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WPO	Wet op het Primair Onderwijs
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWIK	Wet Werk en inkomen Kunstenaars
WWZ	Wonen, Welzijn en Zorg
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZZP's	Zorgzwaartepakketten
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel